הארץ

85 אג' יום ה' י"א באב תשמ"ז, 6 באוגוסט VOL. 68/20754 AUGUST 6 1987

פולגת רשת חנויות
מוצר יום ה' המבצע של סוף העונה
אופנות CARRERA ונעלי CARRERA
30% הנחה
רק היום ברשת חנויות פולגת וקארה.

צרפת מכחישה: לא הבטחנו לסייע לשקם הכור בעיראק

דובר ממשלת צרפת: גילויי השבועון "לה קאנאר אנשנה" "שאובים מן הדמיון, מגוחכים ואבסורדיים; העניין ירד מזמן מן הפרק"

מאת יואב טוקר, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ראשי הממשל הצרפתי הכחישו בימים האחרונים "באופן המוחלט ביותר" את הגילויים, שלפיהם הבטיח באחרונה ראש הממשלה, ז'אק שיראק, לנשיא עיראק, סאדאם חוסיין, לסייע בשיקום הכור הגרעיני "תמוז".

הכור הושמד ביוני 1981 על־ידי מטוסי חיל האוויר הישראלי, ומאז תלויה ועומדת בקשה עיראקית מצרפת לסייע בשיקומו.

(סוף בעמוד 4)

הערכת המודיעין בארה"ב: לישראל יתרון צבאי בולט על מדינות ערב

דיווח סגור לקונגרס: "ישראל מסוגלת להתמודד עם כל קואליציה של צבאות ערביים" ● "יתרונה הצבאי של ישראל יגדל בשנים הבאות, בין השאר מפני שהיא צוברת תנופה בפיתוח נשק מתוחכם" ● המודיעין האמריקאי מעריך: יש לישראל כלי נשק גרעיניים

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הערכה מודיעינית אמריקאית קובעת כי לישראל יתרון צבאי בולט על־פני מדינות ערב, וכי היא מסוגלת להתמודד בלא קושי עם כל קואליציה קיימת של צבאות ערביים.

הערכה זו נמסרה אתמול בישיבה סגורה של חברי ועדת החוץ של הסנאט, והערכה דומה מסרו גורמי מודיעין אמריקאיים לחברי ועדת החוץ של בית־הנבחרים לפני כשבועיים.

הדיווח על כך נמסר לחברי הועדות במסגרת דיון ביוזמה שיזמו חברי הועדות בעידוד הממשל, כדי

(סוף בעמוד 4)

צילום זה שודר ביום שלישי בערב על ידי הטלוויזיה האיראנית, ובדברי ההסבר שליוו את הצילום נאמר כי אלה הן שתי ספינות מהירות של חיל הים האיראני, המשתתפות בתימרונים הנערכים עתה במפרץ. (תצלום איפי)

ארה"ב שולחת אל המפרץ הפרסי כוחות מיוחדים ללוחמה בטרור

"ואשינגטון פוסט": המטרה — לסכל התקפות התאבדות של סירות איראניות מהירות

אבודאבי (ע"ר וע"צ). איראן הודיעה אתמול כי הטילים שלה מסוגלים [illegible] אוניות במפרץ הפרסי במסגרת התימרונים הימיים, זה איום נוסף על שורת איומים שהשמיעו מצד טהראן מאז נפתחו התימרונים הימיים שלשום.

מפקד המשמרות המהפכנים, מוחסן רזאי, אמר כי "תימרוני הטילים יהפכו למבצעים ממשיים במקרה של תקיפה כלשהי מצד אויב". אולם מקורות בחברות הספנות במפרץ אמרו שהתנועה במפרץ הפרסי, לרבות זו העוברת דרך מיצר הורמוז, נמשכת כרגיל

(סוף בעמוד 4)

בג"ץ התיר אתמול לפרסם הפרשה:

ישראלי זוכה מאשמת בגידה וריגול אחרי 11 חודשי מעצר

בית־המשפט המחוזי החליט: לא ישולמו פיצויים ● האיש, יוסף בן־אברהם בן 35 מירושלים עירער לבית־המשפט העליון ● המדינה עירערה על זיכויו ● בן־אברהם הואשם באמצע 1986 עם שני אחרים בגניבת תיק סודי בעניין מחבלים ומברקים מסווגים, ומכירתם לגורמים עויינים ● האחרים הורשעו וערעורם נדחה ● בן־אברהם משחזר מה שעבר עליו: "נפגעתי נפשית ופיסית; לאסירים נרמז מגבוה: בא לכאן מניאק, טרוריסט, חבל שהאיש חי בכלל; האסירים התייחסו אלי בהתאם; אילו לא עשו משפט צדק — הייתי מתאבד"

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

11 חודש ישב במעצר יוסף בן־אברהם (35), תושב ירושלים, לאחר שהואשם בבית המשפט המחוזי בירושלים בריגול ובגידה.

ב־7 במאי השנה זוכה בן־אברהם מכל אשמה. אתמול התיר בג"ץ לפרסם מעט מהפרשה, שהיתה עד כה חסויה, ואת דבר הזיכוי. בבית המשפט העליון תלוי ועומד עירעור של המדינה על הזיכוי, ועירעור של בן־אברהם על החלטת בית המשפט המחוזי שלא לפצותו על מעצר השווא נגדו.

בהודעה מטעם פרקליטות המדינה שפורסמה אתמול, נמסרו בין היתר הפרטים הבאים: "נגד יוסף בן־אברהם ושניים אחרים הוגשו באמצע 1986 כתבי־אישום בפרשה של גניבת תיק סודי בעניין מחבלים, וכן מברקים מסווגים ומכירתם לגורמים עויינים. השניים האחרים הועמדו לדין בנפרד, הורשעו בעבירות שיוחסו להם בפרשה, ודינם נגזר. עירעור שהוגש על ההרשעה — נדחה.

יוסף בן־אברהם הועמד לדין בבית המשפט המחוזי בירושלים וזוכה ב־7.5.87 מהעבירות שיוחסו לו בפרשה..." פרקליטו, עו"ד עודד בן־עמי, סירב אתמול להגיב על הזיכוי או על החלטת בג"ץ.

בן־אברהם, צנום וכחוש למראה, היה אתמול נרגש ביותר: "הייתי על סף המוות. ירדתי למשקל של 40 ק"ג. הכחשתי את ההאשמות נגדי שוב ושוב, למרות שניסו להביא אותי להודות בדבר שלא עשיתי", סיפר אתמול ל"הארץ".

ב־23.7.86 הגיעו שוטרים לביתו של בן־אברהם ברחוב פנמה 6 בירושלים. הוא לא היה בבית. באותה עת עבד כשומר בחברת שמירה בירושלים. משנודע לו כעבור שלושה ימים שהוא מבוקש, הסגיר את עצמו למשטרה. לאחר חודש של חקירות הוגש נגדו כתב־אישום בבית המשפט המחוזי בירושלים. בן־אברהם הואשם בריגול ובגידה, ומעצרו הוארך עד תום ההליכים.

"הגיע מניאק, טרוריסט"

בן־אברהם משחזר: "המעצר היה קשה. נפגעתי הן נפשית והן פיסית. לא ניתן כלל לתאר זאת. לא הייתי מאחל לאף אדם תקופה כזו. לאסירים נרמז מגבוה: 'הגיע לכאן מניאק, טרוריסט, חבל שהאיש הזה חי בכלל'. האסירים התייחסו אלי בהתאם. היה ממש נורא. הייתי המום ונדהם. הכחשתי את

(סוף בעמוד 4)

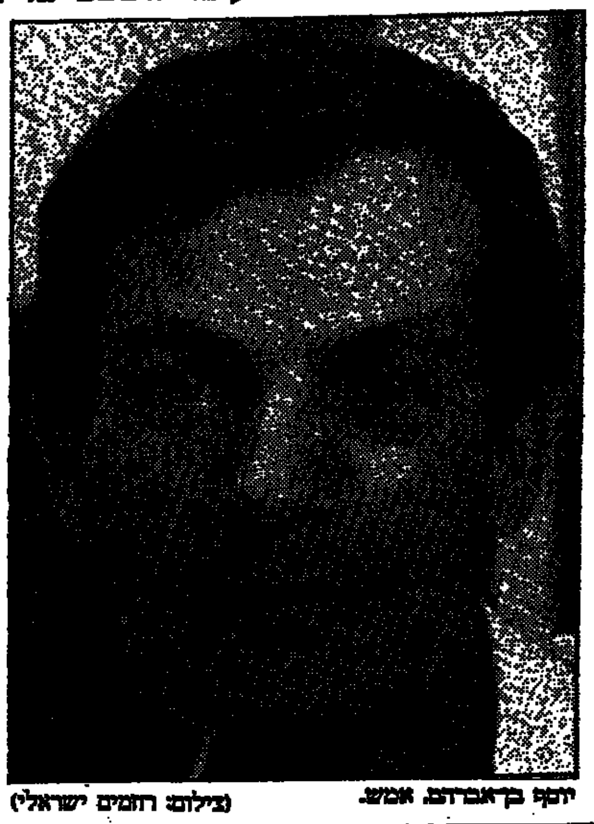

יוסף בן־אברהם. אמש. (צילום: רחמים ישראלי)

שמיר: יוזמת הוועידה — חוסלה; שליח שולץ יביא רעיונות חדשים

"הליכוד הצליח, העבודה נכשלה במושב הקיץ; מתקפת הבחירות תחודש באוקטובר"

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמר אתמול כי הליכוד נחל הצלחה גדולה, ומפלגת העבודה נכשלה, במושב הקיץ של הכנסת.

שמיר דיבר בפורום שרי הליכוד, עם סיום מושב הכנסת. הוא הביע סיפוק רב מדרך סיום מאבק הליכוד בנסיונות המערך להקדים את הבחירות.

שמיר אמר כי התמרונים הפוליטיים היו בדיוק כפי שהליכוד צפה, כדי את עמידתו האיתנה והתמיכה הציבורית הגדולה בו. הליכוד חייב עתה להתכונן לבאות, ולהכין היטב את צעדיו לאחר הפגרה, לנוכח הכרזת ראשי מפלגת העבודה כי ימשיכו באוקטובר בנסיונותיהם להביא לפיזור הכנסת והקדמת הבחירות. שמיר ציטט באוזני השרים את ההסכם הקואליציוני, ואמר כי הליכוד יפעל אך ורק על פי קווי היסוד של הממשלה. "קווי יסוד אלה הם בבחינת גשר הברזל שלנו, ועלינו להתכונן היטב לחידוש

(סוף בעמוד 4)

פרס: חיפוש דרכים חוץ מהוועידה — בזבוז זמן

אומר ל"הארץ": אין שחר לידיעות על יוזמה אמריקאית לעקיפת מחלוקת הוועידה

מאת סופר "הארץ"

"אילו קיבל עליו ראש הממשלה, יצחק שמיר, אחריות לפטר את שרי המערך, היה משלם על כך. אלה איומי סרק", כך אמר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, בתגובה על האיום שראש הממשלה יפטר את שרי המערך אם יצביעו בעד פיזור הכנסת.

(סוף בעמוד 4)

"קרנות הפנסיה מפסידות — כי הן משקיעות רק באמצעות בנק הפועלים"

— קובע מבקר ההסתדרות ● יו"ר האגף לבטחון סוציאלי: אנו מחפשים בטחון, לא רווח

מאת יהודה שרוני

דו"ח מבקר ההסתדרות על דרכי ההשקעה של קרנות הפנסיה, העומד להתפרסם בימים הקרובים, מותח ביקורת חריפה על שקרנות הפנסיה מבצעות את השקעותיהן רק באמצעות בנק הפועלים.

מבקר ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, סירב לאשר או להכחיש את הטענות הללו, בנימוק שהדו"ח עדיין לא פורסם.

ל"הארץ" נודע כי מבקר ההסתדרות מציין שקרנות הפנסיה נוהגות להשקיע חלק מכספיהן באמצעות חברת "אמות", המוחזקת בידי בנק הפועלים, והיא גרמה הפסד לקרנות.

"אמות" משקיעה בתעודות השתתפות, סופרמרקטים ונדל"ן, והריבית המינימלית שהיא משלמת לקרנות הפנסיה מסתכמת ב־9 אחוזים לשנה. קרנות הפנסיה מקבלות ממשרד האוצר ריבית צמודה של 6.3 אחוזים.

מבקר ההסתדרות גם מותח ביקורת על שקרנות הפנסיה משקיעות את יתרת נכסיהן באמצעות חברת ההשקעות "גמול", שגם היא מוחזקת בידי בנק הפועלים. "גמול" רוכשת לקרנות הפנסיה את אגרות החוב מהאוצר, וגם משקיעה למענן את הכספים הנותרים. המבקר טוען כי מן הראוי היה לבדוק אפשרויות השקעה אחרות, ולא רק באמצעות "גמול".

דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, מסר בתגובה כי קרנות הפנסיה משקיעות רק חלק קטן מנכסיהן בהשקעות חופשיות, ומטרת הקרנות היא להשיג תשואה קבועה ברמת בטחון סבירה, ולא רווח. לדבריו, השקיעו הקרנות ב"אמות" 3 מיליון ש"ח בלבד, וזאת מתוך מחזור השקעות של 2 מיליארד ש"ח.

פלג טוען כי זו תהיה טעות לחשוב שקרנות הפנסיה יכולות להשקיע את נכסיהן באופן עצמאי, ולא באמצעות "גמול". לדבריו, ההשקעה באמצעות "גמול" חוסכת הוצאות רבות, והקמת מערכת השקעות עצמאית תעלה כסף רב.

תיתכן השבתת הטלוויזיה בשבת

מאת לילי גלילי

האיגוד הארצי של העיתונאים עלול להשבית את הטלוויזיה בשבת, אם תוקרן מחר, בערב, התוכנית

(סוף בעמוד 4)

שוק ההון

בנק ישראל מגייס 50 מיליון ש"ח

מאת יהודה שרוני

לאחר הפסקה של שבוע, בנק ישראל מחדש את גיוס ההון בבורסה. היום ינפיק שתי סדרות של אגרות חוב, ב־50 מיליון שקל.

המסחר בבורסה נפתח לאחר פגרת תשעה באב במגמה מעורבת, עם נטיה לעליות שערים. המתווכים מעידים כי רוב הציבור נמצא כעת מחוץ למעגל המשקיעים.

ביקושים גדולים מהרגיל הורגשו באפיקי ההשקעה הדולריים.

שמיר הבטיח למודעי: תיק המשפטים מיד אחרי הפגרה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הבטיח לפני ימים אחדים לשר יצחק מודעי להחזירו לתיק המשפטים כבר בתום פגרת הכנסת, אפילו יתנגדו ראשי מפלגת העבודה לכך.

שמיר אמר אתמול ל"הארץ": "מודעי יקבל תפקיד. הוא זכאי לתפקיד ויקבל אותו, הכל בסדר".

שמיר ומודעי נועדו בעניין זה בסוף השבוע שעבר, והבטחות שמיר באו לאחר שבשיחות רבות ביניהם דרש מודעי תיק ביצועי.

מודעי אישר אתמול ל"הארץ" כי שמיר הבטיח להחזירו לתיק ביצועי מיד עם חידוש פעילות הכנסת, ולדבריו, קרוב לוודאי שזה יהיה תיק המשפטים.

"עד עתה חשבתי ששמיר מתחמק מהבטחות שנתן לי בעבר בעניין הזה, אך עתה ראיתי שהאיש עקבי בדבריו, ויש לו דרך משלו להשיג את אשר הוא רוצה", אמר מודעי.

החזאי: גל חום חדש — בימים ששי, שבת וראשון

גם יוון נערכת לחידוש החום

(עו). גל חום חדש, בדומה לזה שהיה לפני שבועיים, צפוי בימים ו', שבת וא', והטמפרטורות יעלו בהרבה — על כך מסר אמש החזאי אורי בך.

אתונה (ע"ר). יוון נערכת לגל חום חדש בסוף השבוע, והמשרד הורה לציבור שלא להיחשף לקרני השמש ולמנוע אסונות כתוצאה מן החום, כפי שאירעו בשבוע שעבר. לפי הערכה רשמית מתו יותר מאלף איש בגל החום שעבר על יוון.

השירות המטאורולוגי היווני מסר כי צפויות טמפרטורות של 40 מעלות החל משבת, ואולי גם יותר גבוהות. עוד מסר החזאי כי החום עלול להימשך שלושה ימים. גל החום הקודם נמשך 10 ימים.

שר הבריאות היווני הורה לבתי החולים להתכונן לטיפול באנשים העלולים להיפגע מן החום הכבד.

הרמטכ"ל לקצינים: אין לדבר בפומבי על שדה הקרב העתידי

מאת ראובן פדהצור, סופר הצבאי של "הארץ"

הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, אסר על קציני צה"ל להופיע בפורומים אזרחיים ובסימפוזיונים העוסקים בנושא שדה הקרב העתידי והטכנולוגיות הצבאיות המתקדמות.

הנחיית הרמטכ"ל באה לאחר שהתברר כי התבטאויות מסויימות של קצינים בפורומים שהיו פתוחים לקהל הרחב גרמו נזק מבחינת בטחון שדה.

קצינים בכירים לא מעטים נטלו חלק בכנסים ובסימפוזיונים, בעיקר כאלה שאירגן המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל אביב בשיתוף רפא"ל.

הרמטכ"ל הורה לערוך בדיקה פנימית בצה"ל, במטרה להמליץ לפניו על הכיוונים הרצויים להשתתפות קצינים בפורומים אזרחיים שונים.

3 תלמידי הישיבה לא יישפטו על קשר לפגוע בערבים

החוקרים: זו לא מחתרת — אלא סתם "הרפתקת נעורים"

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

שלושת תלמידי הישיבה הצעירים שנעצרו לפני שבוע בירושלים לא יועמדו לדין על קשירת קשר לפגיעה בערבים.

אחד מהם, מנהיג החבורה, יועמד לדין על אחזקה בלתי חוקית של אמצעי לחימה. השני יואשם בסיוע להברחה, ואילו השלישי, כפי הנראה, לא יועמד לדין כלל.

חקירת השלושה עומדת להסתיים. לדברי החוקרים התחזקה עוד יותר דעתם שאין מדובר במחתרת, אלא בהרפתקת נעורים.

מהיום: פח"ק במקום תפ"ס בבנקים

מבחינת הלקוח אין הבדל מהותי בין 2 החשבונות

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מהיום, הבנקים ממירים את כל הפקדות התפ"ס (תעודות פקדון סחירות) בהפקדות פח"ק (חשבון חוזר קדיטורי). מבחינת הלקוח אין הבדל מהותי בין שני סוגי החשבונות.

עם הפעלת חשבון הפח"ק בבנקים, במקום התפ"ס, החליט בנק הפועלים להגדיל ל־100 אלף ש"ח את הסכום המרבי שניתן להפקיד באמצעות מכשירי בנקט, במקום 10 אלפים ש"ח עד כה.

ההפקדה ב"פקדון ריבית יומי" (פרי"י) באמצעות הבנקט מזכה את המפקידים, אוטומטית, בתוספת ריבית של רבע אחוז לשנה.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' מרסל אליקים, דיקן הפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית
על: בחינות מיוחדות לרופאים שסיימו לימודיהם בחו"ל
(עמ' 2)

*

שוב מאבק בין מודעי לנסים, פת ושריר; האיחוד עם חרות "ידחה"
(עמ' 2)

*

התובע לדמיאניוק: אין מנוס מהמסקנה שאתה הוא איוואן האיום מטרבלינקה
(עמ' 3)

*

כונסי נכסים נתבקשו למסור מידע לפקידי מס־הכנסה
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: חם ויבש בפנים הארץ ובהרים. הביל במישור החוף.

הטמפרטורות הצפויות:
- ● ירושלים: 36—23.
- ● תל־אביב: 31—25.
- ● חיפה: 33—25.

הגולן 38—22. צפת 36—22. טבריה 40—25. שומרון 35—22. נתב"ג 35—24. יריחו 44—26. אילת 43—29.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6171	+0.0026
נוסעים	1.9220	+0.0030
שחור	1.6700	—

שער הסל

יציג	1.6711	+0.0036

בגליון זה 14 עמודים

עורך את העמוד: משה ויינפלד

רק ב"לוח העיר" תקבל
מודעה באחריות
לא מכרת-לא שילמת
קבלת מודעות
מ-8:00-20:00
03-371261

לנצ'יה פריזמה 1600 סמ"ק 87'
המזגן חינם!!

זהו המבצע החם ביותר של הקיץ -
לנציה פריזמה עם מזגן חינם!
לנציה פריזמה 1600 סמ"ק 87' -
מיזוג של כל היתרונות...
ועכשיו גם מתנה שתצנן לך את העונה.
קח לנציה פריזמה 1600 סמ"ק 87', המציעה לך
כציוד סטנדרטי חלונות חשמל, נעילה מרכזית,
לוח שעונים מבוקר, כסא אחורי מתקפל ועוד.
המחיר 33,206 ש"ח בלבד
כולל מע"מ, ללא הפקדה.
המבצע עד גמר המלאי. אספקה מיידית.
המבצע למכוניות במסים מלאים בלבד.

סוכנויות טלקאר:
סוכנות ראשית: תל־אביב טל. 03-336081.
סוכנויות משנה:
ירושלים: טל. 02-717555, חיפה: טל. 04-515115, רחובות: טל. 08-51462, הוד השרון: טל. 052-27874, חדרה: טל. 06-324527, רמת-גן: טל. 03-720738, נתניה: טל. 053-38295, ק. שמונה: טל. 06-740398, עזה: טל. 051-62570, הרצליה: טל. 052-543875, פ"ת: "יוספטיקאר", בר-כוכבא 17, טל. 03-916908.

גיתם מערכות תדמית

طبق الأصل

هكذا من الأصل

שיחת היום / אורית גלילי

עם: פרופסור מרסל אליקים, דיקאן הפקולטה לרפואה באוניברסיטה העברית בירושלים
על: בחינות מיוחדות לרופאים שסיימו לימודיהם בחו"ל

הבוגרים שלנו — יותר טובים

אין בתקנה החדשה משום אפליה?

אני לא רואה בזה אפליה. הרבה מאוד מתלמידים שלא התקבלו בארץ, כלל בני מיעוטים, נוסעים לחו"ל ולומדים באוניברסיטאות באיטליה, רומניה, בריה"מ ואפילו בפקיסטאן. כשהם מגיעים לעבוד בבתי החולים בארץ מתברר שרמתם נמוכה, שהם רופאים באיכות גרועה.

מה מייחד את שיטת הלימודים בארץ, המייצרת רופאים ברמה גבוהה?

שיטת הלימודים אצלנו בשלוש השנים האחרונות, המכונות השנים הקליניות, היא "ליד מיטת החולה" בקבוצות קטנות. באיטליה, שם כל אחד יכול להתקבל, מבוססת ההוראה על הרצאות, וכמעט שלא לומדים את הצד המעשי. לכן הרופאים שמגיעים משם אינם מוכנים. מתוך 1,600 שמנסים להתקבל לאוניברסיטה העברית, מתקבלים ללימודי רפואה רק 90. הבחירה היא מאוד קפדנית. הלימודים והשימוש במעבדות מאוד יקרים — ולכן מי שנכנס צריך להיות נבחר.

מה היה המצב לפני שאושרה התקנה החדשה?

בעלי תעודת רופא שלמדו בארצות אחרות היו מגיעים לבתי החולים ומנסים לקבל עבודה. מכיוון שאיכות הבוגרים שלנו היא יותר טובה, נוצר מצב שמנהלי בתי החולים סרבו לקבלם. בלית ברירה נקלטו חלקם בבתי־חולים בפריפריה, במקומות שיש מחסור ברופאים ולא במרכזים הנודעים. בני המיעוטים, למשל, נקלטים בכפרים שלהם, או בבתי החולים במזרח ירושלים ובנצרת.

האם צריך להסיק מכך שמי שגר בפריפריה מקבל שרותי רפואה פחות טובים?

ידוע שלא כל בתי החולים שווים ברמה, שהרופאים הטובים שואפים לעבוד במרכז. אבל זאת בדיוק התקנה: גם לא כל בית חולים צריך טומוגרף ממוחשב. זה מקובל כך גם בכל עולם. חולה שצריך טיפול מיוחד מועבר למרכז.

ישראלי שסיים לימודיו כאן ורוצה לעבוד בחו"ל יצטרך לעבור שם בחינות?

בכל מקום יקבלו אותו בזרועות פתוחות, אבל מובן שלכל מדינה יש הבחינות שלה. בארה"ב, למשל, יש הרבה רופאים זרים, ועורכים שם בחינות קשות במיוחד. 80% מהניגשים אליהן — נכשלים.

איזה אחוז של אלה המסיימים כאן עוברים בחו"ל?

בערך כ–12%. היעד המועדף הוא ארה"ב. מי שעובר שם את ההתמחות הוא מלך — הן מבחינת השכר והן מבחינת האתגר.

אתה צופה שיהיו כאלה שיוּדשו מהבחינה וישארו לעבוד בחו"ל?

היה חשש שהכנסת לא תאשר את החוק בנימוק של ירידה. אבל כמו שעורך־דין שסיים לימודיו בארץ אחרת חייב לעמוד כאן בבחינה כדי לקבל רשיון, כך צריך להיות גם ברפואה. עד עכשיו זה לא היה מקובל, כי לא רצו ליצור מכשול בפני עולים חדשים.

יהיו כאלה שיקבלו פטור?

הכוונה היא להבחין בין צעירים למבוגרים יותר. אם יבוא רופא מבוסס מארה"ב — לא יבחנו אותו.

הסטודנטים שאתה מלמד מחו על קיפוח חבריהם שלומדים בחו"ל?

הם בעיקר שבעו על שפטרו אותם, כי בהתחלה דובר שתהיה בחינה שווה לכולם. לא מצאתי אצלם סולידריות עם חבריהם בחו"ל.

רופאים שלמדו בחו"ל וכבר עובדים יצטרכו לגשת לבחינה?

החוק אינו רטרואקטיבי, והוא יחול רק על אלה שיגיעו לאחר שסיימו לימודיהם.

רופאים מפורסמים, שבניהם לומדים בחו"ל, יתקוממו נגד התקנה החדשה?

יש אמנם הרבה רופאים ידועי־שם שבניהם לומדים בחו"ל, אבל אני לא מאמין שהם ילחמו נגד החוק.

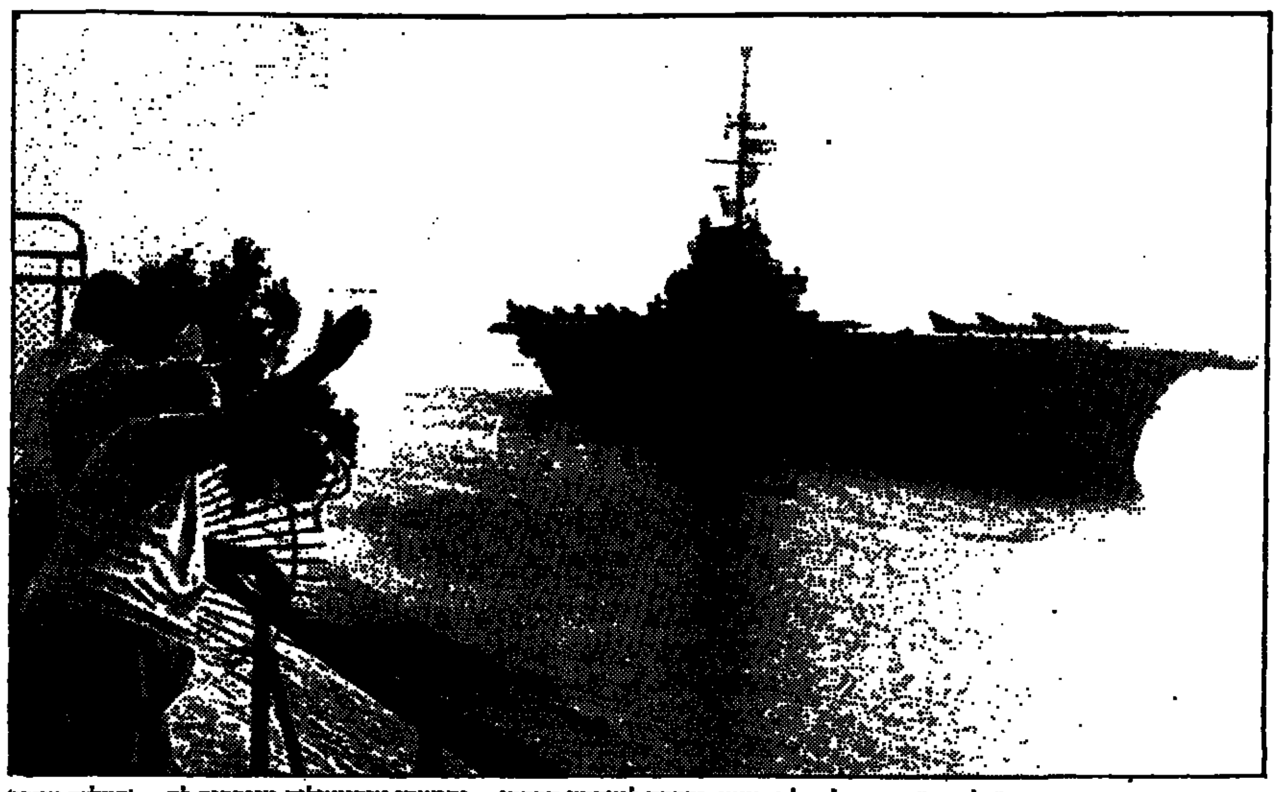

נושאת המטוסים הצרפתית "קלמנסו" נכנסת לתעלת סואץ בדרכה למפרץ הפרסי — ותושבי איסמעיליה מנופפים לה. (תצלום אי־פי)

יוניפי"ל: צה"ל ידע מראש מסלול הנורווגים; צה"ל: ליקוי בתיאום

מפקדת יוניפי"ל על התקרית שבה נפצעו 2 חיילים מנורווגיה: הצגנו הוכחות בכתב שקצינים ישראליים ידעו על המסלול ● הקצין הבודק מטעם אלוף פיקוד הצפון: צה"ל קיבל המידע על פעילות הנורווגים אך חלף זמן רב עד שמידע זה הגיע לכוחות בשטח

מאת ראובן פדהצור ומנחם הורוביץ

ממצאי הקצין הבודק שמינה אלוף פיקוד הצפון בעניין התקרית שבה נפצעו שני חיילים נורווגים מכוח יוניפי"ל, מתברר כי האירוע נבע מתיאום לקוי בין כוח צה"ל לכוח יוניפי"ל.

יום לפני התקרית נפגש קצין צה"ל בכיר עם קצין של יוניפי"ל, לצורך תיאום גזרות התנועה לפעילותם של הכוחות בשטח: צה"ל, צד"ל והזרועה הנורווגית של יוניפי"ל. בפגישת תיאום זו לא נכלל האזור שבו אירעה התקרית כשטח שבו ינועו חיילי יוניפי"ל.

ביום שבו אירעה התקרית העביר יוניפי"ל לצה"ל שקף שעליו שורטטו אזורי התנועה של החיילים הנורווגים. בשקף זה נכלל גם איזור התקרית כשטח פעילות של היחידה הנורווגית. אולם השקף של יוניפי"ל הועבר לקצין צה"ל שאינו עוסק במישרין בענייני הגיזרה, וחלף זמן רב עד שהמידע הגיע לכוחות צה"ל בשטח.

נראה כי עדיין לא הסתיימה ספית הבדיקה בדבר דרך העברת המידע מהקצין שקיבל אותו מיוניפי"ל, אל הכוחות ברצועת הביטחון.

מפקדת חיל האו"ם בדרום־לבנון מסרה אתמול כי חיילי צה"ל ידעו מראש על מסלול הסיור שהתקיים בגיזרה המזרחית של לבנון.

מפקדת יוניפי"ל הודיעה כי הציגה אסמכתאות בכתב, ולפיהן ידעו קצינים ישראליים על המסלול שבו אמורים לנוע החיילים מנורווגיה. בשלושת הימים שלפני התקרית סיירו באיזור זה חיילים נורווגים, ובכל פעם — כמעט היתה תקרית עם חיילי צה"ל. כך נמסר מיוניפי"ל.

אתמול אחר הצהריים נפגשו קצינים של צה"ל ושל יוניפי"ל לפגישת עבודה, למנוע הישנות תקריות דומות.

עקיבא אלדר, סופר "הארץ", מדפיק: שגריר נורווגיה בישראל, טורלייב אנגה, ביקר אתמול במשרד החוץ, והביע בעל־פה לפני המשנה למנכ"ל, ישעיהו ענוג, את צערה העמוק של ממשלתו על התקרית בדרום־לבנון. לשגריר הוסבר שנסיבות המקרה נמצאות בבדיקה, והובעה תקווה כי מקרים כאלה לא יישנו בעתיד, בעזרת מגעים הדוקים בין הכוחות בשטח.

חיילי צד"ל הרגו אתמול מחבל, ופצעו שלושה מחבלים אחרים, בירי של חיילי צד"ל אל חוליית מחבלים שנעה מצפון לאיזור הביטחון, סמוך לחוף הים הלבנוני.

נסים יבדוק היום עם התעשיינים אפשרות לעסקת חבילה חדשה במשק

מאת דן מגיד

היום בשעות אחר הצהריים יפגש שר האוצר, משה נסים, עם ראשי התעשיינים לדון איתם בנושאים הקשורים למו"מ על השכר בשירות הציבורי. נושאים שיעלו לדיון עם התעשיינים הם שאלת הארכת הסכם תוספת היוקר, המעבר לשבוע עבודה בן חמישה ימים, המשך הקפאת המחירים במשק והאפשרות לחתום על הסכמים בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים לתקופה של שנתיים, עד ל–1 באפריל 1989.

למרות שהאוצר אינו מציג זאת במגעים אלה, כוונת שר האוצר בפגישה זו עם המעסיקים היא לבדוק את האפשרות לעיסקת־חבילה [illegible] במשק, לאחר מספר הסכמות אליהן הגיע במגעים עם ההסתדרות [illegible] שני השבוע. על תוצאות פגישתו היום אמור השר לדווח להסתדרות ביום שני הקרוב, ובהתאם לכך יימשך המו"מ על השכר.

"שר האוצר מכר את המו"מ" — סופר "הארץ" מוסיף כי חוגים [illegible] והכלכלים הביעו אתמול החשש כי [illegible] "סגר" למעשה את המו"מ "לסגר" עם מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר, את כל הפרטים". לדבריהם, פגישתו המתוכננת עם לישכת התאום אינה אלא אחיזת עיניים.

אותם חוגים טוענים שנסים ויתר כבר להסתדרות בנושא חמשת ימי עבודה בשבוע, והוא גם מסכים לחתום על הסכם־שכר לשנה אחת, ולא לשנתיים, כפי שהבהיר.

עיסוק במקצוע פרה־רפואי — יותנה ברישיון ממשלתי

משרד הבריאות מינה ועדה לקבוע אמות מידה למתן רשיון כזה ● כל המרפאות והמכונים הפרטיים חוייבו ברישוי ובפיקוח משרד הבריאות ובנוכחות רופא בכל עת שיהיו פתוחים לקהל

מאת ערגה אורידור, סופרת "הארץ"

משרד הבריאות מינה ועדה לקביעת קריטריונים לרישוי העיסוק במקצועות הפרה־רפואיים.

בין השאר, המשרד מתכוון לקבוע אמות מידה מי רשאי לעסוק בפיזיותרפיה, בריאטסונות, האקופונקטורה, [illegible] ועיסוק במקצועות אלה ברישוי מטעם משרד הבריאות, נבעה מהמצב הנוכחי השורר בתחום זה, המשאיר את המטופלים בלא הגנה.

בוועדת רישוי לעיסוק במקצועות הפרה־רפואיים היא המשך לרפורמה שהמשרד עושה בכל הרישוי של העיסוק ברפואה. עקב תקנות חדשות שהתקין משרד הבריאות, יחוייבו כל המרפאות והמכונים הפרטיים ברישוי ופיקוח משרד הבריאות, ותחול חובת נוכחות רופא בכל מרפאה ומכון פרטי, בכל עת שיהיו פתוחים לקהל.

להערכת מומחי משרד הבריאות, יצטרכו עתה מאות מרפאות ומכונים פרטיים לעבור הליכי רישוי ופיקוח. עבודת התקינה והחקיקה נמשכה יותר משלוש שנים, והיא הורחבה בעקבות [illegible] על פי המלצות [illegible] הבריאות, עקב מקרים חוזרים ונשנים של אירועים רפואיים חריגים במרפאות ומכונים בשנים שלפני.

על פי התקנות, יחויבו ברישוי ורישום במנקס המרפאות, מרפאות וקליניקות של רופאים שבהן מבוצעות פעולות כירורגיות, בהרדמה או בלעדיה, של מתחים שאינם מצריכים עירוי דם, הרדמה מלאכותית, חדירה לחלל הבטן ובית החזה, וטיפולים בכלי דם.

התנאים לקבלת הרישוי: תנאים מיוחדים הולמים, כח אדם מיומן, כשור רפואי מתאים, ציוד ותרופות מתאימים לביצוע הפעולות הרפואיות, הסכם בכתב עם בית חולים כללי למתן שירותי חירום ובנק הדם.

התקנות קובעות כי ניתוחי כירורגיה פלסטית וכן ניתוחי לב וכלי דם, יחויבו להתבצע רק בבתי חולים מורשים.

המשרד פטר מחובת רישוי מרפאות או מכונים שבהם מבוצעת כירורגיה זעירה, כגון עקירת שנים, נטילת עור עליון לביופסיה, ניקוז מגע ותפירת פצע עד שלושה תפרים.

שוב מאבק בין מודעי לנסים, פת ושריר; האיחוד עם "חרות" יידחה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

האיחוד בין תנועת החרות למפלגה הליבראלית עשוי להידחות לזמן בלתי מוגבל, עקב חידוש המחלוקת בצמרת הליבראלים בין השר יצחק מודעי לשלושת שרי המפלגה האחרים.

הסיעה הליבראלים בכנסת — בהיעדרם של מודעי ומקורביו, חברי הכנסת פנחס גולדשטיין ודן תיכון — החליטה אתמול לבטל את הפגישה הראשונה שנועדה להתקיים בין צוותי ההכנה של שתי המפלגות להכין את ועידת האיחוד.

ישיבה נוספת של החטיבה הליבראלית נועדה להיום, אך מודעי כבר הודיע כי יחרים גם פגישה זאת, שאינה חוקית, לטענתו.

סופר "הארץ" מציין כי עוד לפני כשבועיים הודיעו השרים מודעי ונסים כי חברי הכנסת אריאל ויינשטיין, פנחס גולדשטיין, אלי קולס ודן תיכון יהוו צוות הליבראלים בשיחות עם נציגי חרות: עובדיה עלי, דוד מגן, רוני מילוא, ומנכ"ל תנועת החרות, פתחיה שמיר.

בכינוס החטיבה הליבראלית אתמול נאמר כי נציגי הליבראלים נבחרו באורח בלתי־חוקי, והחטיבה היא הגוף היחיד המוסמך לבחור בנציגים ולקבוע את אופי תפקידם.

עוד נאמר בהחלטת החטיבה הליבראלית כי אין טעם במגעי איחוד עם תנועת החרות, כל עוד אין הסכמה בליבראלים על השיטה שבה ייבחרו נציגי הליבראלים למרכז המשותף עם תנועת החרות.

השר מודעי טוען כי על 450 חברי מועצת הליבראלים יש להוסיף מספר דומה, על פי יחסי הכוחות במפלגה כפי שנקבעו בוועידה האחרונה לפני כשמונה שנים. השרים נסים, שריר ופת טוענים כי הנציגות חייבת להיקבע בוועידה נבחרת חדשה של התנועה, או שכל נציג מועצה יבחר בעצמו נציג נוסף מבין חברי המפלגה.

מודעי אמר אמש ל"הארץ" כי אינו מכיר בהחלטה שנתקבלה לבטל את הפגישה היום. לדבריו, הגוף שהתכנס אינו החטיבה הליבראלית אלא "צוות התעשה" הפועל נגדו זה כמה חודשים.

מנכ"ל מספנות ישראל ליו"ר ועד הפועלים: אתה מפוטר; יו"ר הוועד: אבוא לעבודה

הנימוק לפיטורים: ארגון עיצומים שהסבו נזקים למספנה ● יו"ר הוועד: מעשי היו לגיטימיים, במסגרת מאבק מקצועי

מאת יהיה מל

מנכ"ל מספנות ישראל, זאב אלמוג, פיטר אתמול את יו"ר ועד פועלי המספנה, מישל אלמליח, משום שאירגן עיצומים שהסבו נזקים למספנה.

במכתב ששיגר ליו"ר הוועד, טוען אלמוג כי בשלושת הימים שחלפו גרם הפרעות בעבודה הסדירה, מפני שלא עבד כנדרש וגרם לעובדים רבים אחרים להיעדר מעבודתם ולנקוט עיצומים בלא אישור גורם מוסמך ובלא הצדקה.

מנכ"ל מספנות ישראל האשים את יו"ר הוועד כי השתמש [illegible] ובלא רשות בלשכת המנכ"ל בחדר ועד וכמקום התקהלות לעובדי המספנה ולאנשים מחוצה לה".

בתגובה אמר מישל אלמליח כי "עשה מעשים לגיטימיים, במסגרת מאבק מקצועי של עובדי המספנה, בתמיכת ההסתדרות".

הוא הודיע כי יתייצב הבוקר לעבודתו, כרגיל.

במאי ניסתה ההנהלה להשעות את אלמליח מעבודתו, אך חזרה בה לאחר שנבחר לקדנציה נוספת לראש הוועד, ברוב מוחץ.

אלמליח משמש גם יו"ר ארגון ועדי העובדים מטעם מפ"ם.

המאבק שמנהל הוועד שבראשותו נוגע להסכם ההבראה שנחתם במספנה, ושהעובדים מתנגדים לו ומבקשים תוספת שכר שכנגד הצבסים של החברה מסרב להעניקם.

חברות בריטיות מכרו לאיראן חלפי פאנטום

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שלטונות בריטניה חוקרים שלוש חברות בריטיות שסיפקו בודרשים שולפו כמויות נשק נגדלות לאיראן, ובכלל זה חלקי חילוף למטוסי "פאנטום".

הציוד הצבאי הוסתר בכמל "היתר" בלוחון על מטוסי "בואינג" של חברת התעופה "איראן איר", בשמה של "איר לינגוס", חברת התעופה של אירלנד.

אמש בטלוויזיה / הדה בושס

שמיר מדבר אל עצמו

אולי ראש הממשלה, יצחק שמיר, אינו מתעייף. ולו לא נשבר מעצמו. לשמיר יש למה לצפות עד לנובמבר 88', אבל לצופים העייפים והיגעים בחום אוגוסט אין למה לצפות. ושמיר, כדרכו, אינו איש בשורה.

ראש הממשלה מצליח לחזור, ועוד ברוח אופטימית, על כל הפראזות השחוקות לעייפה, כאילו יש בפיו מסר חדשני ומלהיב. הוא כנראה משכנע את עצמו — אם לא את הצופים. מכל דבריו מתברר שאנו שבים וחוזרים לקו ההתחלה ולנקודת המוצא. הוא שולל בתכלית ועידה בינלאומית; בעיניו זה מבצע ראווה ומנטציה זולה, שפרס מתהדר בהם. במקום ועידה בינ"ל הוא מציע הסדר יותר מלא ושלם, וחוזר, כמובן, על ההכרזות הבדוקות על מו"מ לשלום אמיתי וישיר, מבלי שיעלה הצעה קונקרטית אחת ויחידה.

עכשיו, כשהכנסת יוצאת לחופשה, זמנו יהיה בידו לקדם את השלום, שהוא כראש מאמין. הוא ידבר עם נשיא רומניה צ'אוצ'סקו, עם אישים ערביים בדו"ש עם שחזור של שולץ — ולכולם יגלה שאומנם אין הוא מוכן לשלם את מחיר השלום, אבל יש על מה לדבר. רק לא ברור מי הם הפרטנרים לשיחות ערטילאיות אלה. שמיר עוד עלול להתחיל לדבר אל עצמו, אם ימשיך להתעלם מן הבעייה הפלשתינאית, ומכל הבעיות גם יחד.

בתהליך ההתעלמות של שמיר אין המצב הקיים והסטטוסקוו מצטיירים בכוכבים, להיפך. הוא שופע אופטימיות בזכות קראיינ'ו — יורם רונן ויגאל גחן — שגם הם נראים עייפים ומתוסכלים, ואינם מצליחים, למרות שהם מקשים ולוחצים, להוציא מפיו תשובה עניינית אחת ויחידה. המצב לא רע לגברי, הוא מכריז, וכאן אנו זוכים גם לפירוש של הטוב בו אנו שקועים. כעולם לא היה מצבנו טוב יותר, אליבא דשמיר.

רק כמו של ה"ב אברהם כדעה, שדיבר על יציאה ברצועת עזה, מצליח להוציא אותו משלוות רוחו. "אל תוכיר לי את כדעה", הוא אומר בשאט־נפש. לעומת זאת, מבן השר מיכאל דקל, שדיבר על טרנספר, אינו מוכיח אותו. כך מלמד רוה"מ את הצופים פרק בדמוקרטיה, ובזכות להביע דיעות וציעות.

לשיטתות ליבו, הוא נשאל גם על בעייה יומיומית. ובפיו בשורה נוספת: הוא עומד להביא לממשלה הצעה בעד המקץ ייצור הלביא. שוב תוך התעלמות אטומה כמעט מההתנגדות הכללית של צמרת משרד הביטחון, צמרת צה"ל ומרבית שרי הממשלה. התעלמות היא כנראה כוחו של שמיר.

תגלית נוספת — הממשלה מתפקדת, וביתו לבין פרס. גם אם אין יחסים אישיים, אין מתיחות — אם כי לא ברור מה שניים אלה עושים ביחד. ראש הממשלה גם אינו פוסל ממשלת אחדות לאומית בעתיד. ובאמת, אם מישהו יצא נשכר בממשלה זו — הרי זה יצחק שמיר. וגם זו סיבה טובה לאפטימיות שלו.

ראיתי שמעתי

פרס במרוקו — כבר שנה

מלך מרוקו חסן השני ציין מלאת שנה לפגישתו באיפראן עם שר החוץ שמעון פרס, בראיון לשבועון הצרפתי היוקרתי "העולם הדיפלומטי". כדי להסביר את חשיבות המפגש, הזכיר המלך את הקשיים שעמדו בפני מרוקו ערב קבלת העצמאות, והשווה אותם לקשיים העומדים בפני פרס במאבקו הפנימי מול ראש הממשלה יצחק שמיר. הוא הביע תקווה כי יוזמת השלום תסתיים בהצלחה, כפי שמרוקו הצליחה להשיג את עצמאותה.

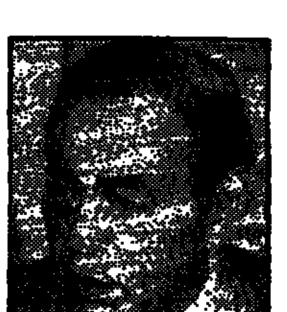

חסן מלך מרוקו

למרות שבמרוצת שנה זו לא אירעו אירועים דראמטיים בין שתי המדינות, נשמר הקשר מתחת לפני השטח בין המלך חסן לשר פרס, בעיקר באמצעות יוצאי מרוקו בישראל והקהילה היהודית שם.

א. לם

"קיר הברזל" היה ל"גשר ברזל"

ראש הממשלה יצחק שמיר אינו מחמיץ הזדמנות לשלב בדבריו פסוקים ורעיונות שהגעו בכתביו ובספריו של זאב ז'בוטינסקי. אחד הפסוקים שהיו חביבים עליו בשנה האחרונה היה "קיר הברזל", במובן של חומה בצורה. אתמול, בפגישת פורום שרי הליכוד שהתקיימה עם צאת הכנסת לפגרה, עשה שמיר פאראפראזה על "קיר הברזל", ואמר כי הליכוד נאמן להסכם הקואליציוני ו"אנו הולכים לפי קוי היסוד שהם גשר הברזל שלנו".

שמיר קיצר את הישיבה אתמול כדי שיוכל לנוח בשעות הצהרים לקראת הופעתו בשעות הערב במשדר "מוקד".

אילן שחורי

מבצע הצלה לאח"מ הקפריסאי

עיתוני קפריסין מלאים השבוע בסיפורי נפלאותיה של הרפואה הישראלית. הסיפור החל בכך שחתנו של שר הביטחון הקפריסאי, אנדראס אליאדס, עבר ניתוח שגרתי בבית חולים בניקוסיה, אך למרבה הצער לא התעורר מההרדמה והתחיל מחוסר הכרה במשך יומיים. השר פנה בבקשת עזרה לשגרירות ישראל באי, וזו יצרה קשר עם פרופסור יוסף רודיסון, מנהל מחלקת ההרדמה בבית החולים "הדסה" בירושלים. זמן קצר אחר כך כבר עלה רודיסון על מטוס שנשלח אליו במיוחד על־ידי ממשלת קפריסין, וכעבור כמה שעות היה ליד מיטתו של החולה. כפי שמספרים עיתונים, "האיש שב לתחייה".

א. לם

הגרמנים רוצים לשלול פנסיה מתושבי יו"ש

"התערבות כזו היא חוצפה ועזות מצח", אמר אתמול ח"כ פנחס גולדשטיין בהתייחסו למידע, שעל־פי ההסכם בין ממשלות ישראל וגרמניה, מי שמתגוררים ביהודה ושומרון לא יוכלו ליהנות מפנסיה גרמנית.

"ממשלת גרמניה אינה קובעת את גבולותיה של מדינת ישראל, כפי שממשלת ישראל אינה מתערבת בנושא מגורי גרמנים בברלין המערבית", הוסיף ח"כ גולדשטיין, ותבע משרי האוצר והרווחה, החתומים על אמנת הפנסיה עם גרמניה, להתערב אצל הגרמנים לטובת הגרים ביהודה ושומרון.

אריה לביא

אל על: תגובה מאוחרת

בצעד יוצא דופן פנה אתמול דובר "אל על" נחמן קליינמן במכתב זהה אל עורכי העיתונים וכתבי התעופה, והסביר בפרוטרוט מדוע בחרה הנהלת החברה למלא פיה מים ולא להגיב במכתבו של כתב הטלוויזיה רוני סביר, ששודרה בתוכנית "יומן אירועים" בליל שבת לפני שבועיים.

הכתבה חשפה מערכת של יחסים מעורערים בין ההנהלה, בראשותו של המנכ"ל רפאל הר־לב, לבין העובדים, ועמדה על המצב הלא־תקין בשל היות החברה בניהולו של המפרק הזמני במשך תקופה ממושכת.

במכתב ההסבר כתב אתמול הדובר: "לצערי הרב בחר כתב הטלוויזיה להשיג סקופ אישי שלו מבלי לקחת בחשבון גורמים נוספים ובאופן הרחוק מדיוק רב מן המצב האמיתי השורר באל על, וכמובן עלה על גל יחסי העבודה המשא ומתן... מדיניות החברה שוללת התייחסות באמצעי התקשורת לנושא המו"מ כל עוד נמשכים הדיונים, ואילו הקברניט בצלאל עופר, איש איגוד הטייסים, ניצל במה זו כדי להביע דעתו, תוך ניסיון להשפיע על המשא ומתן".

זוהר בלומנקרנץ

נשיא "פורשה" לומד לנוח

קבלת פנים לכבודו של פיטר שוץ, נשיא חברת המכוניות "פורשה", התקיימה אתמול במלון ימית בתל אביב. במהלך האירוע התברר כי שוץ בא לכאן לא רק לצורך עסקים אלא גם כדי להתאים פרוטות ישראליות לילדה בת חמש, קרובת משפחתו. את הימים הללו ינצל שוץ גם לחופשה, הראשונה מאז נכנס לעבודה ב"פורשה". למאהרון הסביר שוץ שהוא נבראה "וורקוהוליק" (מכור לעבודה), כי אינו יודע כיצד ליהנות מחופשה ולכן העדיף לעבוד.

חיים הנדוריק

בעריכת עידית רוזנבלום

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מקסי'	הטמפרטורות אתמול		
אמסטרדם	14	16	גשם	10	15
אתונה	25	34	בהיר	23	30
בוקרשט	18	24	רעמים	–	–
בריסל	11	16	גשם	11	17
וינה	10	15	גשם	15	17
ז'נבה	13	18	מ.ע.חל	17	22
לונדון	13	18	מ.ע.חל	13	19
ליסבון	20	25	מ.ע.חל	20	25
מדריד	24	35	מ.ע.חל	18	35
ניו־יורק	24	33	מ.ע.חל	25	30
פאריס	13	18	מ.ע.חל	17	20
פרנקפורט	11	15	גשם	14	18
ציריך	11	14	גשם	–	–
קהיר	25	36	בהיר	24	35
קופנהאגן	13	16	גשם	10	17
רומא	18	26	רעמים	22	29
שטוקהולם	8	16	גשם	12	10

ELAL אל על

חדשות

■ אריק שרון חוזר למלחמת לבנון. מאת איתן כפיר ■ עידית זרטל ראתה את הסרט של אנ.בי.סי ■ יהודה ליטאי על נקמת שורפי היערות ■ בנימין נתניהו: "כולל עונש מוות". מאת אתי חסיד ■ אלעזר לוין עם חרדי אינהורן ■ יוסי קליין עם אמנון אברמוביץ ■ דן בן אמוץ על נבואתו של נחום ברנע ■ דורון רוזנבלום: איך תכונה ישראלית לבנה? ■ אלכס פישמן: מאה ימים לדן שומרון ■ אביגדור פלדמן: מרגלים מספרים ■ עזרא סדן על הלביא ■ חנן פורת ואלעזר שטורם: תשעה באב 87 ■ פולינה אנקורי על הקרשים בניו־יורק ■ מגמת סמים בישראל כתבה שניה. נילי של ■ עודד שטואי עם עלי אבן ■ צבי גולת. אתיופים לפני שבירה ■ אברהם תאורלי בשלו לאפרים קישון ולטומי לפיד ■ סדי פרויס. טלוויזיה.

אנו מודיעים בכאב על פטירתו
בדמי ימיו של יקירנו ואהובנו

רמי (אברהם) בן חיה ומאיר אייל

ההלויה תצא ביום שישי י"ב באב 7.8.87 בשעה 10.30 מביתו ברח' נחשון 54 רמת־השרון לבית העלמין החדש ברמת השרון (צומת מורשה)

המשפחה האבלה

אנו מודיעים בצער על פטירתו
הפתאומית של יקירנו

פאולו קסטלנובו ז"ל

ההלוויה נערכה אתמול, יום רביעי,
י' באב תשמ"ז, 5.8.87, ברחובות

אשתו, בניו, בנותיו,
נכדיו, ניניו וכל בני המשפחה

נא להימנע מביקורי תנחומים

אבלים מרה על מותו של

פאולו קסטלנובו ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

בית שיברוג

לאיריס והילדים
ולמשפחת אייל

משתתפים בצערכם הכבד
על מותו ללא עת של

רמי אייל

כרמלה ויעקב כפיר

משפט דמיאניוק

התובע שקד הטיח בדמיאניוק בסיום החקירה הנגדית:

אין מנוס מהמסקנה: אתה הוא איוואן האיום מטרבלינקה

מאת יעקב שליש
כתב עתי"ם

"כעת, אחרי כל העדויות שהושמעו והחקירה הנגדית, אין מנוס מלהגיע למסקנה שאתה הוא 'איוואן האיום' מטרבלינקה, וכי אתה ביצעת את כל המעשים המיוחסים לך בכתב האישום" — הטיח התובע, עו"ד מיכאל שקד, בפניו של הנאשם איוואן־ג'ון דמיאניוק, בתום החקירה הנגדית שנמשכה כמעט שבוע ימים.

כששאל אב בית הדין, השופט דב לוין, אם יש לדמיאניוק תשובה על כך, השמיע הנאשם הצהרה, בה הכחיש את כל האשמות נגדו.

החקירה הנגדית התמקדה גם אתמול בבוקר בפרטי הטופס שמילא דמיאניוק בגרמניה, כשביקש להגר לארה"ב. הוא טען כי בטופס זה כתב כמה דברים שיקריים, הסתיר את דבר לידתו בבריה"מ ושירותו בצבא האדום, כדי שלא יחזירו אותו לבריה"מ במסגרת הרפטריאציה שבוצעה באותו זמן לגבי עקורים השוהים בגרמניה.

בתום החקירה בנושא זה אמר התובע שקד: "אני אומר לך כי כל הרעיון שחששת מרפטריאציה אישית שלך אינו נכון. מאחר שב־1948, כשמילאת את הטופס, מזמן כבר לא היתה רפטריאציה בכוח. אתה כבר עבדת או בשירות הצבא האמריקאי והרגשת עצמך בטוח. אתה עצמך סיפרת בעדותך כי ב־1945 כתבת את האמת בטופס שמילאת, ואילו ב־1948 פתאום אתה חושש — כשלא היה ממה לחשוש. זה לא הגיוני. הדבר היחיד שעולה [illegible] תקופת המלחמה, אבל הסיבה היא לא הרפטריאציה, אלא היה לך משהו אחר להסתיר".

דמיאניוק: "אינני מסכים אתך, כי בכל המקומות שאתה טוען שהייתי בהם בתקופה ההיא — לא הייתי שם בחיים שלי. זו אולי האמת שלך, אבל לא האמת שלי".

"אתה שקרן" בעברית

כאן השמיע התובע את משפט הסיכום של החקירה הנגדית: "במהלך כל העדויות של ניצולים מטרבלינקה שהעידו כאן כי ראו אותך שם עושה את כל הדברים הנוראים המיוחסים לך בכתב האישום, הדבר היחיד שמצאת לנכון לעשות — כשפעם אחת הטחת בפני אחד הניצולים 'אתה שקרן'. אמרת זאת בעברית, לאחר שכנראה למדת את המלה הזאת במיוחד. אני לא יודע איך וכיצד אומרים שקרן באוקראינית" — המשיך שקד — "וגם כבוד המעמד אינו מאפשר לי, ואיני רוצה להשמיע לך מלה זו. לכן הדבר היחיד שאומר לך: כפי שהמצב כעת, אין מנוס מלהגיע למסקנה שאתה הוא 'איוואן האיום' מטרבלינקה, ואתה ביצעת את כל המעשים המיוחסים לך בכתב האישום. איני מבקש תשובה ע' דברים אלה".

אולם השופט לוין בכל זאת שאל את הנאשם אם יש לו תשובה על כך.

דמיאניוק: "לגבי מה שאדוני התובע אמר, כי העדים כאן העידו כי ראו אותי שם — הם לא ראו אותי בחיים אף־פעם; וכשאמרת שהם כינו אותי 'איוואן האיום' — גם זה שקר, כי איש לא כינה אותי בחיי 'איוואן האיום'. ואתה יודע היטב שאילו הייתי בטרבלינקה, או כמו האחרים שהיו שם, הייתי צריך להיכלל ברשימות של המקומות האלה — אבל שמי אינו רשום בשום מקום. אני מבקש ממך שאם אתה אומר שאני הוא 'איוואן האיום', שתראה לי איפה זה כתוב ומוכח. היכן הראיות והה־הוכחות שלך? אתה מסובב אותי פה בחקירה, ואני אכן התבלבלתי בדברים שונים, אבל זה כשום שיש לי מעט השכלה, ואני חושב שיותר מאוחר אתה תיווכח מי אני באמת".

סוביבור ופילאו

במשך ישיבת הבוקר המשיך התובע ללחוץ על הנאשם בפרטים שונים המופיעים בטופס בקשת ההגירה של דמיאניוק, כאשר שקד חושף מדי פעם סתירות בולטות בין העדויות שמסר דמיאניוק בארה"ב לבין עדותו כאן. גם בישיבה זו נמשך "הקצר התקשורתי" בין הצדדים, כשהנאשם טוען כלפי התובע כי אין הבנה ביניהם בשאלות ובתשובות, ואילו השופט מעיר כלפי העד כי הוא מתחמק מלהשיב על השאלות.

בשלב מסויים של החקירה הציג עו"ד שקד מסמך של אחד המוסדות בצפון־גרמניה, וציין כי בטופס שהגיש דמיאניוק בטענתו לצורך בקשת הגירה, הזכיר הנאשם כי שהה בסוביבור ובמחנה נוסף בשם פילאו. "איך תסביר שבחרת שני מקומות כה קטנים, שבקושי מוצאים אותם על המפה, אם בכלל, ולא מקומות בולטים אחרים, אם הדבר היה שקרי?"

העד חזר ומשיב כי הוא לא היה שם, ורשם את שמות המקומות האלה כי מישהו הזכיר אותם.

השופטת דורנר: "מיהו המישהו שמסר לך את השמות?"

הנאשם: "אינני זוכר כעת".

דורנר: "אותו אדם שסיפר לך על סוביבור מסר לך על פילאו?"

דמיאניוק: "לא, סוביבור היה ברישום הראשון".

השופט לוין: "אבל הרי בעדותך ציינת כי הרישום הראשון שמסרת היה כולו אמת".

[illegible]

אב בית הדין ממשיך ללחוץ: "הרי רצית ברישום השני לשנות במקצת מן הרישום הראשון, כדי להסתיר את דבר היותך בברית המועצות ובצבא האדום, ורצית למחוק רק את מה שיכול היה להזיק לך. האם השם פילאו יכול היה להזיק לך ולגרום לגירושך בחזרה לבריה"מ?"

הנאשם: "אינני חושב ככה. אני אפילו לא מבין עכשיו איך זה קרה אז".

לוין: "לכן אם רשמת בטופס הראשון סוביבור — זו אמת?"

"אתה מתחמק מלהשיב"

דמיאניוק: "אבל אני לא הייתי שם. וגם לא הייתי בפילאו... אמרתי שקר, כי באותו זמן לבשתי מדים איטלקיים. הייתי בצבא ולאסוב, וכדי להסתיר את העובדה הזו כתבתי דברים שקריים".

התובע שקד: "אבל לפי גירסתך, הרי בצבא ולאסוב היית בקיץ 1944, ואילו בטופס שמילאת כתוב שהיית במינכן באוקטובר 1944 — אז יכולת פשוט 'למשוך' את היותך במינכן עוד כמה חודשים, ומדוע לכתוב שהיית בפילאו?"

דמיאניוק השיב בחוסר סבלנות: "תשמע אדוני התובע, אני לא הייתי משכיל באותה תקופה, וגם היום אינני משכיל, ואתה כל הזמן חוזר מחדש".

התובע משיב לו בנחת: "דווקא אדם לא משכיל ניחן בשכל ישר".

הנאשם: "יש אמנם טעויות, אבל אני משתדל בתשובותי להסביר את הטעויות. בדרך כלל כשאדם משקר, קשה לו מאד לזכור, אבל אתה רואה שאני זוכר ואומר את האמת, ורק את האמת".

שקד: "אבל כדי לשקר מוטב להמציא פחות מקומות ולא יותר מקומות... אבל אם אין לך יותר הסבר, נעבור לנושא הבא".

בהמשך, הטיח דמיאניוק בפני התובע: "הצרה היא שאתה לא מבין אותי ואני לא מבין אותך".

השופט לוין: "אני מבין שהפרקליט מבין אותך, ואתה מבין את הפרקליט, ואין פה אי־הבנות, אבל אתה פשוט לא רוצה להשיב על מה שהוא שואל אותך", ובאותו יותר חזר והעיר לו: "אני רואה לנכון פעם נוספת להפנות את תשומת לבך לכך שאינך משיב על השאלות שאתה נשאל. מתקבל הרושם שאתה מתחמק מלהשיב, ואנו ניקח זאת לתשומת ליבנו בבוא העת".

החקירה החוזרת של דמיאניוק, אותה ביצע הסניגור, ג'ון גיל, התנהלה בעצלתיים תוך הפסקות רבות, כשהתובע שקד משמיע התנגדויות לשאלות רבות שהציג גיל, ובית המשפט פוסל חלקן כבלתי־רלוונטיות או כאלו שאינן יכולות להיכלל בחקירה חוזרת.

עו"ד גיל שאל את הנאשם לגבי הטפסים השונים שהוא מילא בהיותו בגרמניה. דמיאניוק השיב כי טופס הבקשה להגירה לארה"ב היה כתוב במקורו באנגלית, והפקיד שמילא אותו ושאל שאלות הסתייע במתורגמן לאוקראינית.

"מולדתי אוקראינה"

הסניגור: "האם קראת את הטופס לפני שחתמת עליו, או שקראו אותו בפניך?"

הנאשם: "אינני זוכר".

עוד אמר דמיאניוק כי הוא נחשב לבוגד בברית המועצות, מאחר שנשבה על־ידי הגרמנים ושוחרר מהשבי בגרמניה. לשאלת הסניגור איזו ארץ נחשבת כמולדתו, השיב: "מולדתי היא אוקראינה".

שאלה: "האם אתה חש שאוקראינה כבושה על־ידי בריה"מ?"

דמיאניוק: "זהו שקר".

[illegible]

הנאשם: "כן, אבל אני למעשה שרתתי בצבא האדום ונחשב כבוגד בבריה"מ".

בהמשך, כשהציג הסניגור שאלות לגבי הרפטריאציה של אוקראינים לבריה"מ, התערב התובע שקד וטען כי "עו"ד גיל רוצה להחזיר את הנאשם מגירסה שמסר בחקירה הנגדית, ולכן אני סבור שאין להתיר את השאלה".

למצוא־חן

השופט דב לוין ביקש מהסניגור להציג את השאלה בנוסח אחר, כדי שתהיה רלוונטית; ואז הגיב עו"ד גיל: "אנסח את השאלה אחרת, כדי שתמצא־חן בעיני בית המשפט".

השופט הגיב: "איננו מבקשים למצוא־חן בעיני מישהו; אנו מקפידים שהשאלות יהיו תואמות את סדרי הדין וזה משפט בישראל במסגרת של חקירה חוזרת".

כששאל הסניגור את הנאשם מדוע, לדעתו, הביאו אותו הגרמנים לגרץ, השיב: "כשבאנו לשם כשבויי־מלחמה, לא ידענו לאיזו מטרה הובאנו. שם קיבלנו מהגרמנים את כתובת הקעקע ונאמר לנו כי נצטרף לדיוויזיה. כמו כן נמסר לנו כי עומדים לאחד אותנו עם הצבא האוקראיני".

גיל: "האם היה הבדל בין צבא ולאסוב וצבא השיחרור האוקראיני?"

תשובה: "אני רק יודע שצבא ולאסוב נבדל בכך שיכלו לשרת בו אלה שהיו בצבא האדום, ואילו בצבא השיחרור האוקראיני שירתו רק אוקראינים, ולכן הוא נחשב לצבא הלאומי האוקראיני".

בהמשך נשאל דמיאניוק על חברותו בקומסומול (ברית הנוער הקומוניסטי) בבריה"מ. הוא השיב כי הצטרף לארגון זה מאחר ש"מי שהתקבל לקומסומול — היה לו שם טוב".

שאלה: "האם היה לך קושי להתקבל לקומסומול, שהרי לא סיימת כיתה ה'?"

דמיאניוק: "לא היו לי בעיות בכלל, התקבלתי בגיל 17 או 18".

הסניגור: "כיצד קראתם בצבא הרוסי לנאצים?"

הנאשם: "קראנו להם 'פריצים'".

לדמיאניוק היו אתמול סיבות כבדות־משקל להיראות מודאג. (צילום: איפי)

בכנסת

הלל: המצב בלתי נסבל — השרים מזלזלים בכנסת

ועדות וסיעות / גדעון אלון

יו"ר הכנסת שלמה הלל מתח אתמול ביקורת חריפה על הממשלה בשל יחסה לבית המחוקקים. בשיחה עם כתבים לרגל סיום מושב הקיץ של הכנסת, אמר הלל שהממשלה מביאה לאישור הכנסת מעט מדי חוקים והשרים מזלזלים בישיבות מליאת הכנסת ומרבים להעדר מדיונים חשובים. לדבריו כל פניותיו בנושא זה אל ראש הממשלה יצחק שמיר ואל הממשלה העלו חרס. הלל גם בקר בחריפות שרי ממשלה התוקפים את הכנסת ושוכחים כי הכנסת היא שממנה אותם ובכוחה גם להפיל את הממשלה. הלל הדגיש כי זהו מצב בלתי נסבל שלא קיים בשום מדינה דמוקרטית בעולם המערבי.

יו"ר הכנסת הטעים כי בשנה האחרונה הוגשו יותר עתירות לבג"ץ נגד יו"ר הכנסת והכנסת מאשר בכל שנות קיום המדינה. לדבריו הוא מקבל את פסיקות בג"ץ בנושאים פרלמנטריים הוקיים בחיוב, משום שיש בהם משום קביעת נורמות התנהגות מוצקות.

הלל הבטיח שעד סוף שנה זו תוכנס לכנסת מערכת אלקטרונית לצורכי הצבעה. הוא סיפר שבקרוב יוחל בהקמת אגף נוסף למשכן הכנסת, אולם יש מחסור במשאבים לכך.

וייס אלוף הנואמים

1406 הצעות לסדר היום ו־3601 שאילתות — זהו חלק מיבול הכנסת הנוכחית. בין הנתונים שנמסרו לפירסום לרגל הפגרה: שבח וייס הוא בראש הנואמים בכנסת הנוכחית — 302 נאומים. בין השרים בלט יצחק נבון — 123 נאומים, ואילו השר פת הסתפק בשלושה. שרי המערך נשאו 577 נאומים ואילו שרי הליכוד — 380.

דאגה ממפעלי תע"ש

ועדת החוץ והבטחון הודיעה כי היא רואה בדאגה את המשך קיומם מפעלי התעשיה הצבאית בשרון, בלב מרכז אוכלוסין צפוף.

חמש דקות לרישום גרים

ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת הקדישה אתמול חמש דקות בלבד לדיון ביוזמת הליכוד וש"ס לאשר את תקנת רישום הגרים. יו"ר הוועדה ח"כ אלי קולס (ליכוד) אמר שמשום שהיועץ המשפטי של משרד הפנים עו"ד אברהם שפט, עדיין לא השיב על השאלות שהציגו לו הח"כים, הוא נאלץ לדחות את המשך הדיון למועד אחר.

וירשובסקי — לרצ

הכנסת אישרה אתמול את צרופו של ח"כ מרדכי וירשובסקי לסיעת רצ בעקבות פרישתו מסיעת שינוי. כעת לרצ ארבעה ח"כים ולשינוי — שניים.

לרגל צאת הכנסת לפגרה נפתחה אתמול במישכן הכנסת תערוכת ציוריו של חברי הכנסת. בין הח"כים־הציירים בולטים אברהם ורדיגר, איש פועלי אגודת ישראל, ששניים מדיוקנאות עמיתיו שצייר, שר המשטרה בר־לב וחבר הכנסת אבן, נראים למעלה. (צילום: אליהו הראתי)

איש לא טרח לספור קולות בארבע הצבעות אי האמון

מליאת הכנסת / דן מרגלית

ערב צאתה לפגרה ממושכת דחתה אתמול הכנסת ארבע הצעות אי אמון של סיעות האופוזיציה. איש לא יחס להן כל חשיבות ומשקל לאחר שהתברר כי המערך נסוג מיוזמתו לגרום להקדמת הבחירות.

מטעם מפ"ם ביקשה ח"כ חייקה גרוסמן להצביע על מצבה החמור של החקלאות, על "משקים שהיו פאר היצירה הציונית החלוצית" שעלולים "לרדת לטמיון". לכך השיב לה שר החקלאות אריה נחמקין כי "הגענו למצב בו לא היה כסף לקנות דלק ובמה לקנות גרעינים. בתקופה ההיא המשקים יכלו לקחת כספי בארבעה בנקים במקום בבנק אחד כשבבנק אחד לא ידע מה נתן הבנק השני". נחמקין העיד כי "זו צריכה להיות ממשלה פושעת, שאני יושב בה, שאינה נותנת סיוע למגזר היצרני ביותר במשק". תוך קריאות ביניים בין חן תיכון (ליכוד) לבין ח"כי מפ"ם גרנות וגרוסמן ציין שר החקלאות כי על מפ"ם לשאת באחריות המשותפת להצלת המשקים.

ח"כ מאיר וילנר (חד"ש־קומוניסטים) הציע אי אמון בגלל הצהרת סגן שר הבטחון מיכאל דקל (ליכוד) בזכות הטראנספר".

ח"כ מתי פלד (התקדמית) ציין כי אכן אין לדקל תפקיד ממשי במשרד הבטחון והוא כ"גלגל חמישי" שם. אך אין זה מעיד כי דעתו בנושא הטראנספר אינה מקובלת על הממונים עליו. יתכן שהם חושבים כמותו אבל מיטיבים ממנו לבחור את העיתוי להביע את הדברים.

מאיר כהנא (כך) ביקש להביע אי אמון בממשלה בגלל הסתייגותו של שר החוץ שמעון פרס מרעיון הטראנספר.

שר התחבורה חיים קורפו השיב בשם הממשלה כי "הדברים שיוחסו לדקל אינם משקפים את עמדת הממשלה ולא עמדת חלקים ממנה." הוא ציין כי במצע הליכוד לכנסת נאמר כי יקפידו שהתנחלות היהודית לא תביא לנישול איש מעל אדמתו. אך בדמוקרטיה יש חופש דיבור לכל אחד. קורפו ציין כי דעות שהשמיע סגן שר אחר אברהם כץ־עוז מהמערך בעניין עתיד חבל עזה גם אינן מקובלות על הממשלה ואפילו לא על מפלגת העבודה בה הוא חבר.

קורפו התייחס להערה של ח"כ פלד לפיה במשרד ראש הממשלה קיימים תיקים להעברת אוכלוסיה. לדבריו, אין תכניות כאלה. בקווי היסוד של הממשלה נאמר במפורש כי הממשלה תפעל להמשך תהליך השלום וכינון האוטונומיה.

ח"כ אליהו בן אלישר מהליכוד הוסיף כי "יש איפה ואיפה. מותר ומקובל שחבר בממשלה יצהיר בגלוי שהוא מוכן להיכנס לבית ולשוחח עם יאסר ערפאת. אבל אסור שסגן שר יאמר את דעתו בקשר לפתרון אפשרי של הבעיה הדמוגרפית. מדוע לא?" ח"כ אבא אבן (מערך) אמר כי אמנם אין סבה שהצעת דקל תתקבל ותיהפך למדיניות לביצוע אבל היא "מכערת את מדינת ישראל. משחיתה את פניה, מעכירה את תדמיתה ומציגה את הפנים היהודי שדקל הוא אחד מדובריו הבכירים והבטוחים — כלפי החוגים המוסריים והבטוחים בדעתם." המערך לא הצביע אי אמון, כי הממשלה "לא נענתה להצעתו המפורשת של סגן שר הבטחון וכל מרכיבי הקואליציה סלדו ממנה".

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תבע את פיטורי דקל. אילו סגן שר ערבי היה מציע טראנספר ליהודים, שאל צבן, "ההיה נשאר יום אחד כסגן שר?" ח"כ אמנון רובינשטיין (שינוי) סבור כי אין זה מקרה שהתקפת הפולס של מאיר כהנא הולכת ומתפשטת.

היו"ר אליעזר שוסטק הספיק לערוך שלוש הצבעות. איש לא הבחין לספירה. הממשלה נותרה על כנה.

ערך את העמוד: אריאל [illegible]

חדש ובלעדי בבנק הפועלים: מטמון דולר - מדד - סל

עכשיו אתה בטוח מכל הכיוונים

אחרי שנתיים של חסכון תקבל הצמדה לסל המטבעות או לדולר - הגבוה מביניהם
אחרי שלוש שנים תקבל הצמדה למדד או לדולר - הגבוה מביניהם
ותהנה גם מריבית צמודה!

הזדמנויות
חסכון
עם מלוא הבטחון

הצטרף עכשיו לתכנית חסכון מטמון דולר - מדד-סל ותוכל להגן על כספך טוב יותר.
אם אחרי שנתיים מתחילת החסכון, יעלה סל המטבעות יותר מהדולר, בתוספת הריבית הדולרית, תקבל אוטומטית כמענק את ההפרש ביניהם, ישירות לחשבון העו"ש שלך.
בתום 3, 4.5 או 6 שנות חסכון (לפי בחירתך), תקבל הצמדה לדולר או למדד עפ"י הגבוה מביניהם בתוספת ריבית צמודה.

הזדמנות חסכון זו מופעלת לתקופה מוגבלת בלבד. לקבלת פרטים מלאים היכנס עוד היום לסניף בנק הפועלים הקרוב אליך.

קשר בנאל

בוא ותראה איך פועלים טוב יותר

בנק הפועלים בעמ

סגן שר החוץ הסובייטי: מובן סרוב אש"ף להכיר בהחלטה 242

ערפאת קורא לדו־שיח עם אוהבי השלום בישראל

מאת מופד "הארץ"
לעניינים ערביים

"ברית המועצות מתייחסת בהבנה לעמדת אש"ף, המסרבת להכיר בהחלטת מועצת הביטחון 242, שאינה כוללת דבר ביחס לזכויות הלאומיות הפלשתיניות" — דברים אלה אמר מיכאל סטינקו, סגן שר החוץ הסובייטי, בראיון לשבועון הקהירי "אל־מצוור" המופיע היום.

לדבריו, לא יתכן לתבוע מאש"ף להכיר בהחלטת מועצת הביטחון עוד לפני השתתפותו בוועידה הבינלאומית, או להכתיב לו את צורת השתתפותו בוועידה. את זאת יש להשאיר לרצונו של הארגון, אמר סטינקו. לדבריו, בריה"מ דוחה על הסף את התביעה כי הוועידה הבינ"ל תהווה רק מסגרת או מטריה כפי שארה"ב וישראל רוצים. הוא קרא להגברת המאמצים הקולקטיביים לכינוס הוועידה הבין־לאומית.

קריאה דומה השמיע אתמול יאסר ערפאת בתום ביקור בהודו. הוא אמר כי בישראל קיימת "קבוצת לחץ" חזקה התובעת להעניק את זכות ההגדרה העצמית לפלשתינאים. "עם אוהבי השלום האלה אנו חייבים לנהל דו־שיח", אמר מנהיג אש"ף.

[illegible] الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

ועדת המינויים של הפועל דחתה הכרעתה:

הברפלד: אני מתכוון לא להסיר מועמדותי

מאת כתבר "ספורט הארץ"

ועדת הסקר והמינויים של מרכז הפועל דחתה אתמול את ההחלטה על המועמד המומלץ לתפקיד יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. הועדה הוליכה בהצבעה לקבל את הצעתה של אחד מחבריה, יורם אוביקוביץ, לדחות את ההכרעה ליום א' בו תגיש את המלצותיה לאישור המזכירות.

ההצעה לדחות את ההחלטה נבעה מהרצון להגיע למועמד מוסכם ולי- כנוע התנגדויות בין שאול סוויר, היו"ר הנוכחי וחיים הברפלד קודמו בתפקיד. נודע, כי הכוונה העיקרית בדחיית ההחלטה היא לעשות נ- סיונות נוספים לשכנע את הברפלד להסיר את מועמדותו. בתגובה אמר אמש הברפלד: זו כוונה לגיטימית. הועדה השיגה פסק זמן נוסף. אני מעריך את העובדה שלא התקבלה החלטה, כי לדעתי הועדה לא היתה אמורה להחליט על מועמד במקרה של התמודדות ועליה להעביר זאת להכרעת המזכירות, כפי שהדבר היה לפני שנתיים. לעצם העניין, כל הזמן נעשים מאמצים לשכנע אותי להסיר את מועמדותי, בינתיים ללא הצלחה. לפי המצב כרגע אני מתכוון לרוץ עד הסוף. אם עד היום לא הצליחו לשכנע אותי, ספק אם יצליחו בשלושה־ארבעה ימים, אך אני תמיד מוכן לשוחח עם אנשים". הבהיר הברפלד.

ביום ראשון תמליץ הועדה בפני המזכירות גם על המועמדים לייצג את הפועל בהנהלת ההתאחדות. בפני הועדה הופיעו אתמול שלמה סופר המסיים שלוש קדנציות וחברים המעוניינים לחזור, יוסף אשתר, גמל טריב וצבי אשכנזי. עוד הופיעו שמואל דרור וניסן ודרומצקי.

כדורסלני בריה"מ נגד מילווקי באקס באוקטובר

הופעה רשמית ראשונה של המקצוענים נגד הרוסים, בטורניר בו תשתתף גם האלופה האירופית מילאנו

מילווקי (איי־פי). מילווקי באקס תהיה קבוצת הכדורסל המקצוענית הראשונה בהיס- טוריה, המשחקת בליגת הנ.ב.איי., שתיטול חלק בטורניר רשמי עם נבחרת ברית המוע- צות. הטורניר, בו תשתתף גם האלופה האירופית טרייסר מי- לאנו, יתקיים בהיכל הספורט המקומי בין ה־23 ל־25 באוק- טובר. הוא יתקיים במתכונת ליגה בת סיבוב אחד, כאשר כל קבוצה תשחק נגד שתי האחרות.

האירוע מעורר עניין רב לא רק בארצות הברית, ונמסר כי 400 נציגי התקשורת מרחבי אמריקה והעולם ביקשו לסקר אותו. המשחקים ישודרו ל־35 ארצות.

"אם ננצח, יהיה זה אך טבעי וצפוי. אבל אם נפסיד לרוסים, שמבחינתם זה אתגר גדול, תהיה זו סנסציה", אמר מאמן מילווקי באקס, דל האריס.

שישה משחקני נבחרת בר- יה"מ ומאמניהם עורכים עתה סיור בן עשרה ימים ברחבי ארה"ב. אחת מתחנותיהם היתה מילווקי, בה נפגשו עם הער- תונות; חזו בסרטי וידאו מאלי- פות אירופה האחרונה ביוון, וקיבלו למזכרת כובעי־מצחיה ירוקים של הבאקס. בסוף השבוע התאמנו עם שחקני אטלנטה הוקס, ואחרי־כן השתתפו במישחק אימון בקבוצה מקומית מעורבת.

"לא שיחקנו נגד האמריקאים, אלא יחד עימם", אמר אלכסנדר וולקוב בן ה־23, שהביע התפעלות מיוחדת מדומיניק ווילקינס. "אני אוהב את סגנון מישחקו, ומהבב אותו מאד".

בשובם לכאן באוקטובר יוסרו הסובייטים את שחקן־הציר שלהם ארווידאס סאבוניס, הסובל בפציעה בעקבו. "יחד עימו היו סיכויי ההצלחה שלנו גדולים הרבה יותר", אמר עוזר המאמן איוואן אדשקו, כדורסלן נבחרת בריה"מ בגמר האולימפי של 1972 במינכן, והשחקן אשר מסר בשניות הסיום את הכדור שהפך לסל־ניצחון מידי אלכסנדר וולקוב.

המאמן הראשי של נבחרת בר- יה"מ, אלכסנדר גומלסקי, היטיב להגדיר את ההבדל האמיתי בין הכדורסל האמריקאי והרוסי: "באמריקה מתחילים הילדים לכדרר מיד אחרי שהם מתחילים לדבר. ברוסיה אין הם משחקים בטרם מלאו להם 11 או 12 שנה".

כדורגל

מכבי ת"א מוכן להשאיל את בוני

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב יסכים להשאיל את השוער בוני גינצבורג למכבי חיפה לעונה בלבד, אמר אמש יו"ר אגודת מכבי תל־אביב, אלדד בוקשפן, המשמש כיו"ר זמני במחלקת הכדורגל.

מו"מ רשמי בין שתי הקבוצות לא נפתח עדיין. השוער מתאמן עתה בקבוצה הלונדונית ארסנל. עד שלא יקבע עתידו אין טעם לדון בנושא.

מכבי ת"א החל אתמול את אימוניו הסדירים. המנהל המקצועי, גיורא שפיגל אמור היה לשוב אמש ארצה מחו"ל.

צו עיקול על כספי הפועל י־ם

לבקשת הכדורגלן טורק

צו עיקול על סך כ־40 אלף ש"ח הוצא אתמול בתל אביב נגד קבוצת הכדורגל של הפועל ירושלים, לבקשת הכדורגלן ריפעת טורק, שחקן הקבוצה לשעבר. הצו הוצא לבקשת עו"ד אשר שור, בלשכת ההוצאה לפועל בת"א, בגלל חובות הקבוצה לטורק, והפרת הסכם פשרה שהוצא ע"י בורר מוסכם וקיבל תוקף של פסק דין ב־8.5.87, לפיו על הפועל ירושלים לשלם את הסכום המדובר.

הבלגים מבקשים שחרור למשה סיני

מאת כתבר "ספורט הארץ"

ההתאחדות לכדורגל של בלגיה פנתה להתאחדות הישראלית בבקשה להעניק שחרור למשה סיני, לקשר הפועל תל־אביב והנבחרת הלאומית. סיני ישחק בעונה הקרובה בקבוצת הצמרת הבלגית בחוץ. גם הפועל תל־אביב הודיעה להתאחדות כי היא מאשרת לסיני לשחק בקבוצתו החדשה.

שרף: כל הנערים יוזמנו לסגל הנוער

מאת כתבר "ספורט הארץ"

"כל שחקני נבחרת הנערים, למעט אלה שאינם מתאימים מב- חינת גיל, יוזמנו בשלב ראשון לסגל הרחב של נבחרת הנוער" — אמר אמש שלמה שרף, המאמן החדש של נבחרת הנוער.

שרף יחל את תפקידו החדש בחודש ספטמבר, כאשר היעד העיקרי יהיה מוקדמות הגביע העולמי לנוער בתחילת 1989. שרף אמר, כי הוא מקווה שישראל תשובץ בבית אירופי למרות שלהערכתו הסיכויים לכך קלושים. סגל השחקנים יקבע בשלב מאוחר יותר, האימונים יהיו פעמיים בשבוע.

עודד מכנס במכבי — סתום עם נתניה

מאת כתבר "ספורט הארץ"

המו"מ בין עודד מכנס למכבי נתניה על שובו לקבוצת נעוריו נקלע אתמול למבוי סתום. עודד אמר, כי בגלל חילוקי דיעות עקרוניים ספק אם ישחק בעונה הבאה במכבי נתניה. אם לא יחול שינוי בעמדת הצדדים, יבדוק מכנס הצעות מקבוצות אחרות. בתקופה האחרונה הודיע מרדכי שפיגלר, מאמן בית"ר ירושלים, כי הוא מעוניין בעודד מכנס.

דורפנר מבאיירן לסגל מול צרפת

ברלין (ע"ת). מנהל נבחרת מערב גרמניה בכדורגל, פרנץ בקנבאואר, כלל שחקן חדש אחד בסגל 19 הכדורגלנים, למשחק הידידותי נגד צרפת ביום ד' הקרוב באיצטדיון האולימפי במערב ברלין. המשחק יחל בשעה 9.15 בערב.

השחקן החדש שזומן הוא הנס דורפנר בן ה־22, אחד משלושת הקשרים של באיירן מינכן.

טניס

הולמס הדיח את קונורס

סטראטון מאונטן, ורמונט (איי־פי). הטניסאי האמריקאי בן ה־24 בראד הולמס, שלא דורג כאן, חולל את ההפתעה הראשונה בטורניר המקומי, כשהדיח בסיבוב הראשון את ג'ימי קונורס 7–5, 7–5. קונורס בן ה־35, שדורג שני, הודה כי "פשוט לא הייתי במישחק ולא עשיתי דבר, כדי למנוע את התבוסה".

תבוסת הצמרת נולדה רק במאמץ רב מסיבוב הפתיחה. המדורג הבכיר איוון לנדל הדיח את מארק פלור 6–4, 6–3; אלוף ווימבלדון, האוסטרלי פאט קאש, הפסיד מערכה, אבל גבר על הגרמני קלי אודרנץ 6–7, 6–2, 6–4; ג'ון מקנרו הכניע את ג'ונתן קנטר 3–6, 2–6, אחיו של ג'ון, פטריק מקנרו, נכנע 6–7, 5–7, לדייויד פייט. מדורג אחר שהודח היה האוסטרלי וואלי מאסור (10), שהפ- סיד 6–1, 7–6 (10–12) בשובר השיוויון, 5–7, לאמריקאי מארק קראצמן. המדורג 6, בראד גילברט, ניצח את לארי סקוט 6–4, 6–0.

ההודי ויג'אי אמריטראג', שניצח בטורניר המקומי הראשון שנערך לפני 15 שנה, גבר במישחק הפכפך על השוודי יוהאן קארלסון 6–0, 6–4, 7–5.

הישראלי עמוס מנסדורף יתמודד בסיבוב השני עם הקנדי מארטין לורנדו, שהדיח 7–6, 6–2, את הדרום אפריקאי אנדריו באוה.

הטורניר, המציע פרסים בסך כולל של 315 אלף דולאר, נערך בגובה 580 מטר מעל פני הים, במזג אויר חם והביל. גם הרוחות העזות הקשו על הטניסאים.

מבט מאחורי המחבט: אלוף ווימבלדון, האוסטרלי פאט קאש, הובס בדרך לניצחונו על הגרמני קלי אודרנץ בסיבוב הראשון של טורניר סטראטון, מדינת ורמונט. (צילום איי־פי).

הגולש החולם על סיאול

סיפורו של עמיר ארד, צעיר שבילדותו דנוהו הרופאים למגבלות מסיבות בריאותיות, ועתה הוא מתמודד על הזכות לייצג את ישראל במשחקים האולימפיים ● מתרעם על בעיות ציוד, הדרכה, ביורוקרטיה

דיוקן

מאת אילן פיש

כל יום בו עמיר גולש בים, הוא יום נצחון. בילדותו דנו אותו הרו- פאים למגבלות. לבושים חלוקים לבנים, סירבו להעניק לפעוט סיכוי לחיים נורמאליים. אבל עמיר ניצח. גבר על המחלה, הביס את הרופאים.

הראיון עם עמיר ארד, 22, נועד לפתוח צוהר לגלים, למרחבי הים הפתוחים, לספורט הגלישה. קו הטלפון שהיתול ניתק את הקשר לכמה דקות הוסיף נופך אבסורדי ומרתק. כשחודש הקשר ענתה אימו עליו: "אני חייבת לספר מה עבר עליו. הוא לא יספר. הוא לא מפרגן לעצמו".

עמיר היה ילד חולני, שסבל מבעיות נשימה קשות ומבולת כרונית. את כתלי בית־החולים הכיר יותר מבית הוריו. היה בן שנה וחצי כששאף בוטן אל ריאותיו. שלושה חודשים לא גילו זאת. הוכנס שלוש פעמים לחדר הניתוח כדי להוציא את הבוטן מהריאה.

הנזק בלתי הפיך, חשבו הרופאים. עמיר סבל מדלקות ואלרגיות. הת- קשה לצעוד. כל שני מטרים היה עוצר ומתנוח. הרופאים המליצו לעבור לעיר. שם הורע המצב. התקפים גברו והמשפחה נאלצה לעזוב את העיר היבשה. דווקא הים, ממנו הוזהרו הרופאים, עשה לו טוב. בים הוא נשם חופשי.

עמיר שיקם עצמו בכוחות כושר סיבולת שפיתח. היה רץ מטרים ספורים ונותר בלי אויר. המשיך לרוץ, לסבול, לרוץ, לסבול. לא ויתר, התעקש עוד ועוד, עד שהר- חיב את הריאות. היום הוא נדרש לכושר גופני גבוה.

אל הגלישה התוודע לפני שמונה שנים. חשב על תחביב אבל היום הוא מקצוען. עבודה זה מסוג הדברים שנכנסים אליהם בלי להרגיש. הוא אוהב את עצמת הים: "זו הרגשה אדירה. אתה, הגלשן והים". את הב- דידות בין הגלים הוא אוהב. הרעיונות הטובים ביותר פורצים בזמן אימונים. בתחרות הוא מרוכז במטרה אחת — נצחון.

גולש מצוין צריך כושר, התמדה ועקשנות. תכונות אותן פיתח במאבק לאויר חופשי. אך יש להצ- טייד גם במנת חשיבה. "מצב הרו- חות מאלץ את הגולש להיות טקטיקן ואסטרטג. יש להתמרן בין הרוחות כדי להגיע למטרה". התחרות בין הגולשים, הופכת את הגלישה לספורט יפה ומלהיב: "שחיין או אתלט הנמצא במסלול שלו אינו יכול להשפיע על היריב. בגלישה המצב שונה. אפשר למנוע את זרימת הרוח ליריב, או לגרום לרוח פנים־מפריעה. בשני המקרים צריך הגולש לחשב היכן למקם עצמו מול היריב, כדי להפיק תועלת מירבית".

לעמיר יש חלום אולימפי. כמו לגד אברהם, 23, אלוף ישראל. הנציג הישראלי יבחר על פי הישי- גים בחו"ל, שם התחרויות ברמה גבוהה ומהוות מדד אמין. באליפות ישראל הרמה ירודה. התחרויות האחרונות בחו"ל מחמיאות לעמיר. בשני השיוטים האחרונים הקדים את גד אברהם. בשיוט קדם־אולימפי בקיל, סיים רביעי מ־62 גולשים. בסוף החודש יגלוש באליפות העולם, בקנדה. לפני כן ישתתף באליפות קנדה הפתוחה.

השקט בין הגלים מופר בסבך ביורוקרטיה וניהול חובבני. לעמיר טרוניות רבות המופנות לאיגוד השיט (אליו שייך ענף הגלישה). הרבה נושאי תפקידים בוחשים בק- דירה, אולי משום כך התבשיל טפל. יש יו"ר ועדה מקצועית, אחראי על ההכנות האולימפיות ורכזים בנמצא, הקרן לספורט הישגי. "עד תכנית אולימפית לשייטים וגולשים עדיין לא גובשה", דברי עמיר. הוא מקנא בשייטים בחו"ל, הנהנים מהכנות מתוכננות, שלוש שנים לפני האולימפיאדה. "בארץ הולו באימוני כושר, אך מאז התפטר המאמן לפני חודשים וחצי, האי- מונים פסקו. מאפריל לא היה אימון בנבחרת משותף בים".

גם נושא הציוד אינו ניצל מחיצי ביקורתו: "לא מעניין אותם אם יש או אין ציוד מתאים. החברה שזכתה במיכרז לא עמדה בקצב הביקוש. גם הגלשנים שהוציאה היו באיכות לקויה". השייכות לסגל האולימפי אינה עוזרת: "שולחים אותי לייצג את ישראל בחו"ל. הנסיעות היא — סע והיה טוב. לא משנה איך התכוננת".

נכון, התחרויות בחו"ל יקבעו את הנציג האולימפי. אולם אין מיסמך חד־משמעי הקובע ברורות את קריטריון ההשתתפות. זה חורה לעמיר יותר מכל.

הגלישה היא ספורט יקר. הנטל הכספי הנופל על הגולש מגיע לכדי אלפי דולרים בשנה. כשאין ברירה נעזרים בהורים. בחצי השנה האחרונה, הוא מקבל מאגודתו, זבו- לון (סקטור של מכבי), החזר הוצאות חודשי בסך 300 ש"ח. אין ספק שמ- דובר בסכום זעיר לעומת הסכומים הגדולים אותם תובעת הפעולות השוטפת. אבל עמיר "לא רוצה כסף ולא רוצה עזרה. רק שידרכו ויכוונו אותי שנה לפני האולימפיאדה".

סיפור עם שחר

מראה מאחורי הרשת

מאת יהושע שגיא

בין עסקני הכדורגל רוגשות הרוחות. בעוד במרכז המוביל, הפועל, עוסקים בבישול רשימת המועמדים לקדנציה הבאה של ההתאחדות לכדורגל, מתקבלת אצל מנכ"ל הפועל יצחק אופק הודעה מיעקב ישי, מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, למנוע בחירתו של יו"ר ועדת הנבחרות של ההתאחדות לכדורגל, דב שחר, לתקופת כהונה נוספת.

הרקע לדרישתו של ישי: פגישה שקיים שחר, יחד עם מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות עזריקם מילצ'ן, עם אנשי מחלקת המכירות של אל־על. פגישה בה דנו במתן הנחות מיוחדות לראשי ההתאחדות לכדורגל.

יעקב ישי קיבל תרשומת של הנאמר בפגישה הנ"ל, זימן אליו לשיחה את מנכ"ל הפועל יצחק אופק ואת יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל שאול סוויר. הגיש להם את תרשומת הפגישה עם נציגי אל על וביקש את חוות דעתם. הנייחות שהגיש ישי לאופק ולסוויר העבירו לב- דיקת היועץ המשפטי של הפועל, עו"ד ליפא ליאור. זה הביע חוות דעת, ואת חוות הדעת הזו העביר ישי לבדיקת מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל. "אני מחכה לחוות דעתו של מבקר ההסתדרות ובינתיים הודעתי לאופק, שדב שחר לא יוכל להבא בשליחויות מטעם הפועל, עד שהעניין לא יבורר", דברי יעקב ישי בשיחה עימי.

הסערה המטלטלת עתה את עסקני ההתאחדות לכדורגל נסבה על פגישה שהיתה בין שניים מראשי ההתאחדות, הי"ה שחר ומילצ'ן, לבין הי"ה בהנשטיין וחבר מחלקת המכירות של אל על ומר גיל מפלתורס. בפגישה נאמרו דברים קשים, חלקם בטון גבוה, כך נטען בתרשומת שהובאה לידי מחזיק תיק הפועל בהסתדרות. כך פרצה הסערה.

ישי: קיבלתי תרשומת בה נאמר בין היתר, כי הי"ה שחר ומילצ'ן ביקשו מה שנקרא הנחה מיוחדת, שיקבלו יחס מיוחד בטיסות באל על. היתה התב- טאות של שחר, שאם לא יקבלו יחס הולם, לא יטוסו נבחרות הכדורגל באל־על. כשהחומר הגיע אלי הזמנתי את החברים אופק וסוויר וביקשתים לבדוק: 1) האם הי"ה שחר ומילצ'ן הלכו לפגישה בשם ההתאחדות או שהלכו על דעת עצמם; 2) האם נאמר מה שנאמר בתרשומת. בתגובה קיבלתי את חוות דעתו של עו"ד ליאור, בה נאמר ששחר מכחיש את תוכן הפגישה. או שאיים במחלכה. העברתי את החומר למבקר ההסתדרות ואני מחכה לחוות דעתו. בינתיים הודעתי ששחר לא יוכל בשליחויות מטעם הפועל, ואני לא רואה פסול בכך שכל העניין הזה יתפרסם. דב שחר ביקש להיפגש עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. בשיחה ביניהם, אמר קיסר שיש פסול בכך שהאנשים הלכו לא בשליחות המוסד.

בתשובה לשאלתי אמר יעקב ישי: אם אתה מנסה לרמוז, כי שחר ייבחר להתאחדות לכדורגל בניגוד למכתבי — אני יכול לומר לך שתתפתח מזה פרשה חמורה.

עזריקם מילצ'ן מאשר את קיומה של הפגישה. הוא אומר: אחרי שחזרנו מהקונגרס באיווואן, דב שחר הציע שנלך לפגישה באל־על וביקש ממני לבוא עימו. הוא אמר מה שאמר ואיני רוצה לחזור על הדברים. אני באתי לדבר על השירותים שאל־על נותנת להתאחדות. שחר אמר דברים שלא היה צריך לומר, אבל אם מישהו ינסה להכניס בפי מילים תהיה לו בעיה. אמרתי לשחר במהלך הפגישה: איך אתה מדבר? אנחנו מוסד לאומי. אנחנו לא יכולים לא לטוס באל־על. ההתאחדות אפילו לא חושבת, ולא חשבה, לא לטוס באל־על. זה לא אפשרי. אל־על הוא המוביל הלאומי. את זאת אמרתי גם בפ- גישה. אמרתי שזה לא מקובל עלי. אני לא אחראי למה שאומר מישהו אחר.

היו"ר שאול סוויר: בהתאח- דות לכדורגל לא דנו בעניין, כיוון שההתאחדות לא קיבלה כל תלונה בנושא. בהתאחדות לא נתקבלה שום החלטה שצריך לדרוש מאל־על תנאים מיוחדים בטיסות ראשי ההתאחדות. ישי קרא לאופק ולי. העניין הועבר ליועץ המשפטי של הפועל, בזה מבחינתנו תם חלקנו בעניין. לעניין הנבחרות "שלא יטוסו באל־על", נושא כזה הוא בסמכות ההתאחדות לכדורגל בלבד ולא בסמכותו של חבר זה או אחר. לשחר יש לעתים טון דיבור גבוה. אני יודע, לפי התבטאות מן הפגישה, מילצ'ן לא דיבר בעניין.

דב שחר נשמע נרגז. הוא טוען, כי מנסים להכפיש את שמו כדי לסלקו מן ההתאחדות. אנחנו חיים במדינת חוק, אומר שחר. לא אתן להכפיש את שמי. באנו לפגישה ואמרנו, כי בכל חברה שבה טסנו והראינו תעודת־זהוב בהתאחדות שלנו, קיבלנו יחס מיוחד, מלבד באל־על שהיא החברה היחידה בה לא קיבלנו שום יחס עדיף, מה שמ- קבל כל זמר. זה הכל, כאשר אנחנו מייצגים מוסד שהוא הנוסע הטוב ביותר של אל־על. אמרתי שאין לנו חובה לטוס בחברה זו או אחרת ואני עומד על כך. אני לא חושב שאפשר למנוע את בחירתי להתאחדות, כל עוד אין נגדי שום אשמה משמעותית, או אחרת. זו מדינת חוק. כל עוד איני אשם אי- אפשר לסלק אותי, אלא אם ימצאו עסקן טוב ממני. אני מתכוון להילחם על שמי הטוב ועל כבוד משפחתי. היועץ המשפטי של הפועל לא מצא שום עבירה במעשי וקבע שאינו מוצא שום סיבה להעמי- דני לכל בירור או דין שהוא.

* * *

כמו במיקרים של שמועות מתפשטות, לובשים הדברים מימדים של רימון מרסיס שד- קים. אומרים שמילצ'ן היה פאסיבי בשיחה, אך על חלקו של שחר רווחות שמועות שאין להן גבול. כדי למנוע עיוות דין יש לסיים את הפרשה, ומבקר ההסתדרות חייב לפסוק את דבריו במהירות האפשרית, כדי למנוע מחול שדים סביב הסיפור שאינו מוסיף בריאות לאיש מן המעורבים בו.

צפון קוריאה דורשת שליש מהכנסות האולימפיאדה

טוקיו (איי־פי). צפון קוריאה הוסיפה לאיים בחרם פוליטי אם לא תקבל "נתח שמן" ממישחקי 1988 בסיאול. תובעת עתה גם שליש מהכנסות שידורי הטלוויזיה — מכל האירועים אשר מהלכם ישודרו משטחה.

סוכנות הידיעות היפאנית קיודו, המוסרת על כך מפיונגיאנג, מוסיפה כי צפון קוריאה מבקשת לקיים גם טכסי פתיחה ונעילה נפרדים בבירתה.

בידיעה נאמר עוד, כי קים יוקי צ'ה, סגן־נשיא מועצת הספורט של צפון קוריאה, חזר הדגיש, כי ארצו דורשת לארח שמונה ענפים במישחקי 1988, או שליש מתכנית האולימפיאדה.

לאחר שהביעה אי־שביעות רצון מהצעות־הפשרה האחרונות של הוועד האולימפי הבינלאומי, שאינו מגלה שום נכונות להכנע לתכתיבים, רומזה צפון קוריאה, כי היתה רוצה להקדים את הפגישה הבאה בין הצדדים שנועדה ל־17 בספטמבר.

צ'ילי מאיימת לפרוש ממישחקי פאן־אמריקה

סנטיאגו (איי־פי). צ'ילי עלולה לפרוש ממישחקי פאן־אמריקה באינדיאנאפוליס, משום שלשלטונות ארה"ב מסרבים להעניק אשרות־כניסה לאחד מקליעי הנבחרת, קפטן דניאל וינוגה, אשר לפי המידע שבידיהם משרת במשטרה החשאית של ארצו.

● סגל נבחרת ישראל בכ- דורסל, ערך אתמול אימון נוסף, וזו הפעם בהשתתפות כל השחקנים, למעט עדי גורדון החולה. סגל הנבחרת יחזור לפעילות בשבוע הבא.

הטלוויזיה

(סוף מעמוד 1)

"ארץ טרופית מקוצעת" עם מתי כספי. התוכנית צולמה לפני כשבוע־ ים בעת שביתת העיתונאים, והאי- גוד וכן ועד העיתונאים רואים בשי- דורה שבירת־שביתה.

בשלב זה בודקת הנהלת רשות השידור אפשרות לתבוע לדין, או לחייב בנזקים, את העובדים או נציגי האיגוד הארצי של העי- תונאים, המשביתים את שידורי הפרסומת ברדיו ותשדירי השירות בטלוויזיה. עיצומים אלה, הנמשכים זה היום השני, גרמו כבר לרשות השידור הפסד כספי של כ־200 אלף ש"ח.

מנכ"ל הרשות, אורי פורת, רמז כבר כי ההפסדים נגרמים לאותה קופה, שממנה משולם שכרם של העובדים, ומאותה קופה יהיה צורך גם לקחת את הנזק.

רשות השידור תמשיך לתפקד לפחות במשך שלושה חודשים נוס- פים ללא מוסדות נבחרים חדשים, לאחר שהכנסת יצאה אתמול לפגרה מבלי לאשר את החוק החדש, המשנה את מבנה מוסדות הרשות.

שר החינוך, יצחק נבון, שהביא את הצעת החוק, מאשים את הליכוד בטובה מכוונת על רקע פוליטי. יו"ר הרשות, מיכה ינון, אומר כי במקרה זה ישוב ויכנס את מוסדות מליאת רשות השידור, שאמורה להיות מבוטלת משיתקבל החוק החדש.

מודיעין

(סוף מעמוד 1)

לבדה, בין השאר, אם מכירות נשק למדינות ערב עלולות לפגוע בבט- חונה של ישראל.

לדברי מקורות שנכחו בישיבה, מסרו גורמי המודיעין מספרים על כמויות כלי נשק, איכות האימון ומצב הכוננות של כוח האדם והנשק המצויים במדינות ערב ובישראל. הגורמים המתדרכים הדגישו שלישראל יש יכולת לייצר נשק גרעיני, ואף הוסיפו הערכה כי בידי ישראל יש כלי נשק מסוג זה, שאינם קיימים בידי שום מדינה ערבית אחרת.

המקורות הוסיפו כי גורמי המו- דיעין סבורים שיתרונה הצבאי של ישראל יגדל בשנים הקרובות, הן מפני שישראל "צוברת תנופה" בפי- תוח כלי נשק מתוחכמים, והן משום שמדינות ערב נמצאות ב"קו פיגור" יחסית לישראל.

הכור

(סוף מעמוד 1)

דובר ממשלת צרפת, השר אלאן ז'ופה, כינה את הגילויים האחרונים בעניין זה "מבצעים מן הדמיון, מבוד- כים ואבסורדיים". לדבריו, נושא שיקום הכור "הורד מזמן מעל הפרק" ושליחותו האחרונה של השר הצרפתי לעניני מזרח־התיכון לבגדאד, בסוף יוני, הוקדשה באורח בלעדי להסדרת שאלות מסחריות.

השבועון "לה קנאר אנשנה" טען בגליונו אתמול כי הנוסח של "איגרת־ידידות אישית" משיראק לנשיא עיראק כולל "רמזים המצביעים באופן כמעט בטוח" על הבטחה של ראש ממשלת צרפת לעשות לשיקום הכור. איגרת זו הועברה לידי סאדאם חוסיין במהלך ביקור שערך השר הצרפתי נואר בבגדאד לפני כשישה שבועות. ל- דיעת השבועון הגיע לידיו עותק של מברק דיפלומטי ששוגר מפאריס לידיעת השגריר הצרפתי בבגדאד, והכולל את נוסח האיגרת משיראק לסאדאם חוסיין.

שר החוץ של צרפת, ז'אן־ברנאר ריימון, הורה אתמול לפתוח בחקירה במחלקות המשרד ומחוצה לו, כדי לברר את נסיבות ההדלפה לשבועון.

הכחשה באותו סופר

בנוסח האיגרת (שחוגים רשמיים לא הטילו ספק באמינות הידיעה אודותיו) רומז שיראק באורח מעורפל על "סיכום המו"מ בנושא שאתה יודע אודותיו", אותו הוא מתאר — במידה מקבילה של עיר- פול — כ"בדבר חיוני ביחסים הצרפ- תיים—עיראקיים". בקטע אחר של האיגרת מעלה שיראק על נס את "התנופה־התרומה האישית המשותפת (שלי ושל סאדאם חוסיין), מזה 12 שנים, בתחום חיוני זה לעצמאותה ולביטחונה" של עיראק.

לפני 12 שנה, שעה ששיראק שימש כראש ממשלתו של הנשיא הקודם, ואלרי ז'יסקאר ד'סטאן, נחתמו החוזים הצרפתיים—עיראקיים שאיפשרו את הקמתו וציודו הגרעיני של הכור "תמוז".

נוסף על ההכחשות הרשמיות של דובר הממשלה, ראשי לישכתו של שיראק במשרד ראש הממשלה ונושאי תפקידים בכירים בארמון הנשיאות, הקפיד שיראק בשיחה טלפונית עם שגריר ישראל, עובדיה סופר, להסיר את הדיווח כ"שמועות בטורה". הוא הזכיר כי זמן קצר לאחר ניצחונו בבחירות במארס 86', ומינויו לראשות הממשלה, התחייב באוזני אישים ישראליים בכירים שלא לסייע לשיקום הכור העיראקי.

השגריר סופר, מסתבר, אף נענה בהקשר זה לבקשתו של שיראק "לעשות להרגעת הרוחות". בישראל ובצרפת כאחת — שגרירות ישראל בפאריס טרחה להכחיש את הידיעה של השבועון הצרפתי עוד לפני שעשו כך, באורח רשמי, הדוברים המוסמכים של המימשל.

"ניתן להתגונן נגד הטיל העיראקי"

(ע). ד"ר בר־ציון נווה, שהיה מנכ"ל רפא"ל, אמר אמש כי יש תו- כניות להתגונן מפני טילים מן הסוג שעיראק הכריזה שלשום כי הצליחה לפתחו.

עיראק הודיעה כי היא מפתחת טיל קרקע־קרקע שטווחו המתוכנן שלו 650 ק"מ (הכולל את כל שטח מדינת ישראל).

תוכניות אלו מבוססות, לדבריו, על טילים נגד טילים, שפיתחו האמריקאים, אך גם לישראל יש פי- תוחים משל רפא"ל והתעשייה האווירית.

לדברי ד"ר נווה, שרואיין ב"קול ישראל", האיום העיראקי מחייב שלישראל יהיו טילים דומים לצורך הרתעה וגם טילים ליירוט. הדובר הוסיף כי לעיראק אין ידע טכנולוגי לייצר טילי קרקע־קרקע מתוחכ- מים, ואם אכן פיתחו טיל כזה אין ספק שעומדת מאחוריהם מעצמת־ על.

ארה"ב שולחת למפרץ הפרסי

(סוף מעמוד 1)

ללא תקלות, על אף האיומים האיר- אנים כנגד ארה"ב ובנות־בריתה. לדברי אחד המקורות, "איש אינו שם לב לתימרונים האיראניים".

מקורות בחברות הספנות מסרו אתמול כי שתי מיכליות יפאניות טעונות נפט עברו את מיצר הורמוז בדרכן ליפאן ללא כל תקלה, תוך שמירת מרחק מקסימלי מהחוף האיראני.

לדברי מוחסן רזאי, טילי קרקע־אוויר וטילי קרקע־ים איר- אניים מכוונים על מטרות פוטנצי- אליות במפרץ הפרסי ומבואותיו, אולם "הטילים יופעלו אך ורק אם תבוא פרובוקציה נגד איראן". רזאי אמר גם כי אם תותקף איראן, היא תגייס אלפי סירות מהירות נגד כל אוניה של האויב במפרץ.

כוחות ללוחמה בטורדר

שתי אוניות מלחמה אמריקאיות שליוו שלשום את מיכלית הגז הכוויתית "גז פרינס" דרך מיצר הורמוז, עוגנות עתה ליד נמל חור פקאן של איחוד הנסיכויות הערביות. מקורות ספנות מסרו כי שלוש מיכליות כוויתיות נוספות יקבלו דגל אמריקאי בנמל פקאן, אולי כבר היום, ויזכו להגנה של חיל הים האמריקאי. אך אין לצפות כי ייכנסו למפרץ עד לסיום התימרונים האיראניים.

וואשינגטון (ע"צ). הצעד האחרון בהיערכות האמריקאית במפרץ הוא הוספת כוחות מיוחדים המתמחים בלוחמה נגד סירות, האמורים לתגבר את הכוח האווירי־הימי הנמצא במיפרץ. כוחות אלה נועדו לסכל התקפות־התאבדות אפשריות מצד סירות איראניות מהירות, מסרו מקורות בפנטגון ל"וואשינגטון פוסט". בין היתר יובאו למיפרץ סירות אמריקאיות מהירות המצוי- דות בתותח 40 מ"מ לירי מהיר, וניתן לציידן גם בתותחי 20 מ"מ ובמקלעים כבדים. ספינות תותחים אלו כבר הוטענו על הספינה האמפיבית האמריקאית "ראלי", שתגיע למיפרץ בתוך חודש ימים. אורכן של הספינות פחות מ־20 מטר, משקלן 30 טונות, והן מצוי- דות בצוות של שישה אנשים.

לפני כן כבר שוגרו למיפרץ מסוקים נגד מוקשים וכן נושאת המסוקים "גוואדאלקאנאל" כדי לחזק את תשע אוניות המלחמה האמריקאיות במזרח התיכון. בשבוע שעבר גם יצא מטוס עם ציוד סונאר ומומחים ללוחמה במוקשים.

סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה כי כוח המשימה הימי־האווירי הצרפתי שהפליג ב־29 ביולי מנמל טולון, "עשוי להתמקם בים עומאן או במיפרץ עומאן". כשתגיע נושאת המטוסים הצרפתית "קלמנסו" לים עומאן, יהיו למעשה לצרפת שני כו- חות־משימה באזור המיפרץ. כוח משימה ראשון, שנועד להגן על אוניות סוחר במיפרץ עומאן ובמי- פרץ הפרסי, כבר נמצא במקום.

פאהד מלך סעודיה קרא אתמול לאיראן לשים קץ למלחמתה בת שבע השנים עם עיראק. בדבריו הוא לא הזכיר את המהומות במכה, שבהן נהרגו לדברי טהראן 600 עולי־רגל איראניים, אך אמר כי הוא מקווה שאיראן תיתן "תשובה איסלמית חיובית" לקריאה של מועצת הבט- חון להפסקת־אש.

מחירי הנפט יישארו יציבים

בריסל (ע"ר וע"צ). המתיחות במיפרץ גרמה רק לתנודות קלות במחירי הנפט. "סגירה אפשרית של מיצר הורמוז לא תשפיע השפעה משמעותית כלשהי על הספקת הנפט בעולם", גורסים המומחים של ועדת הניהול של השוק האירופי המשותף.

מומחים אלה, וכן הסוכנות הבינ- לאומית לאנרגיה, צופים כי מחירי הנפט בשוק החופשי יישארו בין 18–20 דולר לחבית עד סוף 87'. אם כי "גורמים פסיכולוגיים עשויים להעלות אותם בדולר או שניים". בכל מקרה אין לצפות למחסור כלשהו בנפט.

אתמול ירדו מחירי הנפט בסביבות חצי דולר לחבית, והנפט מהים הצפוני נסחר בסביבות 20 דולר לחבית.

דוברים של סוכנות האנרגיה הבינ"ל אמרו כי נוכח מלאי הנפט בחברות ובממשלות, ערוכות עתה 24 המדינות החברות בארגון לשי- תוף־פעולה כלכלי לטיפול בהפסקה באספקת הנפט בצורה טובה יותר משהיו בשנות ה־70.

מחירי הזהב והדולר ירדו אתמול במקצת, והבנק המרכזי של מערב־ גרמניה התערב כדי לנסות ולהרגיע את השווקים, על רקע המתיחות במיפרץ.

פצועים והרוגים למהראן

המונים בטהראן השמיעו אתמול סיסמאות כגון "מוות לאמריקה", כשהגיע מטוס מסעודיה ובו גופ- תיהם של 58 עולי־רגל איראניים שנהרגו במכה ו־35 פצועים. סעו- דיה מסרה כי בין 402 האנשים שנהרגו במהומות היו 275 איראנים. אתמול נמסר כי פקיסטאן וסוריה מנסות לתווך בין איראן וסעודיה.

שמיר

(סוף מעמוד 1)

המתקפה של מפלגת העבודה באו- קטובר", אמר שמיר.

ראש הממשלה גם אמר כי הוא צופה ראשיתם של מהלכים מדיניים חדשים באיזור, עקב חיסול יוזמת הוועידה הבינלאומית. לדברי שמיר, במסגרת הרעיונות החדשים עתיד להגיע בשבוע הבא לארץ צ'ארלי היל, שליחו של ג'ורג' שולץ, מזכיר המדינה האמריקאי. "הוא עתיד להביא לנו רעיונות חדשים, ורוצה לשמוע רעיונות חדשים גם אצלנו. הפעם שולץ יודע היטב כי אין דבר על הוועידה הבינלאומית, אך על כל נושא אחר — יש ויש".

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, מכנס הבוקר בלשכתו את פורום "שרינו" של מפלגת העבודה לסיכום מושב הקיץ, ולתי- כנון המהלכים הטקטיים והאסטרטגיים של שרי העבודה נגד הליכוד בעת פגרת הקיץ. בפגישה ישתתפו גם מזכ"ל מפלגת העבודה, ח"כ עוזי ברעם, יו"ר הסיעה בכנסת, ח"כ רפי אדרי, ומזכיר ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר.

פרס: חיפוש דרכים

(סוף מעמוד 1)

אשר לאפשרות שהמערך יפרוש מהממשלה, אמר פרס בראיון למוסף סוף־השבוע של "הארץ": "אם הליכוד חושב שאפשר לעשות את הממשלה לממשלת ליכוד—תחיה, לא מן הנמנע שנסיק מסקנות".

"נסיונות למצוא דרכים אחרות מהוועידה הבינלאומית הם בזבוז זמן", אמר פרס.

לדבריו, אין שחר לידיעות על יוזמה אמריקאית חדשה שנועדה לעקוף את המחלוקת הפנימית בישראל בנושא הוועידה הבינ"ל, והוסיף כי "ניתן להגיע עם הממשל הנוכחי למזכר הבנה שישרת את ישראל שנים רבות, כמו המזכר של 1975".

בראיון אומר פרס כי ייתכן שהממשל טעה בהערכה שניתן להגמיש את הליכוד בדרכי שכנוע.

אין הוא בטוח שהמלך חוסיין ימשיך לעמוד מאחורי ההסכמים עימו עד שהממשל הבא, שאין לדעת אם יהיה ידידותי כמו הממשל הנוכחי, יתפנה לעסוק במזרח־התיכון.

שר החוץ אמר כי במסגרת התנאים לשיתוף בריה"מ בוועידה הבינ"ל, לא יסתפק במתן היתרי יציאה ל־15 מסורבי עליה, ויעמוד על מתן זכות יציאה כפי שנהגה בריה"מ בראשית שנות השבעים. (הראיון המלא — במוסף סוף־השבוע של "הארץ").

זיכוי לאחר 11 חודש

(סוף מעמוד 1)

האשמות נגדי

שוב ושוב, ניסו להביא אותי להודות בדבר שלא עשיתי. לא הייתי מוכן לעשות זאת למרות שמבחינה בר- יאותית הייתי על סף המוות. אם הם חלילה לא היו עושים איתי משפט צדק — הייתי מתאבד".

בקאברהם סיפר עוד כי בילדותו לקה בשיתוק ילדים, מחלה שחזרה אליו בבית־המעצר. "לא הביאו לי כסא גלגלים, האסירים האחרים נאלצו לשאת אותי על כפיים".

אביו של יוסף בקאברהם הוא ערבי מהכפר בית נקופה, שהתגייר ב־1947, התגייס לפלמ"ח ושירת בו בגדוד הרביעי. הוא שינה את שמו לאברהם בקאברהם, ועבר לגור כרב בשכונת מאה שערים בירושלים. אמו של בקאברהם היא טובה ויים, ניצולת שואה מהונגריה. לבני הזוג נולדו שלוש בנות ובן. לפני 15 שנה התגרשו בני הזוג, והאב חזר להתגורר בכפר מולדתו, בית נקופה.

יוסף בקאברהם עצמו התגייס לצה"ל למרות נכותו, שירת שירות סדיר מלא ושירות מילואים בעשר השנים האחרונות. עד חשיפת הפרשה. בעקבות מעצרו ניתק האב את קשריו עם הבן, והלה לא חודש עד היום, למרות שלפני שלושה חו- דשים הוא זוכה בבית המשפט המחוזי בירושלים.

בקאברהם אומר כי הפיק לקח מרכזי מהפרשה: "אל תודה במה שלא עשית, יהיו תנאי המעצר קשים ככל שיהיו". הוא הביע סברה כי בבתי המעצר בארץ "שוברים אנשים על דברים שלא ביצעו — סתם".

"אני מאושר וחש הקלה, אך אני מרגיש כבול, מפני שאוסרים עלי לפרסם את הסיפור כולו. אולי בעוד כמה ימים, עם החלטת בג"ץ בערעור ובבקשה שלי לפיצויים — יודע הכל", אמר.

"רצון לנקום בנאשם"

אחותו של בקאברהם, אסתר, סיפרה אתמול: "לא ידענו כלל במה מאשימים אותו. עורך הדין לא אמר מילה. ידעתי רק שמדובר בעבירה חמורה — מסירת מידע לאויב. נפ- גשנו עם יוסי בפעם הראשונה, חודש וחצי לאחר מעצרו בעת שהובא לבית המשפט, במסדרון בלבד. מאוחר יותר קיבלנו ממנו מכתבים מהכלא. תקופת המשפט היתה קשה.

"יום הזיכוי היה רגע מאושר. ישבנו בחוץ, התפללנו ובכינו. עודד בקעמי, עורך־דינו של יוסי, יצא ואמר — "זכאי". אחריו יצא השוטר המלווה וצעק "אתי, אחיך זכאי". התפרצנו לאולם. השמחה היתה עצומה. יוסי ישב על ספסל הנאשמים ובכה".

בקאברהם עצמו הוסיף ואמר: "עורכי הדין שלי, בקעמי ויוסי שמיר שעזר לו, עשו עבודת נמלים. ימים ולילות. אני מודה להם. מאושר מהזיכוי, אופטימי באשר לערעור ומאושר מהזיכוי. הכל שוה עוד לא הסוף".

בעבר דחה בית המשפט המחוזי את בקשתו של בקאברהם לפרסם את הפרשה ואת דבר הזיכוי. בית המשפט המחוזי גם דחה בקשה של שני עיתונאים לפרסם את פסק הדין בעניינו של בקאברהם.

גורמים המקורבים לתיק טוענים כי העובדה שהמדינה עירערה על זיכויו של בקאברהם רק ביום האחרון שניתן לה על־ידי בית המשפט המחוזי, ורק לאחר שבקאברהם פנה בבקשותיו לערכאה הגבוהה יותר, מוכיחה על רצון מצד הפרקליטות לנקום בנאשם על הצעדים שנקט. בפרקליטות מכחישים טענה זו מכל וכל.

ארה"ב עומדת לנסות להגיע להסכם עם המשטר הסנדיניסטי בניקרגואה

רייגן והנהגת הקונגרס הסכימו ביניהם להציע לסנדיניסטים ליברליזציה בניקרגואה וסילוק יועצים מקובה, ותמורת זאת תפסיק ארה"ב סיוע צבאי לקונטראס ותוציא יועציה מהונדוראס

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הצעה חדשה שמטרתה לגרום לשינוי אופי המשטר בניקרגואה סוכמה אתמול בין הבית הלבן והנהגת הקונגרס.

עליפי ההצעה תוכרז למשך 60 יום שביתת-נשק בין המורדים (הקונטראס) לבין המימשל הסנדיניסטי בראשות דניאל אורטגה, שבמהלכה יקיימו הצדדים דיונים "משמעותיים" לשינוי אופי המשטר. במסגרת שינויים אלה על המימשל הסנדיניסטי לבטל את מצב החירום, לשחרר אסירים פוליטיים, לכונן מחדש את חופש העיתונות וחופש ההתכנסות, ולהבטיח לנקוט צעדים לקראת עריכת בחירות דמוקרטיות.

בתמורה מתחייב המימשל האמריקאי להקפיא את הסיוע הצבאי (אך לא ההומניטארי) למורדים, ולא לחדש במשך תקופה זו את בקשת הסיוע לשנה הבאה, שתעמוד על 150 מיליון דולר. בנוסף לאלה, על ממשלת ניקראגואה לסלק את היועצים הצבאיים מקובה השוהים בניקרגואה, כשמנגד מתחייבת ארה"ב להוציא את היועצים הצבאיים שלה מהונדוראס.

הפיקוח על הוצאת הכוחות ועל ניהול המו"מ בין הצדדים ייעשה על-ידי מדינות מרכז אמריקה השכנות, כשארה"ב מתחייבת מצידה גם לסייע כלכלית לממשלת ניקרגואה החדשה, שתיבחר בבחירות דמוקרטיות.

פיקפוק בכנות ההצעה

ההנהגה הדמוקרטית של הקונגרס האמריקאי, המתנגדת למתן סיוע צבאי למורדים בניקרגואה, הסכימה לאחר מו"מ ארוך ומשאי, לתת ידה להצעה זו מבלי להתחייב עדיין לאשר סיוע צבאי למורדים, במידה שהצעת השלום תיכשל. חברי קונגרס רבים הביעו אתמול פקפוק רב בכנות הצעתו של הנשיא רייגן ובכוונתו לתת הזדמנות לממשלת ניקרגואה להגיע להסכם עם המורדים.

חברי קונגרס אלה הצביעו על העדויות הרבות בפרשת הנשק האיראנית כהוכחה לכוונתו הנחרצת של רייגן להפיל את המשטר הסנדיניסטי. ה"וואשינגטון פוסט" פירסם אתמול מיזכר, שעליו חתום ג'ון פוינדקסטר, עליפיו הוא מציע לנהל מו"מ למראית-עין עם ממשלת ניקרגואה, אך לא להתום על הסכם.

מזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, ודובר הבית הלבן הגדירו את ההצעה כ"פריצת-דרך" ושינוי ממשי במדיניות רייגן; אך מקורות במימשל צוטטו אתמול באומרם כי לנשיא לא היתה למעשה כל ברירה אלא להעלות הצעה כזו, שכן התברר להם שדוחו העוה של הקונגרס לכל סיוע למורדים היתה מכשילה כל בקשה כזו מצד המימשל".

פולש חמוש נורה בפנטגון

וואשינגטון (ע"ר). שומר במשרד ההגנה האמריקאי בוואשינגטון הרג אתמול בירייה פולש ששלף אקדח, דרש לדון בבעיית הטילים, ופרץ דרך ביתן של שומר לתוך משרדי הפנטגון.

הפולש ,חוש לבית-חולים סמוך במצב קריטי, ומת כשעתיים וחצי לאחר מכן, מכדור יחיד שנורה לגבו.

האיש נורה ליד אחד הכניסות למשרדים של ראשי המטות המשולבים של הצבא האמריקאי. פקידים ותיקים בפנטגון אמרו כי אינם זוכרים תקרית דומה.

הפנטגון, בניין שבו עובדים 25 אלף אנשי צבא ופקידים אזרחיים, שימש בעבר יעד למספר הפגנות נגד מלחמות, אך כולן עברו ללא תקריות.

פראוודה מתנצל: לא סיקרנו כראוי את מלחמת אפגניסטאן

עיתון המפלגה הקומוניסטית בבריה"מ מפרסם מכתבי-קוראים על יחס גרוע לחיילים משוחררים ועל סיקור כוזב

מוסקווה (ע"ר). קרובי חיילים סובייטיים המשרתים באפגניסטאן התלוננו במכתבים שהתפרסמו אתמול ב"פראוודה" על היחס הכושל של פקידים לחיילים משוחררים, ומתחו ביקורת על צורת סיקור המלחמה באפגניסטאן בכלי התקשורת הסובייטיים.

אנאטולי שורשנקו, שבנו נהרג באפגניסטאן, טוען כי לא פעם מתארים כלי התקשורת תמונה שאינה משקפת את המציאות על המלחמה בין כוחות הממשלה, הנעזרים בצבא הסובייטי, לבין לוחמי הגרילה המוסלמים. "כלי התקשורת שלנו נותנים סיקור בלתי-מציאותי וקטוע על הדברים שקורים באפגניסטאן", כותב שורשנקו.

לדברי פרשן "פראוודה", פ. סטודניקין, "מתברר כי העיתונות שלנו לא היתה מוכנה לשהייה כה ארוכה כזו של הצבא שלנו באפגניסטאן, לאחר שנשלח לשם ב-1979. אנו כתבנו בעיתונים באותה עת כי החיילים הסובייטיים זרעו זרעי ידידות באפגניסטאן, תיארנו כיצד הרופאים שלנו מטפלים בנשים אפגאניות ועוזרים להן ללדת, וכיצד הצבא האפגאני מנחיל תבוסות לקבוצות המורדים".

הפרשן מציין כי "פראוודה" קיבל מספר רב של מכתבים הנוגעים לבעיות של חיילים שחזרו הביתה מאפגניסטאן. באחד המכתבים מסופר כיצד ותיק מלחמת אפגניסטאן לא הצליח להשיג עבודה כשחזר הביתה, וכי ותיקי מלחמה אחרים לא קיבלו דיור. חייל אחד שאיבד את רגלו במלחמה מתגורר עתה במחסן, נאמר באחד המכתבים.

חיל המשלוח הסובייטי באפגניסטאן מונה כיום לפי הערכה מהימנה 115,000 חייל. בהקשר זה צויין כי דובר משרד החוץ הסובייטי אמר בחודש שעבר שמספר ההרוגים בקרב הצבא הסובייטי באפגניסטאן עלה במהלך השנה הנוכחית.

סחרוב יבוא לקנדה לקבל פרס

מאת גלעד דותן
סופר "הארץ" בקנדה

ויניפג, (מיוחד ל"הארץ"). המדען ולוחם זכויות האדם אנדריי סחרוב ענה בחיוב להזמנה של בית-חולים קנדי, וייצא לראשונה בחייו מבריה"מ לביקור לקבלת פרס ומענק חשוב. קרן המחקר של בית החולים סיני-בוניפס בוויניפג מסרה אתמול כי הזוכה בפרס נובל הודיע במכתב בכתב-ידו שהוא נענה להזמנה, ויבוא לקנדה בראשית אוקטובר.

המדען ציין שהוא מוכן להשתתף בטקס, "אם השלטונות הסובייטיים יתירו לו לצאת לחו"ל". אולם ... בריה"מ באוטאוה ... ראשי הקרן שפנייתו כבר נענתה בחיוב.

ברובע קווינס, ניו יורק, יוזמים סניף קו-קלוקס-קלאן

תושבים יהודים וישראלים מתארגנים למנוע זאת

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). תושב רובע קווינס בניו-יורק הודיע על כוונתו להקים סניף של הארגון הגזעני קו-קלוקס-קלאן בקווינס, ול- דבריו כבר גייס די תושבים כדי לערוך בקרוב הפגנה נגד יהודים וכושים ברובע.

לדברי העיתון "ניוזדיי", המוסר על כך, האיש הוא האנק שמידט (38), מכונאי מקומי, שנפגש עם כתב העיתון כשהוא לבוש בגלימה הלבנה של הארגון הגזעני, ולראשו מצנפת מחודדת. הוא אמר כי אוהדי הקו-קלוקס-קלאן בניו-יורק חוששים להתארגן בגלל המספר הרב של תושבים יהודים וכושים, אך העובדה היא שרובע קווינס הוא "המקום המתאים ביותר להקמת סניף לקו-קלוקס-קלן", משום שרבים מתושבי הרובע "חוששים קלן ומחכים שמישהו יארגן אותם". שמידט מסר כי כבר יצר קשר עם מרכז הקו-קלוקס-קלן בדרום ארה"ב, ובעתיד הקרוב יארגן הפגנות גזעניות באזור.

ברובע קווינס קיים ריכוז גדול של אוכלוסיה יהודית, ומתגוררים בו אלפי ישראלים. ארגונים יהודיים ... "ניוזדיי" מגלה כי לפני שבועות אחדים נמצאו בתיבות הדואר כרוזים גזעניים ללא חתימה, שקראו לתושבים להילחם נגד יהודים וכושים. עתה התברר כי תיבת הדואר שצויינה על הכרוז שייכת להאנק שמידט. הוא סיפר לכתב "ניוזדיי" כי אביו היה חבר הנאצים ברומניה בימי מלחמת העולם השניה, וכי הוא עצמו הצטרף לארגונים הנאציים לפני עשר שנים.

לדבריו הוחלט לפעול להקמת סניף של הקו-קלוקס-קלן ... העיתון מציין כי היו בעבר נסיונות להקים סניפי קו-קלוקס-קלן בניו-יורק, אך הם הושלו.

תוך השמעת סיסמאות נגד סעודיה וארה"ב, מורידים איראנים ממטוס אחד הארונות של עולי הרגל האיראנים שנהרגו במכה (צילום: אי-פי)

"בית משפט מהפכני פלשתיני" הוקם מחדש באיזור צידון

צידון (ע"ס). "בית משפט מהפכני פלשתיני" הוקם שלשום באזור צידון שבדרום-לבנון, בגזרה שבה רבה השפעת אש"ף, כדי להעמיד לדין חמישה אנשים שהואשמו ברצח שלושה שיעים לבנוניים, כך נמסר אתמול ממקור באש"ף.

בית המשפט במתכונת זו, שהוקם על-פי החלטת מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, היה קיים בלבנון לפני כניסת ישראל לאזור דרום-לבנון.

החשודים מואשמים, כי חטפו ב-23 ביולי שלושה שיעים ממחנה לצידון. גופותיהם הרצוחות של החטופים נמצאו ביום ו' שעבר, לאחר שהמיליציה השיעית "אמל" הודיעה למפלגות השמאל בצידון על היעלמותם.

המקור באש"ף הדגיש, כי הנאשמים צפויים לעונש-מוות. בית המשפט אמור לגזור את דינו היום.

בשטוקהולם הוארך מעצר החשוד ברצח רשיד כראמה

שטוקהולם (ע"ר) בית משפט שוודי האריך אתמול את מעצרו של חייל לבנוני בן 25 שנה, שנעצר כחשוד ברצח ראש ממשלת לבנון ראשיד כראמה.

שופט מבית המשפט בשטוקהולם, שהיה נתון לשמירה כבדה, החליט כי אלי לואיס סלייבי, נוצרי מרוני, יישאר במעצר עד להודעה חדשה, משום שהתובעים סיפקו די הוכחות להמשך החקירה.

סלייבי לא הופיע בבית המשפט כדי לשמוע את ההחלטה. הוא מיוצג על ידי עו"ד משטוקהולם, ארנה לילירוס.

משלחת משפטית בת שלושה חברים הגיעה אתמול מביירות, ומסרה לתביעה השוודית ראיות נגד סלייבי.

מידגם איידס בניו יורק: מאה אלף ייבדקו בלי שידעו על כך

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק (מיוחד ל"הארץ"). מאה אלף תושבים בניו-יורק יעברו בדיקות דם במטרה לגלות את מימדי התפשטות מחלת האיידס — מסר מושל מדינת ניו-יורק, מאריו קומו, שהכריז על צעדים לבלימת המגיפה.

בדיקות הדם ייערכו בעיקר לתושבים שיאושפזו בבתי-חולים, ולא תימסר להם מראש הודעה כי עומדים לבדוק את דמם כדי לגלות אם הם נושאים את נגיף האיידס.

גם אם יימצא הנגיף, לא יודיעו על כך לנבדק. דובר של רשות התברואה בעיר מסר כי מאחר שלא נמצאה עדיין תרופה יעילה ובטוחה נגד האיידס, ניתן להעלים מהנבדקים את תוצאות הבדיקה. מבצע בדיקות הדם התוכנית יתחיל בעוד שבועות אחדים, ויימשך כשישה חודשים.

המושל הודיע כי הוקצבו סכומי כסף גדולים למבצעים אחרים לבלימת התפשטות המחלה במדינת ניו-יורק. בין השאר יגויסו כוכבי קולנוע מפורסמים שיופיעו בסרטוני טלוויזיה, יסבירו את הסכנה בהתמכרות לסמים ויעודדו שימוש באמצעי-מניעה.

ערך את המדור: אריאל ריינגולד

ד"ר שמעון רביד, ראש ועדת ההיגוי לבדיקת מצב המשק המשפחתי:

תוכנית הסיוע למושבים שבמצוקה לא תפתור את בעיות המושב הבודד

"השינויים שהוכנסו בתוכנית הסיוע המקורית על ידי ועדת הכספים מבוססים על טעות אריתמטית"

מאת אברים צדר

תוכנית הסיוע למושבים שבמצוקה, שאושרה לאחר תיקונים בוועדת הכספים, תסייע לארגוני הקניות ולמפעלים האזוריים בלבד, אך את בעיית המושבים הבודדים היא משאירה ללא פיתרון. מושבים אלה ואנשיהם צפויים לפשיטת-רגל, גם אם ייושמו את התוכנית המתוקנת במלואה. כך אמר אתמול ד"ר שמעון רביד, שעמד בראש ועדת ההיגוי העליונה, שבדקה את מצב המשק המשפחתי והמליצה על דרכים למנוע את התמוטטותו.

לדברי רביד, הוא מגיב רק עתה על השינויים שהוכנסו בתוכנית המקורית, מאחר שפרטי השינויים הגיעו לידיו רק השבוע.

"טעות אריתמטית"

המלצות ועדת רביד, שהתקבלו פה אחד ואושרו במלואן על ידי האוצר, כללו מחיקת 324 מיליון שקל חובות של מושבים בודדים, שלא ניתן לגבותם, אפילו ימומשו מושבים אלה ויילקחו מהם אמצעי הייצור.

ועדת הכספים החליטה להוסיף לסכום מחיקת החובות 100 מיליון שקל (להגדילו ל-424 מיליון שקל) ולהקצות את הסכום כולו לכיסוי ערבויות של כל חברי המושבים (ולא רק אלה שבמצוקה) לארגוני הקניות ולמפעלים האזוריים השונים.

לדבריו, החלטת ועדת הכספים לוקה בטעות אריתמטית. מהסכום של 324 מיליון שקל שהוקצב למחיקת החובות הפרטיים של המושבים שבמצוקה, רק שליש היה אמור להגיע לקופות ארגוני הקניות בגין חובות החברים לאותם ארגונים. עליפי החלטת ועדת הכספים כל הסכום יגיע עתה לקופות אלה. בגלל שינוי שיטת החלוקה, על-ידי ועדת הכספים, יוחסרו יותר מ-200 מיליון שקל לשלם את יתרת החובות של המושבים שבמצוקה, גם אם ירצו לסייע להם.

רביד טוען שיש פגם מוסרי בהבדלה בין חוב פרטי של חבר המושב לבין חוב שלו לארגוני הקניות ובכך שעל-פי התוכנית המתוקנת ישולמו גם החובות של חברי מושב בעלי אמצעים ובו בזמן לא יישארו כספים לשלם את חובות חברי המושב שבמצוקה.

בגלל השונות בריבוים שנערכו בוועדת הכספים, סך כל החובות שביוני 1985 הסתכמו בכ-900 מיליון שקל מגיע כיום ליותר מ-2 מיליארד שקל ולאחר החלטת ועדת הכספים בדבר שיטת החלוקה, חסרים אותם 200 מיליון שקל ויותר (בערכים שלמלפני שנתיים) לכיסוי חובות המושבים שבמצוקה. סכום זה שנחסר, יגיע למעשה לכיסויים של המושבים העשירים, שבמסגרת התוכנית המקורית לא היו מקבלים כל סיוע.

הסתייגויות הסוכנות

טענותיו אלה של רביד זוכות בתמיכת מחלקת ההתיישבות בסוכנות. גם יו"ר ההנהלה, נסים זווילי, שהיה אתמול בוועדת הכספים, אמר שחסרים עתה — לאחר החלטת הוועדה — 224 מיליון שקל לסיוע למושבים שבמצוקה. לדברי זווילי, אם ועדת הכספים לא תחליט בעניין זה עד 25 בחודש זה, הסוכנות תפרוש מהשותפות בהסדר שנקבע עם הממשלה, ותעביר את הסכום שהיתה אמורה להפריש במסגרת ההסדר ישירות למושבים שבמצוקה.

צבי זרחיה, סופר "הארץ", מוסר: יושבי ראש התנועה להתיישבות בסוכנות, ניסים זווילי ומתתיהו דרובלס, הודיעו אתמול לוועדת הכספים של הכנסת כי הסוכנות תצטרף על תנאי למינהלת ההקמה של הגוף שיפקח על הסיוע למושבים החקלאיים שבמצוקה, תוך הסתייגות לגבי התחומים שנקבעו למחיקה על-ידי ועדת הכספים. הנושא יידון על-ידי ועדת הכספים לאחר שמינהלת ההקמה תגיש בקרוב נתונים ראשוניים לגבי יישום ההסדר ולא יאוחר מ-25 באוגוסט.

שר האוצר משה ניסים נפגש אתמול עם ראשי מחלקת ההתיישבות של הסוכנות וסיכם עמם על הפעלת המינהלה החל מיום א' הקרוב. ניסים הורה להעביר סיוע לקיבוצי התק"ם בימים הקרובים.

טלפון-טלוויזיה — ב-8500 דולר

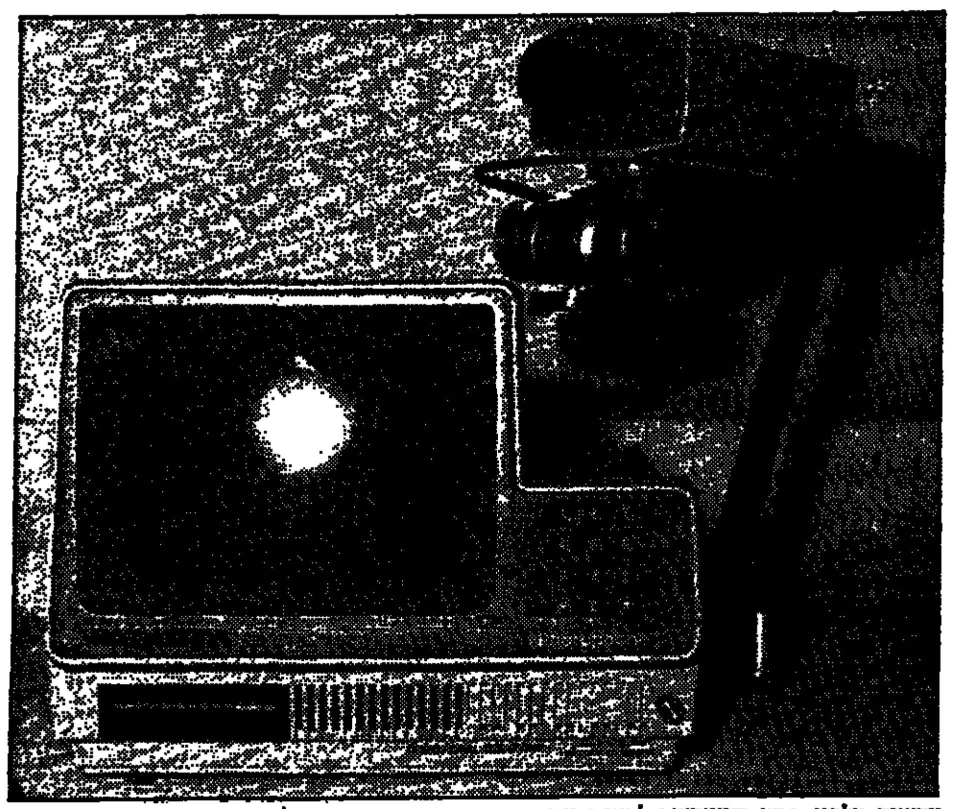

מכשיר טלפון חדש, המאפשר לראות את המשוחח מעברו השני של הקו, יוצג בארץ בתערוכת סקורסי 87', בחודש הבא. המכשיר נקרא "פוטופון" ומיוצר בארה"ב על-ידי חברת "אימאג' דאטא". המכשיר כולל מסך וידיאו, המופעל עם הרמת השפופרת. פיתוח המכשיר נמשך שנתיים בארה"ב ב-85' והבר יצא לשוק. מחירו בארה"ב 8,500 דולר. בתערוכת סקורסי משתתפים גורמי אבטחה וביטחון מהארץ ומחו"ל. (צילום: יונתן שרמן)

15% מכלל המפרנסים ביקנעם — מובטלים

כ-40% מהמועסקים במקום עובדים ב"סולתם" שמצבו קשה

מאת צבי זרחיה

ראשי קונצרן "כור" הציגו משרד האוצר ומשרד התעשיה והמסחר יחד עם לישיבתה הקרובה של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להמשך הדיון במצבו של מפעל "סולתם" שביקנעם.

יו"ר חברת העובדים, דני רוזוליו, ומנכ"ל המפעל, אליעזר ברק, הסבירו אתמול לחברי הוועדה כי 700 מתוך 1,030 עובדי המפעל ייצאו בסוף החודש לחופשה של 4 חודשים וישובו לעבודה רק ב-1 בינואר 88'.

רוזוליו אמר כי לנוכח המלאי הגדול שבידי המפעל, הצובר ריבית גבוהה, הוחלט להקפיא לפי שעה את מרבית העבודות ולהוציא את העובדים לחופשה. חברת העובדים ו"כור" מבקשים להמשיך ולהפעיל את המפעל. פסק-הזמן שייווצר עקב יציאת העובדים לחופשה, שבמהלכה יקבלו שכר מופחת, יתן להנהלת המפעל אפשרות להתארגן להמשך הפעלתו. אולם, עובדי המפעל חוששים כי בתום החופשה הארוכה, ישוטר מרביתם והמפעל ייסגר.

רוזוליו הוסיף כי משרד התעשיה והמסחר הציע תוכנית הבראה למפעל, שלפיה יינתן לקונצרן לגייס בעבורו הון בחו"ל, אולם משרד האוצר מסרב לאשרה. כמו כן, הוצע שהנהלת "כור" תעניק הלוואה למשרד הביטחון בסך 30 מיליון דולר ומערכת הביטחון תרכוש סחורה מהמפעל, תוקזע עם מלאי המוערך ב-85 מיליון דולר, אולם גם הצעה זו לא יצאה אל הפועל ומצבו של המפעל כעת — קשה.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה, ח"כ אורה נמיר, תקפה אתמול בחריפות את הכוונה לסגור את המפעל ואמרה כי יש התעלמות מהעובדים ובאין פתרון לבעיה ייצאו לרחוב 700 עובדים שיהיו מחוסרי עבודה. "יוקנעם הולכת מדחי אל דחי". שיעור האבטלה בה מגיע ל-15% מכלל המועסקים במקום. כ-40% מהמועסקים במקום עובדים ב"סולתם". מה יהיה אם המפעל "ייסגר" שאלה ח"כ נמיר.

נדחתה ישיבת דירקטוריון "דובק"

מאת יונתן שרמן

ישיבת דירקטוריון חברת "דובק", שנועדה להתקיים היום, נדחתה למועד מאוחר יותר. בישיבה אמורים היו להידון חילוקי-הדיעות העקרוניים בין הדירקטורים בנושא הפיקוח על רכש החברה.

העימות העיקרי בנושא זה היה בין עודד ארז, העומד בראש ועדת המשנה של הדירקטוריון לפיקוח על רכש החברה, ויו"ר החברה, יצחק ברמן. הוחלט לדחות את הישיבה בין השאר בגלל היעדרו של ארז, השוהה כעת בחו"ל.

ארז הציג במזכר את עמדתו, לפיה יש להגביר את הפיקוח של הדירקטוריון על רכישות הטבק של החברה בחו"ל, עד כדי אישור כל עסקה. היו"ר, יצחק ברמן, התנגד לפיקוח כה מדוקדק.

אמש לא ניתן היה להשיג את תגובתו של ברמן לדברים אלו.

תחנות הדלק לא ישבתו בסוף השבוע

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

אני לא נביא, אך למיטב ידיעתי לא תהיה שביתה בתחנות הדלק בסוף השבוע, מסר ל"הארץ" ישראל שטריקס, מזכיר ארגון בעלי תחנות הדלק. לדבריו, לשמועות שנפוצו בעניין זה אין יסוד.

נציגי ארגון בעלי תחנות הדלק ומנהל הדלק במשרד האנרגיה קיימו אתמול מגעים לפתרון המשבר, המגעים יימשכו היום, וכנראה גם בשבוע הבא. כי נראה שפתרון הסכסוך לא יושג עד סוף השבוע.

80 מפעלים מחזיקים ב-95% מכלל היצוא

מאת דן מגיד

בשנתיים האחרונות התחזקה מגמה של ריכוזיות ביצוא התעשייתי מישראל ו-80 מפעלי תעשיה מייצאים כ-95% מסך היצוא התעשייתי למעט יהלומים, ואילו 1,700 מפעלים מייצאים רק 5% מכלל יצוא זה. מדובר בסכום של 4.8 מיליארד דולר בשנה הנוכחית. ממצא זה עולה מניתוח שנערך במינהל התיכנון הכלכלה והמימון במשרד התעשיה והמסחר.

ממצא אחר הוא כי 80 מפעלי התעשיה הללו מאופיינים בכך שמרביתם מייצאים למעלה ממחצית התפוקה שלהם, ויש אף רבים שהיצוא מהווה למעלה מ-75% מתפוקת המפעל.

ח"כ צוקר: אפשר להוזיל סיגריות ב-15% ושמן ב-10%

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ח"כ דדי צוקר (רצ) תבע אתמול משר האוצר ומשר התעשיה והמסחר להוזיל לאלתר את מחירי השמנים והסיגריות, הנהנים ממעמד מונופולי או קרטלי ומחיריהם נקבעים על-ידי הממשלה.

ח"כ צוקר טוען כי אפשר להוזיל את מחירי הסיגריות ב-15% בהוראה מתאימה ליצרן הנהנה ממעמד מונופול.

צוקר מציין כי פתיחת המשק ליבוא שמן עשויה להוזיל את מחירו בכ-10%, ועל הממשלה לעשות כך מתוך ראיית טובת הצרכן בלבד. פתיחת השוק ליבוא חלקי תוכל לייעל את ייצור השמן ולהוזיל את מחירו.

בל"ל מכר נכסים בשווי 4.8 מיליון ש'

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק לאומי ממשיך במאמציו לממש נכסים בתחום הנדל"ן ובתחומים אחרים. השבוע מכר הבנק 3 נכסים נוספים תמורת 4.8 מיליון ש"ח:

● מבנה בקריית ביאליק בשטח כולל של 1,227 מ"ר נמכר תמורת שני מיליון ש'.

● שטח של 523 מ"ר בקומה השניה של דיזנגוף סנטר, הצמוד לסניף הבנק, נמכר תמורת 1.3 מיליון ש'.

● מבנה ברח' סוקולוב 68 בהרצליה שהיה מיועד לפתיחת סניף, בשטח של 1,144 מ"ר, נמכר תמורת כ-1.5 מיליון ש'.

שירות משלוחים חדש לסין

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת "אוריינט" יצרה בימים אלו אפיק חדש ליצוא מטענים מישראל לסין. החברה הישראלית חתמה על הסכם עם חברת שילוח מהונג-קונג בשם "פליגנט", אשר אמורה לשנע מטענים ישראלים לסין דרך הונג-קונג.

שירות זה אמור לאפשר ליצואנים ישראלים לשלוח מטענים מהארץ לסין ללא שיטרדו בבעיות בירוקרטיות סיניות, שבעבר הקשו מאוד על היצוא הישראלי לסין.

המטענים הישראלים מועברים להונג-קונג באוויר או בים ומשם לסין ביבשה או בכלי שיט, על-פי תחנת היעד הסופית.

היקף האשראי החופשי ירד בשבוע ב-100 מיליון ש"ח

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תפנית מפתיעה נרשמה בשבוע שעבר במערכת הפיננסית. בניגוד למגמה המאפיינת את המערכת בה האשראי החופשי בשקלים גדל בהתמדה, נרשמה ירידה בהיקף האשראי.

מנתוני בנק ישראל ל-29 ביולי, המבוססים על הנתונים של ששת הבנקים הגדולים, ירד האשראי לציבור ל-8.62 מיליארד שקל, לעומת 8.72 מיליארד שקל בשבוע הקודם.

במערכת הבנקאית הופתעו אתמול מהנתונים והסבירו אותם בכך שהיה כדאי ללקוחות שהחזירו חובות לבנקים. בעבר נרשם גידול ריאלי באשראי גם לאחר שהלקוחות היו מחזירים אשראי לבנקים.

גרעונות הנזילות שהיו בסוף יולי, נעלמו בעקבות ההזרמה הממשלתית ותשלום המשכורות, ובעת בנקיית מערכת הבנקאות מעודפי נזילות. הריבית על פקדונות ג'אמבו ממשיכה להיות גבוהה ומגיעה לכ-14.5%—15%, לירידת הציפיות שתרד לכ-14% ואולי אף פחות.

כדורגלנים יוכרו כשכירים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר העבודה והרווחה, משה קצב, החליט להכיר בכדורגלנים כעובדים שכירים לכל דבר, על-פי הגדרות המוסד לביטוח לאומי.

ההחלטה נתקבלה לאחר דיון שהתקיים עם הנהלת המוסד לביטוח לאומי, בעקבות פנייתם של הכדורגלנים. בדיון התברר, כי הכדורגלנים חסרי זכויות, אף שהם נושאים בדמי הביטוח הלאומי.

ערך את המדור: אריה חשביה

הדולר ירד בשוקי העולם

טוקיו (ע"ר). הדולר ירד אתמול בתלילות בשוקי הכספים בעולם בעקבות התערבות הבנק המרכזי המערב גרמני, שהחל למכור דולרים בבורסות כדי למנוע עליה נוספת של המטבע האמריקאי — אמרו סוחרים.

להערכת הברוקרים התערב ה"בונדסבנק" בניסיון למנוע עליה נוספת של הדולר, בעקבות העליה החדה ביום ג', לשיא מזה ששה וחצי חודשים, כנגד המארק.

גם הזהב ירד ונקבע ב"פיקס" של לונדון במחיר של 469.85 דולר לאונקיה, ירידה של 3.55 דולר לעומת היום הקודם.

صورة طبق الأصل

[redacted]

כלכלה ועסקים

גזית ממליץ למכור את מנועי בית שמש לסטף ורטהיימר

מאת יונתן שרמן

נסתיים שלב המשא ומתן למכירת מפעל מנועי בית שמש להע־שיין סטף ורטהיימר. גיורא גזית, אשר ריכז את המגעים הללו, ימליץ בפני ועדת השרים לקבל את הצעתו של ורטהיימר. גזית מסר ל"הארץ", כי הוא סבור שהושג ההסכם הטוב ביותר בנסיבות הקיימות וכעת על השרים להחליט אם לאמץ את ההסכם או לדחותו.

ההסכם כולל שני סעיפים עיקריים. הראשון הוא דרישת ורטהיימר לקבלת התחייבות להזמנות בסכום של כ־20 מיליון דולר לשנה ממשרד הביטחון במשך 3 שנים. בנושא זה קיימת הסכמה של משרד הביטחון. הנושא השני הבעייתי הוא הבטחת קיום המפעל והבטחת תעסוקה ל־450 עובדיו. ורטהיימר אינו רוצה להתחייב לגבי מספר המועסקים בעתיד ומבקש לקבוע נתון זה על פי צרכי המפעל.

משרד האוצר מתנגד להסכם ומע־דיף כי המפעל ייסגר לגמרי, שכן עלות הסגירה נמוכה יותר מאשר התוכנית להפעלתו מחדש. אך כאמור, ההחלטה הסופית תיפול בוועדת השרים המיוחדת הדנה בנושא זה. בוועדה חברים השרים פרס, ניסים, ארנס ויעקובי.

הרשות מבקשת מהבורסה שלא לחייב חברות לצאת עם חתם

יו"ר הרשות לניירות ערך אריה מינטקביץ, פנה להנהלת הבורסה לניירות ערך, וביקש ממנה לשנות נוסח החלטה המחייב חברות ציבור־יות לצאת עם חתמים להנפקה. יו"ר הרשות מציע לחזור לנוסח הקודם, הקובע כי חברות תצאנה בדרך כלל עם חתם, למעט מקרים שבהם הבורסה תהיה רשאית לפטור את החברה המנפיקה מכך. דירקטוריון הבורסה יתבקש לאשר בישיבתו היום את השינוי.

הבורסה סבורה כי היציאה עם חתם נדרשת כדי שהבדיקות הכלכ־ליות הנוגעות לחברה תבוצענה בצורה רצינית ומעמיקה. ברם, אחרות מהפירמות סבורות כי בי־כולתן לצאת גם ללא חתם, והן סבורות כי אין לחייב לשלם לחתם סכומים גדולים, מה גם שהצלחת ההנפקה מובטחת.

חילוקי הדעות בין הנהלת הבורסה למתמ

חילוקי הדעות בין הנהלת הבור־סה לבין הנהלת מתמ, הנוגעים להצעת הרכש למניות מאגרי בניה, יובאו היום להכרעת דירקטוריון הבורסה. הבורסה טוענת כי הנהלת מתמ חזרה בה מהבטחתה לצאת בהצעת רכש לבעלי המניות במאגרי בניה, זאת לאחר שדירקטוריון מתמ החליט שביצוע הצעת הרכש עלול לסכן את יציבות החברה.

בתגובה הפסיקה הבורסה את המסחר במניות מתמ ומאגרי בניה, בטענה שלא ניתן לקיים מסחר תקין. הנהלת מתמ איימה בתגובה לפנות לבג"ץ. ועדת הצעות הרכש קיימה השבוע דיון נוסף בעניין הצעת הרכש, ונראה כי בסופו של דבר תושג פשרה, שבמסגרתה תרכוש מתמ מהציבור חלק נכבד ממה שהתחייבה מראש לרכוש.

הבורסה אינה רוצה חוויה ישראלית

ועדת ניירות ערך שדנה השבוע בבקשת גיוס ההון של חברת "החוויה הישראלית", המליצה שלא לאשר את ההנפקה. הוועדה קבעה כי לחברה אין פוטנציאל עיסקי, ולדעתה תמונת המצב שלפיה צברה החברה בשנים האחרונות הפסדים, לא תשתנה בצורה מהותית.

לחוויה הישראלית בניין ביפו, בו מתקיימים מופעים שונים, והוא הוערך לצורך גיוס ההון ב־7 מיליון שקל. יש לציין כי המלצת ועדת ניירות הערך היא נדירה ביותר, מכיוון שבדרך כלל גם אם המדובר בחברות בעלות סיכון עיסקי גבוה, המלצה היא לרשום אותן למסחר במסגרת "הרשימה המקבילה".

18 חתמים להנפקת קדם כימיקלים

קדם כימיקלים, העוסקת בייצור חומרי כימיקלים מיוחדים, פירסמה השבוע תשקיף לגיוס 1.1 מיליון דולר בהנפקה לציבור, באמצעות אג"ח להמרה וכתבי אופציה. המכרז להנפקה יתקיים היום. ואם ההנפקה לא תימכר במלואה, יתקיים מכרז נוסף בשבוע הבא. מניות קדם כי־מיקלים נסחרות בבורסה לפי 4905 נק', בעוד שמחיר ההנפקה האפקטי־ווי הוא 4360 נק' (דבר המבטיח רווח הון מסוים).

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

המניה נסחרת לפי שווי שוק של 4 מיליון דולר (זאת לאחר שכבר נסחרה לפי שווי שוק של 7 מיליון דולר). מצב הנזילות בחברה הוא שפיר, והיחס השוטף (המבטא את הרכוש השוטף מחולק בהתחייבויות השוטפות), עומד על 2.5. החברה נשלטת על ידי אנשי העסקים גדליה דורון, דוד הירשפלד ומנחם גורביץ.

מנהלי ההנפקה, "כלל מנפיקים" ו"בטוחה", גורסים כי לצורך הורדת הסיכון של החתמים, יש לשתף בהנפקה מספר גדול של חתמים, ואכן בהנפקה זו ישתתפו 18 חתמים, שהוא המספר הגבוה ביותר עד כה של חתמים להנפקה אחת.

חברות בלי בעל בית

עליות השערים ברבעון הראשון של 1987, הגדילו את היקף המכירות של בעלי עניין בחברות ציבוריות, ואם אם מתברר כי חלק מחברות אלה אינן נשלטות היום באופן מלא על ידי בעלי השליטה.

המקרה הבולט ביותר הוא של חברת אינקובה, שבה בעלי השליטה מחזיקים כ־10 אחוזים בלבד מהמנ־יות. בחברת קונטרולים המצב אינו טוב בהרבה משום ששוני בינקין, שהיה בעל העניין העיקרי בחברה, מכר את מרבית אחזקותיו. חברת יואל חיפושי נפט נשלטת כיום על ידי יוסף אלמליח בלבד, לאחר שאלפרד אקירוב מכר את אחזקו־תיו.

חברות נוספות שבהן אין בעל שליטה אחד המחזיק בלמעלה מ־50 אחוז, שבהן קיים פוטנציאל למאבק שליטה הן קיסריה, לומיר, חמן, ישראלום, קרדן, דובק ונחושתן.

המסחר במטוויות המאוחדות יופסק

הבורסה תפסיק את המסחר במניות המטוויות המאוחדות, אם הדו"חות הכספיים של החברה לא יפורסמו עד ה־14 באוגוסט. הבורסה גם תדון בהמשך הפסקת המסחר במניות אורן מבנים וגזית.

נושאים נוספים על סדר היום:

● אישור הקצאה פרטית של מניות ישרס ליהושע פורר, מנכ"ל החברה.

● אישור בקשת גיוס ההון של חברת נגב קרמיקה.

● נוהלי עבודה של ביקורת הפנים בבורסה.

"מוריץ" מחפשת סיכון וסיכוי

חברת הברוקרים "מוריץ טוכלר", מרבה באחרונה להשתתף בפעולות חיתום בחברות בעלות רמת סיכון עיסקי גבוהה. האידיאה של מנהלי החברה היא שלעיתים מותר לקחת סיכון, במקום שגם הסיכוי גבוה. כך למשל, השתתפה "מוריץ טוכלר" בחיתום של חברת אלקול, ומתחיה ליפשיץ.

השבוע התבשרנו כי החברה תהיה החתם לגיוס ההון של חברת קונ־טרסים מחשבים. בתמורה לפעולת החיתום, תקבל החברה עמלה תמורת תקרים של 25.5 אחוז מתמורת ההנפקה.

מחסור חמור בברזל בנין עקב שיפוצים וחופשות בשלושה מפעלים

אחדים מהסוחרים פנו למשרד התעשיה בבקשה לקבלת רשיונות יבוא

מאת יונתן שרמן

מחסור חמור בברזל לבנין קיים בימים אלה, עקב העובדה ששלושת המפעלים לייצור ברזל לבנין השבי־תו במהלך השבועות האחרונים מסיבות שונות.

מפעל "יום תעשיות" באשדוד השבית משך שלושה שבועות בחודש האחרון, בגלל התקנת קו ייצור נוסף במפעל. מפעל "פרגול פלדות" בגדרה השבית אף הוא לכמה שבועות בגלל שיפוצים ואילו המפעל העיקרי לייצור פלדה בארץ — קריית הפלדה, השבית בעקבות חופשה מאורגנת של מרבית העוב־דים.

כתוצאה מכך, נוצר מחסור חמור בברזל בנין דווקא באמצע הקיץ — תקופה שבה הביקוש גדול ביותר בגלל הפעילות הרבה בענף הבניה.

ל"הארץ" נודע, כי בשבועות האחרונים חיסלו שלושת מפעלי הפלדה את המלאים שהיו בידיהם והסוחרים המבקשים היום לרכוש ברזל בנין מושבים ריקם.

השבוע אמורה להתקיים פגישה של הסוחרים הגדולים, עם ראשי קריית הפלדה בניסיון למצוא דרך לחיסול המחסור.

עוד נודע, כי אחדים מהסוחרים פנו למשרד התעשיה בבקשה לקב־לת רשיונות יבוא לברזל בנין, אך משרד התעשיה אינו נוטה להענ־יק רשיונות יבוא כאלה.

לפני למעלה משנה העניק רשיונות יבוא לברזל בנין לכמה יבואנים, אך לאחר מכן התברר כי אחדים מהם הם מקורביו של שר־ התעשיה אריאל שרון, שביקשו לנצל רשיונות אלה להפקת רווחים קלים.

רוב הבנקים אינם ערוכים לספק לרואי החשבון אישורי יתרות

מאת יהודה שרוני

רק בנק דיסקונט ערוך לספק לרואי החשבון אישורים מרוכזים על יתרות הלקוחות שלהם בחשבונות עובר־ושב, תוכניות החיסכון ופיקדונות אחרים — כך עולה מדיוני ועדה של לשכת רואי החשבון, שהוקמה על־מנת לפתור את הבעיה.

בוועדה חברים נציגי לשכת רואי החשבון, בראשות יצחק שמר ממשרד "קסלמן וקסלמן", הבנקים, הפיקוח על הבנקים ואיגוד הבנקים.

רואי החשבון זקוקים לאישורי היתרות, לצורך עבודת הביקורת שלהם, ועד היום נאלצו לפנות ישירות לסניפי הבנקים, כדי לקבל את האישורים.

הבנקים, למעט בנק דיסקונט, הו־דיעו כי אין ברשותם מערך ממוחשב המסוגל לספק את הנתונים, ולפיכך ייאלצו רואי החשבון להמשיך ולפ־עול בשיטה הישנה. כל הבנקים, ללא יוצא מן הכלל, הודיעו כי הם אינם מסוגלים לספק אישורים על הערבויות שסיפק הלקוח לבנק.

מדוע הוקמה הוועדה

אחד המאיצים להקמת הוועדה היה פרשת התמוטטות "קופל טורס". חברת "קופל נהיגה עצמית" — חברה־בת של קופל טורס, סיפקה לבנק דיסקונט ערבות בלתי מוגבלת לטובת החברה האם. לערבות זו לא ניתן ביטוי במאזני קופל נהיגה עצמית, ועם התמוט־טות קבוצת קופל, נדרשה קופל נהיגה עצמית להעביר לדיסקונט את מלוא סכום הערבות.

הבורסה והרשות לניירות ערך הגישו תלונה בנידון למועצת רואי החשבון, נגד משרד פאהן קנה, שהיה אחראי לביקורת בקופל נהיגה עצמית, אך רואי החשבון טענו כי בנק דיסקונט לא סיפק להם מידע על הערבות שניתנה, ולכן לא ניתן לה ביטוי במאזני קופל נהיגה עצמית.

מועצת רואי החשבון טיפלה בתלונה שהוגשה לפני כמה חודשים, אך קודם להקמת ועדה מיוחדת לבדיקת הפרשה, התקבלה פניה מהרשות לניירות ערך — להעברת תיק החקירה אליה. חוקרי הרשות הגיעו למסקנה כי במקרה זה אין כל נתונים כדי להרחיב את החקירה, והחליטו לסגור את התיק.

סולל בונה זכתה במכרז לבניית משרדי הביטוח הלאומי ברמת גן

מאת אריה לביא

חברת סולל בונה זכתה במכרז להקמת משרדי המוסד לביטוח לאומי ברמת גן. היקף העבודה מגיע לכ־5 מיליון שקל, בלא מחירי המערכות האלקטרומכניות, מיזוג אוויר והמעליות.

במכרז השתתפו 8 חברות, בכלל זה חברות רמט ומצרב. הבנין שיוקם הוא בשטח של 7500 מ"ר והוא מורכב משני גושים עיקריים: כמחציתו על בסיס מבנה שלד קיים אשר יושלם, ומחציתו האחרת בבניה חדשה. המבנה יהיה מדורג בין 6 ל־8 קומות מעל הקרקע וכן שתי קומות תת קרקעיות לחניון ומחסנים.

המבנה מיועד לקלוט את כל המשרדים של המוסד לביטוח לאומי המפעלים כיום באזור רמת גן, ולרכז את תחומי פעילות המוסד במבנה אחד. הבניה תימשך כ־20 חודש.

מזלט הרחיבה מכירותיה אך גם את הפסדיה

מאת יונתן שרמן

חברת "מזלט" המצויה בבעלות משותפת של "תדיראן" והתעשיה האווירית הגדילה את מכירותיה ב־88 אחוזים בשנת '86. הללו הסתכמו ב־29 מיליון דולר. מכירותיה בשנת '85 היו בסכום של 15.4 מיליון דולר בלבד.

על אף הגידול החד במכירות, הגדילה חברת "מזלט" את הפסדיה בשנת '86 לסכום של 360 אלף דולר, לעומת להפסד של 170 אלף דולר שנה קודם לכן.

רווחיות החברה נקבעת על ידי רמת המחירים שהיא מקבלת עבור החלקים המרכיבים את מטוסי המזל"ט. החלקים אלה מיוצרים על ידי שתי החברות האמהות — התעשיה האווירית ו"תדיראן" וככל שייקבעו ברמה גבוהה יותר — כך יקטנו רווחי חברת "מזלט" ויגדלו רווחי החברות האמהות.

דיוקן תעשייתי / יונתן שרמן

אי.טי.אם. — הקטנת סיכון על ידי הגדלת הפיזור

אי.טי.אם. הצליחה לשמור על רווחיותה גם בשנות המשבר הקשות ביותר של תעשיית המתכת והאלק־טרוניקה. למרות שלכאורה צפוי היה שהיא תיפגע למשבר כמו תעשיות אלו, שכן היא מייצרת כלי חיתוך וכלים לעיבוד שבבי, המש־משים את התעשיות הללו.

אי.טי.אם. הצליחה לשמור על רווחיותה בגלל הפיזור הגדול של מוצריה. היא מייצאת חצי מתוצרתה ובכך מקטינה את תלותה בתעשייה הישראלית. כאשר היצוא עצמו מחולק בין ארה"ב, אירופה ויפן, הדי לוקה זו מונעת תלות מוחלטת בהחזקות או החולשות של מטבע, מסוים.

בנוסף לכך, החברה מייצרת 5,000 פריטים שונים בשתי משפחות עיקריות — כלי חיתוך וכלי תפיסה למכונות עיבוד שבבי. המספר הגדול של פריטים מקטין את הסי־כון, שהתמוטטות סקטור מסוים תגרום לפגיעה משמעותית בהיקפי הפעילות של החברה. קיצוצי משרד הביטחון הביאו לפגיעה קשה בחלק מתעשיית המתכת והאלקטרוניקה, אך לא הביאו לירידה במכירות אי.טי.אם., שכן הירידה במכירות למפעלים מסוימים קוזזה בעלייה במכירות לסקטורים אחרים.

יחד עם זאת, אי.טי.אם היתה רוצה להגדיל את מכירותיה ליצוא ולצו־רך כך, השלימה החברה השקעה של מיליון דולר ברכישת מכונות חד־שות לייצור מקדחים וכלי תפיסה. באמצעות השקעה זו מקווה אי.טי.אם. להגדיל את יצואה בשני שלישים, ל־5 מיליון דולר, תוך שנתיים.

אי.טי.אם., כמו יצואניות אחרות, נתקלת כיום בבעיה של רווחיות היצוא — אך החברה הצליחה לשמור על רווחיותה על אף הקפאת שער הדולר, באמצעות יצוא לאירופה ויפן, שמטבעותיהן חזקות יחסית ועל ידי הגברת הניצולת של מכונות המפעל. המפעל עובד כיום ב־3 משמרות, 5 ימים בשבוע ובכך מגדיל את ניצולת הציוד את התרומה של הייצור להוצאות הקבו־עות.

החברה בוחנת בימים אלה הר־חבות נוספות למפעל, אשר עשויות להגדיל משמעותית את היקפי הפעילות שלה. כיוון שהיא נמצאת כיום באזור התעשייה של הרצליה, נבדקת אפשרות של הקמת מפעל תעשיה חדש באריאל. במפ־על החדש יוקמו קווי ייצור נוספים, אשר בהם ייוצרו מוצרים חדשים, אך עדיין בתחומים המסורתיים של החברה — כלי חיתוך, מקדחות וכלי תפיסה.

נתונים עיקריים

● מכירות — המכירות השנה יגיעו לסכום של 7 מיליון דולר, לאחר גידול של 10 אחוזים בשנה האחרונה. ההערכה היא, שתוך כשנתיים ניתן יהיה להגיע למכירות של 10 מיליון דולר, בעקבות ההשקעה של מיליון דולר שהושלמה בימים אלה.

● הון — החברה רווחית, אך כחברה פרטית היא אינה מוסרת פרטים על רווחיותה.

● יצוא — היצוא כיום מגיע לכ־50 אחוז (3.5 מיליון דולר) מהמכירות ותוך שנתיים צפוי שיעלה על 5 מיליון דולר. 40 אחוז ממנו מיועדים לארה"ב והיתרה לאירופה וליפן.

● הנהלה — מוטי רונן משמש כמנכ"ל המפעל ויו"ר מועצת המנהלים מאז 1970. לפניו שימשו בתפקיד זה אחרים מבני משפחתו.

● בעלות — השליטה במפעל מצויה בידי משפחת רונן, אשר רכשה לפני שלוש שנים את מניות החברה האנגלית, שהיתה שותפה בהקמת המפעל לפני 30 שנה.

● חברת בנות — לאי.טי.אם חברה בת אחת בלונג איילנד, העוסקת בשיווק מוצריה בארה"ב.

● עובדים — בחברה מועסקים כיום 150 עובדים, מהם 120 עובדי ייצור.

● הנפקות — בימים אלה נשקלת אפשרות הנפקת מניות בבורסה בתל אביב.

● מוצרים — מחצית מהיקף המכירות היא של כלי חיתוך באיכות תעשייתית — מקורים, מקדחים ועוד, והמחצית הנותרה הם כלי תפיסה לעיבוד שבבי.

העורך: נחמיה שטרסלר

ספקיות הפחם של ישראל אינן עומדות בהתחייבויותיהן לרכש גומלין

היקף רכש הגומלין עומד על מיליוני דולר בודדים מסך ייבוא של 120 מיליון דולר בשנה

מאת יהודה שרוני

ספקיות הפחם הגדולות של ישראל מתקשות לעמוד בהת־חייבויותיהן לביצוע רכש גומלין. ישראל מייבאת מדי שנה פחם בס־כום של 120 מיליון דולר, אולם היקף סחר הגומלין עומד על מי־ליוני דולרים בודדים.

לפני כשנה הובטח כי חברת הסחר הבינלאומית "לונרו" תבצע רכש גומלין עבור פחם הנרכש מהספקיות בדרום אפריקה. לצורך העניין ביקרו נציגי החברה פעמיים בישראל, ואף נקבעה נוסחת הרכש הבאה: ישראל תשלם עבור הפחם הדרום אפריקני 40 מיליון דולר במ־זומן (שהיא מחצית מהיקף היבוא), וה־40 הנותרים יופקדו בחשבון מיוחד, שבו תרכוש לונרו מוצרים מישראל. חברת הסחר חזרה בה בסופו של דבר מהעיסקה.

חברת "טורדסקי" האוסטרלית הב־טיחה למכור מוצרים ישראליים, תמורת הפחם שישראל קונה מהחב־רה האוסטרלית "יוטה". בין השאר דובר על מכירת טורקים אלקטרוניים של חברת "אלסינט", ומוצרים נוספים של התעשיה האווי־רית. גם מהבטחה זו לא יצא דבר. אך "טורדסקי" הבטיחה כי תמשיך במאמציה למכירת מוצרים ישראליים.

חברת "היינה ברדרס" אמורה היתה לבצע רכש גומלין, בתמורה לפחם שישראל רוכשת מחברת "קול אנד אלייד" האוסטרלית. הצל־חותיה של חברה זו היו קצת יותר גדולות, אם כי לא מרשימות: החברה הקימה משרד בלונדון לייצוא מוצרי מזון מישראל. בימים אלה היא מנהלת משא ומתן למכירת כימיקלים שונים. בסיועה נמצאת כיום התעשייה האווירית על סף מכירת מטוס אסטרה לאוסטרליה.

יש לציין כי באחרונה סיכמה ישראל על ייבוא פחם מקולומביה, שהיא ספקית חדשה. חברת הפחם תרכוש מקולומביה 400 אלף טון פחם בשנה, רק לאחר קבלת התחייבות לרכישת סחורות מיש־ראל, באותו סכום.

רשות הדואר

תשלומים בהמחאות דחויות

בכל סניפי הדואר בארץ

למה לחכות לתור של ה־15 לחודש

חסוך זמן - שלם בהמחאה דחויה!

תשלומים לביטוח הלאומי,
מס הכנסה ומע"מ המיועדים
ל־15 לחודש ניתן לבצע בהמחאות דחויות
בין ה־1 ל־13 בכל חודש.
כל המחאה תהיה ערוכה לפקודת המוטב המתאים.

רשות הדואר - עם הפנים לשיפור השרות

הודעה

1. החל מהיום 6.8.1987 יפעיל הבנק במסגרת חדשה להשקעת כספים לטווח יומי: "פקדון חוזר קרדיטורי" (פח"ק) המהווה תחליף למסגרת תפ"ס.
2. הריבית על פח"ק תחושב, על בסיס ריבית דריבית יומית בהתאם לטבלת שעורי הריבית שתפורסם בסניפנו מפעם לפעם.
3. היתרה המינימלית בחשבון פח"ק תהא -.1,000 ש"ח, יתרת פח"ק שתפחת מ- -.1,000 ש"ח תועבר לחשבון עו"ש.
4. ביום 6.8.1987 תפרענה יתרות התפ"ס שבחשבונות הלקוחות. תמורה בסך -.1,000 ש"ח ומעלה, כולל הריבית שנצברה, תועבר לזכות חשבון הפח"ק החדש על שם הלקוחות.

הבנק הבינלאומי הראשון

קופת־חולים הכללית
מחלקת הנכסים
הזמנה להציע הצעות

זקוק דחוף למודעה?

מודפון

לשרותך 24 שעות ביממה

03-38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום חמישי 6 באוגוסט 198, יוצעו במכרז האגרות הבאות:

(החיוב הכספי ייעשה רק ב־7.8.87)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

סדרה	סכום מוצע (מיליוני שקלים חדשים)	מחיר מינימום	פדיון
"שגיא" 4216 א'	25	94%	בתום 6 שנים
"גליל" 4802 א'	25	88%	בתום 12 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אוגוסט 1987, ותפדינה ביום העסקים האחרון של חודש אוגוסט.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אוגוסט בכל שנה החל מחודש אוגוסט 1988.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילווה מדינה סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תרשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אוגוסט 1987.

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 6.8.87 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ אדמון ★ רמון ★ גלבוע ★ - ניירות הערך של המדינה

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מגמה מעורבת

יום המסחר בבורסה עמד אתמול בסימן של מגמה מעורבת, עם נטיה קלה לעליות שערים. מחזור המסחר הנמוך שהסתכם ב־9.6 מיליון שקל מעיד על כך כי ההתעניינות בשוק מוגבלת. הפתיחה היתה מבטיחה למדי: במחזור הראשון השני של המסחר במשתנים נרשמו עליות בולטות, המדד עלה בכ־2 אחוזים. בסיבוב המסחר השלישי כבר התמתנו עליות השערים. במסחר הרב צדדי השתנה האווירה, והסוחרים נסו לספק את הביקושים במהירות ובעליות שערים מתונות. יוצאות דופן היו המניות דלות הסחירות, שם היצעים או ביקושים נמוכים גרמו לתנודות שערים חריפות. בסיכום יום המסחר עלו שעריהם של 210 ניירות ערך מול ירידות שנרשמו בשעריהם של 82 ניירות ערך. גיוס ההון של כלל תעשיות עורר אתמול התעניינות רבה בבורסה, הביקושים גדולים שהתרמו לניירות הערך, הביאו לסגירתם מעל למחירי המינימום.

ביקושים לבנקאיות

מניות הבנקים שבהסדר נהנו אתמול מביקושים קלים, שסופקו על ידי הסוחרים בדרך כלל בעליות קלות. הפעילות הערינה במניית בנק כללי אשר נסחרות שלא במסגרת ההסדר נבלמה אתמול. המחזור בבנקאיות הסתכם ב־4.3 מיליון שקל

	תשואה שנתית דולרית ב־%
בל"ל 0.1	10.75
הפועלים ש	10.64
אי.די.בי. רג	10.79
דיסקונט א	10.90
המזרחי ש	11.31

ירידות חדות בדלות הסחירות

המניות דלות הסחירות הנסחרות אחת לשבוע, נשחקו אתמול בצורה חדה, והתאימו עצמן לרמת השערים החדשה שנוצרה בשבועות האחרונים. כתב האופציה של מתם ירד ב־20.4 אחוזים, לאחר שבבורסה נפוצו שמועות כאילו הנהלת הבורסה מתכוונת למחוק את ניירות הערך של החברה מהרישום למסחר. ירידה חדה של 14.9 אחוז נרשמה גם במניית אקסטנן, לאחר שבמניה נרשם בשבוע שעבר מוכרים בלבד. לעומת זאת, מניית דשנים 0.1 המתנהגת בעת האחרונה בצורה מוזרה, עלתה אתמול ב־10 אחוזים.

פעילות ערה במניות הנפט

במניות חברות חיפושי הנפט נרשמה אתמול פעילות ערה מהרגיל, לאחר שבבורסה נפוצו שמועות על מציאת נפט בכמות מסחרית. מניית יואל, ששערה נשחק בצורה חדה בעת האחרונה, עלתה ב־10 אחוזים, ובמניית נפטא נרשם שער קונים בלבד. מדד מניות חברות חיפושי הנפט עלה בסיכום היום ב־4.29 אחוזים.

בנק ישראל מגייס 50 מיליון שקל

בנק ישראל מגייס היום 50 מיליון שקל באמצעות שתי סדרות של איגרות חוב. המדובר באג"ח מסוג גליל הנפרית בעוד 12 שנה, במחיר מינימום של 88 נק', ואג"ח שגיא הנפרית בעוד 6 שנים במחיר מינימום של 94 נק'. בשוק איגרות החוב נרשמה אתמול מגמה מעורבת, עם נטיה לביקושים שסופקו על ידי הגופים המוסדיים. המחזור באג"ח הסתכם ב־10.4 מיליון שקל.

	מדד	שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	127.75	+0.84
כללי ללא בנקים	134.15	+1.10
מדד אג"ח כללי	117.08	+0.17
אג"ח צמוד מדד	116.47	+0.18
אג"ח צמוד מט"ח	119.45	+0.09

קול המסחר

הודעות בורסה

● המפעלים הפטרוכימיים סיימו את המחצית הראשונה של 1987 ברווח של 4.5 מיליון שקל לעומת הפסד של 4 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.

● גב ים סיימה את המחצית הראשונה של 1987 ברווח של 2.7 מיליון שקל, לעומת רווח של 1.1 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.

● ישאל רכשה מכלל תעשיות 10 אחוזים ממניות קיקה תמורת 1.6 מיליון דולר.

● הפניקס מסרה לבורסה כי לביטול צו עיכוב היציאה מהארץ נגד דוד חכמי שהוגש על ידי כפריק "פיס", עליו לשעבד 20 אחוז ממניות החברה, ועוד 20 אחוז לביטול הצו שהוגש נגד יוסף חכמי. למרות שיעבוד זה, לא יהיה שינוי בזכויות ההצבעה בחברה שבידי משפ' חכמי.

● תנאה רכשה באמצעות חברה בת את השליטה בחברה העוסקת בייצור מתפרים תמורת 1.7 מיליון דולר.

מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימנובסקי
רח' ביאליק 22 טל: 727067, 7524214 תל-אביב. נחמני 9 טלפון: 290251

שערי המניות 5.8.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוצה ש	21800	שב				
הספנות 0.1	2005		3367	+55	+2.8	+2521
הספנות א 0.5	1270		5281			−540
כללי לא בהסדר	19500		380	+625	+3.3	+681
בנק צפ'אמר' 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק צפ'אמר' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פ.י.ב.י. 0.5	9000		1797	+260	+3	+3523
בנק בינלאומי 05	7825		1301	+135	+1.8	+236

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיבי רג 100.0	103150		751	+800	+0.8	+1225
אידיבי ב 100.0	102700		10	−500	−0.5	−145
אידיבי בכ א	617200		2			
אגוד 0.1	76600		192	+500	+0.7	+649
דיסקונט ב	131500		32	−2000	−1.5	−55
דיסקונט א	131500		494	−300	−0.2	−425
דיסקונט שה ב	15150		9	−268	−1.7	−9
המזרחי ש	42200		1470			+875
המזרחי ב	42300		405	−200	−0.5	−560
הפועלים מבכ	96000					
הפועלים ש	70200		1314	+599	+0.9	+1823
הפועלים מ	70000		20	−200	−0.3	−28
כללי א 1.0	177400		20	+146	+0.1	+17
כללי שה 7	8500		50	−60	−0.7	−22
בלל 0.1	44550		1962	+470	+1.1	+6734
בלל שה 11	16550		212			−34
מימון הסחר 1.0	59000		8			
מימון הסחר 5.0	30200		5	+100	+0.3	+10

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	26200		11	+600	+2.3	+15
לאומישכל ש			—	הפסקת	מסחר	—
לאומישכל מ			—	הפסקת	מסחר	—
כרמל ש	6001		144	+9	+0.2	+117
כרמל שה 1	4021		12	+1		+138
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פת משב ש	2510		1461	+55	+2.2	+1228
משכן ב ש	3700		810			−145
עצמאות 0.1	21400	תב	9	+1100	+5.4	+9
טפחות מבכ ש	23250	שב				
טפחות רג ש	23300		40	+400	+1.8	+91
טפחות שה 1	10050			+200	+2	+100
טפחות שה 2	5206		50	−20	−0.4	−50
יעסור 1.0	3738	בח	488	+37	+1	+33
יעסור 5.0	2225		1775			−1764
מירב 1.0	8400		241	+300	+3.7	+202

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אפ	845		1298			
הוקלאות מבכ א	232152		5			−18
הוקלאות מבכ ג	186000		4	+1000	+0.5	+10
לאומי תעש' א ש	13000		60	+350	+2.8	+159
פתוח תעש' מבכ	164500		4	+11000	+7.2	+7
פת תעש' בכ ג	435000					
פת תעש' בכ גג	252000		11			+10
פת תעש' בכ גגג	260500	שב				
פת תעש' בכ ד	270000			+13000	+5.1	+12
פת תעש' בכ דד	69343	שב				
מרכז קבלנים 5.0	994		2816			−2759
תיירות בכ	210000			+6000	+2.9	+7
כלל ליסינג א 0.1	20600		71	+600	+3	+94
כלל ליסינג ב 0.5	18250		15			−25
כלל ליסינג אגח	16920		100	−430	−2.5	−100

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתן	158		9467	+5.5	+3.6	+5569
ארדס 0.1	1200		137	+41	+3.5	+633
ארדס א 0.5	780		1000	−20	−2.5	−2315
בטוח משנה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
בטוח משנה 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
הדר 1.0	237		1730	+2	+0.9	+2257
הדר 5.0	199		4922	+6	+3.1	+4912
הדר אפ סר 2	238		1560	+10	+4.4	+20460
הפניקס 0.1	755		2925			+575
הפניקס 0.5	725	בח	2698	+8	+1.1	+2673
המסנה־הראל 1.0	5480		57	+60	+1.1	+57
המסנה־הראל 5.0	4320		350			−150
מנורה 1.0	2300	תב	118	+205	+9.8	+206
מנורה 5.0	1390		164	+60	+4.5	+547
סהר ג 1.0	415		2880	+15	+3.8	+9305
סקופוס 0.1	1140		472	+29	+2.6	+1672
צור ש	301		2000	+14	+4.9	+4869
ציון חוקות 1.0	7000		[illegible]	−465	−6.2	[illegible]
ציון חוקות 5.0	2100	שב				
הסנה ש	293		8262	+7	+2.5	+8475

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר באגא 1 ש	3049					
אינטר באגא 5 ש	1068		1158.6	+53	+5.2	+865.6
מאיר עזרא 1.0	955		2290	+5	+0.5	+1650
מאיר עזרא אפ	650		1000	−20	−3	−1850
אפ 4	314		14426	+6	+2	+19434
אגח 2	142		20757	+4	+2.9	+30774
קריסטל 1.0	861		2494	+1	+0.1	+73
רפק 0.1	20000		5.2			−4.2
רפק 0.5	12500		31	+500	+4.2	+131
כלל סחר	484		2744	+9	+2.3	+966
שופרסל א 2.0	14050		111	+465	+3.4	+254
שופרסל ב 10.0	10350		340	+230	+2.3	+364

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסמא	339		13724	−8	−2.3	−17782
הראל 1.0	1959		150	−1	−0.1	−251
ספנות הספקה 0.1	715		786			+1420
ספנות הספקה 0.5	251		9491	+1	+0.4	+5419
קידר 0.1	1175		869	+24	+2.1	+584
קידר 1.0	292		21015	+6	+2.1	+25003
מחס' ערובה 0.1	2100		400			−283
מחס' ערובה 0.5	1020		1636			−349
קונסורטים 0.1	2508	תב	369	+228	+10	+318
קונסורטים 0.5	1917	תב	877	+160	+9.1	+3475

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0	8010		61			
דלק ג ש	2610		1696	+70	+2.8	+162
גלי זהר 1.0	4013	תב	44	+221	+5.8	+165
גלי זהר 5.0	3149	תב	68.7	−350	−10	−53.7
מלונות דן 1.0	1740		450	+40	+2.4	+350
מלונות דן 5.0	1598		350	+15	+1	+495
חוף האלמוג 1.0	7300		14	+280	+4	+450
כנס סר 1 ש	3201		145.2	−128	−3.8	−414.2
מלונות הירדן	2950	תב	234	+152	+5.4	+1075

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
ארכות מחשבים	980		510			−210
דטה מיכון 1.0	9810	בח	57	+210	+2.2	+108
ת.ל.ע. 1.0	4900		185	+150	+3.2	+325
יעבא 1.0	4620	תב	34	+260	+6	+244
כלל מחשבים 1.0	8920	בח	16	+100	+1.1	+36
מ.ל.ל. 1.0	13000		16			−8
מ.ל.ל. 5.0	4040		96	−180	−4.3	−152
משוב מחשבים 1.0	440	תב	403	+33	+8.1	+503
מלמד אפ'	330		200			−80
ניקוב מחשבים 1	1566		325	+16	+1	+348
ניקוב מחש' 5	850		2355			−1111
ניקוב אפ סר 2	3710		250			−119
תים מחשבים 1.0	760		1773	+9	+1.2	+1722

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אורד 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורד 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים אפ	800		1298	+5	+0.4	+710
אזורים אגח	146		14460	+1	+0.7	+27721
אילן 1.0	400	תב	7720	+22	+5.8	+13886
אל-חב 1.0	350		5412	+1	+0.3	+9529
אפריקה 0.1	47500		74	+650	+1.4	+185
אפריקה 1.0	38400		233	+800	+2.1	+663
אפריקה אפ	28600		40			−52
ארזים	4500		13			−17
ארלון 0.1	3553		229			+417
ארלון 0.5	2630		1317			+717
בן־יקר גת 1.0	6450		29			−26
בינבוך 1.0	3050		85	+114	+3.9	+122
בינבוך 5.0	2350		170			−168
דנקנר 1.0	6000		150	+30	+0.5	+264
דוקו 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
דוקו 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
דיער 0.1	171		396	+3	+1.8	+497
דיער 0.5	131.5		2553	−1.5	−1.1	−756
הנכלול 1.0	1049	תב	308	+59	+6	+444
הנכלול 5.0	750		166			+521
חלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
חלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	294		9580	+1	+0.3	+6130
ירושלים אפ	147		10126	+3	+2.1	+9856
גביים 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
גביים 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
ישפרו 0.1	3840		383	−20	−0.5	−206
ישראלום 1.0	1188	בח	631	−12	−1	−596
ישרס 10.0	19177		183			+143
בנק פיתוח 1.0	11451	תב	10	+541	+5	+70

(המשך)

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
לומיר 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
לומיר 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
מ.ת.מ. 1.0	310	תב	24050	−27	−8	−30740
מ.ת.מ. אפ 2	180	תב	2633	−46	−20.4	−5875
מ.ת.מ. אגח	113		30000			+25407
מאגרי בניה 1.6	471		2107	−10	−2.1	−7789
מישגאל 5.0	315		1272			−1272
מישגאל אפ	155		6261	−5	−3.1	−12241
מנרב 5.0	1965		305	+60	+3.2	+291
מרלן 1.0	680		1555	−10	−1.5	−1570
לינשטין 1.0	437			+22	+5.3	+641
לינשטין 5.0	207		13818			+8422
ליפשיץ 1.0	441		3182	+1	+0.2	+1782
ליפשיץ 5.0	292		333			−22
נאות אביב 0.5	5099		414	−150	−2.9	−383
נכסי אורים	326		3222	+6	+1.9	+435
סהר השקעות 1.0	840	בח	912	+15	+1.8	+921
סהר השקעות 5.0	895		40			−40
סוף 1.0	6611	תב	100	+601	+10	+244
סוף 5.0	6250		51			−51
עפר וסלע סר 1 ש	413		1254			
עזר 3.0	1870		655			+13
קיסריה 0.1	3799		260	+99	+2.7	+140
קיסריה 0.5	1610		870	+54	+3.5	+1715
רוטבין 1.0	440	בח	4208	+4	+0.9	+2171
רוטבין 5.0	222		7526			+7426
רוטבין אפ'	1325		100	−1	−0.1	−25
רוטבין אג"ח	128.5		6000	+0.5	+0.4	+25517
רסקו מבכל	3420	תב	188	−380	−10	−283
רסקו רג	3300		220			
אורים 1.0	1099		3698	+5	+0.5	−2374
נכסים ובנין	3208		811	+55	+1.7	+164
הכשרת הישוב ש	62150		36	+615	+1	−34
כלל נדל ן	681		2386	+17	+2.6	−2066

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	3090		450	+90	+3	+284
מטעי הדר 0.5	2920		100	+115	+4.1	+100
מהדרין 0.1	6300		400			−380
מהדרין אפ'	3940		100			
נכסי הדרים 1.0	1665		600	−35	−2.1	−1002
פרי אור 0.5	2420	שב				
שגדר 5.0	1446		1075			+544
שגדר אפ	790		620	+18	+2.3	+248

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסמא	1541		670			
גלרופוסט 1.0	2950		110			−63
גלרופוסט 5.0	2085		92			
דובק מב ש	5930		624	+60	+1	+514
דובק מב מ	5950		1150	+60	+1	+1101
עלבל 1.0	815		880	−25	−3	−1172
עלבל 5.0	635		1062	−5	−0.8	−1062
טמפו בירה 1.0	37900	בח	100	+500	+1.3	+101
טמפו בירה 5.0	31650		72	+600	+1.9	+59
יכוד 1.0	1288		188	−13	−1	−568
יכוד א 5.0	650		990			+748
יכוד אפ 2	580		100			+100
מן 1.0	620		310	−32	−4.9	−83
מן 5.0	420		274	−13	−3	−274
סנפרוסט 1.0	14750		40	+170	+1.2	+109
עסיס ב 0.5	418		6512	+10	+2.5	+5705
עגול שקל 1	3160		389	+30	+1	+25
שמן מבכ א	2140		687	+40	+1.9	+607
עלית	18079		138	+441	+2.5	−24

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אנר' סר 1 ש	608		4786	+12	+2	+6574
אנר' אפ	350		1275	+15	+4.5	+3150
אנר' אגח	109		3700	−1.5	−1.4	−14700
אפיס 1.0	872		1534	+12	+1.4	+1834
אמנת בנין 1.0	550		2750	+5	+0.9	+1249
אמנת בנין 5.0	379		2900	+9	+2.4	+500
אפ א	402		1700			−609
ארגמן רג ש	15990		191	+348	+2.2	+164
דלתא־גליל 1.0	2200		30			
דלתא־גליל א 5.0	1870		574			−412
כפרית מאוחד 1	1721		148.2	−68	−3.8	−333.2
כפרית מאוחד 5	965		150	+15	+1.6	+500
ויטלגר 1.0	342		1000	−18	−5	−3296
ויטלגר 5.0	295		980	−5	−1.7	−25
זורדין 1.0	6490			−10	−0.2	−8
זיקית 1.0	2230		879	+51	+2.3	+27
זיקית 5.0	1632		1633			
זיקית אפ	1039		410			−410
כיתן	381		3529	+18	+5	+3913
כיתן אפ	235		5360			−5560
לודזיה 0.1	3800		125	+150	+4.1	+175
לודזיה 0.4	2600		[illegible]	[illegible]	−2.3	[illegible]
ליבת 1.0	293		3898	+7	+2.5	+4987
מים גליק	660		199			+3
מקס 0.1	5250		518	−250	−4.6	−238
מקס 0.5	2980		465	−20	−0.7	−11
עיט 1.0	493		2116	+17	+3.6	+4626
עיט 5.0	259		3114	+4	+1.6	+3147
עיט אפ	237		10779			+2767
עיט אגח	116		28000	+3	+2.7	+70921
עמק פריגה 1 ש'	330		5440			−4515
עמק אפ	191		6767	+5	+2.7	+8246
פולגת א 1	1560		1118	+10	+0.7	+1282
פוליגן א 0.5	10600		185	+350	+3.4	+224
פרגוד	725		443	+24	+3.4	+1185
גיבור סבריה	12800		27			
תעש רגזין 1.0	2640		384	+70	+2.7	+699
פולגת ב 4	965		1241	−25	−2.5	−1103

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אקסמן 5.0	1980	תב	210	−348	−15	−800
אורדן 0.1	8381		73	+1		+77
אורדן 0.5	7760		30	+100	+1.3	+17
אלומית 1.0	6600	שב				
אלומית 5.0	5250	שב				
כבלים ש	476		15195	+1	+0.2	+1448
התבוף 1.0	7200		7			−7
התבוף 5.0	4500		57	+171	+4	+347
התבוף אפ	4140		6	−40	−1	−6
זיקה 1.0	3800	תב	24	+200	+5.6	+395
זיקה 5.0	1780		232.1	+11	+0.6	+37.9
קופסאות פח 1.0	4499		1153			+424
קופסאות פח 5.0	4250		389	−85	−2	−779
מתכת מרום 1.0	222		4536	−3	−1.3	−7612
כבלי ציון 1.0	2727		288			
כבלי ציון 5.0	1522		1968			+1578
כבלי ציון אפ	710		495	−14	−1.9	−650
מודגן 1.0	786		1000	+1	.1	+1270
קרנבי 1.0	316		3542	−8	−2.5	−3349
קרנבי 5.0	188		6045	−8	−4.1	−7482
מרשק 0.1	39500		3	+1003	+2.6	+8
מרשק 0.5	15550		8	+150	+1	+10
מפר פלדה 1.0	2895		1022	+30	+1.1	+1060
קינג 1.0	940		334	−11	−1.2	−334
קינג 5.0	686		1200	+6	+1	+1163
קליל 1.0	2520		1464			+633
קליל 5.0	2060		771	+30	+1.5	+508
קליל אפ'	1118		818	−10	−0.9	−1143
קליל אגח	121.5		9080	+1.5	+1.3	+19001
שלדות 5.0	10440		230	+100	+1	+151
תעשיות לכיש 1.0	1840	תב	36	−60	−5.5	−161
תעשיות לכיש 5.0	680		745			−175

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלקו 0.1	9050		20	−50	−0.6	−14
אלקו 0.25 ש	1765		555	+5	+0.1	+153
אלקו 0.25 ב	4740		7	+110	+2.4	+47
אלקטרה 0.1	2011		1687			+3591
אלקטרה א 0.5	1680		3228			−2566
אפ 5	1291		2489			+1402
אגח 3	157.5		35286	+7	+4.7	+182404
אירית 1.0	25450		160			−136
כלל תעש אלק	2330		1363	−10	−0.4	−709
ספקטרוניקס 1.0	1478		590	+20	+1.4	+406
ספקטרוניקס 5.0	1181		3037	+16	+1.4	+2906
פיכמנגר 1.0	675		200			−200
פיכמנגר 5.0	502		230			−270
ציקלון 1.0	2075		100	−95	−4.4	−100
ציקלון 5.0	1200		254	−50	−4	−254
קבנשטין אילר 1.	6990			−5	−0.1	−56
קבנשטין אילר 5.	5980		134	−70	−1.7	−107
ת.א.ת. 1.0	1430		55	+25	+1.8	+30
ת.א.ת. 5.0	760		308	+2	+0.3	+198
ת.א.ת. אפ 1	19600		7	+1000	+5.4	+22
תראה			—	הפסקת	מסחר	—
אלבים 3.0	433818			+2158	+0.5	+1
אלרון 3.0	365200		1	−189	−0.1	−2

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.מ. תעשיות 1.	205		13485	+5	+2.5	+12585
א.מ. אפ	740		2300			+2027
א.מ. אגח	136		43710	+2	+1.5	+68002
אקרשטיין 1.0	679		1560			−1534
אקרשטיין 5.0	440		2860	+1	+0.2	+1979
אקרשטיין אפ'	633		1626	+18	+2.9	+3276
אקרשטיין אגח	138		30000	+1.5	+1.1	+47455
בר־טון 1.0	1450		1000	+21	+1.5	+1750
בר־טון 5.0	780		3564	+25	+3.3	+4314
כרומגנזיט 1.0	9350		5	−48	−0.5	−11
כרומגנזיט 5.0	4370		94	+2	+0.1	+255

(המשך)

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מ.ל.ב. 1.0	1074		190	+24	+2.3	+359
מ.ל.ב. 5.0	745		81	+9	+1.2	+161
מחזל השק בתעש	620		1165			+108
מזאיקה ולפסן 1	21965		20			−14
מזאיקה ולפסן 5	14700		1.6			

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	1602		1210	+17	+1.1	+3571
אליאנס ב	2427	בח	402	+50	+2.1	+419
גל תעשיות 1.0	890		572			−72
גל תעשיות 5.0	707		1500			−450
דקסטר 1.0	2520		113			−43
דשנים 0.1	4289	תב	60	+390	+10	+85
דשנים 0.5	1760		1792			−578
חיפה כמי 10.0	966		11986	+16	+1.7	+7613
ליפסק 1.0	2940		60	+100	+3.5	+60
מקסימה 1.0	8049	שב				
מקסימה 5.0	5858		15	+60	+1	+10
נקה כימיק 1.0	6300		130			−103
סנו 1.0	24900		10			
סנו 5.0	21615		59	+215	+1	+59
פריקלאס	547		3108	+21	+4	+15705
פריקלאס אפ'	195		3551			
קים כימיקל 1.0	4950		330			−161
ת.ג.ל. 1.0	1921		104	−90	−4.5	−104
ת.ג.ל. 5.0	1700		251	+28	+1.7	+272
תיא 5.0	4680		276			+475
פרוטארום 10.0	39930		77	+30	+0.1	+69
תרו א 5.0	10299					
טבע ש	14776		307	+254	+1.8	−176
ים המלח	2735		1493	+21	+0.8	+695
פטרוכימים 10.0			—	הפסקת	מסחר	—

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כתר	268		16307	+3	+1.1	+12462
רפתן 1.0	9081	תב	100	−600	−6.2	−90
רפתן 5.0	5500	שב				
ת.מ.נ. 1.0	9311	בח	156	+92	+1	+28
יאה 1.0	1536		102			−2
לבידי אשקלון 1	625		2450	+25	+4.2	+2912
מולט ב 0.5	53081		56	+200	+0.4	+57
סקנוריה 1.0	3200			+20	+0.6	+300
רים 0.1	485		2414	+23	+5	+3674
רים 0.4	299		1956			+1481
תעל ב 0.2	16000		163	+300	+1.9	+359
מפעלי נייר 10.0	397033		22	+5867	+1.5	−10

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אורין 1.0	420		2410	+5	+1.2	+3405
אורין 5.0	206		2380	+4	+2	+2380
תורשה יזר	3280		62			+62
הנפלק 1.0	1667	בח	100	+17	+1	+40
הנפלק 5.0	1160		27			−27

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כור כר ש	11400		1400	−180	−1.6	−1153.9
פרכות ב 0.1	11365		70	+331	+3	+98
כלל תעש' 1.0	222		59187	+2	+0.9	+18818

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמיקו ש	8000		25			+25
אניקבה 0.1	74		14017			−4617
אלגר ש	1550		125	−50	−3.1	−1390
אמישר כב'	1200		506.1	−15	−1.2	−56.1
אפיק 1.0	364	תב	3125	−40	−9.9	−7525
אפיק 5.0	263	תב	5182	−22	−7.7	−7682
בזלת 1.0	1180		413			+33
בזלת אפ	810		1109			−1109
בזלת אגח	105		5580			−1780
רבואר 1.0	725	תב	3788	−60	−7.6	−3890
רבואר 5.0	553	תב	840	−61	−9.9	−2254
חברה לישראל 1.0	4750		5921	+280	[illegible]	[illegible]
חברה לישראל 5.0	4690		896	−11	−0.2	−174
הלמן 0.1	120000	שב				
הלמן 1.0 ש	22750		74	+150	+0.7	+75
אגמא א 0.5	24700		52	+260	+1.1	+35
מפעלים השק ש	940		8225			+2953
מזרחי השק ש	32000		28			−28
מר' השקע.124ב	15195					
דירון 1.0	2250		139			+47
דירון 5.0	1365		1077			−66
ישם השקעות	243		10761			−261
יצגא ש	13000		48			−28
ירדן א 0.1	1850	בח	539	+90	+5.1	+451
כלל 50.0	1275		1124	−15	−1.2	−267
לנדקו 0.1	1801	תב		+108	+5.9	+235
לנדקו 0.1	945	תב	1514	+80	+9.3	+2020
מנור 0.1	550		1080			
מנור א 0.5	416		83	+4	+1	+83
מנור אפ	228		600	−17	−6.9	−2265
אגח 1	124			+2	+1.6	+5080
עו השק ב 0.1	3199	תב	146	−356	−10	−289
עו השק ב 0.5	1791	תב	356	−199	−10	−356
פסה א 0.1	7920	בח	17	−80	−1	−32
פסה 0.5	6000		736	+60	+1	+233
פריז ב 2.5	14800		985			+961
קרדן 1.0	99		40121	−2	−2	−12447
קרדן 5.0	75		37432	−2	−2.6	−14562
קרדן אפ	57		113782	+1	+1.8	+21072
קרדן אגח	100		61700	−0.5	−0.5	−30222
אידיבי פתוח 2.0	9880		298	+148	+1.5	+167
אלון ש	1095		2145	+11	+1	−3259
דיסקונט השק ש	2500		2109	+37	+1.5	+1605
כלל 10.0	1270		2198	+16	+1.3	−1133
פז השק ש	3252		242	+78	+2.5	−28

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בית ם			—	הפסקת	מסחר	—

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נפט 1	4350		452	+169	+4	+600
דלק נפט 5	2678		579	+78	+3	+486
דלק חיפ' אפ 2	1900		1825			−2347
פז חיפושי נפט	28600		76	+400	+1.4	+105
יואל 5.0	612	בח	41745	+56	+10.1	+100343
מ.ג.נ. 1.0	5950		109	+80	+1.4	+5
מ.ג.נ. 5.0	2840		585	+70	+2.5	+655
פראיל ב 0.3	6120		78	+120	+2	+157
נפטא ש	2405550	קב		14550	+5	+18

רשימה מקבילה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
גבי הדר	181.5		21005			
גבי הדר אפ 1	124		10559			
רשף	855		854	+22	+2.6	+1651
תבל	375		3037	−18	−4.6	−3037
אבטחים 1.0	6100		217	+115	+1.9	+264
אלקול 5.0	190		9746	+5	+2.7	+4515
אלקול אפ	80		25619	+5	+6.7	+54833
גולן	657		3040	−3	−0.5	−2726
מצרי טכנולוגיה	134		10662	+1	+0.8	+2638
פז תן	515		1716	−5	−1	−641

שערי מטבע בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 5.8.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

לי"ש שטרלינג	$ ארצות הברית	1.5803/1.5813
ל־$ אה"ב	מרקים גרמניים	1.8790/1.8800
"	פלורינים הולנדיים	2.1500/2.1160
"	פרנקים שווייצריים	1.5540/1.5550
"	פרנקים בלגיים	38.90/38.93
"	פרנקים צרפתיים	6.2570/6.2600
"	לירות איטלקיות	1359.00/1360.00
"	יינים יפאניים	150.70/150.80
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.2407/1.2412

שער הזהב $ אה"ב אונקיה לונדון פיקסינג 469.85

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	ל"י/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.5776/1.5788	1.5492/1.5504	1.8741/1.8754
3 ח'	1.5717/1.5729	1.5406/1.5419	1.8642/1.8654
6 ח'	1.5638/1.5652	1.5272/1.5287	1.8498/1.8512

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5594.95	5575.01	34.49	0.62
אבוקה	543.73	533.23	0.04	0.01
אבנו	255.18	250.30	0.55	0.22
אדיר	1697.75	1664.57	10.51	0.64
אודם	2768.78	2715.14	25.34	0.94
אופיר	1961.88	1923.98	3.10	0.16
אור	453.21	443.86	1.14	0.26
אוריון	150.94	147.95	0.32	0.22
אורלי	278.45	276.46	0.80	0.29
אורן	817.76	801.83	5.30	0.67
אייל	3947.71	3871.86	3.69	0.10
איריס	5631.56	5508.37	40.61	0.74
איתן	760.07	744.97	2.07	0.28
אלון	612.51	599.93	1.77	0.30
אלמוג	682.12	668.81	2.36	0.35
אלניס	104.49	102.13	0.39	0.38
ארז	375.11	367.86	2.47	0.68
אש	181.76	177.79	2.00	1.14
אשל	183.97	180.40	0.69	0.38
אתרוג	254.23	251.84	1.16	0.46
בדולח	2687.71	2636.55	12.60	0.48
ברוש	567.08	556.21	3.45	0.62
ברק	562.32	551.45	3.78	0.69
ברקת	315.66	309.56	1.07	0.35
גביש	1592.47	1561.75	5.45	0.35
גבע	1112.99	1096.99	2.87	0.26
גורן	436.85	435.04	1.35	0.31
גיא	10184.93	10033.86	16.94	0.17
גיל	3406.70	3343.94	8.09	0.24
גלית	631.33	623.70	1.80	0.29
דובדבן	416.04	411.96	3.15	0.77
דוכיפת	514.67	504.59	2.41	0.48
דולפין	248.51	243.18	0.67	0.28
דורון	1534.93	1507.33	3.59	0.24
דקל	270.00	264.74	0.77	0.29
דליה	593.02	582.55	2.52	0.43
הדר	377.42	370.82	−0.09	−0.02
הדס	459.33	450.70	4.27	0.96
הרים	426.23	422.35	3.49	0.83
ורד	542.90	533.65	0.99	0.19
זהבית	2796.43	2733.91	19.97	0.74
זוהר	20988.98	20683.65	48.83	0.24
זיו	19490.97	19209.31	39.53	0.21
זמיר	550.89	540.17	4.75	0.89
חוחית	164.49	160.88	0.44	0.27
חלילון	135.85	135.26	0.20	0.15
חלמיש	216.90	212.71	0.56	0.26
חן	145.29	144.71	0.35	0.24
טופז	1485.72	1453.90	3.66	0.25
טל	6182.32	6144.15	4.87	0.08
יובל	444.28	435.82	1.55	0.36
יהלום	2532.51	2484.15	20.57	0.83
יסודות	411.02	407.41	−0.07	−0.02
יערה	435.98	426.68	0.64	0.15
כוכב	371.28	364.12	2.40	0.66
כחל	140.12	137.38	0.52	0.38
כלנית	652.31	640.78	2.65	0.42
כספית	264.90	262.34	0.93	0.36
כרמל	152.75	149.69	0.69	0.46
כתר	1227.77	1203.84	7.12	0.59
להב	4875.31	4784.56	6.86	0.14
למשקיע	123242.02	121233.98	134.37	0.11
לפיד	445.00	436.34	0.97	0.22
לקט	1865.84	1828.23	5.10	0.28
לשם	357.42	350.53	1.93	0.55
מכמור	1295.81	1271.04	3.08	0.24
מגמה	3807.35	3772.77	15.53	0.41
מגד	261.98	258.22	1.06	0.41
מגן	3731.25	3696.77	17.24	0.47
מגל	402.33	398.83	1.03	0.26
מור	2039.14	2009.99	11.18	0.56
מורן	944.19	935.41	3.86	0.41
מפה	27004.02	26569.38	169.38	0.64
מימי	1007.14	987.84	3.74	0.38
מעוף	4802.50	4711.46	24.27	0.52
מעיין	769.77	755.16	2.83	0.38
מקור	357.71	354.28	1.01	0.29
מרגלית	1533.12	1503.18	11.77	0.79
מרוה	119.43	119.04	0.20	0.17
מרום	1301.02	1276.09	4.89	0.38
נגה	29033.54	28623.14	99.95	0.35
נטיף	339.02	336.70	3.49	1.05
נטע	519.96	509.59	1.88	0.37
נילי	6810.67	6716.23	40.08	0.60
סביון	680.59	668.39	3.25	0.49
סגולה	140.24	137.48	0.44	0.32
סלע	351.75	344.92	0.37	0.11
סנונית	514.98	504.90	1.54	0.31
סער	409.60	402.11	1.49	0.37
ספיר	187.58	186.63	0.79	0.43
ענף	395.57	388.22	1.78	0.46
עירית	861.63	845.17	9.80	1.17
עידן	491.96	484.86	1.78	0.37
ענבר	1296.58	1269.88	2.40	0.19
ענת	2643.50	2622.58	15.47	0.59
עפרוני	482.48	471.86	1.30	0.28
ערמון	139.16	136.58	0.10	0.07
פלא	1755.79	1722.18	9.92	0.58
צבר	588.86	577.28	1.29	0.22
צופית	506.17	496.26	2.33	0.47
צוק	123.49	123.00	0.14	0.11
צפיר	1092.22	1070.00	3.17	0.30
צמיחה	561.99	553.98	3.01	0.55
צברת	1906.70	1870.87	4.35	0.23
קלע	2412.56	2400.53	14.65	0.61
רונית	19448.79	19290.18	105.81	0.55
רימון	128.45	128.20	0.17	0.13
רקפת	822.63	809.18	1.25	0.15
רשף	420.07	411.29	1.04	0.25
שביט	435.30	426.94	1.44	0.34
שחם	346.00	338.11	1.14	0.34
שירה	465.37	462.22	2.75	0.60
שמיר	392.93	385.31	0.84	0.22
שנהב	893.50	881.03	4.72	0.54
שסק	979.83	956.39	9.67	1.02
שקד	185.66	182.05	0.26	0.14
תאנה	263.91	261.58	1.00	0.38
תדהר	598.95	595.97	4.37	0.74
תירוש	530.33	523.92	1.67	0.32
תמר	231.82	227.47	0.25	0.11
תמוז	193.36	192.01	0.70	0.37
תרשיש	1493.53	1464.52	5.16	0.35
תשרי	513.74	511.88	1.66	0.33

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	39943	+376
3602	36825	+348
3603	34247	+327
3604	31414	+30
3605	28666	+27
3606	26998	+25
3607	25168	+344
3608	23811	+352
3609	22674	+323
3610	20665	+19
3611	19553	−563
3612	19031	+128
3613	18281	+17
3614	17438	−83
3615	16099	−112
3616	15031	−191
3617	14288	−16
3618	13616	−15
3619	12194	−242
3620	11724	−19
3621	11138	−18
3622	10123	+9
3623	9508	+9
3624	8954	+8
3625	8176	+83
3626	7564	+77
3627	7017	+72
3628	6502	−56
3629	6093	−53
3630	5760	−52
3631	5368	−22
3632	5055	−22
3633	4777	−20
3634	4227	+44
3635	3998	+42
3636	3852	+41
3637	3589	−11
3638	3342	−10
3639	3060	−10
3640	2559	+28
3641	2218	+24
3642	2006	+17
3643	1741	+15
3644	1551	+2
3645	1399	+1
3701	1178	+26
3702	902.2	−11.4
3703	795.4	+17.9
3704	681.5	+15.4
3751	370.1	+3.9
3752	140.9	−2.2
3753	135.3	−2.2
3901	139.3	+3.1
3902	132.7	+2.9
3903	131.8	+2.9
3904	129.8	+3
3754	129.6	+2
3755	125	+2
3756	120.7	+1.9
3757	118.4	+1.9
3758	114.3	+0.1
3759	114	+0.1
3760	112.4	— —
3761	113.2	+0.2
3762	110.2	+0.1
3763	106.9	+0.1
3764	105.4	+0.3
3765	102.9	+0.3
3766	101.7	+0.3
3791	107.8	−2.4
3792	105.9	−2.4
3826	128.3	+1.4
3827	125.9	+1.4
3828	121.6	+1.4
3829	119.3	+1.5
3830	115.9	+0.2
3831	115.5	+0.1
3832	115.9	— —
3833	114.6	+0.1
3834	111.7	+0.2

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	378.6	+0.3
4102	150.3	+2.9
4103	144.4	+2.7
4104	143.8	+2.8
4301	143.8	+2.8
4302	135.3	+0.9
4303	134.4	+0.9
4304	132.4	+1
4105	117.2	−0.5
4106	114.2	−0.5
4107	110.7	−0.5
4108	108.8	−0.5
4109	106.5	+0.1
4110	105.3	+0.1
4201	132.1	+0.2
4204	123	+0.2
4205	120.7	+0.1
4206	118.4	+0.5
4207	118.1	+0.5
4208	116.5	+0.5
4209	117.2	+0.6
4210	114.2	+0.6
4211	110.7	+0.5
4212	108.9	+1
4213	106.4	+1.1
3214	197200	— —
3501	198800	+200
3502	188300	+300
3503	168500	+400
3504	165000	+600
3505	159200	+500
3521	159900	— —
3522	154000	+200
3523	145500	+50
3524	145162	+362
3525	143150	+400
3526	140900	+800
3527	139300	— —
3528	135287	+337
3529	134400	+1300
3530	131700	+500
3531	131200	−200
3532	127300	— —
3533	134100	— —
3534	126050	— —
3535	126100	+200
3536	126000	+150
3537	125800	+200
3538	118430	+250
3539	118700	— —
3540	117760	+600
3541	113900	+191
3542	113600	+300
3543	109000	+1070
3544	108100	+300
3545	105000	+200
3546	105120	+100
3547	104998	+200
3548	104650	— —
3549	99000	— —
3550	99400	— —
3551	98900	— —
3552	90900	— —
3553	90400	— —
3554	90800	— —
3555	90800	— —
3556	87400	— —
3557	87150	+70
3558	86450	— —
3559	83350	+50
3560	78900	— —
3561	78700	— —
3571	78400	— —
3572	79300	— —
3573	78800	— —
3574	72700	— —
3575	73154	+197
3576	72962	+197
3579	70337	+201
3577	74345	+1368
3578	68713	+1272
3580	66120	+1361
3581	60183	+1286
3582	55556	+1232
3583	52181	+46
3584	49686	+44
3585	47173	+41
3586	41586	+243
3588	41535	+250
3589	37926	+228
3587	42418	−506
3591	38688	−477
3592	38653	−476
3593	38600	−479
3590	37752	−950
3595	35985	−958
3594	35793	−939

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	156201	+700
2002	157500	+1800
2003	150600	+300
2004	151200	+100
2005	142300	— —
2006	141900	— —
2007	138900	+600
2008	138100	— —
2009	139000	+200
2010	139000	— —
2011	136000	+200
2012	134300	— —
2013	135300	+100
2014	131900	— —
2015	131600	— —
2016	133000	— —
2017	129400	— —
2018	129600	— —
2019	127500	−707
2020	125129	— —
2021	128200	−1700
2022	121900	— —
2023	121900	— —
2024	114000	— —
2025	114600	— —
2026	115500	— —
2027	110002	— —
2028	112800	— —
2029	104200	+200
2030	105511	— —
2031	101000	— —
2032	104230	−1500
2033	96011	— —
2034	98026	— —
2035	93701	— —
2036	88800	— —
2037	84000	— —
2038	84200	−310
2039	89500	−300
2040	81500	+500
2041	76310	— —
2051	77100	+500
2052	72924	+2124
2053	77183	−2185
2055	73670	−2127
2054	69840	−1978
2056	66755	−1920
2057	69120	+48
2059	65073	+44
2058	63429	+1823
2060	58757	+1753
2061	41938	+36
2062	38315	+52
2063	36579	+31

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	272.6	+3.3
7002	264.3	+3.2
7003	248.1	+1.6
7004	229.2	+1.5
7005	213	+1
7006	206.6	−1
7007	194	+0.7
7008	184.5	+0.7
7009	178.9	+2.1
7010	168.7	+0.3
7011	159.4	+1.9
7012	153.9	+1.9
7013	148.5	+2.2
7014	126.2	−0.9
7015	108.4	+0.5
7016	107.8	+0.5
7017	107.2	+0.6
7018	106.9	+0.5
7019	107.4	+0.5
7020	107.2	+0.5
7021	106.2	+0.5
7201	106.2	+0.7

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13974	+17
6102	8364	+51
6103	7605	+10
6104	6926	−55
6105	6565	−53
6106	6315	+9
6107	6081	+8
6108	4430	−6
6109	4217	−4
6110	4145	−3
6111	3470	+42
6112	3366	+41
6113	2273	−21
6151	883.5	+2.8
6152	846.2	+2.7
6153	726	+4.2
6154	714.6	+4.1
6155	463.9	+2.4
6156	376.1	+1.9
6157	283.7	+1.7
6158	269.1	+1.6
6159	235.6	+0.3
6160	212.3	+0.3
6161	204.9	+0.3
6162	185.4	+3
6163	173.5	+0.2
6164	166.8	+0.2
6165	153	−3.1
6166	145.5	−0.6
6167	142.4	−0.5
6168	140.4	−0.5
6169	133.8	+1.3
6170	123.5	−2.3
6171	88.2	−1
6172	87	−1
6801	94.8	−1.9

ארנון

סדרה	שער	שינוי
2508	112.5	+0.5

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יוד	133	+2.5

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אם	1359	+3
אלבים	218.2	−4.8
אלתא	1240	+5
אלסינט	2234	−22
מאיסקו	913	+8
תורד 84	105	— —
תורד 85	406	−6
הב דים	238	— —
דים הש	196.2	−0.6
סד	172.7	— —
כלל	468	+2
כ'צפ ד	197.8	— —
כ'צפ ב	276	— —
כ'צפ י	319.1	— —
רן	117.5	+1.6
סול בת	158	— —
תיעש	225.8	+1.1

מדד/מט"ח

סדרה	שער	שינוי
כלת	144.3	−0.7
דים הש	150.2	— —
כור	148	+2
כלל	185	— —
בג דים	149.5	— —
משא מ	144	— —
משא מ	138.3	— —
משא מ	128.2	— —
לאומי	132.3	−0.5

שערי מטבע חוץ 5.8.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.57	1.64	1.6065	1.6265	1.57	1.64	1.6065	1.6265	1.57	1.64	1.6090	1.6292	1.6171	0.0026
1 לי"ש	2.47	2.58	2.5351	2.5666	2.49	2.61	2.5394	2.5710	2.50	2.62	2.5442	2.5762	2.5530	−0.0178
1 מארק גרמני	0.84	0.87	0.8550	0.8656	0.84	0.88	0.8543	0.8649	0.84	0.88	0.8558	0.8665	0.8608	−0.0069
1 פרנק צרפתי	0.25	0.26	0.2570	0.2602	0.25	0.26	0.2565	0.2597	0.25	0.26	0.2570	0.2602	0.2585	−0.0023
1 גולדן הולנדי	0.74	0.78	0.7605	0.7699	0.75	0.78	0.7598	0.7693	0.74	0.78	0.7603	0.7699	0.7646	−0.0065
1 פרנק שוויצרי	1.01	1.05	1.0331	1.0460	1.01	1.06	1.0321	1.0450	1.01	1.07	1.0353	1.0483	1.0389	−0.0091
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.2457	0.2488	0.24	0.25	0.2456	0.2486	0.24	0.25	0.2460	0.2491	0.2471	−0.0018
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2345	0.2374	0.23	0.24	0.2343	0.2373	0.23	0.24	0.2347	0.2376	0.2358	−0.0018
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2254	0.2282	0.22	0.23	0.2254	0.2282	0.22	0.23	0.2257	0.2285	0.2268	−0.0019
1 מרק פיני	0.35	0.36	0.3531	0.3575	0.34	0.36	0.3534	0.3578	0.34	0.37	0.3536	0.3580	0.3556	−0.0022
1 דולר קנדי	1.18	1.24	1.2115	1.2266	1.19	1.25	1.2125	1.2276	1.19	1.25	1.2129	1.2281	1.2205	0.0042
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.1278	1.1418	1.09	1.17	1.1275	1.1416	1.09	1.17	1.1294	1.1436	1.1358	0.0040
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7759	0.7856	0.46	0.78	0.7749	0.7846	0.49	0.69	0.7755	0.7852	0.7797	−0.0016
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4130	0.4181	–	–	0.4128	0.4179	–	–	0.4136	0.4188	0.4153	−0.0033
10 שילינג אוסטריים	1.19	1.24	1.2160	1.2312	1.19	1.25	1.2163	1.2315	1.19	1.25	1.2196	1.2349	1.2244	−0.0097
1000 לירות איטלקיות	1.15	1.21	1.1813	1.1960	1.16	1.23	1.1794	1.1942	1.16	1.24	1.1839	1.1988	1.1884	−0.0099
100 ינים יפאניים	1.04	1.09	1.0653	1.0786	1.05	1.10	1.0642	1.0775	1.05	1.10	1.0676	1.0810	1.0707	−0.0053

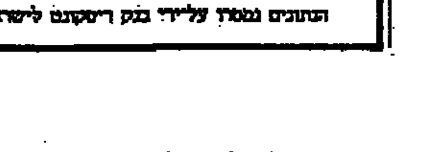

[redacted]

مطابق للأصل

נפטרה הילדה ששערה נחפף בתכשיר מיובא נגד כינים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

עלזאן ג'יזאן בת בתיה, הילדה בת ה־9 מלוד שאיבדה הכרתה עקב חפיפת שערה בתמיסת "מילינור" מתוצרת יוגוסלאוויה, ואושפזה במצב של חוסר הכרה ביום ב' שעבר, נפטרה שלשום בבית החולים "אסף הרופא".

בחקירת המשטרה ומשרד הבריאות הובהר, כי התמיסה אינה בשימוש בארץ שנים רבות, והובאה על־ידי קרוב משפחה מרבת־עמון.

אתמול הורה שופט בית־משפט השלום בכפר־סבא, יהודה פרגו, על נתיחת הגופה, על־אף התנגדותה של המשפחה מטעמי דת. בנימוק השופט: "עם כל הכאב והצער, אין מנוס מלהורות על נתיחת הגופה. אין זה מוות טבעי, ויש לבדוק אם לא בוצעה עבירה".

בג"ץ אוסר על שר החקלאות לבצע הסיכום עם בית־ג'אן

הצו הוצא לבקשת החברה להגנת הטבע וארגון שוחרי איכות החיים

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

בית־המשפט הגבוה לצדק נענה אתמול לבקשת אנשי הטבע והסביבה והוציא צו־ביניים האוסר על שר החקלאות אריק נחמקין לפעול על־פי הסיכום שעליו חתם ב־29.7 בעניין הארמות הפרטיות של תושבי הכפר בית־ג'אן בשמורת הטבע של הר מירון, וזאת עד לשמיעת העתירה.

הצו הוצא לבקשת החברה להגנת הטבע, ח"כ לשעבר יוסי תמיר המכהן כיו"ר ארגון הגג של שוחרי איכות החיים והסביבה "חיים וסביבה" ועשרה אנשי טבע ומדע מהמוסדות להשכלה גבוהה. שמיעת העתירה הועברה להרכב של 3 שופטים והיא תישמע בנוכחות היועץ המשפטי לממשלה.

חשש מקביעת עובדות בשטח

בעתירה, שהוגשה על ידי עו"ד נעמי וייל, מבקשים אנשי הטבע והסביבה להכריז על אי־חוקיות ההסכם בעניין שמורת הר מירון ול־אסור על שר החקלאות להתקין את התקנות. לדבריהם, ההסכם שחתם שר החקלאות פוטר את בעלי הארמות הפרטיות בתחום השמורה מכל הגבלת עיבוד ומכל חובה שחלה על כל אזרח בישראל לעניין שמירה על ערכי טבע מוגנים. העותרים טוענים עוד כי מימוש ההסכם יביא לפגיעות קשות ולנזקים חמורים ללא תקנה שייגרמו לשמורה ולערכי הטבע הייחודיים שבה.

עוד טוענים בעלי העתירה שהואיל והשר קבע שההסכם יכנס לתוקף ברגע חתימתו, בטרם התקנה התקנה המיוחדת והתפרסמה ב"רשומות", ביקשו העותרים — החוששים שייקבעו עובדות בשטח השמורה — והבג"ץ נענה, להוציא צו־ביניים האוסר על השר לפעול על־פי ההסכם עד שמיעת העתירה.

עוד נאמר בעתירה שאנשי הטבע שותפים למשאלה שהבעיות המוניציפאליות האמיתיות של תושבי בית־ג'אן תמצאנה את פתרונן המהיר והיעיל. אך הם סוברים שאין קשר בין פתרונן לבין ההסכם שעליו חתם שר החקלאות.

תקדים מסוכן

העותרים חוששים שבעקבות ההסכם יפעלו לחצים נוספים מצד יישובים אחרים באזור להסרת כל הגבלה על שטחי הקרקע שבבעלותם והנמצאים בתחום השמורה. העותרים חוששים כי פרשת הר מירון עלולה להוות תקדים מסוכן והרה אסון גם לגבי גורל שמורות טבע וגנים לאומיים באזורי ארץ אחרים שבשמורותיהן מצויות ארמות פרטיות.

שיקולים זרים

עוד טוענים אנשי הטבע והסביבה שההסכם עומד בסתירה ובניגוד לחוק גנים לאומיים ושמורות טבע וכל צו או מטרה שיותקנו למימוש ההסכם הם מטרה שאין לה ולא כלום עם מטרת החוק וכי השיקולים שהביאו את השר לאשר את הסיכום היו זרים לשיקולים העניינים שעליו לשקול.

מיום א' תתייקר הנסיעה בתחבורה הציבורית בכ־16%

(עש"ת). תעריפי הנסיעה באוטובוסים יתייקרו בשיעור ממוצע של 16% מיום א'. ההתייקרות היא במסגרת מדיניות הממשלה לצמצום הסובסידיות.

דובר משרד התחבורה מסר כי ניתן יהיה להשתמש בכרטיסיות הישנות ללא תוספת מחיר, למעט הנסיעות המסומנות שבראש הכרטיסיה, אשר מתבטלות עם העלאת התעריפים. בכרטיסי הלוך ושוב שנעשה בהם שימוש בכיוון אחד, ניתן להמשיך להשתמש ללא תוספת מחיר עד ל־22 באוגוסט.

שיעורי ההנחה בכרטיסיות רגילות לנוער וקשישים — יישארו ללא שינוי. רגילות — 20%, נוער — 50% וקשישים — 33%.

תעריפי הנסיעה במוניות יועלו בשיעור של כ־5% בנסיעות מיוחדות (לפי מונה). העלאת המחיר בקווי השירות תיעשה תוך התאמה במחירי הנסיעה באוטובוסים בקווים מקבילים, באופן שמחיר נסיעה במונית לא יהיה נמוך מנסיעה באוטובוס.

החקלאים השליכו עופות לעבר הכנסת

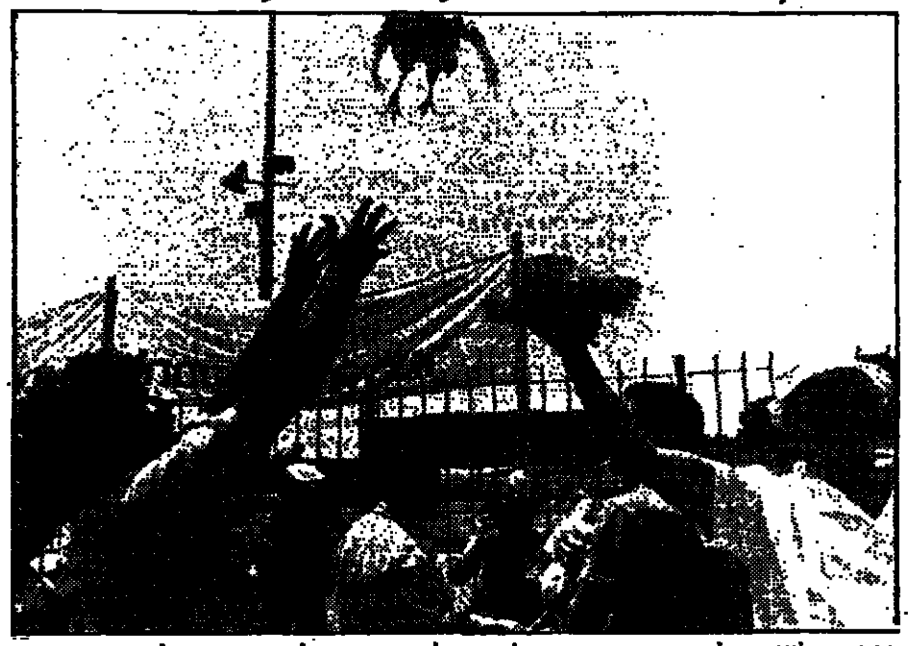

מאות חקלאים מכל הארץ הפגינו אתמול בירושלים במחאה על המשבר בחקלאות והעיכובים בתוכניות ההבראה למושבים והסיוע לקיבוצים. ההפגנה עברה ממשרד רה"מ, דרך בנק ישראל למשרד האוצר ולבסוף למשכן הכנסת. המפגינים העיפו לחלל האוויר תרנגולות שהביאו ממשקיהם — והיה מי שטרח לאסוף אותן ולקחתן עמו הביתה... בפני המפגינים נאם מזכ"ל ההתאחדות שכינה את הריבית הבנקאית על חובות המושבים והקיבוצים כ"ריבית גזל, שוד בצהרי היום וריבית שהורסת את המפעל הציוני ההתיישבותי".

(כתב: דן סגיר; צילום: רחמים ישראלי)

דרש להחליף מכנסיים גנובים בנימוק: הם קטנים עלי מדי

(ע). "שיא החוצפה" נקבע באחרונה בחנות בעיירה שדרות. גבי אטיאס (24) חשוד בכך שביקש להחליף מכנסי ג'ינס גנובים, בנימוק שאינם לפי מידתו.

לטענת המשטרה, הגיע אטיאס ביום א' השבוע לחנות הבגדים "קלאסיק", ובידיו מכנסי ג'ינס מתוצרת "בקרדי". הוא ביקש להחליפם בטענה שגילה לאחר הקנייה כי המכנסיים קטנים עליו. בעל החנות חשד בצעיר, מכיוון שבחנות לא נותרו מכנסיים מתוצרת זו, לאחר שכולם נגנבו בפריצה לפני כחודש. בעל החנות הודיע על חשדותיו למשטרה, והחשוד נעצר.

לדברי המשטרה, טען החשוד בתחילה שאחותו קנתה בעבורו את המכנסיים באותה חנות, אך מאוחר יותר הודה כי גנב אותם מחנות אחרת — ברחוב דיזנגוף בתל־אביב.

החוקר ביקש להאריך את מעצרו של אטיאס, כדי לאפשר למשטרה לבדוק את הגרסאות הסותרות שבעדותו.

השופט, יהודה היימן, נענה לבקשת המשטרה וציווה לעצור את החשוד ל־10 ימים נוספים.

כתובות נאצה מיוגוסלאוויה הגיעו למפעל תרכובות ברום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

עובדי מפעל תרכובות ברום שבנגב גילו כתובות נאצה וציורי צלבי־קרס על בלוני גז שהגיעו למילוי חוזר, ככל הנראה ממפעל שביוגוסלאוויה.

אלמוני היכה קבצן ושדד ממנו 2 שקל

(ע). קבצן, דוד מלה, שישן שלשום בלילה בפתח בית כנסת ברח' רבי עקיבא 66 בבני־ברק, הוכה ע"י אלמוני ששדד ממנו 2 ש"ח ונמלט.

בשעה 3 וחצי בלילה הבחינו שוטרים בגבר בן 34 ששוטט ברח' רבי עקיבא, בנסיבות חשודות. האיש נעצר ובכיסיו נמצאו 2 ש"ח, שלפי החשד נשדדו מן הקבצן.

בני 13 ביצעו פריצות בטבריה

(ע). שורת פריצות שאירעו באחרונה בטבריה, פוענחה השבוע בידי בלשי משטרת העיר. "כנופיית" הפורצים כללה 3 ילדים בני 13, שפרצו למסעדות ובתי־מסחר בעיר.

הילדים הובאו לחקירה בתחנת המשטרה ושוחררו עם סיומה.

פריצה לביתו אלוף (מיל') אורי אור

מאת סופרת "הארץ" בעמק

ביתו של האלוף (מיל') אורי אור, בטבעון, נפרץ אתמול. משפחת אור שוהה בחו"ל. על־פי הערכת המשטרה נגנבו מהבית תכשיטים, וככל הנראה, אף כסף מזומן.

הפריצה התגלתה על־ידי שכן המתגורר בסמוך, שהזעיק את שוטרי מרחב השרון.

נער בדואי התאבד בתליה

(ע). נער בדואי בן 17 התאבד שלשום בתליה ביבנאל. במשטרת טבריה נמסר, כי גופת הצעיר נמצאה על־ידי המשפחה כשהיא תלויה על עץ אקליפטוס, לא הרחק מבית העדרים שבו עבד כרועה. רופא שהוזעק למקום קבע את מותו.

חקירת המשטרה העלתה, כי להתאבדות קדמה מחלוקת קשה בין הצעיר למשפחתו.

ערך את העמודה: אריה השבייה

כונסי נכסים נתבקשו למסור מידע לפקידי מס־הכנסה

בית־המשפט המחוזי בת"א דן בשאלה העקרונית האם זה מותר — בהקשר לשוד הכספות בירושלים

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב דן בימים אלה בשאלה העקרונית — האם רשאים כונסי נכסים למסור מידע לפקידי מס ההכנסה.

מדובר ברכוש שהתגלה בכספות בנק הפועלים, בסניף שברחוב המלך ג'ורג' בירושלים, לאחר שוד הכספות שאירע בראשית פברואר 1985.

מנהל מחלקת המודיעין של מס הכנסה, אהרון עוזיאלי, פנה באחרונה לכונסי הנכסים הממונים על הרכוש שנמצא בתוך הכספות של הבנק, בדרישה לקבלת מידע. לטענת עוזיאלי, יש להעביר לידיו את כל החומר המתייחס לתביעות, לדרישות, להצהרות או לראיות שסופקו על־ידי מחזיקי הכספות — לצורך יצירת זיקה להחזרה, או לשיוך הרכוש שנמצא בכספות.

עקב פנייתו של נציג מס ההכנסה לשלושת כונסי הנכסים, עורכי־הדין מאיר ליפה ודן כספי והרואה החשבון יוסף שוחק, פנו הכונסים לבית־המשפט בבקשה לקבל הנחיה כיצד לנהוג. האם יש להיענות לפניית מס הכנסה.

נשלחה לאשפוז כפוי עקב הסגת גבול של נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר

(ע). תושבת חיפה שהואשמה בהסגת גבול ביתו של נשיא בית־המשפט העליון בירושלים, השופט מאיר שמגר, נשלחה אתמול לאישפוז כפוי בבית־החולים לחולי־נפש "טירת הכרמל" שבחיפה.

משטרת חיפה הגישה כתב־אישום לבית־משפט השלום בעיר נגד האשה (43), לאחר שבמהלך מאי השנה נכנסה לתחום ביתו של שמגר במטרה להקניטו ולהטרידו.

מכתב האישום עלה כי האשה שילחה לתיבת הדואר של השופט חבילת מסמכים אישיים שלה, כולל מכתבים שהגיעו לידיה ממשרדי ממשלה ותרשומות בכתב־ידה. לטענת המשטרה, היה בכך משום הקנטה והטרדה לשמגר. בנוסף, סבל השופט מסדרת הטרדות טלפוניות מצד הנאשמת. לפיכך, ייחסה התביעה לנאשמת אשמה של הסגת גבול.

בפני שופט השלום החיפאי, חנוך שילוני, הוצגה חוות־דעת של הפסיכיאטר המחוזי, שניתנה לאחר הסתכלות, ובה נאמר כי הנאשמת חולת־נפש הסובלת מסכיזופרניה פאראנואידית במצב פעיל, הפועלת מתוך דחף חולני בהטרדת אישי ציבור. עוד קבע הפסיכיאטר, כי הנאשמת אינה אחראית למעשיה ואינה מסוגלת לעמוד לדין.

לנוכח כל אלה, ציווה השופט לאשפז את הנאשמת, על־פי המלצת הפסיכיאטר המחוזי ובהתאם לחוק לטיפול בחולי־נפש. עוד קבע השופט כי "קיים חשש רציני שהנאשמת תמשיך במעשיה, אם תימצא מחוץ למסגרת טיפולית מתאימה".

היעד: יבוא חופשי של סויה וקביעת מחירי השמן ע"י השוק

מאת דן סגיר

"משרד התעשייה והמסחר פועל להכנסת ליברליזציה בענף השמן. תוכנית ברוח זו, שאושרה עקרונית, צריכה להבטיח המשך פעילותה של התעשייה הזו בלי לערער את קיומה, ותיפקודה היעיל יותר", אמר מנכ"ל משרד התעשייה והמסחר, יורם בליזובסקי, בתגובה לידיעה שפורסמה אתמול ב"הארץ" על דו"ח פנימי במשרדי התעשייה והאוצר המגלה ששכר העבודה המופרז, מספר העובדים הגדול יחסית ותפוקה נמוכה לעומת המפעלים האחרים במפעל "שמן" שבבעלות קונצרן "כור", גורמים למחירי שמן גבוהים לצרכנים.

מחיר השמן נקבע על־ידי שרי האוצר והתעשייה בשיטת הקוסט־פלוס, המאפשרת למפעלים פרטיים ליהנות מרווחים גדולים מעבר למה שהיו מרוויחים בתנאי שוק חופשי.

במשרד התעשייה מציינים שהם מינו לפני חודשים במספר צוות מיוחד לבחינת ענף השמנים לקראת הנהגת הליברליזציה. כאשר הכוונה בעיקר לכך שייבוא פולי הסויה יהיה חופשי וישיר ולא ע"י הממשלה, ומחיר השמן ייקבע על־ידי השוק ולא ע"י שרי הממשלה.

במשרד התעשייה [illegible] את הבעיות שהועלו בדו"ח על תעשיית השמן, ובעיקר במפעל ההסתדרותי "שמן".

הופיע

פוליטיקה

עתון פוליטי ישראלי

גל' 16, אוגוסט 1987

מה לעשות

חמישה־עשר כותבים. עשרות הצעות. מתקפה רחבה על אופנת הזה־מה־שיש.

עורך גדעון סאמט

משתתפים חיים כהן / פרופ' יהודה אלקנה / פרופ' אבי יער / פרופ' רות גביזון / פרופ' אמנון רובינשטיין / רון בן־ישי / פרופ' אריה נדלר / ד"ר ירון אזרחי / פרופ' יחזקאל דרור / דני רובינשטיין / פרופ' יהושע פורת / הדה בושס / גדעון עשת / ד"ר דינה גורן / רות בר / ב. מיכאל

תוספת מיוחדת: דן מירון על הפילוסופיה והאנשים מאחורי התנועה למען א"י השלמה ומה קרה להם

להשיג בדוכני העיתונים

"זכרונות מאפריקה" נוסח בוא ניסע

או איך להנות מטיול "ממוזג" ביבשת המסעירה

מאת: מיכל סימן טוב

המטייל הישראלי שבדרכונו מוטבעות חותמות רבות, מגלה בשנים האחרונות רעב ליעדים חדשים, הכבשונים וחוויות שונות מאלו שמזמן לו העולם המערבי.

אחד היעדים המבוקשים ביותר לאחרונה הינו אפריקה, יבשת שעדיין אופפת אותה הילה של מסתורין והחוויות הטובות בה מלוות בתחושה של גילוי וראשוניות.

אולם, כדאי לזכור כי מסע לאפריקה פירושו מפגש עם תרבות ומנטליות שונים מאלה המוכרים לנו ולעתים תוך התמודדות עם מרחבים עצומים ונסיעות ברחבי שמורות טבע כמו הקרוגר־פארק.

גם הטיילים המנוסים מודים, שאין זה מומלץ לנסוע לאפריקה באופן עצמאי, עדיף לנסוע במסגרת מאורגנת היטב עם מי שמכיר את השטח לפני ולפנים ויודע מנסיונו מה כדאי לראות וכיצד.

מבין ארצות אפריקה, המגוונת והדרמטית ביותר, הינה דרום אפריקה ארץ רבת יופי ורבת ניגודים, שהסיורים בה אינם מצטמצמים לשמורות טבע בלבד, אלא למגוון רחב ביותר של נופים, אתרים הסטוריים, ערים מודרניות ואתרי טבע נדירים ביופיים.

ביקור בקרוגר־פארק, שמורת הטבע הגדולה בעולם, בארץ זולו המלהיבה, בשמורת שלושלואי — ביתו של הקרנף הלבן, סיור בנתיב הגנים המרהיב ביופיו, בחבל היין המפורסם ובילוי בעיר הנופש ההיכלים — סאן סיטי הופכים טיול בדרום אפריקה לחוויה נדירה ובלתי נשכחת.

מבין טיולי דרום אפריקה שבדקנו, עולה כי הטיול "בתפריקה" של חברת "בוא ניסע" עבר בקריטריונים הגבוהים ביותר: מבחינת נותני הטיול, האתרים, תנאי הטיסה והאירוח, ניצול מירבי של הזמן והמחיר.

"בוא ניסע" הצליחה לתכנן ולארגן טיול במינון האידיאלי ביותר, המתאים אפילו לטיילים "המפונקים" שבינינו.

מבלי לוותר על אווירה הרפתקנית מיוחדת — נהנים המטיילים מרמת אירוח גבוהה במיוחד, כאשר במלונות בדרגה א', בנסיעה בכלי רכב משופרים, מטיסות פנימיות נוחות עם הדרכה צמודה ודאגה לכל פרט ופרט.

אין ספק, חברת "בוא ניסע", מציעה את הטיול "הממוזג" ביותר ליבשת המסעירה.

הטיול הראשון בן 27 יום, יציאה ב — 29/9 ומחירו : $2,942

הטיול השני בן 25 יום, יציאה ב — 5/11 ומחירו : $2,862

מחירי הטיולים כוללים טיסות באל־על ובן טיסות פנים בדרום אפריקה.

כדאי להזדרז ולהבטיח עוד היום מקום באחד משני הטיולים.

כדאי לזכור, כי בדרום אפריקה עדיף לטייל החל מאוקטובר כאשר עונת השנה הטובה ביותר.

פרטים מלאים: בכל משרדי הנסיעות ברחבי הארץ.

נבו

Finito

'87

מבצע

- ■ מחירי מבצע מיוחדים
- ■ ההפקדה ע"ח פיאט
- ■ אספקה תוך 24 שעות*
- ■ אפשרות לאשראי עד 30 חודשים!

מחירים סופיים כוללים מע"מ ואביזרי רישוי:

- • פיאט רגאטה 100S i.e. - 1600 - 5 הילוכים - 31,036 ש"ח
- • פיאט רגאטה 100S W.E. - 1600 - סטיישן - 32,228 ש"ח
- • פיאט רגאטה 1300-70 AUT - אוטומטית - 27,137 ש"ח
- • ~~פיאט אונו טורבו - 5 הילוכים - 32,395 ש"ח~~ אזל

החלה הרשמה לדגמי פיאט '88

FIAT

נותרו מספר מכוניות מדגמי '87

* מלאי מוגבל למסירה תוך 24 שעות בגוש דן לאחר הסדרת הניירת
עפ"י מחירון החברה מס. 18/87 מיום 1.7.87
המבצע עפ"י תקנון הנמצא במשרדי פיאט - לא כולל פטורים למיניהם

תל־אביב: המשרד הראשי - יצחק שדה 30, טל. 03-330971; סומי קאר, אבן גבירול 168, טל. 03-446743; מוסך אמיר, דרך סלמה 38, טל. 03-825634; ירושלים: גולדין בע"מ, שלומציון 7, טל. 02-222231; חיפה: חברת מוסמך בע"מ, דרך יפו 146, טל. 04-522258; באר־שבע: ש.ח.ן בע"מ, קרית יהודית, טל. 057-71468; קרית־שמונה: מוסך התולה, אזור התעשיה, טל. 069-40574; נהריה: סוכנות פיאט, הגעתון 2, טל. 04-925419; טבריה: מוסך גולן בע"מ, אזור התעשיה, טל. 06-721941; נצרת: פריד דאהר, אזור התעשיה, טל. 065-55266; קרית־ביאליק: ש.י.א סוכנויות רכב לקריות ולצפון בע"מ, דרך עכו 10, טל. 04-720108, 04-726335; עוספיה: תחנת "דלק", טל. 04-223543; חדרה: קריצמן, אזור התעשיה, טל. 063-35611; נתניה: רכב נתניה בע"מ, אזור תעשיה ישן, טל. 053-339942, פיאט מרכז נתניה, ברקת 6, טל. 053-23010; פתח־תקוה: אלי שולהוף, בר כוכבא 15, טל. 03-919937; רמת־גן: רכב רמת־גן, ז'בוטינסקי 30, טל. 03-719736; רחובות: בוקסר את לרנר בע"מ, הרצל 208, טל. 08-471789; אשדוד: מוסך יעיר בע"מ, אזור התעשיה, טל. 055-22125; אשקלון: אוטו אשקלון בע"מ, צה"ל, אזור התעשיה, טל. 051-29191; קרית גת: אוטו גת בע"מ, אזור התעשיה, טל. 051-887870; עזה: מוחמאד גאזל, עומר אל סוכתר, טל. 051-860718; אילת: מוסך המפרץ, אזור התעשיה, טל. 059-78510.

הארץ

יום ה' י"א באב תשמ"ז
6 באוגוסט 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

ביקור עם מעט מסתורין

ביקורו בישראל בשבוע הבא של עובד בכיר במשרד החוץ האמריקאי — המנהל "מקורבו" של השר ג'ורג' שולץ" כאילו המצבא עבודה — חורג במשהו מן המקובל. על פי דיווח כתבי "הארץ" מאתמול, בא מר היל (שהכל קוראים לו צ'ארלי) כדי לשמוע מפי ראש הממשלה בכבודו ובעצמו, מדוע הוא מתנגד לוועידה בין לאומית; מקור הראוי לציטוט בוואשינגטון טוען, כי הביקור יעסוק ביחסי ישראל־ארה"ב, להבדיל מן הנושא המדיני, קרי הוועידה הבין־לאומית; ואילו דובר משרד החוץ האמריקאי קובע, כי מסעו של מר היל נועד לשמור על קשר. השאלה, לשם מה הוא בא באמת, היא איפוא במקומה.

ייאמר מיד, כי אף אחד מן ההסברים הנ"ל אינו מניח את הדעת. אם שר החוץ שולץ אינו סומך על השגריר פיקרינג, יכולים פקידי דרג היושבים בדסק הישראלי שבסטייט־דיפרטמנט להשיב, על פי קריאה בכלי התקשורת הישראלים, על פי אילו נימוקים מתנגד מר שמיר לוועידה בין־לאומית. אשר למערכת היחסים בין שתי המדינות, ספק אם נרשם הגורד בתמונית כוז מצדיק את שליחותו של היל.

ואשר להודעה כי הוא בא לשם שמירת קשר, הרי היא, כבימים, מעליבה את האינטליגנציה של כל קורא עיתון: הקשר הינו, על אף הפרעות וצרימות חוזרות, תקין פלוס: או שמא יש דברים לוטים בסוד המחייבים לא לשמור, אלא לתקן, קשר שנפגע? הפירוש שהיה נראה לנו הוא הראשון, כלומר שהיל בא לשמוע את מר שמיר וגם לדבר על ליבו, כדי שהלה יסכים לוועידה הבין־לאומית, כדרך יהודה המובילה למו"מ ישיר עם ירדן, על עתיד יו"ש וחבל עזה. כך היה נראה, אילולא הנסיבות. ארה"ב עומדת על מפתן שנת בחירות, מועד לא מתאים לניסיונות ריכוך של סרבנים ישראלים; בשורת הקדימויות המדיניות היחסים עם ברית המועצות תופסים את המקום הראשון, מלחמת איראן־עיראק את השני, ומלחמות האזרחים במרכז אמריקה את השלישי: מזרח הים התיכון שקט מכדי שיחייב טיפול, אשר כדי שיהיו לו סיכויי הצלחה, ידרוש את מיטב תשומת הלב, וכן הפעלת כל האמצעים שבידי מעצמת־העל הידידותית.

מכל מקום, מר היל, הוא אורח רצוי ויתקבל בישראל בהתאם לכך, גם אם לביקורו כאן אין תכלית הניתנת לזיהוי בידי בשר ודם רגיל. הוא ידבר עם כל המיומני, וישוב לארצו כדי לדווח — כפי שאנו חוששים — כי מר שמיר דבק בעמדותיו הידועות. אילו מסקנות יסיק מכאן שולחו, ובאילו אמצעים יציע לנקוט ומתי, על כך מוטב שלא להתכן בשעה זו בניחושים.

חקירת "איראנגייט"

בעדותו של שר ההגנה קספר ויינברגר, הסתיימה בוואשינגטון שמיעת העדויות הפומביות בוועדות הסנאט החוקרות את פרשת "איראנגייט". עוד יישמעו העדויות הסודיות בדלתיים סגורות, והד"ח (או לפחות חלק ממנו) יתפרסם לקראת סוף השנה. אך מה שנשמע עד כה בגלוי, לא הרבה את כבודו של הממשל האמריקאי בכלל ושל הנשיא רייגן בפרט.

מצטיירת תמונה של קבוצת יועצים בבית הלבן, הרואים זכות — ואף חובה — לפעול בניגוד לחוק למען האינטרס האמריקאי, ובלי לדווח לנשיא ("כדי להגן עליו"), מול המערכת המסודרת של השלטון. בעיקר מצטיירת תמונה של נשיא שלטענתו אינו יודע כלל מה נעשה בשמו על־ידי צוות עוזריו, ולעתים מעדיף שלא לדעת ולהניח להם לפעול בניגוד לעצת שריו.

לתקלות הביורוקרטיות בוואשינגטון נוספו לאחרונה התקלות סביב ליווי המכליות הכוויתיות במפרץ הפרסי. במזרח התיכון עצמו עלול הדבר לערער את מעמד וואשינגטון והנשיא עוד יותר מפרשת "איראנגייט".

דגש חזק / ישראל אלדד

מי מפחד מאן־בי־סי

יש לקוות שהדובר הישראלי שיופיע על מסכי האן־בי־סי, כמשיב לסרט האנטי־ישראלי, לא יופיע באפולוגטיקה. אין על מה להתנצל. עליו להופיע כתובע תביעה יהודית לציונות. שמוזן, כנראה, לא הושר מעה בארה"ב ובעולם: זו ארץ־ישראל, פשוטו כמשמעו. לתושביה ופליטיה הערבים יש לחפש פתרון, כמו שחיפשנו ומצאנו פתרון לבעיה היהודית. אם מחר יהיו מהגרי מכסיקו רוב באזורים או אף במדינות מסוימות בארה"ב — לא יעלה על הדעת להקים שם מדינה מכסיקנית או אף לצרפה למכסיקו. העלה על דעת אורח ארה"ב "להחזיר" את אלסקה לרוסיה, שממנה נרכשה? למה "נחזיר" את הגולן לסוריה ולמי "נחזיר" את יהודה ושומרון? לא לקחנו אותן משום עם פלשתיני. לא כבשנו שום מדינה פלשתינית. שבנו הביתה. וכל כומר ומטיף אמריקאי, בדרשתו ביום א', יוכל להעיד מה ידוע לו על יהודה ושומרון ועם ישראל.

ואולם תמיהה היא למה נזקקה אן־בי־סי לסרט משלה המוכרח בשל כך כאנטי־ישראלי, כמו־ציוני, כמעט אנטישמי. הרי היא יכולה לקחת בפשטות יצירה או אישיות יהודית־ישראלית "אותנטית", ולצטט מפיה או על־פיה ספריה ומאמריה שלילת ישראל ותיפה פי כמה ממה שהעזו להקרין תסריטאיה ובימאיה.

שערו בנפשכם שבמקום הסרט שלהם, הם מקרינים את "הזמן הצהוב" של דוד גרוסמן, או ממאמרים רשימה של ב. מיכאל או יוסי שריד על הכיבוש הישראלי, על המבראנצי בלשונו של בעל־סמכות כישעיהו לייבוביץ. האין זה משכנע יותר באוזני הצופה הגוי, שאינו אנטישמי מלכתחילה, על־פי עדות יהודים וישראלים אלה, שאנו כובשים בעזה ובחברון — כיצד יבינו הגויים שאנחנו יושבים ביפו ובלוד וברמלה, שפליטיהן מתגוללים בסביבה ושהילה?

אנחנו, הישראלים כולנו, יושבים במולדתנו ואיננו כובשים פה? ואם אנו אוסרים על יהודים לעלות להר הבית בתשעה באב (ההיסטוריונים מספרים כי השלטון הביזנטי, ברוב אהבתו הנוצרית, הרשה ליהודים לבכות בט' באב ליד הכותל) למה לא יראנו גויים ככובשים בכל ירושלים? ולא ייפלא אם צלמי כל העולם יבואו לצלם את רחובות עזה ה"מתים", ואת העוצר שם והחיפושים, ואולי גם חקירות קשות — אף בלי להוכיח את הרצח שקדם לזה (ולא צולם, כמובן). (ואגב כך: איני יודע מדוע ראשי הביטחון מכנים את הרוצח "מחבל". מוטב לכנותו "מחבל" ולהרוג אותו, מאשר לכנות אותו "מנוול" ולשחרר אותו.)

הרי גם עיתונאים ופוליטיקאים ישראלים ויהודים מתארים אותנו על נקלה — בעזרת אפיקה גרוסמנית וצילומים "אותנטיים" — ככובשים בחברון, ואינם פותחים את תיאור המצב בטבח שנטבחו בעיר זו. ולמען האמת הצרופה, יש להתחיל את תולדות הסכסוך שלנו עם הערבים בכיבוש הארץ (כיבוש ממש, ללא אידיאולוגיה ציונית של שיבה) במאה השביעית. הזיכרון ההיגיון והמוסר ההיסטורי נפתחים אצל גרוסמן־ב.מיכאל־לייבוביץ עם ששת הימים התוקפניים שלנו, כמובן.

***

בעצם ליל תשעה באב, מקרינה הטלוויזיה רב־שיח פילוסופי־אמנותי על החורבן והגאולה. אחד פרופסור לאמנות, אחד מחזאי ובימאי (שהוכיח עצמו באחרונה כדמוקרט גדול באמת, הכופה על שחקניו למלא תפקידים שאינם לרוחם — או שיגרשם מהתיאטרון). המשתתפים מוציאים את הנושא מהתחומים "המצומצמים", הפרובינציאליים ר"ל של חורבן וגאולה כבעיה לאומית. הם מעבירים אותו לספירות הקוסמיות, על כל פנים, האוניברסליות; ולחילופין, לפסיכולוגיית המעמקים: רצון העולם בחורבן או דחף האדם כפרט להרס עצמי, להרס כצורך ותנאי לגאולה. וזו תופעה פתולוגית, כמובן. הם אף מגיעים לקניבאליות כתכונה לאומית שלנו.

סובול חוזר אל אהבתו האומללה לרבן יוחנן בן זכאי (אם כי הרגש ההולם אותו יותר כמתנגד לקנאים הוא יוספוס פלאויוס, כמובן). אין שלטון רומאי מדכא אלא קנאים יהודים צמאי־חורבן. ורבן יוחנן בן זכאי "שלו" אינו זה שהציב את יבנה ואת כל יהדות ההלכה — שסובול אינו מחסידיה, כמובן — כתחליף אך, כמוצא זמני, עד שיבוא המשיח וייבנה הבית השלישי. הוא רואה בו פאציפיסט, ממש מתנגדי ארץ־ישראל השלמה, מתנגד הכיבוש, שלפיו גם על ירושלים אפשר לוותר.

המערכת התכנית, מלמטה ועד לשר החינוך האחראי להוראה ולחינוך הדתי, אינם משיבים מולו או מולם מישהו שפוי ובעל ראייה היסטורית נורמלית. מישהו כזה היה יכול ללמד את מיליון הצופים אותו ערב, שאמנם היו וישנם חילוקי דעות פוליטיים, טאקטיים, אבל החורבן הוא חורבן בית־המקדש ואובדן העצמאות, והגאולה — גם אליבא דבן־זכאי — היא קיבוץ כל גלויות ישראל ובניין בית־המקדש, וחידוש המלכות. והיום עדיין יש גלות, ויש סכנת שמד השמדה. על כן הגאולה אינה ראנה לפלסטינאים, אלא קץ לגלויות בלוך ובינון מלכותנו; על כל פנים, זו משמעות החורבן והגאולה בט' באב.

***

ואחרון אחרון: ישעיהו לייבוביץ המפרסם ערב ט' באב איגרות למערכת "הארץ" על יהדות בן־גוריון, ומבין בין יהדות ודתיות לראשונה, רואה בבן גוריון קריפטופשיסט. כל כך למה כי העדיף את הארציות והממלכתיות על תורה ומצוות. ארציות וממלכתיות הן מסגרת בלבד. ואל תלמד את לייבוביץ את הבטחת הארץ כולה בברית בין הבתרים או את יעודי המשיח בפי הרמב"ם מלוחמת על הארץ, קיבוץ גלויות, מלכות, מקדש, כפיית התורה. הוא יודע את כל זאת יותר מכולנו, ורק מתעלם ומסלף.

לייבוביץ חוזר וקובע שבן גוריון שבא את היהדות כמבציזה את הגלות, כמעט וזה עיסה אם היהדות היא זו של לייבוביץ או זו של הרב שך, זה כמעט נכון.

אלא שהיא זו של הרב קוק, זו של חז"ל הדיאלקטיקאים הגדולים (הגל יכול היה ללמוד אצלם). זו יפתח ברוח כשמואל ברוזו, כי יהדות היא ישות היסטורית דינאמית שלא תתואר. ללא הלכה לגלגוליה, אך גם ללא ארץ וממלכתיות, הרי אז היא גלות שיש להיגאל ממנה.

בן גוריון הרואה ביהדות רק הלכה פשוט טועה, אבל לייבוביץ המבטל ארץ (מכבושת) וממלכתיות כאינם ילים ליהדות ומוציא מזה מסקנות פוליטיות — טועה ומטעה.

ואם תפיסתו של בן גוריון היא קריפטופשיסטית, והוא הרי לא הקיצוני שבציונות, בשל כך הציונות כולה מוכרזת באו"ם בעקביות כגזענית וכבכושת זרה בארץ.

לייבוביץ שם בפי בן גוריון סרוניה נגד היהדות, שהעמידה את משה רבנו מעל יהושע בן נון. ביה שאכן כך אמר, אז אז צודק לייבוביץ. כי יהושע באמת לא היה אלא "ביצועיסט". אבל מיטון זה של לייבוביץ, מבטא את כל סילופיו את היהדות ההיסטורית — שהרי יהושע ביצע את תורת משה, שציוותה לכבוש את כל הארץ ולהוריש את כל תושביה (כמעט אמרתי "טרנספר").

כדי להציג את היהדות ואת הציונות בסילוף זה צדדי. באמת לא צריך את האן־בי־סי, דיינו גרוסמן, סובול ולייבוביץ. דיינו בהם לערב שבת נחמו. אצל גרוסמן הציונות — זו שתמיד שאפה לארץ ציון וירושלים ולשדמות בית לחם — היא פורנוגרפיה של נוף. אצל סובול המלחמה המתגוננת על היהדות בארץ היא קניבליזם והרס עצמי. אצל לייבוביץ, אפילו ציונות נוסח מפא"י היא בגדר פשיעה.

מי מפחד מאן־בי־סי?

ההימור הגדול של שחל

מאת נחמיה שטרסלר

ההסתדרות היא המתנגדת העיקרית לרפורמה במשק הדלק ● אם תתחיל התחרות — ייפגעו רווחיהם של חברת העובדים ובנק הפועלים

בשלהי 1986 כינס שר האנרגיה מסיבת עיתונאים. בה הודיע בחגיגיות שהחל מינואר 1987 תיכנס הרפורמה במשק הדלק לתוקף — ואז ירד מחיר הבנזין. כמה שהוא היה תמים. בינואר לא קרה כלום, וגם בינואר הקרוב לא בטוח שיקרה משהו. הכסף הגדול מדבר, האינטרסים המפלגתיים מתערבים, וכששניהם רועמים יחדיו — אפילו שחל יירא.

הכסף הגדול מצוי בידי חברות הדלק. הן מגלגלות מיליארדי שקלים מדי שנה. והמצב הנוכחי הוא הטוב ביותר עבורן. היום הכל ברור ומסודר. לפז יש 45% מהשוק, לדלק — 30% ולסונול — 25%. מחיר הדלק נקבע על־ידי מינהל הדלק לפי נוסחה מסובכת, המורכבת ממאות סעיפים, כך שבמקום להתחרות על כיסו של הצרכן, במקום לתת שרות טוב יותר, עדיף להאבק בשמעון גלבוע, ראש מינהל הדלק.

כך, מדי תקופה, יושבים ומתווכחים עם החברות, המחלקים ובעלי התחנות, הטוענים: השווקנו, נקרענו, הפסדנו. הם מביאים לעזרתם את מיטב רואי החשבון ועורכי הדין — הרי כסף יש להם. מולם עומדים אנשי מינהל הדלק, עם פחות מוטיבציה. עם פחות תמורה. וכשהמינהל מצליח להוריד מדרישותיהם 20—30 אחוז, הוא רואה בכך הישג, הם — צוחקים.

באחרונה, כשביקר במשרד האנרגיה את מבנה המחיר, גילה סעיף מעניין: פיצוי על יבוא פחם. הלכו הבירור, התברר שהחברות מקבלות — זה שנים — פיצוי של 25 סנט לטונה דלק מיובא, משום שישראל העזה והחלה לייבא פחם. "שוק האנרגיה הוא שלנו", הם אמרו, "ואם מישהו לוקח ממנו נתח — מגיע לנו פיצוי".

כשיושבים עם מנהלי החברות, הם מראים תילי־תילים של מספרים המוכיחים לכאורה כמה הם יעילים. כמה רכישותיהם מוצלחות וזולות — יותר מכל מדינה אחרת בעולם. ממש הפלא השמיני: גם קרטל וגם הכי יעיל. משום מה נאמנה עלי יותר עדותו של אחד המומחים הידועים בתחום, צבי רינשטיין. שאמר לא מזמן שבמצב הלא־תחרותי הקיים, מפסיד המשק מדי שנה 100 מיליון דולר — לא כסף כיס.

להיתקע עם 30%

הרעיון בבסיס הרפורמה הוא לאפשר לכל מי שירצה בכך לייבא דלק. בתי הזיקוק יוכלו למכור תזקיקים בעצמם ולהתחרות בשלוש חברות הדלק. החברות מצידן יוכלו לייבא דלק גולמי ולזקק אותו בחיפה, או לייבא תזקיקים באופן ישיר. גם חברות גדולות כמו חברת החשמל יוכלו לייבא תזקיקים מחו"ל — אם זה יהיה כדאי.

משרד האנרגיה יקבע מחיר גג מסוים, ומתחתיו יוכלו כולם להתחרות. הרעיון הוא טוב, ואם יש מקום לבקר אותו זה רק בנקודות שבהן לא הלך שחל עד הסוף. הוא מציע פתיחות של 30% מהשוק לתחרות בשנה הראשונה, ואחר־כך רפורמה מלאה. נכון יותר לבצע רפורמה מלאה מיד, כי במציאות הישראלית אפשר בקלות להיתקע לעד עם אותם 30%.

שחל מציע לחברות לקנות חלק מבתי הזיקוק, וזו שגיאה, כי זה מגדיל דווקא את הריכוזיות בענף. פעולה נוספת של שר האנרגיה צריכה להיות מניעת השליטה המוחלטת של בתי הזיקוק במסוף הדלק בחיפה, כדי שלא יוכלו להפלות לרעה את חברות הדלק.

מנהלי חברות הדלק דואגים הם גם לביטחון המדינה. הם חוששים ממה שיקרה אם הם לא ימשיכו בקשריהם הטובים עם הספקים, ולא יחזיקו במלאי הזידות. אז אל תהלכו עלינו אימים. המדינה תרכוש בחוזה את שני מיליוני הטונות ממצרים, ואת מיליון הטונות ממכסיקו, ותוציא כמות זו במכרז. על יתר 4 מיליוני הטונות המיובאים בשיטת הספוט — יתחרו כולם.

באחרונה עברו החברות לטענות משפטיות. לדבריהן, רק לרשות הלאומית לאנרגיה, ולא לשר, יש סמכות להחליט על רפורמה. שחל הסכים לדיון. אך אז התברר לחברות שהרשות נוטה לדעת השר — והן העבירו את הקרב לוועדות הכנסת. השבוע הצטרף למאבק אליהו שפייזר, יו"ר ועדת הכלכלה. הוא כופר בכלל ברעיון של מונטסקייה להפרדת הרשויות: "עם כל הכבוד לרשות המבצעת, לא מתקבל על הדעת כי שר אחד ויחיד ימשיך לדחוף את הרפורמה", אומר שפייזר.

לחסל את שחל

מאחורי התלהבותו של שפייזר עומד הנימוק הפוליטי. מבין 1,100 חברי מרכז מפלגת העבודה יש לנציגי ההסתדרות כ־200 איש — ההסתדרות היא המתנגדת המרכזית לרפורמה, מהסיבה הפשוטה שבדרך זו או אחרת שולטת חברת העובדים בחברות הדלק. אם תגיע הרפורמה, הממשלה גם תמכור את חלקה ב"פז" לגופים פרטיים, תתחיל התחרות, ואז ייפגעו רווחיהם של חברת העובדים ובנק הפועלים.

בהסתדרות כבר הבטיחו לשחל שהם יחסלו אותו מבחינה פוליטית. במפלגתו הוא נדחק עקב כך לקרן זוית: לא הזמינו אותו לדיון הכלכלי השבוע בנושא המניות הבנקאיות. שחל לוקח סיכון רב, כי אין דבר חמור יותר במפלגת העבודה מאשר לפגוע בנכסי צאן ברזל, וגם מבחינה אישית יש לתמוה על פוליטיקאי המוכן לוותר על מוקד כוח דוגמת שליטה במשק הדלק.

התשובה נעוצה בכך שלשחל יש כיוון אחר. מאז פרשת השב"כ, כשראה כיצד המפלגה פוגעת בשלטון החוק, הוא הפסיק להיות "האיש של פרס". הוא נוקט עמדות עצמאיות, ורואה עצמו כמועמד למשרה הבכירה ביותר. הרפורמה יכולה לשמש לו קרש־קפיצה ענק, כי אם ביום בהיר אחד יוכלו אזרחי ישראל ליהנות ממחירים נמוכים יותר ומשירות אדיב יותר בתחנות הדלק, יקצור שחל את הפירות כרפורמטור הגדול. אז הוא ישאב את מקור הכוח שלו מהציבור הרחב, ויהפוך לנכס אלקטורלי. המפלגה תרדוף אחריו — לא להיפך.

אם כך, האם כל המהלך פסול? — לאו דווקא. אין זה מזיק ששאיפות פוליטיות משתלבות עם רפורמה נחוצה. לכן, כל מי שמאמין בפתיחת מונופולים, בפחות שליטה מרכזית וביותר תחרות, ראוי שיחזיק לו אצבעות. כי אם הוא ייכשל — יקח עוד הרבה זמן עד ששר אחר יעיז להאבק מול הכסף הגדול והאינטרסים הצרים.

לא למדנו את הלקח

מאת צבי בראל

ראש־הממשלה יצחק שמיר נוסע לרומניה בשבוע הבא ויעניק לה את מה שהיא זקוקה לו ביותר: תעודת הכשר ישראלית בה תוכל לנופף אל מול חברי הקונגרס

וואשינגטון

"אדוני היושב ראש, אני מאמין שחייהם ועתידם של אלפי בני אדם תלוי באופן בו נשתמש ביעילות במנוף המצוי בידינו. עכשיו הוא הזמן לעשות בו את השימוש. התמהמהות, היסוס וחוסר פעולה אינם יכולים להיות תחליף למדיניות חוץ אפקטיבית כלפי רומניה. למה הממשל מחכה עוד?" הדברים שיצאו מפיו של כריסטופר סמית, חבר הקונגרס הרפובליקאי מניו ג'רזי ותומכה הנלהב של ישראל, כוונו לאשש את הצעת החוק בדבר הקפאת מעמדה של רומניה כמדינה מועדפת ביותר.

על פי ההצעה, שכבר התקבלה ברוב גדול בבית הנבחרים והסנאט, בקולותיהם של דמוקראטים ורפובליקאים כאחד, נדרש הממשל לא לחדש את מעמדה זה של רומניה, המעניק לה יתרונות סחר מופלגים עם ארה"ב, עד שלא תשנה זו את מדיניות רמיסת זכויות האדם. כדי לחזק את עמדתו ציטט סמית מתוך דו"חות ועדת הפיקוח על הסכמי הלסינקי המגדירה את רומניה כ"אחת המדינות הפוגעות באופן גס ביותר בזכויות אדם", מתוך דו"ח אמנסטי המפרט עשרות מקרים של פגיעה בחופש הדיבור, חרות ההגירה וקובע כי רומניה מפעילה מדיניות של עינויים בלתי אנושיים".

שגרירה לשעבר של ארה"ב ברומניה, דויד פונדרבק, הוסיף גם הוא את חלקו ולאחר שלוש וחצי שנות שירות הוא מצא לנכון להגיד בפומבי כי "ממשלה ההופכת ספרי תנ"ך לניירות טואלט, הורגת ואוסרת כמרים, ומאמינים, המתירה להרוג אזרחים בשל גניבת חיטה, ההורסת בתים ומקדשי אמונות הבית — אינה יכולה להיות ידידתה של הדמוקראטיה, של זכויות האדם ושל ערכים אנושיים ולכן אינה זכאית למעמד המדינה המועדפת ביותר".

ראש הממשלה יצחק שמיר נוסע אל המדינה הזאת בשבוע הבא ויעניק לה את מה שהיא זקוקה לו ביותר: תעודת הכשר ישראלית בה תוכל רומניה לנופף מול חברי הקונגרס הטורדנים הללו המעסיקים עצמם בזכויות אדם. אין הוא הנציג הישראלי הבכיר הראשון המבקר ברומניה. מנחם בגין ושמעון פרס עשו זאת לפניו. אין זו גם הפעם הראשונה בה הלוך רוחות אמריקאי או מדיניות אמריקאית מחליקים על קיפחות האינטרסים הישראלים ואינם משאירים בהם שריטה.

הדוגמא של דרא"פ

יחסיה של ישראל עם דרום אפריקה למשל נזקקו לחוק ברור ומכאיב בקונגרס בטרם הצהירה ישראל על הפסקת שיתוף הפעולה עם ממשלתו של בוטה. אין גם מקום לנאיביות המניפולטיבית הקוראת לישראל להיות השוטר של העולם ולוותר על אינטרסיה כדי לשמח את לב הנציגים האמריקאים. לישראל יש אינטרס לשמור על קשר עם רומניה.

במיוחד כשזו איפשרה (בקשיים רבים) בשנה שעברה את הגירתם של 1282 יהודים לישראל ושל עוד אלף מבקשי אשרות הגירה לגרמניה המערבית ולארה"ב. גם הקהילה היהודית הזעירה ברומניה רשאית להמשיך ולקיים את הרב רוזן ולנהל חיי קהילה פחות או יותר תקינים, ויתכן שרומניה אף תהפוך לנקודת יציאה ליהודי ברית המועצות המבקשים להגר ממנה.

אבל דווקא בשל כך, מוטלת על ישראל אחריות כפולה לבדוק באיזו מידה משתמשת רומניה בהכשר הישראלי כדי לנקות בו את מצפונה ולהמשיך להתעלל בבני מיעוטים אחרים, דתיים ואתניים מבלי להידבש. האפשרות שרומניה אמנם מנצלת את החסינות שמעניקה לה ישראל באה לידי ביטוי אפילו בדברים שהשמיעה רוזאן רידג'וויי, עוזרת שר החוץ לענייני אירופה וקנדה בפני ועדת החוץ של בית הנבחרים: "... במשך שנים רבות היה גודל המיעוט היהודי ברומניה סיבה לדאגה גדולה. עתה נמצאת בעיה זו במידה רבה מאחורינו... הבעיה המדאיגה עתה יותר היא מצבו של המיעוט ההונגרי".

רידג'וויי הרחיבה דברים על השיפור שחל במעמדם של היהודים על האפשרות שממשלת צ'אושסקו מעניקה לשפץ בתי כנסת ולהדפיס ספרי תפילה או לקבל עזרה כספית דתית מישראל ולמעשה הפכה את הנושא היהודי לעילת ההגנה שלה ולהעמקת מניעת העונש הכלכלי על רומניה. אך גם היא מודה שהממשל פסח ארוכות על שתי הסעיפים, וגם לאחר שהחליט להמשיך במתן המעמד המיוחד לרומניה, אין הוא בטוח שצעד זה אמנם ישנה את מדיניות ממשלתה.

חברי הקונגרס אינם רוצים עוד לדחות. לדעת חבר הקונגרס תום לנטוס, אחד מעמודי התווך של התמיכה בישראל שאיננו פוסח על דיון אחד הנוגע לזכויות אדם ובמיוחד של יהודים "הגיע הזמן לחדול עם הקרקס הרומני הזה" בו ארה"ב מתחבטת מדי שנה אם להמשיך בהטבות הכלכליות לטובת רומניה, מקווה שהכל יהיה בסדר ומאשרת אותן רק כדי להיתקל בניתוק רומני ציני.

ישראל שבעזרה עד כה ללא גבול בפעולותיהם של חברי קונגרס אלה כדי להביא לשחרור יהודים וכדי לחוקק חוקים, כולל תיקון ג'קסון־ואניק המדבר על הענקה או שלילה של מעמד מדינה מועדפת, היתה יכולה עכשיו להשתמש במנוף שיש לה כדי להשיג רווח מוסרי. הימנעות מביקור ראווה של ראש הממשלה ברומניה דווקא בשעה שהקונגרס דן על קיצוץ כנפיה של מדינה זו היתה ודאי משגרת מסר ברור ועקב מבלי לסכן בהכרח את מצבם של יהודי רומניה, ואולי אף לשפר את מצבם של מיעוטים אחרים. שכן חשיבות הקשר שיש לישראל עם רומניה היא דו צדדית וערכו לישראל איננו נופל מערכו לרומניה.

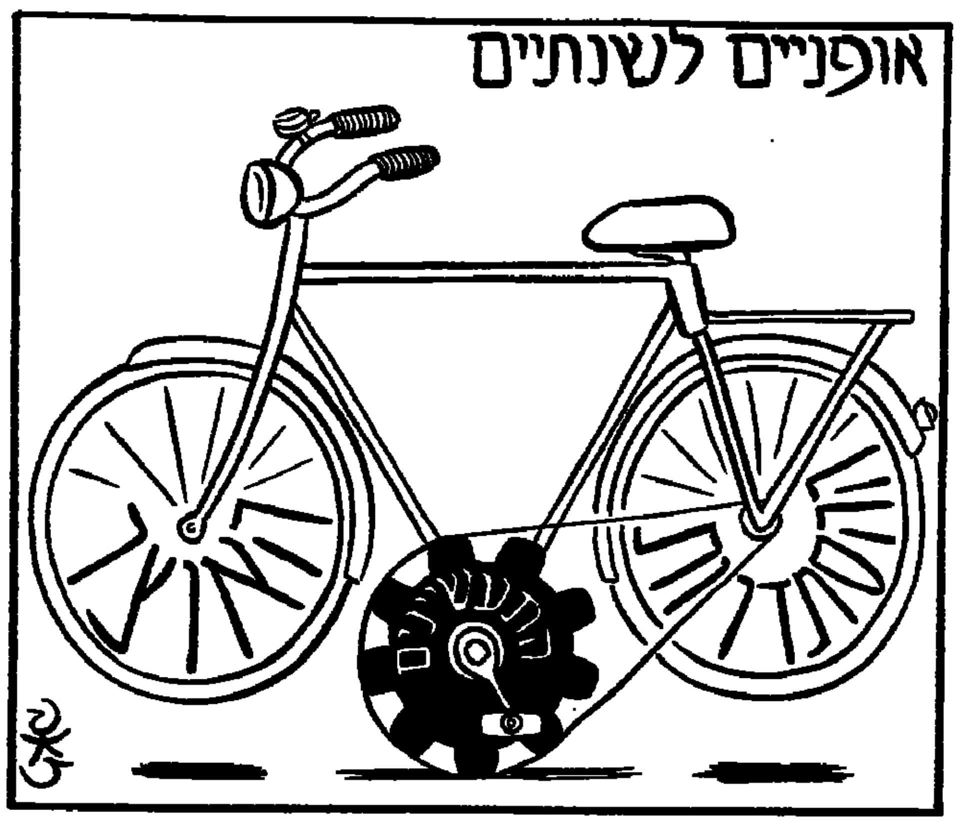

תן לחרב לדבר

מאת עודד זראי

המהפכה החומייניסטית מבקשת לגאול את משטרי הכפירה האיסלאמיים ולהכשיל את המהלכים האמריקאיים במפרץ

פחות מחודש ימים חוצצים בין חג אל־אדחא (הקורבן) לבין עאשורא (היום העשירי לחודש מוחרם למנין הלוח ההיג'רי המוסלמי). וזוהי התקופה התואמת, בעיני השליטים כיום בטהראן, את יישום מטרות המהפכה החומייניסטית הלכה למעשה. תקופה זו מגיעה לשיאה בעאשורא, הוא היום החשוב ביותר לאנשי השיעה באיסלאם, הבא לסמל את קיפוחם של השיעים מאז ראשית ימי האיסלאם, ואת חובתם לתקן את המעוות גם בדרך אל־שהאדה (מות קדושים).

זהו היום שבו נרצח חוסיין בן עלי בקרב כרבלא אשר בעיראק על־ידי חייליו של הכליף מבני אומייה, יזיד בן מעאוויה, ורבים מבני משפחתו נטבחו באכזריות. היה זה בשנת 680 לספירה, כ־20 שנה לאחר רצח אביו עלי בן אבי טאלב, וויתור בנו בכורו חסן על השלטון לטובת מעאוויה. השיעים (המכונים שיעת עלי) הם מאמיני של עלי, חתנו של הנביא מוחמד, והם רואים את ממשיכי דרכו האמתי של הנביא. בניגוד למה שאירע במציאות לשביעות רצונם של הסונים, אנשי הרוב באיסלאם.

בעאשורא מעלים השיעים בתהלוכות האבל תוך הלקאה עצמית עד זוב דם את זכרם של חוסיין ועלי ומשחזרים את קרב כרבלא. מאז עליית משטר האייתולה חומייני בטהראן, שופצו פרסים שנים בטקסי עאשורא המדגישים את הצורך בחיקוי "דרך הגבורה" של חוסיין ובבחירת מות קדושים כאמצעי לתיקון המעוות. לא עוד סלחנות וציפיה להופעת האימאם אל־מהדי, כי אם פעילות אקטיווית מיידית על פי הנחייתם של חכמי ההלכה היושבים בקום ובטהראן.

התפיסה החומייניסטית החדשה קובעת כי יש לפעול לגאולת "משטרי הכפירה המוסלמים", עוד קודם שמרכזים מאמץ לגאולת הכופרים (שאינם מוסלמים) הנבערים". לדידו של חומייני רק איראן מהווה כיום שטח מוסלמי אמיתי בעוד ששאר המדינות האיסלאמיות (הסוניות) נשלטות על ידי משטרים חוטאים וכופרים בעקרונות האיסלאם, ובמיוחד סעודיה מגינת המקומות הקדושים.

אלפי עולי הרגל הסונים השו פגועים ומבוהלים במכה לעוצמת הרגשת הסיפוק שפיעמה בלב השיעים האיראנים. לדידם הם מהווים דוגמא חיה למיליוני הצעירים המוסלמים "להתעורר מתרדמתם, לתת לחרב לדבר, ולשים קץ למשטרי הבוגדנות בארצותיהם".

אין ספק כי מה שאירע במכה ביום שישי שעבר היה מתוכנן זמן רב בטהראן, באותה מידה שהסעודים התכוננו לקדם פני "פרובוקציות איראניות". צריך לזכור שבשנת 1980 ניסו האיראנים לגרום לאי שקט במכה בעונת החאג', תוך ניסיון להסביר את עקרונות המהפכה החומייניסטית לרבבות המוסלמים ובעיקר לצעירים מכל קצווי תבל. בכל משלחות חאג' איראנית כבדי שנה מצויים אנשי משמרות המהפכה, פקידי ממשל חכמי דת, דרשנים ובעלי תפקידים אחרים.

אם כי צריך להתייחס בזהירות להודעות הסעודיות, סביר להניח כי אלפי בעלי התפקידים בתוך המשלחת האיראנית שמנתה 150 אלף איש, הצליחו להחדיר לאיזור הצר מסביב הכעבה לא רק פגיונות, אבנים ומקלות אלא גם נשק חם וחומר בעירה. דומה כי המבצע כפי שתוכנן בטהראן היה צריך להרוג מהפגנות התגששויות מוגבלות עם כוחות הביטחון הסעודיים לעבר מהומות בקנה מידה רחב ביותר תוך השחתת רכוש וגרימת אבדן שליטה סעודית על המתרחש.

לא זו בלבד שלראשונה בהיסטוריה מפגינים השיעים את שריריהם בלב ליבו של העולם הסוני. הדרגה כהם נוחתים ואף דוחף אותם. אלא שהם מערערים על הלגיטימיות הסעודית בשמירת קודשי האיסלאם במכה באמצעות משפחת המלוכה הסעודית. מכאן שהתגובה הסעודית החריפה המיידית על מה שהתרחש ביום שישי, מנעה התדרדרות מסוכנת יותר, הגם שהדבר הביא למאות הרוגים ואלפי פצועים. מי שמכיר היטב את גבורתו משמרות המרכז הסעודית. יודע כי אלה מסוגלים בשעת הצורך להרוג בחסף באמצעות מקל הדקלים המחוספס שבידם ולחזור על הפעולה בכל שנדרש.

במקביל יש להניח כי לא מעטים נהרגו באנדרלמוסיה שנוצרה כאשר אלפים נסו על נפשם ואף דורסו אחרים בשעת המנוסה. למרות שעד כה לא הוצגו הוכחות חותכות וספק אם יוצגו כלל, סביר להניח שהיה שימוש בנשק חם מצד אנשי הביטחון הסעודים, ואולי גם מצד המפגינים האיראנים, אך בכבודים מוגבלים ביותר.

בטהראן אין מתרגשים מהדיבורים על כך שההתנהגות האיראנית במכה, לא רק כאינה עולה בקנה אחד עם קדושת המקום אלא שהיא שמה ללעג ולקלס את עקרונות האיסלאם. מעניין לציין כי מרבית התגובות הערביות האמורות להביע תמיכה בלתי מסויגת בסעודיה מסתתרות מאחורי טיעונים אלה, להוציא אולי את התגובות הברורות והחולשיות של מצרים וירדן. התגובות הערביות הפשרניות מהולות בפחד וזה לכשעצמו מהווה הישג איראני.

איראן דוחה על הסף את החלטת מועצת הביטחון 598 שנתקבלה פה אחד ב־20 ביולי שעבר והקובעת הפסקה מיידית של המלחמה במצב של תיקו. צריך להבין שמשטר החומייני אינו יכול להרשות לעצמו תוצאה של תיקו באותה מלחמה המסכלת את קרב "המקופחים" המשתייכים ל"איסלאם האמיתי" ב"כוחות העושק והרשע" המסמלים את "הכפירה באיסלאם". הגשמת עקרונות המהפכה החומייניסטית ל"גאולת" הבריות המוסלמיות ולכינון רפובליקות איסלאמיות בעולם הערבי נוסח טהראן, מעוגנת בנצחון "המקופחים" במלחמת המפרץ. אולם עד אז אין לשקוט על השמרים ויש לחפש כל דרך לפעולה אקטיווית.

העקבות האיראניות נתגלו כבר בכמה בירות ערביות ובראשן בירות על פרוזדוריה המזרחיים. קהיר, תוניס וכירות אחרות. בריכוז השיעי בלבנון ניתן היה לשמוע לאלתר את הדי ההתרחשויות במכה כאשר אנשי "חיזבאללה", עושי דברה של טהראן, מבהירים לפגע במטרות סעודיות.

ההתרחשויות במכה נתפסות גם כאיתותי אזהרה איראניים למערב. לאמור כי מהלכים אנטי־איראניים מצד המערב כגון החלטת מועצת הביטחון 598 יביאו "לתגובות כבדות באזורים רגישים". לפי שעה הכל מדברים על הסכנה החומייניסטית לא רק למערב ולעולם החפשי, אלא גם למרבית המשטרים הערבים המלוכניים והנשיאותיים. אך מבלי שמעיזים לנקוט צעדים מעשיים נגד אותה סכנה. במבצע האמריקאי המוגבל, של ליווי המכליות הכוויתיות. אין כדי לבלום פעולות איראניות מתוכננות מכאן ועד לעאשורא בחודש הבא. אבל למרות מגבלותיו יש בו כדי לשקם את אמינותה של ארה"ב באיזור ולהפיח עידוד בלב המתנגדים להר מיינים במזרח התיכון.

هكذا في الأصل

هكذا من الأصل

בדרך לאירופה

הפילהרמונית בתום מבצע חידוש המינויים ולפני מסע פסטיבאלים בחו"ל

עם תום חודש יולי הסתיים מבצע חידוש המנויים של התזמורת הפילהרמונית. זה היה אחרי עונת יובל מתישה ומבר־יקה, ולקראת עונה שגם על־פי המנהל המוסיקלי, זובין מהטה, חייבת להיות מבריקה פחות מקודמתה. זה היה אחרי שהפילהרמונית העלתה את מחיר כרטיסי המנוי שלה ב־40%, ומחיר הכרטיס היקר ביותר, לסדרה של 11 קונצרטים, הרקיע עד לכ־600 ש"ח. רואי השחורות, המציגים עצמם כראליסטים, ידעו לנבא ירידה חדה במספר המנויים, בעיקר בגלל ייקור הכרטיסים. אני, כשלעצמי, הייתי סבור שייקור הוא הימור של המייקר, וקהל המנויים הוא כמו הציפורים שבכבידיוה: ירצו — יקנו, לא ירצו — לא יקנו, ואפילו אם קונצרט אחד עולה כ־60 ש"ח, כשהפילהרמונית מביאה את הטוב ביותר, היא שווה לפחות כמו דרק ג'קובי, ועבורו שילמו שוחרי תרבות 60 ש"ח.

על־פי דיווחים ראשונים אומר מנכ"ל הפילהרמונית, אבי שושני, ש־93% מהמנויים חידשו את כרטיסי המינוי שלהם. בתל־אביב עמדו למכירה כ־25 אלף כרטיסים (שמונה סדרות רגילות, פילוקלסיקה ומוסיקה קלאסית קלה) ומהם חודשו כ־23,500, ויש במשרדי התזמורת רשימת ממתינים של 2,000 הרוצים כרטיסים מנוי. בירושלים יש סדרה אחת, שחודשה ב־75%, והחידוש בארבע הסדרות בחיפה אף הוא נראה מעודד. כך שהבואות של רואי השחורות התבדו. העלאת מחיר הכרטיס בשיעור ניכר תגרום לכך שהתזמורת תכסה 70־80 אחוז מתקציבה, וזה שיעור גבוה מאוד. לא שזה עוזר, כי לתזמורת יש גרעון מצטבר, אבל למעונים כלפיה על המחיר הגבוה תוכל התזמורת להשיב שהיא כמעט ואינה מסובסדת בכספי ציבור, ועל כן אין לה ברירה.

האמת ניתנת להאמר שגם העונה המתוכננת לא נראית כל־כך רע: היא נפתחת ביצירה ישראלית (בקריזון ארוגה), וזו אחת מארבע יצירות ישראליות המתוכננות בעונה) היא מסיימת בביצוע בימתי מלא, בבימוי של ז'ן פייר פונל ובניצוחו של זובין מהטה, ל"כרמן" של ביזה, את כרמן ישירו קתלין קולמן וגייל גילבינבאום, וזו האחרונה מאוד לא הרשימה כשהופיעה באחרונה בתפקיד הדוזנת ב"נישואי פיגארו" באופרה הישראלית החדשה.

באמצע העונה תגיש הפילהרמונית למנויה ביצוע בימתי מלא של "פידליו" של בטהובן, בניצוחו של מיכאל שטנרס ובבימויו של הנס נויגבאואר. זוהי הפקה של בית האופרה של קלן, שהציג כבר בהיכל התרבות בעבר את "חליל הקסם", "כך עושות כולן" ו"חוצץ". גם בלט בבימוי מלא יזכו המנויים לראות — "היפיפיה הנמה" של צ'ייקובסקי, עם הבלט הישראלי, בכוריאוגרפיה של ברטה ימפולסקי, ועיצוב של לידיה פינקוס־גני.

גם רשימת המנצחים והסולנים של העונה הבאה לא מביישת: מהטה, כמובן, אבל גם סינופולי, טנסטדט, ברנשטיין, אשנבך, בריו, מיונג וחואן צ'ונג, אסתרפקה סלונן. ג'יימס לוין לא ברשימה, ולכן יש סיכוי שלא יבטל השנה, וצריך לקוות שגם האחרים (ברנשטיין) לא יבטלו. בין הסולנים ניתן למצוא שמות ידועים ומוכרים כמו יו יו מא, או כריסטיאן ציטרמן, וכמובן פרלמן, צוקרמן, מינץ. וגם מנצחים ומבצעים ישראלים יש: יואל לוי, זאב דורמן, יובל צליוק, ארנן ויזל, דניאל בנימיני, מרסל ברגמן, סילביה גרינברג ועוד.

עד שתתחיל העונה הבאה יוצאת התזמורת לסיור פסטיבלים באירופה: ברלין, זלצבורג, סטרזה, אסקונה, פירנצה, מונטרה, הפרומס בלונדון, סקנדינביה ואיפה לא, בעצם. זה סיור שמקיימת התזמורת מדי כמה שנים, והוא נועד לה כדי שתשאר על מפת המוסיקה העולמית. הוא תמיד גרעוני, אבל זו השקעה הכרחית.

הנקודה המעניינת בסיור זה היא זלצבורג, כמובן. במשרד החוץ לא ראו מניעה לכך שהתזמורת תשתתף בפסטיבאל היוקרתי, גם אם ואלדהיים הוא הנשיא. אבל התעוררה שאלה מה לעשות אם ואלדהיים יתעקש לבוא לקונצרט כאורח רשמי. אחרי ככלות הכל זה מגרש הבית שלו. אסיפת הנגנים (הכוללת את חברי התזמורת, לא את הנגנים השכירים) החליטה שאם יקרה כך — התזמורת לא תנגן. עכשיו כולם מקווים שואלדהיים, שכבר פקד את הפסטיבאל, לא יתעקש לבוא דווקא לקונצרט של הפילהרמונית שם, וכולם יצאו מן הפסטיבאל הזה ללא תקרית דיפלומטית.

בפעם שעברה הם היו פה ברגע האחרון: רביעית גוארנרי ביטלה את הופעתה בפסטיבאל ישראל ורביעית אלבן ברג האוסטרית שכמוה להחליף אותה במסגרת פסטיבאל ישראל. עכשיו הם באים באותו מתוכנן: גינטר פיכלר, גרהארד שולץ, תומס קקוסקה והאלנטין ארבן מגיעים לשלושה קונצרטים בישראל החל מה־9 בספטמבר. מביא אותם משרד "ארטיס" והם ינגנו שתי תכניות המורכבות מרביעיות בטהובן (אופ' 18 מס' 4, אופ' 59 מס' 3, ואופ' 131 יבוצעו בתל אביב וחיפה, ואילו ירושלים תזכה באופ' 127 ואופ' 59 מס' 1.) מי שלא זכה לשמוע אותם במסגרת פסטיבאל ישראל, או על תקליטים, יוכל לטעום את הטעם גם במראה אוזניים וגם עם הסברים. בגלריה בהרשוב יוקרן היום סרט וידיאו של הרביעיה המהוללת, ש"מאשימים" אותה בשלמות שאין כמוה. ד"ר חנוך רון שלא חסך שבחים מן הרביעיה בעת ביקורה הקודם יסביר וישמיע.

אירמה המביכה

משה יוסף הפקות וגמגא מפיקים מציגים בהיכל התרבות בתל אביב את "אירמה לה דוס". תמליל ופזמונים מאת אלכסנדר בראפורט. מוסיקה: מרגרט מונו. נוסח עברי: יהונתן גפן. בימוי: צדי צרפתי. עיבודים וניהול מוסיקלי: קובי אשרת. כוריאוגרפיה: אוהד נהרין. תפאורה: יעל פרדס. תלבושות: יובל כספין. תאורה: משה פריד. הגברה: אנדרו ברום — לונדון. בתפקידים הראשיים: חנה לסלאו. משה בקר ואריק לביא.

כמו בשנה שעברה, עת הציג את "גבירתי הנאוה" בהיכל התרבות, יש רצון לפרגן לאמרגן משה יוסף, על הנייר נראית ההפקה בסדר גמור, גם מחומר טוב, על זונה עם לב זהב, ומאהבה הסטודנט, המחליט לשמור עליה באמצעות התחפשות למאהב קשיש ועשיר, ובסוף מואשם ברצח עצמו, על רקע פאריז הציורית, עם מוסיקה טובה ושירים מוכרים. הוא גם למד את הלקח מפגמי "גבירתי הנאוה" ולא יביא תפאורה ובמאי, אלא גייס להפקה רשימת שמות מרשימה של מעצבים ומבצעים, כולם תוצרת הארץ: כוריאוגרף "אמנותי", בימאי בידור מוכר ומצליח וכוכבים ששמם הולך לפניהם. אבל את ההצגות מעלים, כידוע, לא על הנייר, אלא על הבימה, ועל בימת היכל התרבות זה פשוט לא עובד, ואולי בכלל שנבלוהה־הרבות של הבימה הזאת כבימת תיאטרון.

דומה ששורש הרעה נעוץ בדרך הבימוי. צרפתי הוא בימאי בידור מצוחה, הבונה "מספרים" מוסיקליים מסוגננים בתנועה. אבל מחזמר אינו סדרה של מספרים מוסיקליים אלא עלילה דרמטית שבתוכה שזורים מספרים אלה. יש מחזות זמר שהעלילה שלהם היא אך תירוץ קלוש, אבל אז צריכה ההפקה הבידורית להיות מרמצת ובעלת ערך גדול בפני עצמה. יש מחזות־זמר שניתן, שנים רבות אחרי שעוצבו לראשונה, לשנות את האיזון שבין המחזה והזמר בהם, אבל כדי לעשות זאת צריך להחליט על עקרונות סגנון בסיסיים.

שום דבר מזה לא נעשה בהפקה זו, ואם נעשה, הרי שנבחרו ההחלטות הלא נכונות. כתוצאה מכך יש אין־ספור מעמדים מביכים ומגוחכים, כמו בתמונה ג' בה שרים אירמה ונסטור את "שפת האהבה" הידוע, במקום ליצור סצינה דרמטית, שבמקרה גם מושרת, יוצר צרפתי העמדה משונה בה מתמרנים לסלאו ובקר עם שני כסאות ורודים, ובמקום שהקהל יעקוב אחרי מה שקורה בין הדמויות, הוא עוקב אחרי באלט מוזר ומיותר, לפחות ברגע זה.

יש מקום במחזמר למספרים מוסיקליים ותנועתיים, ולכן היה צריך לצפות במה שיעמיד על הבימה אוהד נהרין. יש אכן מחול אחד או שניים הראויים לעניין, מבחינת התנועה (תמונה ד'), אבל בעיקרו של דבר מנותקים הריקודים האלה מן האווירה הכללית, ויש מקומות בהם הם אף עשויים פשוט בטעם רע, למשל כשכל הגברים בלהקה מופיעים בבגדי זונות. זוהי פשוט וולגאריות לשמה, ללא טיפה של חן או הומור.

התפאורה של יעל פרדס אמורה להעמיד על הבימה רקע של פאריז מסוגננת. כשאביזרי הבימה המסמנים מקומות והתרחשות שונים מועלים עליה על ידי השחקנים עצמם. על הבימה הגדולה של היכל התרבות הופך הסגנון בצבעי פסטל עם אורות הניאון למשהו מהוה ומשומם, וקשה לדבר על היגיון או עקביות בעיצוב או בשימוש בצבעים. אילו נוצלה דמות כמו זו של בוב כדי להפוך את הערב לבידור לשמה, המשתמש בחומרים של "אירמה לה דוס", היה לזה אולי טעם.

בוב, המספר, מגולם על ידי אריק לביא, ואפילו קסמו אינו מצליח להתמודד עם הבעיות שמעמידה הפקה זו במערכה הראשונה. הוא משתפר ומשתחרר מעט במערכה השניה. חנה לסלאו כדמות אירמה היא בעלת גוף ומרץ שופעים, אבל אלה הנתונים הבולטים שהיא מביאה להפקה. מה שהיא עושה בתפקיד אירמה הוא לרדת על עקבים־גבוהים (ששה זוגות בצבעים שונים, אולי שבעה) ומפגינה את הגוף ואת המרץ. לא ניתן לאבחן בעבודתה סימנים של משחק או ניסיון לעצב דמות. משה בקר מצליח קצת יותר בתפקיד נסטור, והתפקיד אוסקר המאהב הקשיש הוא גולש לחוקר יימנה. אבל שלושת אלה לפחות ניחנו במידה מסוימת של אנרגיה. לא מספיק להיכל התרבות, אבל בכל זאת משהו. לשאר להקת השחקנים אין אפילו את זה.

מה שיש להם זה צעקנות ותנועה שנכפתה עליהם. אם נוסיף לכך את העובדה שההגברה (יבוא מלונדון) היא צעקנית, חריפה וצורמנית. והעיבוד המוסיקלי של קובי אשרת מדגיש אלמנטים אלקטרוניים וקצביים, הופך מה שיכול היה להיות מחזמר חינני לשעתיים וחצי מייגעות.

ההפקה הזאת היא לא "חלטורה". רואים היטב את הכספים והמאמצים שהושקעו בה, ובכך היא עולה במידה מסויימת על "גבירתי הנאוה" של השנה שעברה. אבל ב"גבירתי הנאוה" היה החומר טוב יותר, והיתה כוכבת־אנגליה־צעירה שהעלתה והצילה את ההצגה. כאן אין את זה, והפקת המחזמר הזה מוכיחה שבשביל מחזמר לא מספיק שיהיה כסף ורצון טוב ואפילו כישרון. צריך מיומנות מקצועית, ומזה יש בהפקה הזאת מעט מאוד.

במרדף אחר המוסיקה

מאת נתן מישורי

ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1987, קונצרט מס' 5 בבית העם בכפר בלום.

הראשונים שתפסו האוזן בשולי הדייה הזמקטקה של המוסיקה, היו שני בני הגלילית, מיכאל מלצר חלילן שריג סלע, בן ה־16, וכן שתי הזמרות רובין ויויל קפסוטו ומירה זכאי. הארבעה ביצעו לסירוגין ארבע פנטסיות וארבע קנצונות מאת המלחין האנגלי מורלי בן המאה ה־16, ועשו זאת במיטב היכולת והתבונה.

חמשת הבאים אחריהם — נגן הקרן מאיר רימון, הכנר אברהם מלמד, הויולנים פיליפ לוי ויעל שחר (בת ה־18) הצליבת אלה ימפולסקי, נדרשו לתפוס במוסיקה של החמישיה במי במול מז'ור ק. 407 מאת מוצרט, להמריא בשני פרקיה הקיצוניים אל אווירת ההומור והעליצות ולהרצין בפרק הבינים. המראה לא היתה בפרקים המהירים. מסתבר שבתנאים מסוימים אין הקרן מסוגלת לכך, והשאר מרצינים בטרם עת. ב"זכות" זו, היתה התוגה העגומה שבפרק הבינים, כנה ובמקומה.

ה"קונטרסטים" של ברטוק לכינור, קלרנית ופסנתר, שאינם מספרים עצמם בקלות בידי כל אדם, לא המקו מאודותם האיתנה של גיל שרון, אלי חפץ ועידית צבי, והסכימו להמריא עמם אפילו פעמיים, (פעם אחת כהדרן) בפרק הסיום.

הקהל שתפס גובה בזכות ברטוק ומבצעיו, עלול היה ליפול ולהתרסק, אך מסתבר שהמלחין האנגלי וולטון והמשוררת אדית סיטוול, תפרו לו שטיח פלאים מעופף, שכל הרציני, הפופולארי, השטותי, הישן והחדש, של ראשית שנות העשרים בארצות אירופה ובארה"ב, מצוי בו בעירבוב מסחרר.

המבצעים רובין ויויל־קפסוטו הישראלית ומייקל ריפון הבריטי, בכישרון בימתי מבריק, ושבעת המוסיקאים הנהדרים ובעלי ההומור — מלצר, חפץ, בילה, אשר, בן, צ'יפריאני, ולסמן, ובראשם אודי מאיר, המנצח המצוין בכח איפיונו המוסיקלי ובדיוק הטכני, נשמו בשטיח המעופף כך, שהמוסיקה המשעשעת היתה מיד בהישג ידם של כולם. יחלוף זמן עד שישתחררו שרירי הפנים של כולם מרוב החיוכים והצחוקים.

היתה בוררות?

ועדת הבוררים בעניין עופרה ויינגרטן־תיאטרון חיפה עוד לא התכנסה, וספק אם תתכנס

השבוע, בשעה טובה, הגיע לידיו של יעקב אגמון כתב המינוי לתפקיד יו"ר ועדת הבוררים בעניין הסכסוך בין עפרה ויינגרטן לתיאטרון חיפה. על פי כתב המינוי ברור כעת שהוועדה לא תתבקש לפסוק בכל הכלול היחסים בין תיאטרון מעסיק ושחקן מועסק, אלא בסכסוך הספציפי הזה, ובמעמדה של ויינגרטן בתיאטרון חיפה בעונה הבאה. מסקנות עקרוניות אפשר יהיה, אם בכלל, רק לגזור מן הפרט אל הכלל, אם בכלל.

למי שכבר שכח, להלן תקציר העובדות: ויינגרטן נתבקשה על ידי תיאטרון חיפה למלא תפקיד ראשי במחזה של יוסף מונדי "לילות פרנקפורט העליזים". היא טענה שאינה רוצה, והביאה נימוקים מוסריים־מצפוניים של שחקנית אשר כופים עליה תפקיד שהוא נגד רצונה. היא טענה שבמחזה יש עירוב אלמנטים של פורנוגרפיה ושואה. מנהלי תיאטרון חיפה טענו שסירובה היה על רקע מעורבותה בהפקה פרטית של הצגת ילדים, ולא האמינו לכנות נימוקיה. כיוון שהיא שחקנית עונתית, הודיעו לה שלא יחודש עימה את החוזה לקראת השנה הבאה.

אחרי שכל מי שהוא משהו אמר את מה שהיה לו להגיד על סתימת פיות ודרטביים של השמאל (והרי כל אחד היה לו מה להגיד כשמדברים על שואה ופורנוגרפיה, בעיקר אם אפשר לתפוס מישהו ממה שמכונה "שמאלי" בקלקלתו, הוחלט שתהיה בוררות, והוסכמת הצדדים מונו שלושה שאין עוררין על היותם אנשי מקצוע: יעקב אגמון — יו"ר, חנה מרון וד"ר דוד אלכסנדר. אבל ההנהלה הציבורית של התיאטרון החיפאי לא אהבה שלא הביאו אותה בסוד מינוי הבוררים, והחליטה להוסיף עוד שניים: ד"ר עליזה שנהר (שדיברה על שמועות ב"סיבה למסיבה" האחרון) וזאב שרמן "כדי לייצג את הצד של חיפה". איש לא התייעץ עם שלושת הבוררים המקצועיים על מינוי הבוררים המוניציפאליים, והועדה המורחבת התבקשה להגיש מסקנות תוך 30 יום מחתימת כתב המינוי.

יש רק בעיה קטנה אחת: ד"ר שנהר היא חברת ההנהלה הציבורית של התיאטרון, ולפיכך נדמה שאין לה מקום בבוררות, האמורה להיות בלתי תלויה, בין התיאטרון אותו היא מנהלת, לבין השחקנית שלה בסכסוך עם התיאטרון. אילו היה מדובר במקום מתוקן היה טעם להניח שהיא הרי תייצג את האינטרס של ההנהלה. אבל כיוון שמדובר במקום כמו חיפה, צריך לחשוש שמא היא תייצג את האינטרס של ההנהלה הציבורית של תיאטרון חיפה, שהיא באורח מסורתי נגד ההנהלה בפועל של התיאטרון, ולצד השחקנית הפגועה. תיאטרון חיפה הוא המוסד היחידי שאני מכיר, שהנהלתו הציבורית פועלת באופן עקבי נגדו, במקום להעניק לו גיבוי כצפוי ממנה, או להחליף את מנהליו, אם אינם ממלאים תפקידים כראוי. כך או כך, תמוה המינוי של שנהר לבוררות.

אפילו מבלי להיכנס לשאלה זו, או לשאלה אם אפשר וצריך לדון בנושא זה בהרכב של חמישה, והאם יש לפרשה זו צד חיפאי כה מובהק המחייב תוספת בוררים מן העיר, או האם המקצוענים יסכימו לפעול בהרכב מורחב באופן מלאכותי, יש כמה בעיות מעשיות: חנה מרון בחו"ל. ד"ר אלכסנדר יוצא לחו"ל. ד"ר עליזה שנהר יוצאת לחו"ל. כך שכונסים הם בוודאי לא יעמדו.

החומר של הרוח

מאת ציונה שמשי

הדוקומנטה בקסל כחויה אמנותית

הדוקומנטה כאירוע אמנותי כבר טופלה ונותחה ותוארה על מרבית כתונותיה המאפיינים הייחודיים לה. עם זאת, חשוב לתאר כמה תופעות הבאות לידי ביטוי בהרבה יצירות, בלי לשכוח שזוהי תערוכה של אוצר אחד, הבוחר את המצגים לפי רגישויותיו. כל ביקורת חייבת לחזור ולהזכיר כי חשיבות התערוכה הינה ללא עוררין, אך אפשר להעמיד סימני שאלה על עצם העובדה ש"בחור מטעם" אחד, קובע סימני דרך לחמש שנים, להרבה פעילות אמנותית ברחבי עולם.

בשעשועי חלוקה מספרית מפתיע לראות שאת אמריקה מייצגים שבעה אמנים, כשמישראל ששה (שני ישראלים לשעבר). מרבית המציגים בשנות הארבעים לחייהם, אבל הרושמים הם מעולם העיצוב, ובני ששים ויותר. לשלושה רבעים מהמשתתפים כבר היה חלק בדוקומנטות קודמות, ובין 120 המשתתפים גם רק מת אחד: בויס מרהים ומשפיע מכולם, וזוי בעבודותיהם של מציגים רבים.

מוצגים רבים בתערוכה מאופיינים בהפעלת כל החושים. כ־15 עבודות, עושות במוסיקה־כחלק־מהיצירה, ובהולק הקלטות של שריקות, רעשים, צפצופים, קולות מים זורמים ורחשים סביבתיים שונים. דווקא אותן היצירות המוקלטות מספקות את ההוויה המרגשת, החזקה ביותר: הדר אשל בר ביצבים כמסמו־מבנים מפיברגלס לבן, הנראים כאשפחמאודים גדולים (אשנות קבורה דמויי ארצו), כשהלל המגחה מרומר לשמיעה מעולה (עיצוב דיגור מגקאם). ב־17 עבודות המראות הינן חלק עיקרי ומשמעותי, בין שהמראה מכניסה את המתבונן ליצירה או שיוצרת משמעויות חדשות וכפולות למה שרואה העין.

רק פסל אחד בכל התערוכה בוצע בטכניקה קלאסית של יציקת ברונזה: פסלו הנפלא של לנבו שהוא לוחם המורכב מפרגמנטים של כל תולדות האנושות הלוחמת. כל היצירות, מבלי יוצא מן הכלל מבוצעות בצורה מעולה ומרשימה. התרגשה שלא חסכו אפילו כאורך אחד למלא אחר רצון האומן, בולטת מכל פינה בתערוכה בצורה נפלאה ומעוררת קנאה.

שני קבוצות עבודות ראויות להערה מיוחדת. האחת היא החדרת המעצבים והאדריכלים לתוך משבצת האמנות. זוהי הבהרה ומיעולה חשובה, הסוגרת חשבון לאחר שנות התמוטות רבות. בתולדות האמנות של ארצות שונות, הקדימה חשיבות המעצב פעמים רבות את כל האמנויות, תנועה שנות דור. היו שנים בהן היה האדריכל האמן היחידי כמעט הנזכר בשמו המלא, הדמבצעים הגדולים ביותר בתולדות האמנות שינו פני עולם ותוקפו לכבותו.

ההבהרה חשובה גם אם המראה בשטח אינו מטלטל במיוחד: אטורה סוטסס האיטלקי, אבי הממפיס, כחדר מלא שעשועי מראות צבעוניים, וצולם חדר האמריקאי בנקודות שעשועיות אך לא מפתיעות, הנס הוליין האוסטרי בתרגיל איזוני על הקהל במוזיאון. נושא המוזיאון כערך ביצירות סיפק תוצאות צורניות לתרגיל בעל חשיבות אידיאולוגית ועיצובית עצומה, אך ללא היבטים חושים או מרחיקי לכת, לא כרעיונות ולא כיצירות עצמאיות.

הקבוצה השניה היא קבוצת העבודות בהן מוניטור הטלוויזיה משמש כאלמנט ציור. המוניטור, הווידיאו והטלוויזיה הינם להם תוקפו ובעלי צפצפים מוכבים ומקובלים על כולם. להפוך אותם לאלמנט מרכזי ביצירה היתה ההלכה מבצעת כדי להגיע לקצה רבה ולהשתמש בכל אותם אין ספור אפשרויות שמעות המכשיר. זהו כמובן גם אחת מבשלותיו. גודל, צבע, צורה פים, עריכה, קצב, קול ומיסר הזמן מבוכפים למסגרת הבבנה ביותר לאמנות היום, ולא מטשטשים כמוא זה את חשיבותו של הרעיון.

לדוגמא ארבע עבודות המרשימות כל אחת בסוגה, והעוסקות באשמדרויות השונות של המדינה: אינגו גינטר יצר מבוסה שיש (רצפה, תקרה, קירות), משקו בין קסטומבה מלכותות לשדר מלחמה מהר. במרכז מבנה שייש, שעל משטחו העליון מוקרנות מבכה ברצף וקצב כמעט בלתי נקלט, אדמה, שמים, פני הארץ מגבוה, קטעי אוירונים. התחושה היא של מיכה אוירה שאדתנו חלק מבבה המוהלים על ידה כאות.

כתוך הסמוך הקירות והרצפה בעיבוד מבנה הרב, משוח בין תורבה למעה. שני עמודים־תורנים, צילינדרים כסופים דמויי רקיטות בין הרצפה לתקרה. בראשם שני מוניטורים, כשבאחד פני זקן ובשני פני צעיר. בתנועה שכמעט אינה מורגשת. לצלילי מוסיקה אריזה של רקיאם המלחמה של בריטן. עוסקת העבודה בתזכורת להפצצת הקתדרלה בקובנטרי שבאנגליה. הפצצה ראשונה זו של הגרמנים באנגליה סימלה את תחילת המלחמה. העיסוק במלחמה, בזכרון ובאשמה תופס מקום נכבד בעבודות מכל הסוגים.

עבודת שיא נפלאה של נם ג'ון פייק, שביצע אותה יחד עם בויס ב־1984 לפי הזמנת מוזיאון ביפן. המדובר בקיר שבו כששים מוניטורים בחלוקה של טריפטיך קלאסי. במרכז, בעשרים יחידות, תמונת ענק מחולקת של מופע בויס לפני קהל, כולל זעקות, לחישות, תחינות וקולות חסרי משמעות. בצדדים אין ספור תמונות זזות של אלמנטים מיצירות בויס, רישומים, צבעים, תלת ממדים, כובעו של בויס העולה באש, רישומי לייזר והתפורקות צורנית. כל זאת בקצב מהיר במוסיקה ובקולו של בויס, וחוות חושים שמעטות כמוה זכורות לי. כמות הנפוסים הקבועה היושבת שם מחזקת את הקביעה הזאת.

מרי בז לפונטיין מבלגיה הציבה מבנה שחור, שאורויו דמויי קיר בכנסיה. בבניה גיאומטרית, בחזית, ארבעים מוניטורים בגדלים שונים ובגוונים שידור שונים (שחור לבן) וברצוף התרבה שנות להתמונות זהות. [illegible] חלק גדול בתנועה מאוכה. להגיד שזה היה מחכים לא יבכא את גודל החוויה. להגיד שזה היה גדול איבה הגדרה מקצועית. להגיד "לבוא לראות כדי להבין על מה אני מדברת" יהיה פרוסע. אפשר רק להגיד שזה היתה עבודה הממצה את רוח תקופתנו בהשפעות על עולם אליים קדמונים ומיתולוגיה שאין לנו מה לעשות איתה היום. עם מוניטורים יש ריש.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 כי הוגשה למשרדי הועדה המקומית "מבוא העמקים" בנצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 56/86. מוגש ע"י ה"ה וליד + סמיר + צלאח + מוחמד גאנם מישוב ריינה גוש 17521 חלקה 17. מהות ההקלה: אי שמירת מרווח מינימאלי מצד מערבי.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה המקומית רחוב כרמל 2/5 בנצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קנר
יו"ר הועדה

ציילון · הודו · נפאל · תאילנד · פיליפינים
סינגפור · קוריאה · סין · יפן ועוד

המזרח־הרחוק
אוסטרליה וניו־זילנד

* סיורים מיוחדים בספט'־נובמבר, במסלולים מרתקים ובהדרכה מעולה - בתנאים האטרקטיביים ביותר המוצעים בארץ.
סיורים ל־30־38 ימים, מ־$2,890 בלבד!
(לצעירים מ־$2,690).
* טיסות לכל המזרח־הרחוק, לאוסטרליה ו"סביב העולם" (מיעדים רבים באירופה) בתנאים המעולים ביותר!

סיולי יפן־ישראל
רח' יהודה הלוי 89, ת"א
טל. 03-615813, 03-440287, 03-5461529
בסיוע המרכז לקשרי תרבות ותיירות יפן־ישראל
ביצוע טיולים ברשיון משרד התיירות מס. 131

פ.ס. סופס בע"מ
חֲשַׁבְשֶׁבֶת
ה־IBM של התוכנות העיסקיות
דרך פ"ת 65, ת"א טל: 261146 (03)

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־08.00 — 21.00
פרסום פון
אשראי מיוחד!!!
03—735588/9, 03—738707
03—735590, 03—727630

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
קרן החינוך לישראל

מכרז בניה 81/657/87

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית מעון יום צורית.
2. הבנין המתוכנן הוא: 230 מ"ר
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל ביום ה' 6.8.87 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00—12.00 תמורת תשלום של 250 שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 31.8.87. הפגישה במזכירות צורית
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום ד' 9.9.87 שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969 לפי סיווג ביצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל

מכרז בניה 81/656/87

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מזמינה בזאת הצעות מקבלני בנין לבניית [illegible]
2. [illegible]
3. את תנאי המכרז והחומר הקשור בו אפשר לקבל החל ביום ה' 6.8.87 בבנין הסוכנות, תל־אביב, רח' קפלן 17, בחדר 717 בין השעות 9.00—12.00 תמורת תשלום של 100 שקל חדש אשר לא יוחזר.
4. סיור קבלנים יתקיים ביום ב' 17.8.87 הפגישה [illegible] עד ליום ד' 26.8.87
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי הסוכנות בכתובת המצוינת בסעיף 3 לעיל עד ליום [illegible] שעה 13.00.
6. על המשתתפים במכרז זה להיות רשומים לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969 לפי סיווג ביצועי וכספי מתאים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

• קהיר • מונטה קרלו • רינו נבדה • סאן־סיטי •

למבקרים בקאזינו בחו"ל
ניתן להשיג שוב את הספר
קאזינו
מאת חיים מלמד
מדריך ההימורים לישראלי בחו"ל
עצות • המלצות • שיטות • מקומיים
שלח שיק ע"ס 17 ש"ח בלבד [illegible]
לת.ד. 3171 ת"א עבור מדריך ההימורים
ונשלח לך ספרך

לחברת סולכור טרקטורים ומיכון
עם האיחוד איחולי הצלחה ושגשוג
Intermed Conventional Services (Israel) Ltd
רח' מאפו 18 תל אביב 64363
טלפון: 221310, 221424

לסולכור טרקטורים ומיכון
ברכות לרגל איחודכם, עלו והצליחו
מאחל
שמשון בהר"י: סוכן מכס ותובלה
דרך פ"ת 44 ת"א
טלפונים 375737, 371134, 373727

לסולכור טרקטורים ומיכון
עלו והצליחו בשותפות החדשה
מאת: מוסך הצומת
תיקון טרקטורים ושרות
06-588483

לסולכור טרקטורים ומיכון
הרבה הצלחה לשותפות החדשה
מאחל
מוסך צפון
כפר תבור
טלפונים: 767702, 06-766622

לסולכור טרקטורים ומיכון
שפע ברכות לשותפות החדשה
מאחל
ברקאי הובלות
מושב סתריה

לסולכור טרקטורים ומיכון
עלו והצליחו בשותפות החדשה
מאת
שרותי ציוד למכונות בע"מ
אזור התעשיה אשקלון
טלפון 051-23811

הנמל החדש
קואופרטיב להובלת משאות
הנמל החדש בע"מ
מובילי מטענים כלליים, מטענים בצובר, יבוא יצוא והובלות ציוד כבד
מברכת את סולכור טרקטורים ומיכון
לרגל האיחוד
משרד ראשי: חיפה רח' הנמל 45 טל' 04-667771-2-3-4-5
גזברות: רח' הנמל 53 ת.ד. 1221, טל' 04-666958
אשדוד: בנמל אשדוד ביתן 12 טל' 21484 — 055-33551

לסולכור טרטורים ומיכון
שפע ברכות לרגל הקמת החברה החדשה
יעקב הראל
שרותי שדה לטרקטורים וציוד חקלאי
טלפון 08-457259

לסולכור טרקטורים ומיכון
שפע ברכות
ליום איחוד החברה החדשה
עלו והצליחו
מאחלים
לשמ־אילת מערכות מידע בע"מ
יצרני תוכנת "מכלול" לניהול מוסכים

לסולכור — טרקטורים ומיכון
לידרן עמוס ואייקי
מיטב הברכות והאיחולים
בדרככם החדשה
אימום תעשיות תוכנה בע"מ
המסגר 56, ת"א טל: 336713

לסולכור טרקטורים ומיכון
עלו והצליחו
עם איחודכם בשותפות החדשה
מאת
הניפור בע"מ
תוצרת הארץ 15
טלפון 255674, 03-255919

לסולכור טרקטורים ומיכון
מיטב האיחולים לרגל איחוד
שתי החברות עלו והצליחו
מאחל
א.כרמל ובנו סוכנות לביטוח
בידידות יואל
ביאליק 7 ר"ג 03-659995

סולכור

דין פרוטה / לאה פורת

אנטרטיינמנט זה לא בדיוק בידור

הבטיחו ללקוחות מאות הצעות לבילוי בהנחה של 50 אחוז לרובן, אבל מתברר שההנחות קטנות בהרבה מזה וכפופות לסייגים שונים

"אנטרטיינמנט", היא חברה אמריקאית המתמחה זה 26 שנה בתכניות הנחות בתחומי הבידור, הבילוי, הנופש, הספורט, התרבות והדיוב. העסק מבוסס על הסכמים בין "אנטרטיינמנט" לבין חברות המעוניינות להשתתף בתכנית שעל-פיה מתחייבות החברות להעניק הנחות, בשיעורים שהוסכם עליהם, לכל לקוח שיציג כרטיס או תלוש המעיד שהוא חבר במועדון "אנטרטיינמנט".

כדי להיות חבר במועדון, כל מה שצריך הוא לשלם סכום חד-פעמי בגודלה השנה ותמורתו מקבלים חוברת הכוללת בדרך-כלל מאות תלושי הנחה למקומות בילוי שונים. מי מרוויח מהעסק? לכאורה, כולם: קודם-כל חברת "אנטרטיינמנט" המכניסה לכיסה, לאחר ניכוי ההוצאות, את הכספים שהיא גובה מן החברים. אחר-כך מרוויחים גם בעלי העסקים שחתמו על הסכם עם המועדון, עקב הגדלת מספר הלקוחות שלהם. אמנם הם מעניקים הנחות (על טיב ההנחות עוד ידובר להלן), אך אלו בטלות בשישים בהשוואה להגדלת המחזור. גם הצרכנים, חברי המועדון-האמורים להרוויח: תמורת תשלום לא-גדול יחסית, הם יכולים לזכות בהנחות בשיעורים העולים פי-כמה מהסכום שהשקיעו.

עכשיו אנו באים לעניין הישראלי: בשנה שעברה, הוקם בישראל סניף של המועדון ויקרא שמו אצלנו אנטרטיינמנט ישראל. ובכל שנה מוסיפים את שתי הספרות האחרונות של השנה. השנה זה נקרא "אנטרטיינמנט ישראל 1987". אגב האות נון לא השמטה בטעות, אלא "לנחיות היגוי, כפי שהמלה נהגית בארה"ב", כדברי המסבר בחוברת של המועדון הישראלי. עיינתי בחוברת שהוציא המועדון הישראלי ומצאתי בה מאות תלושי הנחות בתחומים הבאים: ארוחות במסעדות, בפאבים ובבתי-קפה, הצגות תיאטרון, קונצרטים, הקפצות מחול, הצגות קולנוע, מוזיאונים, הופעות בידור, כניסה למגרשי טניס, סקווש, גולף, שחייה, רכיבה, צלילה, בתי-מלון, בתי-הארחה, סיורים, טיולים, הפלגות ועוד 66 הצעות מיוחדות כגון בתי-אופנה, חנויות תכשיטים ועוד. הקיצור, פיתוי אדיר תמורת תשלום חד-פעמי של 86 ש"ח.

אנא השאר תשר

אם זה כל-כך טוב, מה כל-כך רע? אומר לכם מה כל-כך רע: ההבטחות לגובה ההנחות אינן עומדות במבחן המציאות. הרי גובה ההנחות, ובעיקר האמינות, הן בסיסו של כל העסק. הנה נופלי קלות בחוברת העבה שקיבלו השנה חברי מועדון "אנטרטיינמנט ישראל "87" והתחיל לקרוא.

על הכריכה החיצונית אנו מוצאים את המשפט המבטיח: "מאות הצעות לבילוי, מסעדות, סרטים, תיאטראות, ספורט, בתי-מלון, קניות ועוד. 50 אחוז הנחה לרוכש". נפתח את כריכת הספר. המצא כבר הפנימי של הכריכה ההנחיה זו: "קרא בעיון את תקנון השימוש המופיע בפנים הכריכה האחורית של הספר. קרא כל שורה". בהפך איפוא את הספר ונפתח את פנים הכריכה האחורית. בין כל הסעיפים המרכיבים את תקנון השימוש, כמו העובדה שכרטיס היותר הפלאסטי אינו ניתן להעברה, אנו מוצאים סעיף זה: "בכל המסעדות בהן מוצעת הנחה נוסח 50% הנחה על כל הזמנת מזון, יוכלו אדם אחד או יותר ליהנות מהנחה של 50% מחשבון המזון, בדרך-כלל ללא משקאות, עד לערך מרבי המצוין על גבי השובר... אין להציג יותר משובר אחד או כרטיס אחד לשולחן". סעיף אחר אומר: "תשר (טיפ) מהווה חלק חשוב משכרם של המלצרים. התייחסותם החיובית של המלצרים חשובה להצלחת תכנית האנטרטיינמנט: אם בהנית מהשירות אנא השאר תשר בגובה 10%-15% מסך החשבון (מבלי להתחשב בהנחה שקיבלת)."

עודף-הוחזר בצירוף התנצלות

הקוראת יונה עמרי-ליבינגר שלחה למדור מכתב זה:

"לאחר שקראתי במדור "דין פרוטה" (מיום 23.7.87) את הכתבה "ציון אקסקלוסיב במד-של", ראיתי לי להתכבד להביא לפניך ולפני הקוראים כי אפשר גם אחרת. וזה סיפור המעשה: "באחד הלילות (לפני כחודשיים בערך) נכנסנו חבורה עליזה של עשרה למועדון ביפו ושמו "המרתף הקטן". ההצגה היתה מושלמת. הומור בורים, משחר-משחר בפני עצמו, השמיע שירים רוסיים בקולו המיוחד והנהדר. גם השירות, האוכל והאווירה היו טובים. כולנו חווינו חוויה נעימה מאד. הוגש לנו חשבון על סך 470 ש"ח, שכלל גם ארוחה קלה. שילמנו ויצאנו בהרגשה טובה. למחרת בבוקר, צילצל בביתי הטלפון ולהפתעתי התקשרה אלי אחת מעובדות "המרתף הקטן" (היתה זו תושיה מצרס לאתר אחת מהחבורה) וביקשה להתנצל על שבטעות גבו מאתנו סכום עודף בסך 70 ש"ח. היא ביקשה לדעת באיזו דרך להחזיר את הכסף. אחרי הלם ההפתעה, מסרתי לה את כתובתי. לאחר שבועיים קיבלנו הביתה את הכסף, בצירוף מכתב התנצלות".

נחזור לתחילת החוברת. בעמודים השני השלישי אנו מוצאים פירוט של סוגי בתי-העסק שאפשר לקבל בהם הנחות. בסעיפים המדברים על מסעדות לסוגיהן, חוזרת שוב ושוב ההבטחה כי ההנחות הן בשיעורים של 50 אחוז. גם בסעיפים ספורט, תיירות ונופש מבטיחים הנחה של 50 אחוז. בדף הבא יש פירוט נוסף המסביר את סוגי ההנחות. כאן מתחיל להופיע רמז ראשון על טיב ההנחה המכונה 50 אחוז. וכך נאמר בדברי ההסבר: "סוג הנחה זה מוצע על-ידי רוב המסעדות המתפרסמות בספר. אתם חוסכים 50% ממחיר הארוחה (בדרך-כלל ללא משקאות) עד לגובה מרבי המצוין על גבי כל שובר ומייצג את מחירה של ארוחה ממוצעת אחת באותה מסעדה".

שימו לב: א). ההנחה אינה חלה על משקאות שהם מרכיב יקר בדרך כלל בארוחות במסעדות; ב) ההנחה היא עד לגובה מרבי המוגדר על-ידי מועדון אנטרטיינמנט כ"מייצג מחירה של ארוחה ממוצעת אחת באותה מסעדה". עכשיו שימו לב מהו באמת גובה ההנחה המרבית. כל מה שצריך לעשות הוא לדפדף בין השוברים, ואז מגלים כי הרוב המכריע של ההנחה המרבית הוא עשרה דולרים, ורק מעטים בין 15 ל-20 דולר. מי שמכיר את מחירי המסעדות בארץ יודע כי בעשרה דולרים. אפשר, במקרה הטוב, לכסות חצי ארוחה של סועד אחד ובמקרה הגרוע, רבע ארוחה ואף פחות מזה. וכך כאשר סועד אדם אחד בלבד. הרי בדרך-כלל באים לאכול בזוגות, לפעמים זוג אחד, לפעמים שניים, שלושה או ארבעה זוגות. ואם כולם יושבים סביב שולחן אחד, אפשר לקבל רק הנחה אחת. הנה סיפור שקרה: שני זוגות הלכו לאכול במסעדה ידועה בתל-אביב. החשבון הסופי היה 160 ש"ח. אחד הסועדים שלף בגאווה את כרטיס האנטרטיינמנט. המלצר קיבל את הכרטיס וזיכה אותו ב-16 ש"ח — סכום שהוא ערך לעשרה דולרים. ערך ההנחה: עשרה אחוזים בדיוק.

בתחום התיירות הנופש יש המתיימנות מסוג אחר: ההנחות הן אמנם במקרים רבים בשיעור 50 אחוז, אבל הן ניתנות על "בסיס מקום פנוי", כלומר, הסיכוי לזכות בהנחה בעונה שואף לאפס. אפשר להביא עוד דוגמאות מסוג זה, שפירושן המעשי הוא שההנחה אינה הנחה. אבל נראה לי שאפשר להסתפק בדוגמאות שניתנו כאן. למען האיזון, אציין כי מתוך מאות בתי-העסק הנכללים בתכנית, יש שנותנים הנחות אמיתיות. אבל למרבה הצער, המדובר בחלק קטן מן הרשימה. זכרו את ההבטחה הניתנת בכריכת הספר, בדבר הנחה של 50 אחוז ברוב המקומות.

ביקשנו את תגובת מנהל "אנטרטיינמנט ישראל", מיכה ריינר. הוא הודה שעניין המסעדות התעורר בעיה, אך לדבריו, יש סיבה לכך: ההנחות שנקבעו בעת חתימת ההסכמים, לפני שנה, היו מבוססות על מחירים מרביים שהיו בתוקף אותו זמן. בינתיים, לטענתו, המחירים עלו בעשרות אחוזים (?) ובסכום שהיה אפשר אז להשיג ארוחה אחת, אפשר להשיג היום פחות. לנו נראה, שיש הפריזה רבה בדברי ריינר, או שבשעתם לא אמרו בעלי המסעדות את האמת על המחירים. מכל מקום, הוא מסכים ששיטה זו לא הוכחה כטובה. בשנה הבאה בדעת החברה לבסס את ההנחות על מוצרים, כלומר, ארוחה חינם מול ארוחה משולמת. היה כדאי שגם ידאג שבעלי העסקים יוזידו את ההגבלות, כמו "פרט לחודשים יולי, אוגוסט וספטמבר וחגי ישראל", כדי שההנחות יהיו אמיתיות.

בינתיים, למרגו שוב שאסור לקנות חתול בשק, ואפילו — ואולי דווקא — הצעה מפתה כמו הנחות מפליגות על מאות מוצרים, מחייבת בדיקה יסודית.

מי ישלם את הפנסיות באיטליה

מאת חולדה ליברנומה

בעית תשלום הפנסיה לקשישים החריפה בשנים האחרונות, ומסמלת את כשלונה החלקי של מדינת הסעד האיטלקית

פירנצה

השאלה מי ישלם את הפנסיות בעוד עשר שנים אינה נשאלת רק בישראל אלא גם באיטליה. אחת משבע המדינות המתועשות בעולם, הבעיה החריפה בשנים האחרונות ומדיה יגדלו בתוך עשר השנים הבאות. קובע סקר רשמי לפיו מתה כיום העם האיטלקי יותר מ-57 מיליון נפש. אם יימשך המצב העכשוי יעברו מהעולם בתוך יובל שנים בני טוסקנה, ליגוריה ואמיליה שנתנו לעולם בין היתר את ליאונרדו דה וינצ'י, את קולומבוס מגלה אמריקה, את אמריגו וספוצ'י שנתן לה את שמה, את הארקטי ממציא הרדיו. בעוד הילודה יורדת בכל רחבי המדינה מאריכים האיטלקים לחיות, ובעתיד הקרוב יפחת מספר עובדים שיצטרכו לשאת בעול תשלום פנסיות למספר גדל של קשישים.

בצד תופעה זו גדלה מידי שנה האבטלה, בעיקר של צעירים המחפשים עבודה בפעם הראשונה. מספרם של אלה הגיע באחרונה, לפי נתונים רשמיים, לשלושה מיליון. ההצעה להנמיך את גיל הפנסיה כדי להרחיב את שוק העבודה לצעירים נתקלת במשבר קרן הביטוח הלאומי, בעוד תכניות הסבה לעובדים שנפלטו ממקומות עבודתם עקב הקידמה הטכנולוגית עודם בשלבי יישום ראשוניים.

הפנסיה באיטליה משולמת על-ידי קרן ביטוח אחת, בעקבות רפורמה שביטלה בסוף שנות השבעים את הקרנות השונות שהיו קיימות עד אז. נותר רק מספר מצומצם של קרנות כמו זו של הנוטריונים ושל העיתונאים. קרן הביטוח הלאומי משלמת פנסיה לא רק לעובדים וליורשיהם אלא גם קצבה מינימלית למחוסרי אמצעים וכן את מענקי המובטלים. מסי העובדים אינם זהים. בעוד השכירים משלמים 7.5 אחוזים משכרם ברוטו (בנוסף ל-18.8 אחוז שמשלמים נותני העבודה) משלמים מסיבות פוליטיות חקלאים ועצמאים הרבה פחות. נטל הפנסיות באיטליה הוא כיום לפי חישובי הקרן המטבע הבינלאומית 12 אחוז מהתוצר הלאומי והוא עשוי להגיע ל-20 אחוז ב-2025 אם לא ישתנה החוק הנוכחי. בכנס שנערך במילנו בשבוע השלישי של יולי התחכמו מומחים בבעיה. הוצע להגמיד את גג מכסימום הפנסיה (שהוא כיום, לאחר שנות מאבק ארוכות של הבכירים, 31 מיליון לירטות בשנה — 1300 לירטות לדולר) ולעודד פנסיה משלימה של חברות ביטוח פרטיות לפי הסכמים מיוחדים עם האיגודים המקצועיים והתאחדות בעלי עסקים. הצעה זו שעובדה על-ידי איגודי העובדים הקאתולים והסוציאל-דמוקרטים נתקלה בהתנגדות מנהלי קרן הביטוח הלאומית, המבקשים להלחם על תכנית הפנסיות המשלימות. גם התאחדות בעלי העסקים אינה שמחה בתכנית שתטיל עליהם נטל כספי נוסף.

רבים מהעובדים מתאמצים להשלים את הפנסיה הממלכתית על-ידי הפוליסות שמציעות כמה שנים חברות הביטוח הפרטיות. ההורם המוגבר של כספים לפוליסות אלה מסביר את שגשוגן חסר התקדים של חברות הביטוח הפרטיות. לפי נתונים של ארגון חברות אלה גדל אשתקד ב-30 אחוז הסכום שהושקע בפוליסות ביטוח חיים ופנסיה ביחס למה שהיה ב-1985. הצעת איגודי העובדים כוללת אפשרות של שימוש בחלק או בכל סכום הפיצויים להשקעה בפוליסת ביטוח משלימה. תוך הדגשה שבעוד הפנסיה הממלכתית נקבעת על-ידי החוק, הפוליסה המשלימה תיקבע לפי רצון העובד בהתאם לחוזים מיוחדים שיחתמו האיגודים יחד עם המעסיקים וחברות הביטוח.

ספק אם תוכה ברוב פרלמנטארי הצעה להעלאת גיל הפנסיה, ויש להניח שייעשו מאמצים ליישם את הצעת האיגודים לפנסיה משלימה. זוהי מכל מקום אחת השאלות החשובות עמן יצטרך להתמודד הפרלמנט שנבחר זה עתה. באמצע יולי קבעה הממשלה האיטלקית תאריך לכביסתו הסופית של חוק הביטוח הרפואי משנת 1978. לפיו רופא קופת חולים הממלכתית אינו רשאי לשרת יותר מ-1800 חולים. כיום, רופאים רבים, בעיקר בערי הצפון, מקבלים גם יותר מ-2500 חולים. הם אינם מסוגלים לעקוב אחרי החולים, והופכים למעשה לפקידים רושמי תרופות. או שהחולים נשלחים על ידיהם לבתי חולים בהם הדוחק בלתי נסבל. כל זאת בעוד לפי האומדן קרוב לשבעים אלף בוגרי האוניברסיטאות ברפואה מובטלים או אינם עובדים במקצועם. בסתיו יצטרכו קרוב לשלשה מיליון איטלקים לחפש להם רופא קופת חולים חדש, אתגר כבד למדי למנגנון הביטוח הרפואי שהפך בשנים האחרונות אחד ממוקדי השחיתות הציבורית.

עידוד לקליינטיזם מפלגתי

השירות הרפואי הממלכתי מנוהל כיום בעיקר בידי פעילי מפלגות ומקורביהם ולא בידי מומחים ואנשי הסגל הרפואי. משרד הבריאות קובע את קווי המדיניות הכללית בלבד, וכן דואג למימון השירות הרפואי. אך השירות עצמו מנוהל בידי רשויות המחוזות והעיריות שבטבלותם בין היתר רכוש קופת החולים, לרבות בתי החולים. העם האיטלקי וארצו מחולקים ליחידות סיוע רפאי מקומי על-פי מפתח של מספר תושבים במרחב גיאוגרפי. בערים הגדולות ישנן כמה יחידות, ואילו בערי השדה יחידה אחת. באיזורים בהם העיור מועט יותר מצרפים כפרים ועיירות אחדים ליחידת סיוע אחת. הוועדות הממונות על רכישת ציוד, על ניהול בתי חולים ועל האדמיניסטרציה הכללית הן בעיקרן של עסקנים פוליטיים, ומינוי הפקידות נעשה בחלקו לפי מפתח פוליטי. ארגון זה מעודד קליינטליזם מפלגתי שהיה עד כה בעוכרי שירות יעיל. עלות השירות הרפואי באיטליה גדלה בשנים האחרונות, ולמרות העובדה שהשכירים משלמים 11 אחוז משכרם ברוטו למימון הביטוח הם חייבים גם בתשלום חלק ממחיר תרופות ובדיקות. כדי להתמודד עם קיצוצים תקציביים של הקרן, החליטה הממשלה להעלות את אחוז ההשתתפות של עצמאים במימונה שהצטמצמה עד כה ב-7.5 אחוזים בלבד. הגם שלמעשה האחוז נמוך הרבה מפני שמרבית העצמאים מצליחים להעלים חלק משכרם. אף על פי כן החליטו ארגוני הסוחרים ובעלי המלאכה לסרב לשלם את היטלים הנוספים ובסיבות פוליטיות תומכים בהם הקומוניסטים (וזאת למרות התנגדות האיגודים) והלק מחברי מפלגת הממשלה של הנוצרים-דמוקרטים. עם מצב בשטח זה תצטרך להתמודד הממשלה החדשה לכשתקום, ולא נותר לה אלא לאפשר לעצמאים להמשיך להשתמט חלקית ממימון הביטוח הרפואי ולהעלות את הנטל המוטל על שכירים ופנסיונרים או להתעקש על העמדה הנוכחית. התאריך האחרון שנקבע לתשלום — 25 ביולי, ודאי ידחה עד לסתיו.

משבר יעילות הביטוח הרפואי משפיע על המצב במגזר. כאות בתי חולים ומרפאות פרטיות נפתחו במהלך השנים כדי למלא את בה שהשירות הממלכתי אינו מצליח לעשות. מי שהפרוטה בכיסו יוצא לארצות השכנות, בעיקר לשוויץ ולגרמניה, כשאת הוצאות הריפוי שם מכסה בחלקו הביטוח הפרטי בחברות ביטוח שעסקיהן משגשגים גם בשטח זה. מהמשבר המתמיד בשירות הלאומי נהנים גם בפעלי התרופות, מרכזים פרטיים לריפוי למינוים המנצלים את חוסר רצונו ויכולתו של רופא הביטוח לעשות את מלאכתו נאמנה ואת הנכונה האנפיינית לבתי החולים הציבוריים. קיים איפוא אינטרס לשמור על המצב הנוכחי. מצד קבוצות לחץ במפלגות, העצמאים, הרופאים ואנשי עסקים פרטיים הקשורים במגזר. משרד האוצר, הבריאות והאיגודים המקצועיים מוצאים עצמם מעבר השני של מתרס זה. כשאלה ואלה מכירים בכשלונה החלקי של מדינת הסעד האיטלקית.

מה זה להיות כוויתי

מאת אלן קואל

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

"להיות כוויתי פירושו להיות בעל זכויות יתר רבות", אומר דיפלומט מערב אירופי, אבל אם אתה עובד זר, אתה צפוי לניצול"

במלון מפואר בכווית יכול אדם אמיד לקבל מזון שוויצי ממלצר ממזרח אסיה הלבוש כבייר שועלים אנגלי, בעוד שלישית מיתרים מנגנת מוסיקה הנשמעת לבית וינאית. גם במרכזי הקניה, שמיזוג האוויר בהם מפיג את חום המפרץ, יכול אדם לקנות מזוודת עגל בעלת שם יוקרתי בצרפת (8000 דולר) או טלפון לרולס רויס (4000 דולר) למכשיר [illegible] שוודי ועוד צעצועים מצעצועים שונים. בימי ראשון בערב מתאספת בין מרכזי הקניה ובין הבניינים רבי הקומות קבוצות גדולות של אנשים אמידים פונות ליד הכנסיה הקאתולית. הם אורחי מהודו וסרי לאנקה שמשבו לכווית על-ידי שירות הסירות של כספי הנפט, כדי לבצע את עבודות הכפיים עליהן מתבלים מלמעלה תושבי כווית שלאלוהותם העמיד חלק ממשלוחי הנפט שלהם תחת הגנה חוסת אמריקאית.

בכווית, כמו במקומות אחרים במפרץ, הייצוא הוא נפט. כל דבר אחר הוא יבוא, כולל אנשים. מבין תושבי כווית המונים 1.7 מיליון איש, רק 600 אלף עד 700 אלף הם אזרחים הנחלקים לקטיגוריות. אלו הנמנים על הגבוהה שבקטגוריות רשאים להיבחר לפרלמנט, שפוזר ללא הגבלת זמן בשנה שעברה, כדי לבלום תנוחה קלה לקראת דמוקרטיה במדינה הנשלטת בידי משפחת מלוכה. הורים במדינה רבים, כולל 400 אלף פקיסטאנים, 3,500 אמריקאים העובדים בעיקר בתעשיית הנפט, ועשרות אלפי איש מתת הינשת ההודית והבאים לכווית במסגרת שיטה המכונה "חסות" שבלעדיה לא היו יכולים להשיג רשיון עבודה.

שיטה זו גובה את ליטרת הבשר שלה. כך, למשל, סיפרה הודית מגודה שכאשר עמד רשיון העבודה שלה לפקוע, היא פנתה לכוויתי שהעניק לה את החסות לפני כמה שנים. [illegible] הערבות שלו. אחרים, היא סיפרה, יקנו חסות במחיר 1200 דולר, ואז ימכרו אותה בסכום גבוה יותר לאנשים המעוניינים בעובר או עובדת כפיים. "בכל חצי האי הזה יש מסורת של עבדות", אמר דיפלומט מערב אירופי. עוד ב-1964, הוסיף, נמכרו עבדים בגלוי בכמה חלקים במפרץ. "להיות כוויתי פירושו להיות בעל זכויות יתר רבות", המשיך. "אבל אם אתה עובד זר, אתה צפוי לניצול ולחיים בתנאים גרועים יותר על פי אמות המידה הכוויתיות".

סאלח סאלמן אל אסאר פירסם לא מכבר בעיתונו הכוויתי מודעה המשתרעת על עמוד שלם וכוללת התנצלות התחייבות. הסיבה לכך היתה שבן משפחתו יחד עם מוסלמי שיעי כוויתי אחר נהרגו לא מכבר כאשר ניסו לחבל במכונית חומר נפץ ליד משרד אייר פראנס. "אם תקרית זו נועדה נגד כווית ועמה", נאמר במודעה על-פי תרגום חופשי מערבית, "אזי הם נשפטו על-ידי האל. אם הם הולכו שולל על-ידי כמה אלמנטים או סיעות הרוצים לפגוע בכווית, אזי אנו מכריזים על תמיכתנו בכל אשינו והאמיר ויורש העצר שלו והעם הכוויתי". זו היתה הדוגמא האחרונה לאי הנחת המתח המתגבר היטב המפלגים כעת בין הרוב הסוני בכווית והמיעוט השיעי המונה 30 אחוז. שני השיעים שנהרגו מקורם יותר [illegible] איראן. לדברי שלטונות כווית הם הלכו לשם כדי לקבל הכשרה בפעילות חבלה. בניגוד לדעה ולתדמית שרדיקאלים שיעים צומחים בקרב העניים המקופחים במדינות ערב, כמו בלבנון, על-פי השמועה נמנו השניים על המעמד הבינוני. אחד מהם עבד בחברה לתעופה כוויתית, ואילו השני בחברת נפט.

גם עובדה זו הפעילה פעמון אזעקה בקרב שליטי המדינה, שעל-פי השמועה חוששים שלא יהיה די ברווחה החומרית של כווית. אחת המדינות העשירות בעולם, כדי שהתושבים יעמידו את ההזדהות עם המדינה לפני ההזדהות עם הדת. "המחוייבות שלהם היא בל תיאמן", אמר סוציולוג סוני. לדבריו גבור חששת השלטונות בעקבות קריאת תגר שיעית בקולג'ים של כווית. שם, למשל, הראה מישאל דעת קהל [illegible] אלמוניות למשיבים, אמר הסוציולוג, אך סטודנטים רבים התעקשו וחתמו את שמותיהם שהראו כי הם באבאים למשפחות שיעיות. "זה הדאיג אותי יותר מכל", אמר הסוציולוג. "זו היתה קריאת תגר". לחשש זה שותפות יצרניות נפט אחרות במפרץ, בעיקר ערב הסעודית ובחריין. דיפלומטים מערביים אומרים שהשלטונות הולד כעת למנוע גישה משיעים לתפקידים רגישים בצבא ובמנגנוני הביטחון. "דבר זה מעודד סינה בקרב השיעים", אמר הסוציולוג, "אבל הם פחדנים מכדי לומר זאת בגלוי".

הקשיים הכלכליים בהם נתקלת כווית הניעה את השלטונות לקצץ קיצוץ דרסטי בפרוייקטים של שעשועים ופנאי ותכניות בנייה יוקרתיות. כווית יכולה להתפאר ברחבת החלקה על קרח וגן שעשועים וגורדי שחקים רבים. אולם כלכלתה, כמו זו של מדינות נפט אחרות, סבלה מהירידה במחירי הנפט של שנות השמונים, אף כי באורח יחסי בלבד. "על אף תבוסות וכשלונות במצועד הראשונה של שנות השמונים", נאמר בדו"ח המשב הכלכלי האחרון שנכתב בשגרירות האמריקאית באפריל 1987, "כווית בעלת כלכלה המבוססת על נפט, ממשיכה להיות אחת המדינות העשירות ביותר בעולם". עם זאת, נאמר בדו"ח, ההולקה לגולגולת של עושר המדינה ירדה "מ-11,670 ב-1985 לכעשרת אלפים ב-1986, או מחצית השיא של 1980 שעמד על עשרים אלף". "כמה מהכוויתיים העשירים ביותר נוסעים כעת בחברות תעופה", אמר בריטי המתגורר במקום. "הם מכרו את המטוסים הפרטיים שלהם".

תיק תעופה / זהר בלומנקרנץ

תנאים קשים באורלי

ישראל רוחשת מצרפת להעתיק את אולם הנוסעים היוצאים בטיסות שכר ממנמל התעופה אורלי שבפריז למקום אחר. הנושא אמור לידון על-ידי תת שר התחבורה של צרפת, עם הגעתו בימים אלה לפריז של נציג חרש מישראל. לטענת ישראל ונציגי חברות תעופת השכר שלה, "ארקיע" ו"סאן דור", אין באולם הנוסעים היוצאים שירותים מינימליים לציבור נוסעי טיסות השכר לארץ. אין באולם הנוסעים היוצאים שירותים, אין אפשרות ליהנות משתיה, ואף לא ספסלים לישיבה. אין עגלות נשיאה לתיקים ומזוודות. אין דוכנים לביצוע הבדיקה הבטחונית השגרתית של פתיחת המזוודות. הפעולה מתבצעת על הרצפה. אין מקום מתאים לתשאל בו זמנית מספר נוסעים, והפעילות מתבצעת בצורה מאולתרת למרי בפינות השונות של האולם. אולם הנוסעים היוצאים בטיסות שכר לארץ ממוקם במרתף בקצה מרוחק של כל שאר אולמות היציאה של חברות התעופה האחרות. ישראל ונציגי חברות תעופת השכר דורשים מצרפת להעביר את האולם סמוך למקום היציאה של חברות תעופה סדירות כמו "אל על", המצויד באמצעי אבטחה מתאימים. ישראל ונציגי חברות תעופת השכר מבקשים לנקוט ביוזמה להעברת האולם לקראת התגברות עונת תיירות הקיץ. שלטונות צרפת דחו בעבר דרישה דומה של ישראל בנושא זה.

"ארקיע" ו"סאן דור" לרודוס ופינלנד. חברות השכר של ישראל, יבירילו את מספר טיסותיהן, לרודוס ולפינלנד בעונת תיירות החורף והאביב בשנה הקרובה. בכנס את לקחי עונת תיירות הקיץ השנה החולפת בטיסות הבינלאומיות של חברות תעופת השכר, אמר מנכ"ל "ארקיע", יוסף רוזן, כי לאחר הביקוש הרב שעלה בחיבה על היוצא בעונת הקייץ האחרונה לטיסות לאי יוון, תגדיל החברה את תדירות טיסותיה לרודוס בעונה בשנה הבאה. בחודשי יולי-אוגוסט נקבעו השנה להתקיים 12 טיסות. במקביל ולאחר הצלחה בתנועת תיירות השכר מפינלנד, תופעל לדברי רוזן באופן קבוע טיסה שבועית אחת קבועה בין שתי המדינות. לדבריו, מתוכננות בסך הכל 45 טיסות. חברת התעופה "ארקיע", באמצעות אגף הנציגויות שלה, אף מקנה לבניית המכירות בישראל של חברת האוטובוסים הגדולה "גרייהאונד" בארה"ב וקנדה. חברת התעופה הוולה לשווק באמצעות סוכני הנסיעות והתיירות בארץ, כרטיס נסיעה בלתי מוגבל לנסיעות אוטובוס ברחבי ארה"ב וקנדה, עם אפשרות עצירה בכל מקום שם, לפי בחירת הנוסע. החברה מנפיקה שלושה סוגי כרטיסים: במחיר 99 דולר לשבעה ימים, במחיר 150 דולר לתקופה של 15 יום ובמחיר 225 דולר לתקופה של 30 יום. חברת "גרייהאונד" מארגנת גם סיורי ערים הכוללים בתי מלון, מרביתם בערים הגדולות, טיולים מודרכים במגוון של מסלולים ושייט באיים הקריביים. לרשות התיירה גם דירות נופש להשכרה בפלורידה.

ק.א.ל. תתכור טיסה נוספת מחו"ל

בעונת היצוא החקלאי בחורף הקרוב תאליץ חברת התעופה ק.א.ל. להוסיף מטענים לחכור באופן קבוע טיסה נוספת מדי שבוע מחברת תעופה זרה בחו"ל, לאחר שחברת התעופה "אל על" הודיעה כי לא תוכל לעמוד במלוא דרישות החברה בשל עומס תנועה. חכירת הטיסה הנוספת מחברת תעופה זרה בחו"ל, תייקר את מחירי ההטסה של התוצרת החקלאית. מחיר הטסת טון תוצרת חקלאית בעונת החורף האחרונה הגיע ל-500 דולר.

חברת התעופה ק.א.ל. פנתה למינהל התעופה האזרחית בבקשה לאשר לה את הפעלתה של הטיסה הנוספת על ידי מטוס מסוג "בואינג" 747 באמצעות חברת תעופה מחו"ל על צוות הצוות הזר שלו. המדובר בבקשה להפעלת טיסה אחת נוספת מדי יום ראשון בשבוע, באופן קבוע, לתקופת היצוא החקלאי של עונת החורף בין ה-1 לדצמבר ל-15 במאי. חברת התעופה ק.א.ל תפעיל בנוסף לטיסה באמצעות חברת התעופה הזרה מחו"ל, שני מטוסים נוספים שיוחכרו מחברת התעופה "אל על". טיסות אלה לחו"ל וחזרה לישראל יבוצעו בשאר ימי השבוע. זאת לאחר שחברת התעופה "אל על" הודיעה לחברת ק.א.ל. כי בשל עומס תנועה צפוי לא תוכל להעמיד לרשותה מטוס נוסף מסוג "בואינג" 747 לטיסות בימי א' בשבוע. חברת ק.א.ל. ממשיכה להפעיל גם בעונת הקיץ הנוכחי טיסות לחו"ל, באמצעות מטוסי המטען של המוביל הלאומי שאינם מוחכרים על ידה באופן מלא.

יום יום בשרון / נורית אמיתי

בית העלמין של השכן ירוק יותר

המושב גני יהודה והמועצה המקומית סביון הם שכנים צמודים. לא רק מבחינה גיאוגרפית. ילדי שני הישובים מתחנכים בצוותא בבית הספר המקומי, מבלים ביחד בפעילות בשבט הצופים המקומי, [illegible] הנמצא בגני יהודה, ועוד.

אך בכל הקשור למוות — יש הפרדה. לסביון בית עלמין משלה עם חברה קדישא עצמאית ורק תושבי המקום רשאים לקבור את מתיהם בבית עלמין זה. נפטרים, תושבי גני יהודה חייבים להסתפק בשירותי הקבורה של בית העלמין בחולון או לשלם מאות רבות של שקלים כדי לזכות בחלקת קבר בבית העלמין המקומי של העיירה השכנה, יהוד, או בבית העלמין "סגולה" בפתח תקווה.

מזה שנים מנסים פרנסי גני יהודה לבוא בדברים עם מקבלי ההחלטות בסביון אך ללא תוצאות. באחרונה נבחרה כיושבת ראש הוועד המקומי בגני יהודה, טובה שאול, וזו שמה לה למטרה להסדיר את נושא הקבורה בבית העלמין של סביון. המגעים הפכו יותר אינטנסיביים והשבוע הבטיח ראש המועצה המקומית בסביון, פרופ' לולי שגן, כי הדברים הולכים לקראת פתרון. על גני יהודה יהיה להפריש חלקת אדמה לטובת סביון, אלא שלגני יהודה כמעט ואין קרקעות ציבוריות. לאחר שתימצא חלקה העניין ייפתר והבקשה תופנה לאישור מנהל מחוז המרכז במשרד הפנים.

עשן בעיניים

גם בתקופות שבהם השמיים בהירים הופכים לילות פ"ת לאפורים ומעונבים. הסיבה: עשן המיתמר מאזור המזבלה העירונית מתערב בעשן המגיע מאזור התעשיה קריית אריה שבעיר. כל אלו "תורגים" מעל בתי תושבי העיר ונוחתים מידי פעם אל תוך הדירות. לפני כחצי שנה הודעה לסיור בעיר תת ועדת הפנים לנושאי איכות הסביבה בכנסת. הח"כים סיירו במזבלה העירונית בהדרכתו של ראש העיריה רב חבורי ואנשי מקצוע נוספים.

עם הזמנה חזיכים הם הסכימו לחברי הכנסת המתעניינים כי הבל הם הדברים אורות ריח הזבל, שוד פיצו אנשי העמותה לאיכות הסביבה בעיר. אלא שהעובדות מדברות אחרת: הבעיה נמשכה והדירות היתמרו ועלו מעלה מעלה ונחתו בלב לבה של העיר.

עבר החורף והגיע עוד קיץ ועמו שוב ריחות רעים ועשן. תושבים סובלים מתקשרים מידי פעם ומספרים על לילות "עשנים" שבהם נחת האפר דרך חלונות הבתים על המיטים והגוף. אם לתינוקת סיפרה כי היתה המוטה לגלות שבחדרי בתה שחורים מפיח. דוד לוי, ממלא מקום ראש עיריית פתח תקווה האחראי על אגף הפיקוח בעירייה, שיגר בשבוע שעבר משאיות עמוסות עפר למזבלה כדי לכסות את המקומות בהם התחוללה הבעירה. הוא הבטיח כי תוך חודשיים יועתק אתר הזבל מהמקום ופסולת תשוגר לאתר ביניים ליד כפר הבפטיסטים ומשם, תשונע לאתר המזבלה המשרתת את הערים ומלה לה. הסדור: מבטיח לה, יפגל תוך חודשים.

כפר קאסם, ביקור הממונה

אלף וחמש מאות ברזים שהתבחלר בכפר קאסם, עם פיגורים מאזור שרות התעופה בנגב. התיישבו בשטח ללא תשתית מתאימה וכיום קשים חיים מנשוא. למועצה המקומית, שבראשה עומד עבד אל רחים עיסא אין די כספים כדי לסייע בידי התושבים החדשים שהתפתחו לישוב. [illegible] שיש. בסיור מקיף בישוב למד שיש את הבעיה מקרוב, והבטיח להקצות תקציבים לשיפור התשתית. שיש הבטיח תקציב לשיפור דרכי הגישה לישוב, הקמת פארק, הקצאות כסף למכונת איסוף אשפה, מוסד קטן ועוד. העיקר: עד לעונת הרחצה הבאה אמורה גם להיבנות במקום בריכת שחיה לרווחת התושבים.

"צופים" — צו מניעה

שופט בית משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן, הוציא צו מניעה זמני האוסר על שבט הצופים המקומי, ברחוב ברטונוב בכפר גנים, לקיים פעילות יותר משלוש פעמים בשבוע. כן הגביל הפעילות בין השעות ארבע אחר הצהריים לעשר בלילה. השופט גם חייב את המפעילים להימנע מהפעלת מגברי קול ופעילות בתחומי מגרש השבט. לאחר הפגרה יסייר השופט במקום ויחליט האם הצו יקבל תוקף קבוע.

יצוין כי סניף הצופים צמוד לבנייני מגורים והתושבים טענו בבקשתם לבית המשפט כי הנערים במקום מקיימים פעילות רצופה ורעשת. הם אף סיפרו כי ביום הבי-פורים האחרון האיגו החניכים במקום למוסיקה רועשת.

כששוקם המבנה הוסכם בין העירייה לשכנים על אופי הפעילות במקום, זאת כדי שלא תופרע מנוחת הדיירים באזור. אלא שלטענת השכנים ההסכם הופר. כאמור, בית המשפט יכריע בנושא לאחר פגרת בתי המשפט.

מענק שנוי במחלוקת

בשבוע שעבר העניק ראש עיריית נתניה מענק של עשרת אלפי שקלים לחושים לבית ספר פרטי לאמנות בנתניה, "הבוסתן" במלאת עשור לפעילותו. מדובר במענק של מוסד ציבורי לעסק פרטי המופעל למטרות רווח.

במכתב הברכה של ראש העירייה למנהל בית הספר מנומק מתן הפרס בשילוב פעילות "הבוסתן" בפעילות חברתית בשכונת דורה בעיר. הדבר עורר את זעמם של מוסדות לימוד אחרים בנתניה.

בעירייה טוענים כי מדובר במוסד חינוכי המשלב את ילדי דורה בפעילות חינוכית. ומשנת הלימודים הבאה יוכלו ילדי השכונה להירשם לחוגים בהנחה של כארבעים אחוזים ממחיר הגבה בעיר עצמה. יצוין כי המענק ניתן בימים בהם מתחוללת בעיר סערת רוחות בעקבות גביית אגרת תיעול מהתושבים על ידי העירייה.

קיסריה — הכניסה מהסלון

[illegible] סגורה הכניסה הדרומית לאזור התיירות והעתיקות בקיסריה. המופקדים על האתר, אנשי רשות הגנים הלאומיים, הודלים על הסדר אחר מזה שהיה: הכניסה היחידה לאתר תהיה דרך שער העיר העתיקה של קיסריה, שם גם הוקם חניון מסודר לכלי רכב. אלא שהנפגעים העיקריים מהסדר החדש הינם בעלי העסקים במקום שעסקיהם ממוקמים בסמיכות לשער הדרומי.

בעלי העסקים לא קיבלו את רוע הגזירה ופעלו בשנתיים האחרונות כדי להסירה. ואכן, בימים אלו הם אמורים להתבשר מפי של מנכ"ל רשות הגנים הלאומיים, מרדכי בן פורת, כי תהיה כניסה משער הדרום. אלא שלא כל אחד יוכה בה. בן פורת הסביר כי שער הכניסה העתיק במזרח הוא זה המקובל, ואילו השער הכמונה הדרומי אינו כלל שער, אלא פרצה בדרום החומה. הוא גם הדגיש כי אין במקום אפשרות לחנייה וכי המעוניינים צריכים לכתת רגליהם ברחוק רב עד הגיעם לאזור המסחר והתיירות.

מכל מקום, הסדור. נכון לעכשיו יהיה שתיירים יכנסו לאתר דרך "הסלון" ואילו תושבי המקום וצרכני הקציות הקבועים יצוידו באישורים בתאיבים כך שיוכלו להיכנס "מהמטבח".

אתה סובל מיתושים?

עזור לנו לאתר אותם

מטה הדברת היתושים בגוש דן מורסס בקביעות מוקדי יתושים מסביב לאזורי המגורים ובתוכם.

היתושים שעוקצים אותך היום מגיעים ממוקדים קטנים, כמו שלוליות, דלי מלא מים על הגג, דליפה מדוד שמש, מים במקלט, ואפילו קופסת שימורים ובה מים עומדים.

עזור לנו לאתר מוקדים אלה — התקשר למוקדי ההדברה באזור מגוריך, והודע לנו על יתושים העוקצים אותך.

יחידת ההדברה תגיע אליך לחיסול המיפגע.

עיריית גבעתיים: 325285
עיריית רמת-גן: 722627,724008
עיריית תל-אביב-יפו: 106
עיריית בני-ברק: 701122
עיריית חולון: 888444
עיריית בת-ים: 5552417
רמת אפעל: 716933/4
עיריית פתח-תקוה: 9371234
מועצת רמת השרון: 491121

במקומות יבשים - אין יתושים.

בנק כללי לישראל בע"מ

דרור — קרן נאמנות

מנהל הקרן: חברה לניהול קרנות נאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

הנאמן: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מוזמנים בזה את מחזיקי יחידות ההשתתפות בקרן לאסיפה כללית של בעלי היחידות בקרן שתתכנס במשרדי מנהל הקרן — חברה לניהול קרנות נאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ — בשד' רוטשילד 38 בתל-אביב ביום 17.8.87 בשעה 10.00.

בפני האסיפה יוצע לאשר הסכם לשינוי הסכם הנאמנות מיום 15.12.82 כפי שתוקן ביום 1.2.84 (להלן: "הסכם הנאמנות") בכפוף לאישורו גם על ידי שר האוצר.

ההסכם לשינוי הסכם הנאמנות אשר יוצע לאסיפה הכללית של בע"י היחידות בקרן לאשור כולל, בין היתר, שינויים במשאים הבאים:

1. איחוד יחידות הקרן ליחידות בנות "1 ש"ח ע.נ. כל אחת ושינויים המתחייבים מכך.
2. תיקון סעיף 12 להסכם הנאמנות הדן בפיצול תעודות השתתפות של בעלי יחידות בקרן המתייחס לחובה להוציא תעודת השתתפות חדשה וקובע שניתן להוציא תעודה כנ"ל בגין מאה יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א או כפלה של מספר זה.
3. תיקון סעיף 15 להסכם הנאמנות הדן בהעברת תעודות השתתפות לרבות תיקון ההוראה המתייחסת לערך הנקוב הקטן ביותר של תעודת השתתפות חדשה שניתן להוציא במסגרת זו.
4. תיקון סעיף 16 (ה) להסכם הנאמנות הדן בהוצאת תעודת השתתפות חדשה במקרה של פדיון יחידות המתייחס לערך הנקוב הקטן ביותר של תעודת השתתפות חדשה שניתן להוציא במסגרת זו.
5. קביעה מחדש של היקף אחריותם של מנהל הקרן והנאמן — לפי דרישות רשות ניירות ערך והממונה על שוק ההון במשרד האוצר, וכפי שהוסכם על ידיהם.

הודעה על התיקונים והשינויים להסכם הנאמנות עליהם יתבקשו בעלי היחידות להצביע באסיפת בעלי היחידות נשלחה לבעלי היחידות הרשומים במנקס בעלי היחידות של הקרן. העתק ההודעה וכן העתקי הסכם הנאמנות ניתנים לעיון במשרדי מנהל הקרן בשד' רוטשילד 38 תל אביב ובמשרדי הנאמן ברח' אחד העם 9, בתל-אביב.

בעלי יחידות זכאים להשתתף בעצמם או על ידי שלוח להצבעה

את המסמכים למינוי שלוח להצבעה יש להפקיד במשרד הרשום של מנהל הקרן בכתובת הנ"ל לפחות 48 שעות לפני האסיפה.

אם בתוך חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהא נוכח מנין חוקי, תידחה האסיפה לשבוע אחד לאותו היום ולאותה שעה ולאותו מקום. לא היו נוכחים גם באסיפה הנדחית מנין חוקי כעבור מחצית השעה לאחר המועד שנקבע לה, ייחשבו בעלי היחידות הנוכחים למנין חוקי.

صورة طبق الأصل

[redacted]

مطابق للأصل

"האכזבה כמחיר המאבק"

מאת ח"כ מרדכי וירשובסקי

במאמרו "אכזבה מוירשובסקי" ("הארץ" 2.7.87) הפתיע דן מרגלית בלייזין מעושה במקצת להביע אכזבה מהחלטתי לפרוש משינוי. לאמיתו של דבר, מאז הודעתי על פרישתי, ציפיתי למאמר ביקורת מפרי עטו, שיתפרסם. בכך הוא לא הכזיב. אולם מידת הזריזות, העיינות והתור־צדדיות הדרושים. זכותו לנצל את האירוע האחרון כדי לתקוף ולבקר, אך גם ברשימה עי־תונאית ראוי להתבסס על תשתית עובדתית מדויקת יותר. עד שאתי־ייחס לטענותיו הספציפיות של מרגלית, אבהיר שגם אם החלטתי גרמה למישהו אכזבה אמיתית, הרי אילו בחרתי להצטרף למפלגת המרכז, האכזבה היתה גדולה של ציבור גדול הרבה יותר שבחר בי ומ־אמין ברעיונותי.

פרישתי משינוי לוותה בצער ובכאב היתנתקות ממסגרת שבניות רבות היו לי בייסודה ובקידומה. ואולם הפרידה היתה השלב האחרון בתהליך התרחקות שנוצר בין עקרונות שינוי בעבר, שנשארתי נאמן להם, ובין התנהגות התנועה כיום. סעיף ההתנחלויות במצע החדש לא היה התירוץ לפרישתי, אלא הסימפטום לסוף בעבודתיהם של אמנון רובינשטיין והסיעה, ולא הייתי מוכן עוד להשלים עמה.

בשנתיים וחצי ששינוי ישבה בממ־שלה, ביקורתי השכם והערב את ההצטופפות הנוצרת בצלם של שרון ושמיר ואת ההשלמה עם מדיניותם. הרהורי פרישה כירסמו בי לעתים. הכניסה לממשלת פרס היתה לצי־נינים בעיני וכמות הישיבה המתמ־שכת בקואליציה, שהובילה את החברה הישראלית לשפל חברתי ומדיני. ההפתעה הזועם על נכונות המפלגה להמשיך את השותפות במ־משלה גם לאחר הרוטציה (גם דן מרגלית הודה לפני כי הופתע מכך), הרחיקוני עוד יותר. אך כל עוד נותרה בעינה המסגרת הפורמלית ולא שונה מצעה, נאבקתי על עמדותי מבפנים וקיבלתי את עולן המחייב של ההכרעות. יתרה מזאת: המשכתי בפעילות נמרצת בזירה הפרלמנטרית, אשר הכתבים בכנסת אף העיר בסקר שערך, כי סיעת שינוי הרגישה ופעולה נודע ברבים בזכותי.

כינונה של מסגרת מפלגתית חדשה והיקיוטו של מצע שונה בישור על הפתרון הבלתי־דמוקרטי, ובכך גם דן מרגלית איבחן נכונה "אין לוירשובסקי מקום בשינוי".

האמת נוקבת יותר: אין עוד שינוי — המפלגה החדשה שקמה איננה שינוי, שלמעשה התחסלה.

השאלה אם ענייני ההתנחלויות העסיקוני יותר או פחות — שמרג־לית מקדיש לה דיון נרחב במאמרו — איננה רלוואנטית. ההתנגדות המוחלטת להן היא בציפור נפשי וב־אמונתי. ואם ההתנחלויות הן הקש (שמא "הגיזול הפרטי") ששבר את גבי, אודה בדבר ולא אבוש.

עם זאת, ארגיש, כדי להעמיד עובדות על דיוקן, כי אף שאינני חבר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, התבטאתי פעמים אין־ספור בעניין השטחים והבעתי התנגדות למסעות "שילנסקי טורס", בנאומים במליאה, ביוזמת החלטת שלילה מוחלטת של התנחלויות, שהתקבלה במועצת שינוי זה לא כבר.

הלכן המחנה שמנגד

כאשר חלק מהמחנה הלאומי מהרהר בקול ברעיונותיו הנועזים ותוקף את הרפת הטרנספר שבתי־פיסתו, הנכה לקום ולסמן באופן ברור היכן עומד המחנה שמנגד. בהכירי בקבוצתו של אמנון רובינ־שטיין, שישבה בנוחות בממשלת עיכוי ההתנחלויות של פרס ושמיר ונתנה לכך הסכמה פאסיווית, ואחר־כך עוד מוסיפים ומשנים את מצע שינוי בסעיף ההתנחלויות, ולעת מצוא קוראים ועקות קרב ישנות כגון עונש מוות למחבלים — בכל אלה אינני מוצא עמדה נחרצת דיה שהיה משקל־נגד לסכנות הימין ולמורטותית.

ההכרעה בין מדיניות שלום ומ־דיניות התנחלויות צריכה ליפול בב־חירות הבאות וכל מפלגה חייבת לעמוד באופן חד משמעי לכאן או לכאן ולהתנער מן הדו־לשוניות ומרכיקות דקוקנית בניסוחי מצעיה הקודמים.

מתוך אי־הדיוקים במאמרו של מרגלית, נוצרה תמונה מעוותת ולא מוצדקת של פעילותי הפרלמנטרית. את ראשות הוועדה לענייני משטרה, שהוענקה לי, הצעתי להחזיר בכל עת אף שעבודת הפיקוח על המשטרה ובתי־הסוהר חשובה לי, וחלק ניכר מזמני אני מקדיש לכך. אך עד כה לא העלה המערך דרישה להחליפני. את תפקידי כראש סיעת שינוי במועצת עיריית תל־אביב אני ממלא באמנה בלי שהדבר ייפגע בעבודת בכנסת, ותוך שאני מקיים את הבטחתי לבוחרי ומתיר את התפקיד הביצועי המוניציפאלי היחיד לחבר סיעה אחרת. (אגב, חברי־כנסת רבים, מכל הסיעות, שי־משו משמשים ראשי ערים וסגנים לראש העירייה והדבר לא הפריע מעולם לאיש. איני זוכר שמרגלית התרעם על כך עד היום. ואם כי נראה לי שכפל תפקידים של חבר־כנסת וראש עירייה אינו לברכה, הרי אין הדבר כך לגבי חבר מועצה מן השורה; אבל הכל טוב לצורכי ניגוח.

ההשוואה עם דיין

חורה ומרגיזה יותר מכל היא ההשוואה המרושעת עם משה דיין הפריקתו מהמערך, אחרי בחירות 77. טענתו זו של רובינשטיין, שמצאה הד בכתיבתו של מרגלית, מבקשת להצביע על דמיון בין מעשהו של דיין, שהתנגדתי לו במלוא החרי־צות, ובין החלטתי שלי לפרוש. השוואה זו מעוררת בי תגובות שבין גיחוך לסלידה. גיחוך — משום אין כל מקום להשוואה. דיין עזב מחנה אחד שסייע לו כאשר מעמדו הציבורי היה בשפל המדרגה, אל המחנה הנגדי שהחזיק באידיאו־לוגיה זרה לחלוטין, וכל זה בעבור כס השררה והתפקיד שר החוץ, תוך התעלמות מהעקרונות שבשמם נב־חר לכנסת. ואילו אני לא קבלתי שום הבטחות, לא מרע ולא משום גוף אחר. לא ביקשתי ולא דרשתי שיובטח עתידי, וחשוב מכל: הלכתי להיכן שעקרונותי נשאוני ולא ללשכה לסידור עבודה ל־פוליטיקאים.

וסלידה — כי לא מפי אמנון רובינשטיין תישמע ביקורת כגון זו. הרי בכנסת התשיעית הוא תיכנן לעזוב את סיעת ד"ש ואח"כ העביר את חבר־הכנסת מן הליכוד, יוסף תמיר, לסיעת שינוי והגג זאת כהישג גדול, ומועצת שינוי צהלה ושמחה. בכנסת העשירית, דובב רובינשטיין את חבר־הכנסת ברמן ויגרמן לעזוב את הליכוד ול־הצטרף יחד לסיעה חדשה שתוקם, עם אנשי שינוי, במשך אותה הכנסת. לא הוא יסיף לי להשיב את המנדט (מה גם שהנטישה האמיתית היא נטישת העקרונות — אלה שרו־בינשטיין ואנוכי נבחרנו לייצגם).

את מקומי בעבר לא השגתי בז־כות ידידותו של רובינשטיין (שב־עולם היתה ידידות אמיצה) ולא בז־כות נאמנותם של עיתונאים, אלא בזכות האידיאולוגיה הציבורית שי־יצגתי: קנאות לשלטון החוק, למוסר השלטוני והציבורי התפישה ליברלית ויונית בלתי־מתפשרת. מכויר בתחושת זו אני מגיע לרצ. מסגרת הדוגלת בעקרונות שאני מאמין בהם ואותה אשרת בכל צורה שתימצא לנכון. אשר לתנועת "המרכז" — אותת משתייבע: אם קו־לות מן הימין היא המנה למשוך, כדי לחזק את המחנה המתון, כפי שהוחלט בישיבות הקמתה, תבוא עליה ברכה. ואולם ברור שלשם מטרה זו עליה לסטות ימינה; משחקי מלים לא יועילו. אך אם כטענתה היא שמרה בדבקות על עקרונות שינוי היונים, הרי היא מסכלת מראש את האפשרות לגייס קולות מהימין, אפילו מהימין המ־תון.

כך או כך, אני רואה את תפקידי הציבורי להיאבק בצורה נחרצת וב־הירה למען השלום — שהוא העניין המרכזי בחיינו, ובמערכת הבחירות הבאה. לכן לא היה לי מנוס מהצעד שעשיתי, ואם איכזבתי — הרי גם. הבטחתי שאמשיך את מאבקי ביתר שאת.

משמעות ניצחון הרפורמים בארה"ב

מאת משה קול

בפעם הראשונה בתולדות הציו־נות האמריקאית נחלו הרפורמים (תנועת "ארצה") והקונסרווטיווים (תנועת "המרכז") ניצחון בבחירות לקונגרס הציוני. הרפורמים קיבלו 35 צירים, והקונסרווטיווים, שהו־פיעו בפעם הראשונה, 20 צירים. הסתדרות הדסה צועדת גם הלאה בראש, אולם היא הפסידה צירים, כי חלק מחברותיה ודאי הצביעו עבור התנועות הלא־אורתודוקסיות.

אין ספק כי התכסיסים של הלי־כוד וראש הממשלה יצחק שמיר, בעניין ההצבעה על החוקים הדתיים בכנסת, השפיעו על תוצאות הב־חירות. היהדות האמריקאית רצתה להוכיח כי לא תתן אמונה בליכוד, שהתחייב כלפי המפלגות הדתיות (ש"ס, אגודת ישראל, ואף המפד"ל) כי יעניק מונופולין למחנה האורתו־דוקסי בישראל בענייני גיור ומעמד הרבנים של התנועות באה"ב. יהדות ארה"ב, הגיב בחריפות באם כנסת ישראל החילונית תרצה לקבוע מיהו יהודי. על שמיר לדעת כי הצבעה זאת בארה"ב היא אזהרה ראשונה הנוכחה שבאם תעלולים אלה יימשכו נגד רוב יהודי התפו־צות, עלולים יהודים רבים להפסיק לתרום למגביות של המגמד הציוני המקיימות את הישיבות והמוסדות הדתיים ע"י הקצבות הסוכנות הי־הודית והממשלה. מדי פעם מגיחות המפלגות הדתיות על שולחן הכנסת חוקים באותו התוכן בשם אחר, ומטרידות את חברי הכנסת ע"י הצבעות נגד המצפון שלהם. הנה עתה הגיעו על שולחן הכנסת חוק בתי דין רבניים, שפירושו כי גיור או נישואין בחו"ל יצטרכו לקבל אישור של הרבנות האורתו־דוקסית בישראל.

ברור לגמרי נגד מי מופנה החוק הזה. לדעתי יכול היה יו"ר הכנסת להחליט כי אי אפשר להגיש מדי פעם אותו החוק בשם אחר, אחרי שהחוקים הללו נפלו בהצבעה מספר פעמים. אולם ממשלת ישראל והנהלת ההסתדרות הציונית והסו־כנות היהודית חייבות לדעת כי קיימת סכנה להתפתחות משבר רציני בין יהדות התפוצות והמדינה. יהודי העולם לא יסכימו שיתעללו בגורלם וגורל רבניהם בשל עיסו־קים קואליציוניים מכוערים בכנסת שלנו.

יצחק שמיר בשבי ש"ס

כאשר ראש הממשלה הסכים לסלק את חברו למפלגה, ח"כ רוני מילוא, מהאחריות למשרד הפנים, אף על פי שעבדו ביחד שנים, היה ברור כי שמיר נכנע לש"ס. מנכ"ל משרד הפנים הוכיח כי הוא בעל הבית של משרד הפנים, והשר יצחק פרץ שאינו אחראי למשרד הפנים, הוא למעשה בעל הבית במשרד זה, באמצעות המנכ"ל ממפלגתו.

עתה עומד שמיר בפני מבחן חדש: עליו לחתום על האישור להקמת האיצטדיון לכדורגל בירוש־לים. בתפקידו כממונה על משרד הפנים. העיתונות ביותה כי ראש הממשלה יזהה אתיהתימה כדי לא להסתבך עם ש"ס ואגודת ישראל. על פי החוק טעונה החלטת הוועדה המחוזית אישור שר הפנים. שמיר חושש כי אם יחתום על האישור לבנות את האצטדיון, יראו בכך המפלגות הדתיות הפרת הברית.

הרב שך, מנהיג הפלג הליטאי של החרדים כבר הודיע כי יראה בחתימה צו מצפוני שלו לפרק את הקואליציה. כי האיצטדיון הוא סמל התיוונות, ואסור להשלים עם הקמתו בעיר הקודש... מעניין לדעת מהי תגובתם של ראשי שוחקי הכדורגל בירושלים, בעיקר של בית"ר האלופה.

התנכלות הרבנים לנשים

עדיין זכורה לאחדים בתוכנו התנגדות הרבנים לנשים מועמדות לאסיפת הנבחרים של כנסת ישראל. אז הם הפסידו. הנשים היו פעילות מאוד במוסדות הישוב. הגברת סולד היתה מנהלת המחלקה הסוצי־אלית בוועד הלאומי. אנו זוכרים יפה את התנגדות המפד"ל לבחירתה של גולדה מאיר לראשות עיריית תל־אביב־יפו. ההיסטוריה נקמה ב־הם. הם ישבו אחר כך בממשלה בר־אשותה.

מי יכול היה להעלות על הדעת כי רבנים יתנגדו לנשים נבחרות למועצות דתיות? הרי הנשים פעי־לות מאוד בחיים המוניציפליים, וה־מועצה הדתית המקומית אינה גוף הפוסק בענייני הלכה. והנה התב־שרנו עתה כי רבנים מפחדים להציג מועמדותם לרב ראשי בתל־אביב באם בגוף הבוחר את הרב תיכללנה נשים.

אפילו הרב הנאור של נתניה, ישראל לאו, סלסל בגרונו כל מיני נימוקים בטלוויזיה כי זה נגד המסורת... ואף על פי שאין איסור כזה הוא נתקל בקשיים להציג מועמדותו לרב ראשי אשכנזי בת"א־יפו, באם בגוף הבוחר תהיינה נשים. ואכן ישנן נשים בגוף הזה, הרבנות הראשית... [illegible] ...הבלתי מכובדת הזאת נגד... הנציגה במועצה הדתית במפד"ל... מן הגבר הנשים שנבחרו כחוק לגוף הבוחר של הרב בתל אביב. האין זו חרפה שבימינו יפחדו רבנים להיות מועמדים באם נשים תבחרנה בהם? הרי בכנסת מצביעות הנשים ב־ענייני דתיים מובהקים.

הנעשה בתנועת המושבים

כבר כתבתי על ההתנהגות המו־פירה של חברי הכנסת, חברי ועדת הכספים, לגבי העזרה למושבים. הלחץ הציבורי פעל לבסוף וועדת הכספים החליטה על העזרה. כל הכבוד ליו"ר שלה, ח"כ אברהם שפירא, שנרתם לקיים את הישיבה המרתונית ולסיים את פרשת ההת־לטות. אולם מעבר לכל הפרשה הזאת, אני חושב בימים אלה באם אליעזר יפה, הוגה רעיון המושב, אינו מתהפך בקברו, לנוכח המת־רחש בתנועת המושבים.

ועדי הקניות הם בבחינת מצע חובה בתנועת המושבים. לא היה חינוך רציני בתנועה זאת על מהות צורת החיים בה. לא נדלקו נורות אדומות להזהיר מה מותר ומה אסור. כואב הלב לראות את ההתיישבות המפוארת הזאת מתפוררת בחלקה, מתוך הכרח ומצוקה, וחלקה תעבור עתה תמורות רציניות עקב החלטות הכנסת. המנהיגות של התנועה הזאת נושאת באחריות כבדה למה שקרה.

תנועת המרכז הדמוקרטי

בסוף החודש יתכנסו שלושת המרכיבים של הגופים שירכיבו את התנועה החדשה: "שינוי" "הליבר־לים העצמאים" (ל"ע) והמרכז ה־ליברלי, לאשר את ההסכמים שנח־תמו על ידי נציגיהם, אחרי מו"מ רציני, למען תקום תנועה מרכזית חדשה במרכז המפה הפוליטית של ישראל. זוהי התפתחות היסטורית חשובה. יש לקוות שתנועה זאת, שרבים מחכים לה, תמשוך אליה אוהדיה ציבורים גדולים שנפשם סולדת מהכפיה הדתית ומהלחצים שמפעילות המפלגות הדתיות החר־דיות, על השלטון הישראלי.

"עיין ערך" היסטוריה — תשובה לאלדד

מאת צבי כסה

ישראל אלדד תוקף את "הזמן הצהוב" במאמרו "עיין ערך: שכאה" ("הארץ" 23 ביולי). הנימוק העיקרי נגד גרוסמן הוא ההיסטוריה, שאלדד הוא נאמנה וגרוסמן בוגד בה. אני מבקש לטעון שההיסטוריה עפ"י אלדד היא מעוותת ויש לו בה רקורד של עיוורון: לו הבין במציאות, אולי היה נשאר בפולניה ב־1939 לארגן את תגיבה, כפי שעשו אחרים: לא היה לועג למדיניותם ומעשיהם של ויצמן ובן גוריון; לא היה שולח שליח להציע לנאצים שיתוף פעולה; לא היה מתנגד ב־1947 להחלטת האו"ם; לא היה מתנגד לשילומים.

היה מבין שכאשר בלגין ואייזנ־האור חוברים נגדנו, לא יכול בן גור־יון אלא לסגת ב־1957; לא היה מתנגד ל־242 ואחר כך להסכמי הביניים עם מצרים ובוודאי לא היה מתלהב ממלחמת לבנון. וכעוורונו אז, כן גם היום. הוא מסרב להבין כי הבעיה הראשונה שלו ושל חבריו, היא לא הפלסטינאים אלא אני וחברי. אנחנו — "מתנה מדינת ישראל" — לא מוכנים לחיות במדינה שאתם — "מתנה ארץ ישראל" — מציעים לנו. ואתם צריכים להחליט, לא אם אתם מוכנים להתפשר עם הפלסטינאים, אלא אם אתם מוכנים להתפשר אתנו. אפילו תוסיין מוותר על הגדה ועזה.

אנחנו לא רוצים את 7,000 הקמ"ר הללו. לא רוצים להיות קור־בנות לסיטואציה של שולטים בעם זר. אנחנו לא נשתף פעולה עם כר־חני השטחים. לא נסכים, בגלל 7,000 קמ"ר, לכיעור ולהשחתה, המתחייבים משליטת עם בעם. לא נסכים, גם משום שעפ"י העבר, כאשר מוצגת פשרה סבירה, המיעוט הופך לרוב. כך היה בוויכוח על החלוקה ב־1947; בנסיגה מסיני ב־1957; בקבלת 242 ב־1967; בשלום עם מצרים ב־1977; ובפינוי פיתחת רפיח ב־1979.

ולכן, הלאומנים עושים הכל למנוע גיבוש פשרת שלום, ולא מקרה הוא המאמץ להתאים את ההיסטוריה לצרכיהם. מול "הזמן הצהוב" ומול הסיפורים הדמוגרפיים אומר אלדד כי ב־1947 היינו מיעוט ועכשיו אנחנו רוב. איזה סיפור. הרי ברגע שהתחילה מלחמת העצמאות, רוב הפלסטינאים ברחו והפכנו לרוב ועוד קלטנו מיליון עולים. אמר לי בן גוריון: "ידעתי שתהיה מלחמה. ידעתי שננצח. רק דבר אחד לא ידעתי — שהערבים יברחו. זה היה נס". ואת הנס האחד הזה קמים עכשיו להרוג, ולצורך זה, ראו גם ראו — מוכנים להפוך אותנו למסכנים מראש.

בלשונו של אלדד "אנחנו כובשים בגליל, בלוד, ברמלה ויפו קפליטיזן סובלים בסברה ושתילה. כל ישראל כובשת, כל פלשתין כבושה". הסי־לוף הנורא הזה, הדרוש כ"כ ללאו־מנים, כבר ניפץ אותו א.ב. יהושע כשאמר, שלכל אדם ועם בעולם יש זכות בסיסית לריבונות. כל מי שמונעים ממנו זכות זו, רשאי ללכת לכל מקום בעולם ולומר, כאן אני מגשים את ריבונותי. אנחנו לא באנו, אלא למקום שיכולנו לטעון שהוא שלנו בטבעיות, כמו האנגלים על אנגליה והצרפתים על צרפת.

הציונות של הישוב המאורגן עמדה כלפי הפלשתינאים לא רק במבחן הכוחני אלא גם במבחן המוסרי. עפ"י הראשונים היו 8 מי־ליון יהודי אירופה מועמדים לעליה. בארץ היו 300 אלף פלשתינאים. המבחן המוסרי בא כאשר התברר שיש כאן שתי תנועות לאומיות, ושאין יותר 8 מיליון מועמדים. הציונות שלנו הציעה להם פשרה שהם לא קיבלו, ובמלחמת העצ־מאות נולדה מדינת ישראל שהתח־ייבה על שוויון זכויות לכל אזרחיה ללא הבדל דת ולאום.

ויש הבדל בין מלחמת העצמאות למלחמות האחרות. מלחמת העצ־מאות היתה מלחמה על הקיום. האחרות היו (בדיעבד) על רמת הקיום. על הקיום לא מתפשרים. על רמת הקיום כן מתפשרים. ומת־פשרים מפני שאילצנו את הערבים — וראשון בהם סאדאת ואחריו חו־סיין ואחריו הפלשתינאים — להכיר בכך כי בתנאים הטכנולוגיים הקיי־מים אי אפשר להשמיד את ישראל מבלי להישמד. זו פסגת הישג לישראל, ומול העוצמה והישג הזה מעלה אלדד טיעוני אתמולאות בלו־תית. איזה יושר יש כאן. ב־100 השנים של ההיסטוריה הציונית בארץ הזאת, אנחנו הקורבנות או האריות המתגברים. האם אין צה"ל שמכה את אויביו והאם אין מדינה, האם אין טכנולוגיה ואין מדע ואין תמיכה אמריקאית ואירופית כלכ־לית ופוליטית ונבאות והיסטורית אדירה בנו. האם אנחנו עם לבדד ישכון ומדינה נרדפת ומסכנה? מאין שואבים את העיוורון הזה?

איזה ערך יש לתחזיות דמוגר־פיות שבעוד 13 שנה יהיה כאן כמעט שוויון יהודי פלשתינאי, שבגליל 5 ובמה יש רוב פלשתינאי? ואפשר גם לעקם ולומר: "מה הכיבוש גורם לישראל? אם שאלתך זו נכונה, היא נכונה ומחייבת לא רק בקדומים ובעפרה כי אם גם ביפו ובלוד ובחיפה ובטלביה שבירושלים המערבית". איזה סילוף. והאם ביפו לוד ובחיפה יש שני סוגי אזרחים, שתי מערכות משפט ושלטון צבאי?

ועפ"י הגנאוים הלאומיים הזה מציג מתנה א"י למדינת ישראל מב־חנים לא ולהאבטים. מבחנה של מדינה ריבונית איננו בהתיישבות. היא ריבונית להקים 1000 ישובים בשבוע. מבחנה של מדינה ריבונית היא רמת הביטחון והיצירה שהיא מאפשרת לבניה — אזרחיה. והיום, בגלל קונספציות לאומניות אנחנו פושטי רגל מבחינה כלכלית ותלויים תלות גמורה בחוסדי זרים ולא יכולים להציע לנוער — לא רמת ביטחון ולא רמת יצירה חברתית מודרנית.

וכל זה בגלל 7,000 קמ"ר. אפשר להשתגע. הרי בעתיד יכולה להתנג־שש השפעת היהודים בארה"ב, תיגמר מלחמת איראן־עיראק; מד־ינים תירחק להסתלק מהסלונים; ישראל תוצג כמדינת אפרטהייד ובשיא ארה"ב אולי לא יתפעל כל כך ממנה; נשק גרעיני ייכנס לאזור. ואצלנו כאן — אין משאבים לצמיחה כלכלית, ולמדע ולאוניברסיטאות ולחקלאות ולתעשיה ולחינוך ולבר־יאות. ואי אפשר כבר לבנות איצט־דיון ולחפור עתיקות. וכל מה שהוד גרוסמן מנסה זה להגן על מדינת ישראל מפני ארץ ישראל. יישר כוחו!

בית המשפט המחוזי בירושלים

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להוי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה, וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן.

כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ירושות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
732/87	יוחנן שטסנבר	7.11.86	סטלה שטסנבר
735/87	יוסף חי אליהו	22.2.87	יוסף חי חנה
736/87	מרים ראובן	25.10.74	יצחק ראובן
737/87	יוסף ראובן	18.4.87	יצחק ראובן
739/87	סטיפן לוסקיבין	18.6.86	הלינה לוסקיבין
740/87	מרים סרוך	18.4.87	שמעון סרוך
741/87	חנה מראגוסטי	18.12.86	חיים מראגוסטי
745/87	כהן יוסף	6.5.87	רם כהן
744/87	קמחי שבח	28.7.49	קמחי שלמה
748/87	רבינה קרמר	5.11.82	הלנה קרייצברג
750/87	זהבה שרוני	3.3.85	אורי שרוני
751/87	מיכאל שרוני	15.7.86	אורי שרוני
757/87	נוב ברוך	8.3.87	נוב בנימין
758/87	לוי משה	4.6.87	אסתר עמיר
763/87	הנביה מיסה	8.6.74	אליס מיסה
764/87	וילי זילברמן מרש	22.6.87	מירה זילברמן מרש
768/87	אסתר אהרוני	8.1.71	דוד אהרוני
769/87	רחל מזרחי	8.1.70	מנחם מזרחי
772/87	אהרון ארנולד הויסט	22.11.86	קראוס ביולה
775/87	מנן שמחה	21.12.86	חגי (מנן) רחל
776/87	שמעון חסידוף	10.2.87	רמי חסידוף
779/87	עיד עלי יגמור	3.4.75	צובחי עיד יגמור
780/87	נתן הורביץ	15.6.87	שמואל הורביץ
785/87	מרים ג'קסון	15.6.87	חנה נרוזסקי
787/87	הריץ ליס	11.1.58	אוה לוזי
789/87	שמעון אבריאל	8.4.84	בוים אבריאל
790/87	איסמעיל פרטון	20.5.87	מאגי בריאגן
798/87	אברהם צמח	18.2.87	כלמה צמח

צוואות

מספר התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
721/87	סם (סמואל) שבא	28.4.87	ג'וליאט רוזנברג
722/87	ציון להון	31.5.87	אפרים להון
723/87	סידוניה ברזנר	30.3.87	פרד ברזנר
724/87	דוי בר אברהם	23.5.87	רינה יהודית דף
727/87	רבקה קפר	7.6.87	משה קפר
742/87	ג'ורג'יה ברוך	13.5.87	חיים ציון
743/87	מיכאל קפלן	20.5.87	קיטי קפלן
747/87	משה (אלי) פינקלר	28.1.87	מרים פינקלר
752/87	פרנץ קריקש	23.10.84	נועם רפאי
754/87	אנה קריקש	22.3.87	נועם רפאי
756/87	שמעון לוי	18.3.86	ראובן לוי
766/87	אהרון לנדאו	17.3.87	טובה לנדאו
770/87	הדה האליך	17.5.87	דליה כאזר
771/87	לאופולד מוסקוביץ	14.12.86	מרי מוסקוביץ
774/87	ביאטריס (קראוס) אילן	30.5.87	חיים אילן

(—) ד"ר אליהו צ' בן־זמרה — רשם

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 275/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ומפרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית במכרזים המסומנים בטבלה. נוסח הפרסום — באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. ירושלים	52/87	40	זכיון להרבצת מודעות בלוחות פרסום עירוניים	25.8.87	נוחם בלפור טל' 02—228351	ט. קולק
ע. תל אביב	324/87	35	מכירת מגרש רח' המערכה 4 א' מול בית מנן דרך ארזם חלקה 26 בגוש 7097	20.8.87	אגף נכסים קומה 8 חדר 831	ש. להט
ע. כפר סבא	262/87	300	עבודות ניקוז באגן הניקוז המרכזי	20.8.87	המח' לפיתוח ותחזוקה	י. הדר
ע. לוד	11/87	200	הסדרת צומת אודסמר — שד' ירושלים	21.8.87	מבכ"ל העיריה טל' 08—259915	מ. לוי
ע. לוד	13/87	280	ביצוע עבודות בכבישים שד' ירושלים	21.8.87	מזכירות העיריה טל' 08—259967	מ. לוי
ע. טבריה	23/87	1000	סלילת רחובות 1. להגמי גיבתון 2. גולומב — שמעון דייך כולל אינסטלציה של אשראי	26.8.87	מח' תכנית טל' 04—922121	ח. לבב
ע. צפת	9/87	50	הסעת תלמידי החינוך המיוחד מגנות לקרית שמונה וחזרה לשנה"ל תשמ"ח (מכרז חוזר)	12.8.87	מח' משמעות טל' 06—930961	ז. פריל
ע. קרית אתא	6/87	200	תכנון וביצוע 2 כבות + חדרי עזר בבי"ס "במה"	24.8.87	מהנדס העיר טל' 04—444555	י. בן דוראל
ע. רמלה	6/87	200	אספקת מכולות 30 קוב כולל שינויים	13.8.87	מח' אספקות טל' 08—227911	י. רמי
ע. רמלה	7/87	200	אספקת מכולות במרוזה ובקיבולות שונות	13.8.87	מח' אספקות טל' 08—227911	י. רמי
מ.מ. גן יבנה	9/87	100	ביצוע עב' פיתוח בביוב המערבית לישוב	21.8.87	מהנדסת המועצה טל' 055—74128	מ. אולקסבר
מ.מ. שדרות	6/87	150	הסעת תלמידים ו/או עובדי המועצה	18.8.87	הנהלת החשבונות טל' 057—897461—6	ע. פרץ
מ.מ. מסעדה	8/87	300	בניית 7 כבנים באליקום	27.8.87	מזכירות המועצה טל' 04—891152	י. סעדה
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ש. בלומה
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	057—[illegible]	ש. בלומה
מ.מ. עומר	2/87	[illegible]	הסעת תלמידים [illegible]	[illegible]	057—[illegible]	ש. בלומה

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	טלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.מ. אבו סנאן	3/87		משרת מזכיר/לה רווחה 80% משרה	17.8.87	מזכירות המועצה טל' 04—963756	ש. עבוד
מ.מ. אפרת	8/87		משרת רכז/ת נוער	16.8.87	טל' 02—931501	י. אורבך
מ.מ. סגרות			משרת פסיכולוג באופן 50% משרה לשרות פסיכולוגי	20.8.87	טל' 057—941077 בקיבוץ 057—941586	י. אשר
מ.מ. קרית עקרון	7/87		משרת מנהל מחלקה ע"ש יגאל אלון בראש פינה	14.8.87	מזכירות המועצה טל' 08—935713	ש. רון

[illegible] של השלטון המקומי

העיר תל־אביב יפו

אבלה על הרצחו של

סרן רון טל ז"ל

שנפל מידי מרצחים בריצעות עזה על משמרתו

תנחומינו לעובדת העיריה

אביבה טל ומשפחתה

שלמה להט

ראש עיריית תל־אביב־יפו

רעייתי האהובה ויקירתנו

מירה גליקסון — הורביץ

איננה

נפטרה באופן פתאומי בט' אב תשמ"ז (4.8.87)

ההלויה תצא מחר יום שישי י"ב אב תשמ"ז (7.8.87) בשעה 10.30 מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין "נחלת יצחק" ת"א. אוטובוס יעמוד לרשות המלווים

המתאבלים: בעלה: עו"ד ד"ר משה ט. הורביץ
אחותה וגיסה: עליזה ועו"ד יהודה פרידן
ומשפחות: גליקסון, הורביץ, בן־אברהם, דורון
ידידיה ומוקיריה

עירית תל־אביב־יפו

משתתפת באבלו של חבר מועצת העיר

בן ציון יהודאי

על מות אחותו

יונה מלחי ז"ל

יהי זכרה ברוך

שלמה להט

ראש עיריית תל־אביב־יפו

רשות השידור

לאברהם נדרה

אתך באבלך הכבד על מות

אמך ז"ל

הנהלת רשות השידור

מוסדותיה ועובדיה

לבן ציון יהודאי

משתתפים בצערך על מות

אחותך ז"ל

התאחדות לכדורגל בישראל

ההנהלה והעובדים

השתתפותנו הכנה באבלכם על מות יקירכם

משה רוזנטל ז"ל

סמסונג ושות' בע"מ

סוכני מכס ותובלה

המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב

בצערה להודיע על פטירתו של הוסטר המתנדב

יצחק עברי ז"ל

מחותיק "דבר" העברי "המגבית"

זקוק דחוף למודעה?!

מודפון

לשירותך 24 שעות ביממה

03-38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

בנק כללי לישראל בע"מ

דורון — קרן נאמנות צמודה

מנהל הקרן: חברה לניהול קרנות נאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

הנאמן: הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מזמינים בזה את מחזיקי יחידות ההשתתפות בקרן לאסיפה כללית של בעלי היחידות בקרן שתתכנס במשרדי מנהל הקרן — חברה לניהול קרנות נאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ — בשד' רוטשילד 38 בתל־אביב ביום 17/8/87 בשעה 10.30.

בפני האסיפה יוצע לאשר הסכם לשינוי הסכם הנאמנות מיום 28/3/84, בכפוף לאישורו גם על ידי שר האוצר.

ההסכם לשינוי הסכם הנאמנות אשר יוצע לאסיפה הכללית של בעלי היחידות בקרן לאשרו כולל, בין היתר, שינויים בנושאים הבאים:

1. איחוד יחידות הקרן ליחידות בנות ".1 ש"ח ע.נ. כל אחת ושינויים המתחייבים מכך.
2. תיקון סעיף 12 להסכם הנאמנות הדן בפיצול תעודות השתתפות של בעלי יחידות בקרן המתייחס לזכותו להוציא תעודת השתתפות חדשה וקובע שניתן להוציא תעו"ה כא בבין מאה יחידות בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א או כפולה של מספר זה.
3. תיקון סעיף 15 להסכם הנאמנות הדן בהעברת תעודות השתתפות לרבות תיקון ההוראה המתייחסת לערך הנקוב הקטן ביותר של תעודת השתתפות חדשה שניתן להוציא במסגרת זו.
4. תיקון סעיף 16 (ה) להסכם הנאמנות הדן בהוצאת תעודת השתתפות חדשה במקרה של פדיון יחידות המתייחס לערך הנקוב הקטן ביותר של תעודת השתתפות חדשה שניתן להוציא במסגרת זו.
5. קביעה מחודשת של היקף אחריותם של מנהל הקרן והנאמן — לפי דרישת רשות ניירות ערך והממונה על שוק ההון במשרד האוצר, וכפי שהוסכם על ידיהם.

הודעה על התיקונים והשינויים להסכם הנאמנות עליהם יתבקשו בעלי היחידות להצביע באסיפת בעלי היחידות שלחה לבעלי היחידות הרשומים בפנקס בעלי היחי־דות של הקרן. העתק ההודעה וכן העתקי הסכם הנאמנות מונחים לעיון במשרדי מנהל הקרן בשד' רוטשילד 38 תל־אביב ובמשרדי הנאמן ברח' אחד העם 9, בתל־אביב. בעלי יחידות יכולים להשתתף בעצמם או על ידי שלוח להצבעה.

את המסמכים למינוי שלוח להצבעה יש להפקיד במשרד הרשום של מנהל הקרן בכ־תובת הכל לפחות 48 שעות לפני האסיפה.

עם בתוך חצי שעה מן המועד שנקבע לאסיפה לא יהא נוכח מנין חוקי, תידחה האסיפה לשבוע אחד לאותו היום ולאותה שעה ולאותו מקום. לא יהיו נוכחים גם באסיפה השניה מנין חוקי כעבור מחצית השעה לאחר המועד שנקבע לה, ייחשבו בעלי היחידות הנוכחים למנין חוקי.

בתי־ספר לאליטה ובתי־ספר לפלבאים

שר החינוך ומנכ"ל משרדו מצהירים כי אין בדעתם לחסל את האינטגרציה, אולם בכירים בקרב חוקרי החינוך בארץ טוענים כי התוכנית לשינוי מבנה מערכת החינוך תצמיח בתי־ספר אליטיסטיים בצד בתי־ספר מדולדלים.

מאת נילי מנדלר

"אנו מתכוונים לשלוח למשרד החינוך מברק, כדי לעודד אותו לבצע את התוכנית לביטול האינטגרציה". אמרה לי לא מכבר תושבת כפר־סבא, אם לארבע בנות. היא סיפרה לי שהידיעות שבישרו על אפשרות כזו, עוררו עליצות רבה בקרב הורים ומורים בבית הספר בו לומדות בנותיה. לשאלתי על מה השימחה, השיבה: "זה יעלה את רמת הלימודים. חוץ מזה, לא שמעת שהאינטגרציה נכשלה?" דברים ברוח דומה שמעתי מהורים נוספים.

זה זמן רב לא קמה סערה ציבורית כזו סביב תוכנית של משרד החינוך. פורומים שונים, ובתוכם הממשלה והכנסת, תבעו הסברים משר החינוך, יצחק נבון, שמצידו, הכחיש את הידיעות מכל וכל וכינה את כלי התקשורת שפירסמו את הידיעה, בעיקר את "הארץ" ו"דבר" — סלפנים. להד"ם, טען נבון. משרד החינוך לא נסוג ולא ייסוג מתוכנית האינטגרציה. התוכנית החדשה רק באה לבדוק דרכים לשפר את האופן שבו היא מתבצעת, ובכלל, היא אינה מיועדת לשנת הלימודים הבאה, וכשתיושם, אם בכלל, יהיה זה רק באופן נסיוני, במקום ישוב אחד.

התגובה הציבורית והתגובה שכנגד מלמדות, קודם כל, כי הנושא הוא בעל חשיבות חברתית ופוליטית ממדרגה ראשונה. נבון ישקול עתה רבות בטרם יאשר להפעיל את התוכנית, אפילו באופן נסיוני. למרות זאת, שווה התוכנית שיכתבו אותה, ולו כדי ללמוד משהו אודות מי הוגה מה במשרד החינוך.

החידוש הכלול בתוכנית מושתת על ביטול אזורי הרישום לחטיבת הביניים, כדי לאפשר להורים לרשום את ילדיהם לחטיבות הביניים שתמצא חן בעיניהם. בתי הספר, מצידם, יהיו חופשיים לבחור כ־70% מהתלמידים, באמצעות מבחני־מיון שייערכו בכתה ו'. כדי להבטיח שעקרון האינטגרציה יישמר בבתי הספר, תחוייב כל חטיבה, לקלוט תלמידים חלשים, כ־30%, מאוכלוסייתה. מטרותיה העיקריות של התוכנית, על־פי נייר העמדה שהכין המנכ"ל, ד"ר שמשון שושני, להפחית את אלמנט הכפיה הקיים היום ברישום לחטיבות הביניים, לעודד תחרות בין מוסדות חינוך לשיפור הישגים, להפעיל לחץ על בתי הספר היסודיים כדי שישפרו את ההישגים הלימודיים, ולהבטיח בכך שתלמידיהם יתקבלו לחטיבות־ביניים טובות.

הדבקת תווית

בהצהרת־כוונות, שנכללה במבוא לתוכנית, נאמר כי משרד החינוך ימשיך בביצוע הרפורמה בחינוך, כדי לאפשר את הגשמת המטרות החינוכיות והחברתיות שעמדו ביסודה. החלשים יקודמו כלפי מעלה, הפערים בינם ובין החזקים יצטמצמו. מאידך, נאמר במבוא, יעשה המשרד לשיפור ההישגים, והמערכת כולה תצטרך להיות נכונה להתאים עצמה לשינויים המתבקשים, נוכח המציאות המשתנה.

עד כאן הצהרת כוונות. אלא שמעיון בדרכי הפעולה עולה תמונה פחות ורודה. ראשית, יש כוונה להחזיר בדלת האחורית את תהליך הסלקציה של תלמידים, באמצעות מבחני־מיון בכיתה ו', על אף שוועדת מומחים מטעם משרד החינוך אסרה על עריכתם בכיתה ו', משום שהם עלולים להדביק לתלמיד תווית שיש לה השלכה על עתידו (הוועדה אסרה על מבחני משכל, ועתה מדובר במבחני הישגים, כשהמטרה והתוצאה בשניהם זהה). מבחנים אלה קובעים, למעשה, בשלב מוקדם בחיי התלמיד. את כל משך תהליך הלמידה הוא יופנה למסלול עיוני או מקצועי, עם תעודת בגרות או בלעדיה. זאת, באשר כבר בחטיבות הביניים, מחלקים את התלמידים לקבוצות, לפי רמות ("הקבצות", בז'רגון המקצועי). מההקבצות הללו לא קל להיחלץ, ובמעבר לחטיבה העליונה נוהגים מנהלי בתי־ספר רבים לשבץ את התלמידים החלשים במסלולים חלשים, בלי תעודת בגרות, או במגמות הנחשבות לאריסטוקרטיות, או להעשיר אותם לגמרי מהלימודים.

משמעות הענקת זכות לבית הספר לבחור 70% מתלמידיו היא, בין השאר, שמוסד המבוגר יוקרתי יוכל לדחות על הסף תלמידים שלא הצליחו במבחני ההישגים, או שהצלחתם בינונית. יוסיף, לעומת זאת, יוכל המוסד ליטול לעצמו את השמנת — התלמידים הטובים ביותר. עובדה זו מנתצת את אשליית הרישום החופשי. תלמידים חלשים ובינוניים שיידחו, וכאלה יש למכביר גם באזורים מבוססים, יצטרכו לחזור על פתחי חטיבות־ביניים אחרות, הם ימצאו, בסופו של דבר, לאלו תשובות חלשות או בינוניות.

היות שבחינוך אין שחור ולבן, ואפשר רק להסתמך על תופעות ומגמות דומות שניצפו בהקשרים אחרים במערכת החינוך, ניתן לקבוע, לפחות, שקיים חשש מבוסס שהתוכנית החדשה תפגע בעקרון האינטגרציה בין תלמידים מרמות שונות. וכאן יש לזכור שתוכנית האינטגרציה אינה מדברת רק על סגירת פערים בין בני עדות שונות, אלא מעניקה אותו משקל גם לסגירת פערים בין תלמידים חלשים וחזקים.

ליגה א' וליגה ג'

משרד החינוך טוען שכדי שלא יווצרו בתי־ספר אליטיסטיים בצד בתי־ספר חלשים, הוא יתנה את בחירת התלמידים הטובים בקבלת תלמידים חלשים, שיהוו כשליש מאוכלוסיית בית הספר. השאלה שצריך לשאול היא — מה ימנע מבית־ספר כזה לבחור גם את התלמידים החלשים, מקרב המבוססים, או את האליטה מתוך אחרים טעוני־טיפוח (גם שם יש תלמידים מוכשרים). במקרה הראשון לא תהיה אינטגרציה חברתית, ובמקרה השני לא תהיה אינטגרציה מבחינת רמות הלימוד.

העומדים בראש בתי הספר לחינוך בארץ וראשי המכונים לטיפוח האינטגרציה בבתי הספר מזו באוניתה, באוזני משרד החינוך, על סכנות התוכנית, והביעו חשש מפגיעה במטרות החברתיות של החינוך, למרות הצהרות המשרד. לדברי אחד מאישים אלה, פרופ' יהודה אמיר, ראש המכון לקידום האינטגרציה במערכת החינוך באוניברסיטת בר־אילן, "מה שקורה היום בחינוך הממלכתי־דתי יכול לקרות גם בחינוך הממלכתי: יהיו בתי־ספר אליטיסטיים מסויימים ובתי־ספר של הפלבאים. הרעיון של התוכנית הוא ליצור תחרות בין בתי הספר; אבל החלשים, מראש, כמעט חסרי סיכוי. יש פה ליגה א', ליגה ב' וליגה ג' של תלמידים. או איך יהיה לבית ספר של ליגה ג' סיכוי לעלות לליגה א'? — הקושי הוא עצום".

פרופ' אמיר לומד גם מנסיונם של אחרים בחו"ל. תוכנית דומה לזו של שושני, שכבר נוסתה במקומות אחרים בארה"ב בשנים האחרונות, גרמה אכזבה ונמצאה בדיעבד. לדבריו, הכישלון נעוץ בעובדה שבתי הספר שפעלו לפיה הפכו אליטיסטיים, ועקרון הענקת הזדמנות שווה לכל ילד — הופר. עד כמה קשה להגשים הלכות בדבר שילוב חלשים בבית־ספר אליטיסטי, ניתן ללמוד מבית הספר לאמנויות בתל־אביב, שהוקם כרגע לחוקי על־ידי שושני. נקבע שהמוסד יקלוט כ־30% טעוני־טיפוח, אולם מדו"ח מבקר העירייה עולה כי בשנת הלימודים תשמ"ו היו תלמידים משכונות דרום העיר ויפו רק 14.05% מכלל אוכלוסיית התלמידים שבו. מנתונים שנמסרו אודות מוסד יוקרתי אחר שהוקם בתל־אביב על־ידי שושני — בית הספר (היסודי) לטבע — עולה ששיעור טעוני הטיפוח הלומדים בו דומה לזה שבבית הספר לאמנויות.

במסיבת כתבי חינוך, שנערכה עם סיום שנת הלימודים, טען שושני כי מימצאים אלה אינם ידועים לו. גם נבון לא ידע על כך דבר. עובדה זו תמוהה מאוד, שהרי נבון ושושני מכריזים שהתוכנית החדשה לא תפגע באינטגרציה, משום שבתי הספר יחוייבו לקלוט לפחות 30% טעוני טיפוח. פרופ' אמיר: "המימצאים מעידים שגם כשיש כוונות טובות, לאורך זמן העניין מתמסמס".

אין פגיעה במצטיינים

חלק מחולשות התוכנית שהועלו כאן כלול בנספח להצעת שושני תחת הכותרת "בעיות לדיון ולשיקול דעת". שאלה שיקול דעתו של מי יכריע בעניין זה, כאשר נושאים המועלים לדיון על־ידי המנכ"ל, בפורומים שהוא מזמן, אינם מעומתים כמעט על־ידי דעות אחרות ודיבוניות? יתר על כן, כיצד ניתן להסביר את העובדה ששושני עצמו דחה, לפני כשנתיים, תוכנית זהה לזו שהציע עתה, שהוגשה לו בתקופת כהונתו כראש מינהל החינוך בתל־אביב? הנימוק לדחייה היה שהתוכנית תפגע באינטגרציה ותיצור בתי־ספר סלקטיביים.

אישים לא מעטים, ובתוכם גם עמיתי למקצוע, הביעו באוזני תמיהה על ההתנגדות לתוכנית שתטפח את האליטיסטים במערכת החינוך. חייבים לעשות זאת, משום שהרמה ירדה, טענו. מניין הם יודעים שהרמה ירדה? — התשובה: האוניברסיטאות חוזרות על כך השכם והערב. העניין הזה דורש הבהרות אחדות: לא הוכח שהרמה של העשירון העליון של התלמידים, כלומר שכבת המצטיינים, ירדה. נהפוך הוא, הפקולטות היוקרתיות באוניברסיטאות — ובתוכן משפטים ובתי הספר לרפואה הסמכים — דוחים, בשל חוסר מקום, תלמידים רבים המתדפקים על שעריהם ומציגים תעודות בגרות עם ציון ממוצע 9, שהשיגו אחרי שנבחנו ברמות הקושי הגבוהה ביותר (5 יחידות). בחינות אלו קשות לא פחות, ואף יותר, מהבחינות שנערכו לפני 30–20 שנה.

האינטגרציה, או נכון יותר, הרפורמה בחינוך, לא פגעה ואינה פוגעת במצטיינים. הם ימשיכו להצטיין בכל מצב. לעומת זאת היא עוזרת לחלשים, שאינם מסוגים לבתי־ספר בעלי רמה נמוכה, וניתנה בפניהם כל העת האפשרות להתקדם ולהשתלב ברמות גבוהות יותר. הבעיה נעוצה בעיקר בשכבת התלמידים הבינוניים, שאותה יש לחלק לשניים: 10–15 אחוז, שהם הטובים שבקרב הבינוניים ומשיגים ממוצע 8–9 בבחינות בגרות, ו־20–30 אחוז, שממוצע הציונים שלהם נמוך מזה.

מחקרים של פרופ' מיכה חן ופרופ' חיים אדלר מוכיחים שהבינוניים־הגבוהים, לא ניזוקו מלימודים עם תלמידים ברמה בינונית־נמוכה מזו שלהם. לעומת זאת, יצאו התלמידים הבינוניים־נמוכים נשכרים מהלימוד עם טובים מהם. כאשר האוניברסיטאות מתריעות על ירידה ברמת התלמידים, הן מתכוונות בעיקר לתלמידים ברמה הבינונית. הן היו רוצות שרמתם של אלה תשופר. השאלה היא אם יצירת בתי־ספר סלקטיביים תסייע ליצור מצב כזה, כשספק אם הכמות הגדולה של התלמידים הבינוניים תתקבל לבתי־ספר כאלה.

ד"ר ש. שושני:

א. הדיונים בהצעה מעלה את החשש שביצוע התכנית המוצעת יגביר את הסלקטיביות ויגבש בתי"ס יוקרתיים, דבר שאינו רצוי.

ב. להלכה מדברת התכנית על בחירה חופשית של התלמידים, אך למעשה רב בה היסוד הכפוי, באשר שעורים גדולים של הורים ותלמידים [illegible] שלא יקבל את הדין.

הקטע לעיל, לקוח מפרוטוקול ישיבה שנערכה ב־27.8.85, במינהל החינוך בעיריית תל־אביב בתקופה בה כיהן בראש המינהל, ד"ר שמשון שושני, היום מנכ"ל משרד החינוך. הדברים שאומר שושני, לפי הפרוטוקול, מתייחסים לתכנית להיארגנות חטיבות הביניים, שהוצעה לו ע"י אחד מאנשי המינהל, חיים דותן. שושני דחה את התכנית, בטענה שהיא תיפגע באינטגרציה ותעודד הקמת בתי־ספר סלקטיביים. עתה מציע שושני אותה תכנית עצמה, ליישום במערכת החינוך כולה, בטענה שהיא תחזק את האינטגרציה.

עיקרי התכנית

- בוגרי בתי־הספר היסודיים יהיו רשאים ללמוד בכל חטיבת־ביניים כראות עיניהם ולא יהיו כפופים לרישום לפי אזורים, כמקובל היום.
- חטיבות־הביניים בעיר, יבחרו כ־70 אחוז מהתלמידים, תוך העדפת הטובים שבהם, אולם הדבר יהיה מותנה בקבלת כ־30 אחוז תלמידים חלשים.
- בחירת התלמידים על־ידי חטיבות־הביניים, תהיה על־סמך תוצאות מבחני — השגים בכתה ו'.
- כל תלמיד יציין בטופס הרישום, סולם של שלוש העדפות בבחירת חטיבת הביניים. אישור קבלתו יהיה על דעת החטיבה, בהתאם למדיניות הוויסות של הישוב ועל פי עקרונות שייקבעו על־ידי הרשות המקומית ומשרד החינוך.

אלטרנטיווה לרפורמה בחינוך

על־ידי יצירת אווירה של הישגיות, ויצירת תנאים לאינטגרציה חברתית ממשית, ניתן להביא תרופה לחוליים במערכת החינוך העירונית

מאת חיים דותן

הכותב הוא מנהל האגף לתכנון הערכה ובקרה בעיריית תל־אביב יפו

בהתקרבנו לתום העשור השני להפעלת הרפורמה והאינטגרציה במערכת החינוך, מתברר, לדעת רבים, שהיעדים והמטרות לא הושגו, או שהושגו במידה חלקית בלבד. מטרותיה העיקריות של הרפורמה בחינוך בשילוב אינטגרציה חברתית הן:

1. צמצום הפער בהישגים הלימודיים שבין תלמידים טעוני־טיפוח לבין תלמידים משכבות סוציו־כלכליות גבוהות יותר.
2. יצירת מפגש בין אוכלוסיות תלמידים מעדות ומרמות סוציו־כלכליות שונות, כדי לקרבן זו לזו, להסיר מחיצות ותדמיות, להפכן לעם מגובש ולהביא לביטולן ההדרגתי של שכבות שבהן שולטים ניכור ורגשות קיפוח.
3. מטרה פוליטית־חברתית לא מוצהרת של סגירת פערים בין עדות המזרח ליוצאי אשכנז, כשקיים הקשר בין עדות המזרח לרמות הסוציו־כלכליות הנמוכות.

צמצום הפער בהישגים הושג במידה חלקית בלבד, בעוד שלגבי סגירת פערים עדתיים ועקירת רגשות קיפוח אנו עדיין רחוקים מהשגת היעד, ויש הטוענים שאף מתרחקים ממנו. אין חילוקי־דעות אידיאולוגיים בציבור לגבי המטרות הלאומיות הטמונות בבסיס ההחלטה להנהגת הרפורמה והאינטגרציה, אולם יש אי־שביעות רצון — בכל השכבות — לגבי דרכי הביצוע והתוצאות המושגות.

מן ההכרח, איפוא, להכניס שינויים משמעותיים בדרכי ביצוע הרפורמה והאינטגרציה בחטיבות הביניים, מבלי לשנות או להפחית מהמטרות והיעדים. אדרבא, יש לחפש דרכים להגשים את היעדים בצורה יעילה, על־ידי יצירת אווירה של הישגיות, ויצירת תנאים לאינטגרציה חברתית ממשית בין השכבות השונות. הגעתי למסקנה שעל־ידי שינויים מבניים ניתן להביא תרופה לחוליים במערכת החינוך העירונית.

ביצוע באמצעי כפיה

במאי 1985 העליתי תוכנית המתייחסת לתל־אביב יפו ובעיותיה האינטגרטיביות המיוחדות. התוכנית אמורה לתת מענה לבעיות הקשורות בביצוע הרפורמה והאינטגרציה בחטיבות הביניים. ת"א יפו שהשלימה, למעשה, את הרפורמה בחינוך, עומדת בפני בעיות כבדות משקל בתחום הרפורמה והאינטגרציה:

1. האינטגרציה מבוצעת באמצעי כפיה הכוללים הסעת תלמידים מהדרום לצפון העיר.
2. ביפו ובשכונות הדרומיות אין, למעשה, אינטגרציה חברתית. התלמידים, ברובם המכריע מעדות המזרח ושכבות מצוקה, נשארים במסגרת מבודלת, מבלי שיווצר מפגש ממשי בין אוכלוסיית התלמידים האשכנזים, או בני שכבות סוציו־כלכליות גבוהות יותר. אין אפשרות מעשית — גם לא בכפיה — להסיע תלמידים מצפון העיר לבתי־ספר דרומיים.
3. מדיניות הסעת תלמידים מבתי־ספר בדרום העיר אל חטיבות־ביניים אינטגרטיביות בצפון העיר נקבעה על־פי העיקרון של שמירת איזון סביר, ביחס של 30% ל־70% בין תלמידים טעוני־טיפוח לתלמידים מבתי־ספר מבוססים בצפון, מבלי לפגוע ברמת ההישגים של האחרונים. בשנים האחרונות חלו שינויים דמוגרפיים ניכרים בת"א יפו, ובעקבותיהם השתבש האיזון המספרי הנ"ל בחטיבות הביניים, שכדי לתקנו יש הכרח לשנות את ה"מיפוי" של חטיבות הביניים ע"י העברת מספר בתי־ספר יסודיים לחטיבת־ביניים אחרת. נסיון לאלץ את ההורים להסכים לשינוי — יכשל, לכל היותר, ניתן להעתיק בית־ספר טעון־טיפוח דרומי מחטיבת־ביניים אחת לשניה. במצב הנוכחי, היחס בין תלמידים טעוני־טיפוח לבין תלמידי השכבות המבוססות מגיע בחטיבות־ביניים מסויימות למצב שהוא אנטי־תזה למטרות הרפורמה והאינטגרציה.
4. ההסתייגות מהרפורמה והאינטגרציה אינה רק נחלת הורים ותלמידים, גם ציבור המורים מתוסכל מהמצב ושולל, ברמה אמנם, את ביצוע האינטגרציה בחטיבות הביניים.

מעבר לא אוטומטי

התוכנית שהעליתי לפני שנתיים להיארגנות של חטיבות הביניים בתל־אביב יפו מבקשת לענות על הבעיות שהועלו, ולפתור בעיות רבות אחרות. עיקריה:

1. תבוטל תוכנית המיפוי הקיימת, לפיה מופנים מסיימי כל בי"ס יסודי באורח מוחלט לחטיבת־ביניים מסויימת. מעתה יהיו בוגרי כיתות ו' רשאים לבחור חטיבת־ביניים כראות עיניהם, לפי עקרונות וקריטריונים שיפורטו בהמשך.
2. כל חטיבת־ביניים תקלוט מספר מסויים של תלמידים טעוני־טיפוח, ביחס קבוע למספר התלמידים המבוססים. היחס לא יהיה אחיד בכל החטיבות, אלא ייקבע בהתאם למדיניות אינטגרטיבית עירונית.
3. מספר התלמידים מבתי־ספר מבוססים, שחטיבת הביניים תורשה לקלוט, מותנה ומבוסס על מספר התלמידים טעוני הטיפוח שכוונו ללמוד בה. לדוגמה, אם נקבע כי בחטיבת־ביניים מסויימת היחס יהיה 1/3 ל־2/3 — אם יירשמו לחטיבת הביניים, מתוך בחירה חופשית, 100 תלמידים טעוני־טיפוח, ייקלטו גם 200 תלמידים מבתי־ספר מבוססים. מספר התלמידים המבוססים יהיה תלוי תמיד במספר טעוני הטיפוח.
4. בוגרי בית־הספר היסודי יעמדו בתחילת כיתה ו', או אף בסוף ה', במבחנים עיוניים אחידים בחשבון, אנגלית ועברית, שציוניהם, יחד עם ציוני התלמיד בביה"ס, ישוקללו לצורך הרישום לחטיבת הביניים.
5. המעבר לחטיבת הביניים לא יהיה אוטומטי, כפי שהוא כיום. פניית התלמיד (משתי הקבוצות) לחטיבת הביניים תהיה על־סמך העדפותיו והציון המשוקלל שלו.

אפשרות ליוקרתיות

היתרונות בתוכנית המוצעת כאן הם:

1. יעדי הרפורמה והאינטגרציה יושגו ללא כפיה ומאבקים של הממסד החינוכי־עירוני בציבור ההורים.
2. תיווצר אווירה תחרותית בין חטיבות הביניים בעיר, שתחתור להישגים לימודיים וטיפוח החינוך החברתי־ערכי.
3. תיווצר תחרות בין חטיבות הביניים ליצירת אקלים אינטגרטיווי נאות כדי להיות אטרקטיוויים לתלמידים משכונות המצוקה, מאחר שהצלחה בקליטת טעוני הטיפוח תאפשר לה לקלוט במקביל מספר גדול יותר של תלמידים ברמות הגבוהות.
4. ככל שחטיבת הביניים תמשוך מספר תלמידים גדול יותר, יגדל מספר התלמידים ברמות הגבוהות. מאחר שבתי הספר התיכוניים בת"א הם שש־שנתיים, וגודל החטיבה העליונה מותנה בהיקף הבסיס של חטיבת הביניים, שעליו היא מבוססת, תובטח לחטיבה העליונה אוכלוסיית תלמידים נרחבת, וברמות גבוהות, שתאפשר לה להתפתח ליוקרתית, ומובן שבית הספר התיכון יהיה חייב להוכיח שתלמידים טעוני־טיפוח מחטיבת הביניים מגיעים להישגים טובים גם בחטיבה העליונה. בכך משתלב גם אינטרס המורים בחטיבה העליונה לתרום לקליטה נאותה של טעוני הטיפוח.
5. הצורך לתמוך בקיומו ושגשוגו של בית הספר יביא להירתמות המורים, התלמידים וההורים בטיפוח פעילות אינטגרטיווית־חברתית אמיתית. התעלמות הגורמים השונים בבית הספר מטיפוח חברתי, הביא עדיבה לתוצאה אחת — תלמידים טעוני הטיפוח, שלא שבעו נחת מקליטתם החברתית הכושלת, "הצביעו ברגליהם" וחפשו כל דרך כדי לעבור לחטיבת־ביניים אחרת. ואילו כלפי חטיבת־ביניים מתרשלת לא הופעלה כל סנקציה.
6. התוכנית החדשה תדרבן בתי־ספר יסודיים לצאת משאננותם, וגם בהם תיווצר אווירה של תחרות להישגים לימודיים, כדי להבטיח לבוגריהם שיתקבלו לחטיבות־ביניים טובות ומבוקשות.
7. שאיפתם של תלמידי בתי־הספר היסודיים להתקבל לחטיבה לפי בחירתם, תשמש כמוטיווציה חיונית להישגיות בבית הספר היסודי. שיפורים בבית הספר היסודי יובילו להישגים ומצויינות.
8. תגבר מעורבות ההורים במתרחש בבית הספר היסודי, ובעקבותיה דרישות להעלאת רמת הלימודים.
9. מבחני ההערכה בבתי הספר היסודיים, באמצעות מבחנים אחידים, כחלק בתהליך הקבלה לחטיבת הביניים, ישמשו קנה־מידה אובייקטיווי להערכה עצמית של בית הספר. ויתוף להישגיות. כיום, ההישגים הלימודיים של בתי הספר היסודיים אינם עומדים במבחן תחרותי בכניסה לחטיבות הביניים: האמת העגומה מתגלה בפער בין תעודת הגמר של כיתה ו' והדרישות בכיתה ז' של חטיבת הביניים.
10. שינויים דמוגרפיים בשכונה, או באזור רישום מסויים, לא יחייבו החלטות מינהליות מסובכות של שינוי במיפוי בתי הספר. לתלמידים תהיה אופציה של בחירת חטיבת־ביניים לפי התוכנית שהותוותה לעיל.
11. החלטה על סגירת חטיבת־ביניים בעיר, כפי שמתחייב לעתים, לא תהיה, בזכות האפשרות לבחירה חופשית, כרוכה במאבקים להעברת התלמידים לחטיבת־ביניים אחרת.
12. יתאפשר ויסות מערכתי של תלמידים, ובכך יקטן הצורך בבנייה נוספת או בהעברת מבנים טרומיים מבית־ספר אחד לשנה.
13. יבוטל הצורך בהסעות המוניות של תלמידים, מאחר שהם יגיעו ליעדיהם ברחבי העיר לפי בחירתם, בתחבורה הציבורית (חסכון משמעותי בכספי ציבור).

סיכוי להישגים

התוכנית האלטרנטיווית שהוצעה כאן אינה פשוטה להפעלה, ותותרנה עדיין שאלות חינוכיות פתוחות וכן בעיות ארגוניות־טכניות. הגדרה של הבעיות והדרכים לפתרונן ניתן להשיג באמצעות מחקר סימולציה של התוכנית ומרכיביה, עוד בטרם היא תופעל; אולם אסור שחשש מהתמודדות בבעיות כאלו יהיו מחסום בתהליך לשיטה הטעונה שיפור יסודי.

דו"ח הוועדה הנשיאותית בארה"ב, שכונה "האומה בסכנה", עורר שם זעזוע וחרדה בקשר לעתידה הטכנולוגי, הצבאי והתרבותי של מדינתם כמעצמה מובילה. ועדה דומה בארץ, יש להניח, לא היתה מגיעה למסקנות מעודדות יותר.

ההישגים במערכת החינוך אינם משביעים רצון. הם אינם עונים לצרכי החברה הישראלית כיום, ודאי לא לקראת העתיד. במדינות ערב ישנה תנופה אדירה של התפתחות חינוכית, המבוססת, בעיקר, על הכמות. אולם מגמות צומחות גם באיכות ההישגיות, ומכאן הכורח לשאוף להישגיות ומצויינות אצלנו.

מערכת החינוך העירונית מנסה לשפר עצמה על־ידי הפעלת פרוייקטים חינוכיים לאוכלוסיות מסויימות; אך לגבי כלל התלמידים במערכת, פרוייקטים אלה הם כבחינת "זריקה" דינמית, ולא יותר. למהפכה בהישגים ניתן להביא אך ורק על־ידי שינוי מבני של המערכת החינוכית. דומני שהתוכנית שהתוויתי לעיל, מציעה סיכוי להישגים ומצויינות, שרבים דואבים את היעדרה.

מיתוס כשלון האינטגרציה

בניגוד למיתוס שמקורו בבורות מכאן ובאליטיזם של השכבות המבוססות מכאן — נחלה מדיניות האינטגרציה בישראל, עד היום, הצלחה.

מאת חיים אדלר

הכותב הוא פרופסור למינהל החינוך באוניברסיטה העברית בירושלים

באחרונה התעורר ויכוח ציבורי ער למדי בסוגיית האינטגרציה בחינוך. על מה נטוש הוויכוח? האין אנו שבויים בידי מיתוס ה"כישלון", "ירידת הרמה"?

הרקע

בשנות החמישים התברר כי קיים פער עמוק בהשגים לימודיים בין יוצאי אסיה ואפריקה ובין יוצאי אירופה ואמריקה. הופעלה מדיניות מאסיבית של טיפוח, העשרה ופיצוי, שכוונה לבתי ספר בהם היו ריכוזים גבוהים של ילדים שלא התמודדו כהלכה. לאחר כ־15 שנה, כשהפער עמד בעינו, הוחלט להוסיף לסל אמצעי הקידום גם את מדיניות האינטגרציה (בפרט על ידי ה"רפורמה", שבמרכזה עומדות חטיבות הביניים). חטיבת הביניים תוכננה באורח "ממוזג", כלומר אוכלוסיה שתהיה מורכבת מבוגרי שניים או שלושה בתי ספר יסודיים, משכונות השונות זו מזו ברקען הסוציאלי ו/או בהרכבן העדתי. כ־55% מילדי ישראל בגיל כיתות ז'־ט', לומדים כיום במסגרת חטיבות ביניים; האחרים לומדים עדיין במבנה המסורתי של 8 שנות לימוד יסודי ו־4 שנות לימוד על יסודי. באחרונה הואט מאד קצב יצירתן של חטיבות ביניים חדשות, הן בעיקר בשל הצמצום הדרסטי של תקציבי מערכת החינוך, והן בשל התנגדות חלק מהאוכלוסיה המבוססת למהלך.

מדוע אינטגרציה?

שלוש הנחות ביסוד מיזוג אוכלוסית של תלמידים: פוליטית־חברתית, ארגונית־חינוכית ולימודית. ההנחה הפוליטית היא שבחברה דמוקרטית ופתוחה לא ניתן לקיים לאורך זמן פערים (בהישגים לימודיים, אך כתוצאה גם בתעסוקה וברמת ההכנסה) שחופפים את המוצא. המיתוס החברתי של הנחה זאת הוא, שישראל אמונה על "מיזוג גלויות", וחותרת לצמצום הגורמים המבדילים בינינו בתוקף הבדלי מוצא של הורינו או סבינו. ממילא ברור כי אין החברה הישראלית יכולה לסבול קיומם של מוסדות חינוכיים נפרדים. יתר על כן, כחברה בה הכל נתונים בסכנת קיום מתמדת והכל משרתים שירות צבאי ארוך וקשה, לא יתכן שחלק אחד יזכה בשירותים חינוכיים באיכות גבוהה יותר.

ההנחה הארגונית־חינוכית שביסוד מדיניות האינטגרציה היא, כי איכות שירותי החינוך בשכונות המבוססות טובה מבשכונות מצוקה ועוני. מדיניות המיזוג אמורה להביא לכך שילדים תושבי שכונות בלתי מבוססות ילמדו בבתי ספר מבוססים, ויהנו מן השירותים המשופרים בהם, כך שרמת השגיהם תעלה (הכוונה לשירותים כגון ספריה, פסיכולוגים, יועצים, מתקני ספורט, מעבדות — ואף להבדלים ברמת וכושר המורים).

ההנחה הלימודית מבוססת על הממצא המאושש, שהרכב אוכלוסיית התלמידים בכיתה הוא משאב בעל חשיבות מרכזית, המשפיע על השגים הלימודיים. בכיתה שרמת היכולת הממוצעת שלה מועשרת (תודות למיזוג) יתחולל — לפי הנחה זאת — שיפור בהשגים הלימודיים של התלמידים מן המגזר החברתי החלש, בלי לקפח את השגיהם של בעלי היכולת הגבוהה.

מהו מאזן הביניים?

בניגוד למיתוס על "כשלון האינטגרציה בחינוך", שמקורו באי־ידיעה מכאן ובאליטיזם של השכבות המבוססות בחברה הישראלית מכאן — יש לראות במדיניות האינטגרציה עד כאן סיפור הצלחה (אם כי אולי לא "הצלחה דרמטית", אם כי בוודאי ניתן היה לעשות זאת הרבה יותר טוב).

ראשית מתברר, כי בישראל ניתן לבצע מדיניות של אינטגרציה חינוכית בלי שהדבר גורר אחריו שסע חברתי ואף התפרצויות אלימות (כבכמה ארצות מערב). גם אם חלקים באינטליגנציה, ובעיקר בין נציגי התקשורת הישראליים, עקביים בהששותיהם מפני מדיניות זאת ומביעים לה את התנגדותם, דומה שיש לה תמיכה ציבורית רחבה (ומכל מקום, היתה כלפיה התנגדות גלויה מועטה בלבד).

שנית, המדיניות אמנם יושמה במידה לא מבוטלת: ספק אם יש היום ילד שהוריו (או סביו) עלו מאירופה ("אשכנזי") הלומד בכיתה שאין בה ילדים שהוריהם (או סביהם) עלו מארצות אסיה ואפריקה ("עדות המזרח"). תהליך זה התרחש לא רק תודות למדיניות האינטגרציה, אלא גם למגמת הלאות של מערכת החינוך בביצוע מדיניות זאת: האינטגרציה היא עובדה חברתית־חינוכית שאין ממנה חזרה.

יש איפוא אפשרות לבחון האם ההנחות ביסוד התועלת החינוכית הפוטנציאלית של אינטגרציה מתממשות. אכן בבדיקה שיזם משרד החינוך והתרבות מתברר, כי השירותים החינוכיים של בתי ספר ממוזגים דומים לאלה של בתי הספר המבוססים (בעיקר באשר למבנן ועושר הציוד שלהם), ומגוונים ועשירים הרבה מאלה של בתי הספר הבלתי ממוזגים באזורי המצוקה. אם יש חשיבות חינוכית לעושר, לעיבוי ולגיוון ההקצאה בחינוך, הרי מתברר כי האוכלוסיה המבוססת שבבתי הספר הממוזגים מבטיחה שירותים אלה לילדיה ולילדים שמוזגו עמם גם יחד.

המחקר החינוכי הישראלי מלמד, כי האינטגרציה בחינוך משפרת באורח משמעותי את השגים הלימודיים של תלמידים בעלי כושר שלמטה מן הממוצע, בעוד שאין היא מקפחת באורח משמעותי את השיגיהם של התלמידים בעלי הכושר שמעל לממוצע. רבעון התלמידים הטובים ביותר ורבעון התלמידים החלשים ביותר לא נמצאו "מרוויחים" או "מפסידים" תודות למיזוג. (דברים אלה מבוססים בעיקר על ממצאים של מ. חן ושל נ. רש וי. דר).

על מה מתעוררת הדרוהזת?

דומה שהוויכוח אינו ניטש על המצב הקיים ועל המיזוג שכבר בוצע ושהונהג. לבו של הוויכוח הוא המהלך הבא וההיערכות שתתבקש ממנו. הקואליציה המעוניינת במיזוג ותומכת בו נחלשה. כיום מתנגדת למהלכי האינטגרציה "ברית" שבין האליטות המבוססות (בעיקר ממוצא אשכנזי) ויוצאי ארצות המזרח (בעיקר מן המעמד הבינוני) שילדיהם כבר לומדים בבתי ספר מבוססים וממוזגים.

הבעיה איפוא פוליטית־חברתית: מנין יבוא הכוח להבטיח את המשך מדיניות האינטגרציה, ומה יהיה "הפיתוי" שבאמצעותו ניתן לרכך את קואליציית המתנגדים. בעידן של צמצום חמור במשאבים במערכת החינוך. לאור ההצלחה היחסית של המיזוג, מי שנותר למגע הם בעיקר ילדים מאזורי מצוקה, המהווים את הרבעון הנמוך מבחינת היכולת והכשרים. לא רק שיש התנגדות ציבורית למיזוג זה, אלא שכדי שתהיה בו גם תועלת לימודית (לחלשים), נחוץ ללוותו באמצעי טיפוח והעשרה מאסיביים. טיפוח כזה מחייב הפעלת שיטות פדגוגיות שטרם באו בארץ בהצלחה, ואשר יש בהן התמודדות דידקטית עם כיתות הטרוגניות מבחינת היכולת והמוטיבציה של תלמידיהן — דרכי הוראה שעיקרן אינדיווידואלי כך שכל התלמידים ישתלטו על מיומנויות יסוד ויתקדמו ברכישת ידע בסיסי, כאשר את הכשרונים ו/או בעלי המוטיבציה הגבוהה ביניהם יעודדו להתקדם לדרגת ההשג הפוטנציאלית הגבוהה ביותר שלהם. וזאת דרך להבטיח את טיפוחה של אליטה בלי לוותר על הבטחה של קידום שאר הילדים ובני הנוער.

ההצלחה של מהלכי האינטגרציה שהתרחשו עד כאן מחייבת הכרעות יסודיות גם במגזר אחר: כשלושה רבעים מילדי האומה לומדים עד סוף חטיבת הביניים, מעבר 9 שנים, בבתי ספר ממוזגים. הבחירה שלפנינו היא על כן בין המשכת המדיניות הסלקטיביות, ובין מעבר לחינוך מקיף, בו ניתן לממש את רעיון האינטגרציה גם בחינוך העל יסודי.

גם הוויכוח על מהות בחינות הבגרות משיק לעניין שלפנינו. אחד מביטויי ההצלחה של מערכת החינוך הוא, שכשליש מן השנתון הגילי במדינת ישראל עומד בהצלחה בבחינות הבגרות (שיעור מן הגבוהים בעולם). יחד עם זאת ברור לכל, שלא עברו בחינות בגרות רק כשמינית מן השנתון הגילי, היה הסיכוי הממוצע של כי שמגיעים אל סף החינוך הגבוה ורמת הידיעות הכלליות שלהם גבוהים יותר. הבחירה שלפנינו היא, איפוא, לצמצם את שיעור בעלי תעודת הבגרות לאליטה קטנה, במחיר אבדן הפוטנציה של המוני בני נוער אחרים להשלים אפילו את לימודיהם העל יסודיים, או להרחיב גם את מערכת ההשכלה הגבוהה להמשך מדיניות ההעשרה, הקידום והטיפוח. זאת ועוד: כשני שלישים מבעלי תעודות הבגרות בלבד מתחילים לימודיהם באחת מחמש האוניברסיטאות שלנו; האחרים פונים למכללות (טכנולוגיות ואחרות) וממשיכים שם את לימודיהם ואת הכשרתם. בהתפתחות זאת יש משום הוכחה להצלחת המדיניות הנדונה כאן, ולכן אין לפנות להקשחה בבחינות הבגרות. שיעור גבוה מילדינו — ולאו דווקא ילדי האליטה בלבד — מגיעים ללימודים על־תיכוניים. בכך הם משפרים את איכות החברה הישראלית ואת כושר עבודתה והמודרנה ומפלסים נתיבי קידום ומוביליות ליוצאי השכבות המקופחות הבטוחות יותר.

ההצעה שהועמדה באחרונה בדבר ביטול אזורי רישום מחייבים למעבר לחטיבות ביניים, בנוגעת לרוח הדבר. ומי שמוסיף ומציע שכל בית ספר יחוייב לקלוט 30% מתלמידיו מקרב החלשים, ממליץ למעשה על מנגנון המתייג את החלשים ועל הקמת "משטרת חינוך" שתכפה הסדר כזה.

יש להזהיר בהמשך מהלכי האינטגרציה שהרפורמה במרכזם, כאשר במקום העדפת אוכלוסיות ורשויות על ידי הקצאת משאבים והשקעות בחינוך, לאפשר אולי לבתי הספר לקיים כיתות ייחודיות (לצבור בתחום מדעים, שפה זרה, אמנויות, אלקטרוניקה). ליצור ייחודיות או מחשבים, אשר הקליטה אליה לא תהיה על בסיס אזורי הרישום. זאת אמנם פשרה, אך דומה שהיא האליטיסטית בבצב העניינים הנתון.

מה שעומד על סדר היום הציבורי אינו "כישלון" או "ירידת הרמה", אלא אם יימצא כח וחזון להמשיך ולפעול מתוך רגישות והגנות חברתית בלי לקפח הישגים, יכולת ורמה.

אינטגרציה — כן; שמרנות — לא

רוב החוקרים והמומחים בארץ תמימי־דעים כי אין מסקנות חד־משמעיות לגבי ההישגים הלימודיים של האינטגרציה — אף כי רובם ככולם ממליצים להמשיך במדיניות הלאומית למיזוג עדתי וחברתי

מאת ישראל כהן

הכותב הוא דובר משרד החינוך והתרבות

בטרם עת הגל הדיון הציבורי התקשורתי, בהצעה לשיפור ולקידום מערכת החינוך בישראל, שהחל לגבש מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, הד"ר שמשון שושני. ולא, חלילה, משום שאנו יראים מוויכוח וביקורת אלא פשוט משום שההצעה עצמה טרם גובשה סופית ועדיין לא עברה את כל שלבי הדיון המתחייבים והמקובלים בצמרת משרד החינוך והתרבות. נמצא שכל מי שהחליט להשתתף בהתנצחות על התכנית, חייב להביא בחשבון כי הוא משתתף בתרגיל "יבש" על יעד לא־מבוצר, לאימאיש ולארתומש. עם זאת יש לברך את מערכת "הארץ" על שהחליטה להעלות "על המוקד" הצעה חינוכית, גם אם ההצעה עצמה עדיין אינה מושלמת, אינה מוכרת בציבור ואף אינה ידועה אל־נכון לרבים מהמתדיינים.

הביזיון שלי הוא שמבקרי ההצעה של מנכ"ל משרד החינוך והתרבות יתקפו אותה, קודם כל, על "הסכנה" שהיא עלולה להמיט על מדיניות האינטגרציה הבין־עדתית בחינוך. ובכן, לא מניה ולא מקצתיה. במבוא לתכנית — שהוגדרה על־ידי המציע עצמו כטיוטא לדיון — נאמר כי אחד היעדים המרכזיים של מדינת ישראל הוא "צמצום פערים על־ידי קידומם של החלשים כלפי מעלה ולא על־ידי הורדת רמת ההישגים והדרישות כלפי מטה". וכן: "משרד החינוך והתרבות ימשיך בביצוע הרפורמה (והאינטגרציה — י.כ.) בחינוך כדי לאפשר את הגשמת המטרות החינוכיות והחברתיות שעמדו ביסודה". כלומר, את "העובדה" שהתכנית שמה לה למטרה לחסל מדיניות האינטגרציה אפשר לראות, בלשון המעטה, כהזיה.

שר החינוך והתרבות מר יצחק נבון, שהיה בשנות השישים בין חברי ועדת הכנסת שגיבשה את מדיניות האינטגרציה בחינוך, הוסיף על דברי המנכ"ל ואמר מניה וביה: "משרד החינוך והתרבות לא נסוג ולא ייסוג בו ממדיניות האינטגרציה. לא נאשר ולא נבצע שום תכנית שתפגע בעיקרון זה. האלמנט של האינטגרציה במערכת החינוך בישראל חי וקיים וימשיך להתקיים".

אילו משרד החינוך והתרבות היה מבקש לחזור בו ממדיניות האינטגרציה הבין־עדתית, מהמאמצים לצמצם פערים ולקדם תלמידים טעוני־טיפוח לא הייתי יכול להוסיף ולשמש כדוברו. אינני מסוגל לבגוד ברעיונות־הדגל של החברה הישראלית, שאני כה מאמין בהם.

אך דא עקא, גם תומכי האינטגרציה הנלהבים ביותר יודעים כי אין היא מבוצעת, למעשה, בחינוך היסודי שבו הרישום לבתי־הספר היסודיים נעשה על־פי מקום מגוריהם של התלמידים ולא כל השכונות בארץ הן כידוע, אינטגרטיוויות ואילו בחינוך העל־יסודי הרישום לבתי־הספר הוא פתוח לכל, תלמיד תלמיד והישגיו. הכלי המרכזי לביצוע האינטגרציה בחינוך הוא במסגרת הרפורמה שהקימה את חטיבות הביניים בישראל והיא חלה רק על 53 אחוז ממוסדות החינוך. כלומר, כמחצית מילדי ישראל בגיל הנעורים לומדים בחטיבות ביניים אינטגרטיוויות וכמחציתם ממשיכים ללמוד בבתי־ספר שכונתיים שאינם, על־פי רוב, מעורבים.

זאת ועוד: אין זה סוד שיש "בריחה" של הורים מבוססים (אשכנזים אך גם מזרחיים) מהאינטגרציה. אף יש מי שמסתבכים בזיוף כתובותיהם כדי שלא לשלוח את ילדיהם לבית־ספר מעורב; ואחרים בוחרים לשלוח את בניהם לפנימיות ובלבד שלא יתערבו ב"פשוטי העם". די לעבור על קטעי העיתונות המבשרים כמעט מדי שנה, בפתח שנת הלימודים, על מאבקים קשים, לעתים אף אלימים, נגד ביצוע האינטגרציה, עם פתיחתן של חטיבות־ביניים חדשות.

הוסיפו לכך את העובדה שרוב החוקרים והמומחים בארץ תמימי־דעים כי אין מסקנות חד־משמעיות לגבי ההישגים הלימודיים של האינטגרציה — אף כי רובם ככולם ממליצים להמשיך במדיניות הלאומית למיזוג עדתי חברתי — והרי לכם סוגיה חינוכית מרכזית שבה אין מחלוקת עקרונית על הצורך במימושה, יש מקום לשאול ולבדוק שוב ושוב: כיצד היא מתבצעת, מדוע לא הושלמה עד כה בכל הארץ, מדוע עוד לא השיגה חלק מיעדיה ולמה זה רבים וטובים מהישראלים מבכרים להתחמק מהגשמתה?

משרד החינוך והתרבות אינו מתכוון להתעלם מבעיות נוקבות אלו בדרך למימושה המלא של האינטגרציה ולהשגת יעדיה. הוא אף מוסיף להן שאלות כמו כיצד אפשר להביא למיצוי טוב יותר של הפוטנציאל הטמון בתלמידים, להמריץ את התהליכים לצמצום פערים, להעלות את רמת מערכת החינוך בהתאם לצורכי החברה, הכלכלה והמדינה, להתאים את תהליך הלימוד לכשרים והאינדיווידואליים של התלמידים, ועוד עשרות שאלות שמנכ"ל משרד החינוך מעלה ביוזמתו לדיון ולשיקול־דעת מהצית ו.

נפלא ממני כיצד קרה שהצעה שמגמתה המוצהרת היא חיפוש דרכים לשיפור מערכת החינוך, ובכלל זה קידום האינטגרציה, הפכה בדעת הציבור למגמה ל"חיסולה". מה גם שעדיין אין המדובר בתכנית מגובשת שהוגשה לאישור השר, אלא בטיוטה בלבד, שהמגיבים עליה רק החלו והם עוד רחוקים מסיומם. גם מתלליה וגם מבצעיה של האינטגרציה חייבים להיות נכונים ומעוניינים בהתחדשותה המתמדת. כן לאינטגרציה. לא לשמרנות.

נבון ושושני: לא ניסוג מתכנית האינטגרציה

יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה באייר:

"בית־ספר אינו שוק המורים אינם עבדים"

"הצעת שושני היא 'במקום'. זה תהליך לפתרון־אמת", אומרת יו"ר ארגון המורים העל־יסודיים, שושנה באייר. "שושני רואה את הסימפטום הקיים, שמי שרק יכול בורח מהאינטגרציה, ושחטיבות הביניים הקיימות לא פתרו בעיות חברתיות. אבל התוכנית שלו רק תגדיל את הפערים. תיצור מצב בלתי־אפשרי של תחרות בין בתי הספר, ותכביד גם על עבודת המורים.

"אם אתה עושה תחרות בין בתי הספר על רמה אמיתית של הישגים, זה חיובי. אבל התחרות אינה צריכה להיות קשורה בבחירת תלמידים. בית־ספר אינו שוק. אי־אפשר לבסס את יוקרתו על תחרות של היצע וביקוש. בית־ספר הוא מסגרת חינוכית. אני חוששת שבתי הספר, כדי לשמור על יוקרתם, יעשו שני דברים: מחד, הם ישתדלו להיות 'נקיים' מטעוני־טיפוח, ומאידך, יברחו מעבודה חינוכית אמיתית, לעומק, כדי לשמור על כמות של רמה ויוקרה. בית־ספר כזה, אם יש בו תופעת סמים, יעלים אותה לחלוטין. אם יהיו בו תופעות של אלימות, הוא לא ידווח עליהן, לא למשטרה ולא למשרד החינוך, כי זה יפגע ביוקרתו.

מסך עשן פתאומי

"אם תתגשם התוכנית, היא תפעיל מכבש על המורים. איך מורה יעבוד בכיתה שיש בה תופעות של אלימות ושל סמים, אם הוא אינו רשאי לטפל בהן? ההורים, על־פי שיקולים אינסטרומנטליים, כלומר על־פי הציונים שילדיהם יקבלו, יקבעו את מעמדו וטיבו של המורה. זה אנטי־חינוך. אין לי ספק שתהיה הצטופפות והידפקות של מורים בשערי בתי הספר היוקרתיים. זה יכול ליצור מצב של שוק עבדים בקרב המורים. מפני שאם אכן תהיה הצטופפות — תהיה אפשרות שרירותית של קבלה ופיטורים. איש לא יהיה בטוח במקום עבודתו, כי תמיד מורים אחרים יעמדו בתור.

אז ייווצרו במדינה שתי מערכות חינוך: מערכת חינוך של בתי ספר אליטיסטיים, עם שמנה וסלתה לא רק של התלמידים, אלא גם של מורים, לפחות לכאורה, ומערכת חינוך של בתי־ספר רגילים ובינוניים, לשם יגיעו אותם המורים שלא יימצאו ראויים לבתי הספר היוקרתיים".

"לו במקום מסך העשן הפתאומי של דיבורים על אינטגרציה, היה משרד החינוך מקצה את המשאבים הכספיים הדרושים ליישומה בפועל, בתוך חדרי הכיתות, על־ידי השוואת אפשרויות של הישגים, על־ידי הקטנת הכיתות, כדי שתהיה תשומת־לב לכל תלמיד, על־ידי הארכת יום הלימודים, מתן הדרכה בבית הספר לתלמידים החלשים בהכנת שעורים, העשרת מיטב המורים לרשות כולם — אפשר היה לעבוד מספר שנים ולבחון באופן אובייקטיווי ואמיתי את הישגי האינטגרציה. אינטגרציה אינה עצם המפגש באותו בית־ספר בין ילדי שכונת התקווה וילדי רמת־אביב. זה דבר שטחי, למראית עין, האוצר בתוכו התפרצויות. זה גם יוצר אלימות. מפגש באותה חצר אינו אומר כלום, להיפך".

נילי מנדלר

هكذا صنو الأصل

מכתבים למערכת הארץ

הערבים זכו בשוויון מלא

בכתבו למערכת "הארץ" (28.7.87) כתב ישעיהו תומאשיק כי הוצאת מדריך טלפון בערבית, הכולל את מנויי היישובים הערבים היא גילוי של אפארטהייד, משום שהמדריך אינו כולל את כל המנויים ברחבי הארץ, בשעה שמדריך־טלפון באנגלית כולל את כל המנויים. אלה דברי הבל. הוריתי על הוצאת מדריך טלפון בערבית לחברת דפי זהב — שמשרד התקשורת נתן לה את הזיכיון להוציא מדריכי טלפון — כדי לשרת את האוכלוסיה הערבית לראשונה מאז קום המדינה.

לא יכולתי להורות על הכללת כל המנויים במדריך בערבית, משום שחברת דפי הזהב לא היתה עומדת בכך מבחינה כלכלית, ולא היה בידי שום סטטיסטיקאי שבעזרתו יכולתי לשכנע אותם לצורך זה. מנהיגים ערבים הודו לי על צעדי. מדריך הטלפון באנגלית מכסה רק חלק מהאזורים הגדולים, ובניגוד למדריך בערבית, נמכר בתשלום ואינו מחולק חינם.

העיקר הוא ענין אחר: לראשונה מאז הקמת המדינה, זכו ערביי ישראל בשוויון מלא לשירותי טלפון על־פי תקנות שהתקנתי. התוצאה היא שבתקופתי חוברו כל היישובים הערביים, ללא יוצא מן הכלל, למערכת הטלפונים; הותקנו לראשונה טלפונים ציבוריים במגזר הערבי; ומספר הטלפונים של ערביי ישראל גדל מ־23 אלף ב־1.4.48 ל־60 אלף היום ויגיע עד 1.4.88 ל־80 אלף. אגב, הנתונים דומים לגבי עיירות הפיתוח, שבהן יש היום טלפון לכל דורש, חוץ ממספר קטן של חריגים.

מר תומאשיק טועה גם לגבי מדיניותי בענין הוצאת הבולים. לא רק הוצאתי, לראשונה מאז קום המדינה, בולים לכבוד העדות הלא־יהודיות, אלא שהכנסתי את הערבית לשימוש הולך וגדל ובניגוד למכתבו, גם בבול נגד גזענות מופיע כיתוב בערבית.

אם זה אפארטהייד נגד הערבים, אות הוא שעיוות המושגים רווח גם בקצה השמאלי של הקשת.

אמנון רובינשטיין
תל־אביב

אנדרטה מוזנחת במעלות

לפני שנה ביקרנו, חברות ירושל־מיות, את העיירה מעלות. בין השאר נדהמנו להיווכח כי האנדרטה המוצבת במרכז העיירה, לזכר הילדים שנפלו במקום, תוך חילוץ הילדים מידי המחבלים — אנדרטה זו הרבה להזנח, כמותנת בצורה מבישה. זה בולט במיוחד לעומת הרחובות המרכזיים בעיירה זו, המטופחים לעילא ולעילא.

על פנייתי במכתב ליו"ר המועצה המקומית, מר שלמה בוחבוט, לא קיבלתי תשובה. משפניתי אליו לאחר כמה חודשים בטלפון — התנצל בטענה שאשמים בכך הפקידים שלו. לעצם העניין, הבטיחני תכניות לטפל במהירות.

למרבה הצער, עד היום לא הספיק כוחו של היו"ר להחזיק מתן תשובה בכתב, אך גרוע מזה: אנדרטת הגיבורים בעיירה מעלות היא תוכ־רת לאאסתטית למנהל בלתי־תקין שמסתפק במליצות נדושות.

אם אין אפשרות להניע את פרנסי העיירה לכבד אנדרטה זו, אולי יעשו זאת מוסדות משרד הביטחון המופקדים על כך.

ד"ר דב לוין
ירושלים

מי סגר את תחנות הדלק

במאמר המערכת "מלבים אש במשק הדלק" ("הארץ", 2.8) התייחסתם לשביתה ולשיבושים שהיו במערכת הדלק. במאמר זה נאמר ש"ההליך כולו נראה מתוכנן היטב ביד אחת — או שלוש ידיים". מניין יודע כותב המאמר שאמנם כך היה?: האם הוא הספיק בשבת לחקור את הנושא, האם שמע את תגובת החברות, האם לדעתו חברות הנפט יכולות להורות לארגון הארצי של מפעילי התחנות והסוכנים ולהסתדרות כיצד לפעול?

האם לא ידוע לכותב שהעילה לשביתת בעלי התחנות היתה עניין שלחברות הנפט אין כל נגיעה בו — העמלות הנקבעות על־ידי משרד האנרגיה? האם לא ידע הכותב ששר האנרגיה, אשר ניהל דיונים עם הנהלת הארגון, לא הזמין כלל לפגישות אלו את נציגי החברות?

כותב המאמר קבע גם בקשר לרפורמה, שמדובר במאבק חברות הנפט "במאבק כוחני כדי לסכל החלטות ממלכתיות, שהתקבלו כדת וכדין על־ידי הרשויות המוסמכות".

חברות הנפט לא פעלו, אינן פועלות ולא יפעלו "בכוח", כי הן מאמינות בכוח טענותיהן המקצועיות ודוחות כל ניסיון להעביר את הדיון המקצועי לפסים לא־מקצועיים.

אשר ל"החלטות ממלכתיות", מן הדין לציין שרפורמה זו לא נדונה בשום פורום ממשלתי ואפילו היום לא ברור מה צורתה האמיתית. וכל שיעותכם אינו מקדיש לנושא תחקיר רציני ומעמיק לטובת הצי־בור.

אריה לוי
מנהל כללי "פז"

הערת המערכת: במאמר צוינה סמיכות הפרשיות שבין עיצומי העובדים בתחנות הדלק, שביתת מפעילי התחנות והשביתה המתו־כננת של המובילים (שנמנעה ברגע האחרון) — הכל סביב האחד באו־גוסט, התאריך שבו אמורה היתה הרפורמה להיכנס לתוקף.

קשר בין חברות שיווק הדלק לבין גל עיצומים זה הוגדר במאמר במפורש כ"חשד" ו"סברה". ממצאי הבודק שמינה שר האנרגיה לברר נושא זה יאפשרו לקבוע אם היה ממש בסברה, אם לא.

רמבו: לא הכל מותר

הכלב "רמבו" שנשך שבעה אנשים ישאר ברשות בעליו, פסקה השופטת. החלטה זו כמו ההחלטה הקודמת להשמיד את הכלב, אינה, לדעתי, במקומה. השמחה בביתו של בעל הכלב, כפי שראינו על מסך הטלוויזיה, היתה גדולה כל־כך שכחו את העובדה העצובה ששב־עה בני אדם עברו טראומה נוראה, כאשר כלבם לתומם ברחוב התנפל עליהם הכלב ונעץ את שיניו בבשרם.

ציפיתי שכתב הטלוויזיה יראה לנו גם את האנשים שנשכו וישאל אותם את השאלה המתבקשת מה הרגישו כאשר הכלב נשך בבשרם. אך לשווא, רק את בעלי הכלב המהוללים ואת הכלב הראו.

חושבני שבעל כלב הרשה לכלבו להתנפל ולנשוך שבעה בני אדם בזה אחר זה, נהג ברשלנות פושעת ועל הפרקליטות להביאו לדין על גרימת חבלה לאדם על־ידי רשלנות. מכל מקום, אדם כזה אינו ראוי בשום מקרה להחזיק כלב. לכל ראש עירייה, או מי שהוסמך על־ידיו, הסמכות על־פי החוק לתפוס מבעל כלב כזה את כלבו, כדי להעבירו לכלבייה או למקום אחר, ולשלול את רשיונו של בעל הכלב להחזיק בו. זאת ועוד: אלה שנשכו זכותם להגיש נגד בעל הכלב תביעת פיצויים על הנזק הגופני והנפשי שנגרם להם. ראוי שבעלי־כלבים רשלנים מסוג זה ידעו שמוטלת עליהם אחריות ולא הכל מותר.

עזרא גולדברג
רחובות

האוכל המתאים לחיה הנאצית

דברי נאצה מתפרסמים במקומון של קרית־שמונה, תוך דיבורים על: פתרון סופי, ובמקום אחר מפרידים את רעיון הטרנספר.

זה מזכיר את דברי בלה מספרו של דוד גרוסמן, "עיין ערך: אהבה": "החיה הנאצית יכולה לצאת בעצם מכל חיה אם רק יתנו לה את הטיפול המתאים ואת האוכל המת־אים" (עמ' 17).

מנחם גולן
הרצליה

דקל לספר השיאים של גינס

שמו של סגן שר הבטחון מיכאל דקל ראוי וחייב להירשם בספר השיאים של גינס. הצעתו: "על המערב מוטלת החובה המוסרית וה־מוסרית לדאוג להעברת האוכלוסיה הערבית מיהודה ושומרון למדינתם, המדינה ההאשמית..." מהווה שיא עולמי של דברי הבל ודמגוגיה שהושמעו אי־פעם ואי־שם במדינה דמוקרטית מפי חבר ממשלה.

ישראל קשת
חיפה

העם יצטרך "לאו" אחד

שמיר נזקק לאמונה לשלושה "לאווים" כדי לבטא את עמדתו הפו־ליטית כלפי האפשרויות לשלום באזור.

יש לקוות כי העם יזדקק בבוא העת ל"לאו" אחד בלבד, כדי לבטא את עמדתו כלפיו.

סמי אירגון
רמת־פולג

הארץ ממליץ

בלוז ליומפש הגדול (ת"א, ירושלים, חיפה) — "היומפש הגדול" האחרון לפני גיוסם של בוגרי סמינריון בישראל של 1970. סרט צבע ויפה של רנן שור.

ימי רדיו (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה נוסטלגית של וודי אלן, על משפחה יהודיה בברוקלין של 1940.

חנות מעבר לפינה (ת"א) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זוג זבנים בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות").

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המוקסם של ג'ים ג'ארמוש על שלישיה תמהונית בשולי החיים באה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר, הנוחה ביותר האפ־שרית. קומדיה דרומית.

שם הוורד — (ת"א) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

שיחות מלוכלכות (ירושלים, ת"א) — מאסירה קרית שבועה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התמודדות התרבות המערבית, הפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

סרטי בידור

חנות קטנה ומטריפה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המטורף של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימים־מחזמר־קומדיה.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ה' 6.8

תיאטרון הבימה:
מירלה אפרת — בהבימה
הטרדים — בל הונה

תיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי
רכוש נטוש — בצוותא
המלך האבוד — אוד' וותא 20.00

הילדה לוסי לורייר ואריק ברייסבואה: לבכות בקולנוע

קולנוע / רחל גורדין

אנרי — קורבן ומורד

"רוץ הנרי רוץ", קולנוע גורדון, ת"א

אף על פי שסרטו של הבימאי הקנדי פרנסואה לבנטה "רוץ הנרי רוץ" דובר צרפתית (צריך להיות "אנרי" ולא "הנרי") — הוא משתמש בחומרים ותבניות של הקולנוע האמריקאי. הזיקה היתה לפסיכו־לוגיה, הניצחון בתחרות ספורט כסמל מרכזי, התבנית המלודרמטית העוברת ממצוקה וסבל לפתרון חלק, ללא כל קצוות רופפים או תהיות — כולם אופייניים לשכבתה הגדולה של קבזה. זו מלודרמה עשויה לגמרי לא רע, מצולמת ומשוחקת יפה, וסוחפת להזדהות רגשית. אוהבי סוג קולנועי זה (בספריות הווידאו אפשר לפגוש רבים כאלה) יבואו על סיפוקם. בני נוער וילדים ייהנו רק אם הם אוהבים סרטים עצובים עם סיום שמח.

אנרי (אריק ברייסבואה) הוא נער בכפר קטן לחוף אגם, בסביבת קוויבק. אמו טבעה באסון שיט, ואביו (ז'אק גודין) הסובל מרגשי אשם קשים, שקוע לגמרי באבלו. האחות הקטנה (לוסי לורייר) מאו־שפזת בבית־החולים מאז שניצלה מטביעה באותה תאונה. האב דוחה את חזרתה הביתה בתואנות שונות, מאחר שבסתר לבו הוא מאשים אותה שחייה ניצלו על חשבון חיי אמה. אנרי נרשם לתחרות הריצה השנתית של בני הכפר, בתקווה שהפרס הגדול יאפשר לו להוציא את אחותו מבית החולים, וכן לרכוש את רחשי הכבוד של בני ביתו המציקים לו ומתעללים בו.

התסריט (של ז'אק ז'אקוב) אמנם מבקש להציג דילמה פסיכולוגית הנובעת מרגשות רב־ערכיים. אך יש כאן לפחות דמות אחת שהיא רעה לחלוטין, וממלאת את תפקיד הנבל במלודרמה (מנהל בית הספר בו לומד אנרי). גם סיפור העלילה משתמש באירועים קיצוניים כדי ליצור הזדהות עזה יותר עם אנרי, כקורבן וכמורד. החלטתו שלא לוותר על המאבק, אם כי כמעט הכל נגדו, מוצגת על רקע מעשי זדון מצד חבריו לכיתה ומצד המנהל המתנכל לו. סצינת התאונה מצולמת בשחור־לבן ובתנועה מואטת, כפי שנהוג לצלם "סיוט" בקולנוע, ואילו בקטעים אחרים מנסה המצלמה (בידי מישל קארון) ליצור מעורבות רגשית על־ידי צילומי קלוזאפ פתאומיים.

מי שאוהב לבכות בקולנוע, ומי שבא לסרט מתוך צורך להזדהות רגשית, ימצא את מקומו ב"רוץ הנרי רוץ". עד שהאב מתעשת ולוקח אחריות למצב (מה שלא קורה הרבה לפני סוף הסרט), עובר הקהל מהתיפחות להתייפחות. אף על פי כן, זה עשוי היטב.

מכרזים

חברת נתיבי איילון בע"מ

1. מכרז מס': 192/87 —

ביצוע עבודות סלילה וניקוז בדרך ירושלים וברחוב הבריגדה היהודית בהרצליה.

המעוניינים להשתתף בעבודה זו יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 400 ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 9.00—13.00.

את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.

המועד האחרון להגשת הצעות: 16.8.87 בשעה 12.00.

סיור קבלנים יתקיים ב־9.8.87 בשעה 11.00 נפגשים בצומת כנלסון — ירושלים בהרצליה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

2. מכרז מס': 194/87 —

עבודות סלילה ברחוב הרוצקי ת"א.

המעוניינים להשתתף בעבודה זו, יכולים לרכוש את מסמכי המכרז תמורת 300 ש"ח, שלא יוחזרו, במשרדי חברת נתיבי איילון בע"מ, ברחוב על פרשת דרכים פינת דרך חיפה בת"א, בכל יום בין השעות 9.00 — 13.00. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים המיועדת למכרז הנ"ל במשרדי החברה בכתובת הנ"ל.

המועד האחרון להגשת הצעות: 16.8.87 בשעה 12.00.

סיור קבלנים יתקיים ב־9.8.87 בשעה 9.00 נפגשים בצומת יצחק שדה — דרך הנצחון ת"א.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

תחום אפסנאות ומחסנים

מוזמנות בזה הצעות ל:

מכרז 505/87 —

מבנה עשוי ארגזי למגירות בעלת ציר

סיור ייעוץ בתאריך 13.8.87

טפסים ופרטים נוספים ניתן לקבל אצל מר קרשינסקי טל' 890214 ו/או מר בן דוד טל' 03—890262

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 18, או 2, 7. פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 23/8/87 שעה 12.00 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או איזו הצעה שהיא או למכור את כל הכמות למציע אחד, הצעות במברק לא תתקבלנה.

מנהל תחום אפסנאות והמחסנים

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

תחום אפסנאות והמחסנים

מוזמנות בזה הצעות ל:
מכרז 506/87 —

מבנה עשוי ארגזי למגירות בעלת עצים

סיור ייעוץ בתאריך 13.8.87

טפסים ופרטים נוספים ניתן לקבל אצל מר קרשינסקי טל' 03—890214 ו/או מר בן דוד טל' 03—890262.

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 18, או 2, 7. פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 23/8/87 שעה 12.00 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר, או איזו הצעה שהיא או למכור את כל הכמות למציע אחד, הצעות במברק לא תתקבלנה.

מנהל תחום אפסנאות והמחסנים

המוסד לביטוח לאומי

מכרז מס' 2009 — ניהול מזנון בסניף יפו

המוסד לביטוח לאומי מבקש לקבל הצעות מחיר לניהול מזנון בסניף המוסד ביפו, רח' התקומה.

מפרט להגשת ההצעה יש לקבל בשעות העבודה במזכירות סניף יפו.

את ההצעות יש להעביר אל תיבת המכרזים במשרד הראשי, שד' וייצמן 13 ירושלים.

בא לציין על המעטפה "מכרז מס' 2009".

התאריך האחרון להגשת ההצעות — 20 באוגוסט 1987 בשעה 12.00.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

מוזמנות בזה הצעות לאספקת:

149/87 — מסמרי אמורתן
150/87 — משור חשמלי למתכות
151/87 — להבות, מלוה מצופת אמאיל
157/87 — מעטפות חלון

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל בתחום אפסנאות ומחסנים, רח' הרצל 172, ת"א כל יום בין השעות 9.00 עד 12.00 בחדר מס' 7.

פניות שלא במועדים הנ"ל לא יענו.

ההצעות יש להגיש בירושלים לא יאוחר מיום 23.8.87 שעה 12 בצהריים.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד, הצעות במברק לא תתקבלנה.

רשות שדות התעופה בישראל

המשרד הראשי
נמל התעופה בן־גוריון
מכרז א.מ. 5/87

לקבלת הרשאה למתן שרות של ניהול והפעלה של מגרשי חניה לרכב לחניה קצרת מועד בנמל התעופה בן־גוריון

1. רשות שדות התעופה מזמינה הצעות להשתתפות במכרז המפורט לעיל.
2. על המציע להיות תאגיד הרשום כחוק בישראל, המפעיל כיום בעצמו (לא באמצעות אחרים) בשנה האחרונה שקדמה לפרסום מכרז זה, מגרש חניה אחד ממוכן שקיבולתו לפחות 500 מקומות חניה.

או

המפעיל כיום בעצמו (לא באמצעות אחרים) בשנה האחרונה שקדמה לפרסום מכרז זה מספר מגרשי חניה שקיבולתם הכוללת היא לפחות 500 מקומות חניה והם לפחות מגרש חניה אחד שקיבולתו היא לפחות 250 מקומות חניה וכן מגרש חניה אחד ממוכן.

3. מועד תחילת מתן השירות הוא 16/9/87 ותקופת ההתקשרות היא ל־18 וחצי חודש בלבד.
4. יתר התנאים להשתתפות במכרז הנם בהתאם לתנאי המכרז. תנאי המכרז לא יימסרו בדואר או בטלפון.
5. תאגיד המעונין להשתתף במכרז יוכל לקבל את מסמכי המכרז באגף המסחר והנכסים ברשות שדות התעופה, בנמל התעופה בן גוריון, המשרד הראשי, קומה ב', חדר 303 בימים א'—ה' בין השעות 9.00—עד 12.00, לאחר שנציגו ימסור ביד בקשה בכתב חתומה ע"י התאגיד, הנושאת חתימת התאגיד וחותמת התאגיד ותמורת תשלום במזומנים או בהמחאה בנקאית של 200 ש"ח (מאתיים שקלים חדשים) בתוספת מס ערך מוסף. הסכום האמור לא יוחזר.
6. ייערך סיור אחד בלבד במגרשי החניה למעונינים להשתתף בסיור אשר רכשו את מסמכי המכרז, וזה בתאריך 12/8/87 בשעה 10.30.
7. על ההצעות בהתאם לאמור בתנאי המכרז, להיות בתיבת המכרזים הנמצאת באגף המסחר והנכסים ברשות שדות התעופה, במשרד הראשי, בנמל התעופה בן גוריון בקומה ב', חדר מס' 303, עד ליום 17/8/87 שעה 9.00.
8. רשות שדות התעופה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: כ"ס בערב עד לשעות 7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00—20.00
בימי ו' — 8.00—15.00
טלפונים: 03־433500

שר"ן - שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

"שקמ" — שירות רפואי לקטן
שרות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19—24:
טל' 03־7549111 "שקמ" קוד מנוי 222

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
כלפון: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות חגים מ־15.00 עד 21.00

קשב לבית — שרות מנוים לרפואה, שיקום ושיפור בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052—548975
7549111 איתורית 1500

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111

מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז סיוע [illegible] מפגש "מעגלים"
א' ד' 11.00־13.00
ב' ד' 16.00־18.00
טל. 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב

יד ביד - ארגון קשבת לילד ולהורים
תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00, 222732
ירושלים - 243358
חיפה ונהריה — 229488
הגליל המערבי 04־922222

קו אליי - האגודה להגנת הילד
עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים
261070 א"ה 16.00־20.00

אדם לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא — ילדים
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (נשים, פנימית)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב: מכינס אבן גבירול 55 246005
בריאות המלך ג'ורג' 28 283751
ירושלים אליטון ישעיהו 10 232553
חיפה הנשיא שד' הנשיא 33 333312
בת ים גני בת ים הנביאים 3 5515671
רמת גן רש"י רש"י 13 7510971
נתניה נתניה הרצל 11 22842
הקריות הרמן מסטת מוריצן ק. מוצקין 715136
רחובות הנגב הרצל 196 452154
חדרה קופ"ח כללית הסשילד 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 16.00־19.00
רמב"ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02—384304 03—432777 04—549121

מוגש כשירות לציבור ע"י
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט
09.05 שעת כושר
09.15 קסם קסם
09.35 הלב
10.00 להקת החדויל האחרונה
10.25 פיצוחים. שידור חוזר
10.50 בית הספר רדוף הרוחות
11.15 סרי לאנקה
13.00 אתמול במשפט דמיאניוק (משתנה בהתפתחות המשפט)
14.00 טלטקסט
14.05 קשר משפחתי
14.45 צבע בגבול. סדרה
15.10 רחוב סומסום
15.40 מאחורי שניות לגולת
15.45 שער כושר
16.00 הרזה. שידור חי
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 ריל רץ'
18.00 הבלבולים
18.25 פסוקו של מקום, קריית גת
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) למשפחה
19.00 (ע) מבט
19.30 (ע) חדשות
20.00 מהדורת מבט
20.02 מבט ספורט
20.50 נקודת חן
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 אף פעם לא מאוחר —
22.00 השודדות
22.50 פרקליטי אל־איי. סדרה
23.35 הגיע זמן לשון החדשות

ערוץ 2

19.00 רובי־כפת לי
19.30 תקציר משפט דמיאניוק
20.00 תצפית
20.30 בידור 2. סדרת ג'או
21.00 פפ 2

ירדן ערוץ 6

18.00 רחוב קרנו (סדרה צרפתית)
18.30 תכנית בידור צרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 בעלי ואני (קומי)
21.10 מדלות לעושר (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט עלילתי באורך מלא

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "שודד ים" — עם פרודיק מארץ'
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 שוכני הסלעים (לילדים)
18.00 משפחת ג'פרסון (קומי)
18.30 דוק (קומי)
19.00 חדשות
20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש)
21.00 סרט: "חייג רצח" — עם גרייס קלי
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר
07.09 באמנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הקרטייה
13.05 באמנה נינוחה
15.00 מפגשים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא
17.40 קשת של צלילים — מופע סראטה בכול מינור
18.00 פתיחה — נתניה דבית
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקאלי
20.30 קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית י־ם רשה"ש
22.30 מכלול הלאה
23.00 דור הזהב

רשת א'

07.30 רדיוקל — עברית קלה
08.05 חוגה
08.27 משפט דמיאניוק, שידור חי
15.00 צבעי הקשת — שירי עדות
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
16.05 ארץ לא נודעת
18.06 מנחת ערב
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 ספרים הם חברים
23.05 שירים עבריים

רשת ב'

18.05 חיקור
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שדרים
22.05 פגישה לילית
00.05 יומן חצות
00.15 להאזין בחלום — שירים

רשת ג'

18.06 קול בו — שבועון פופ
20.05 לי ולך שיר וברכה
21.05 גימל חי מהלונה־גל
23.05 מסביב לחצות

גלי־צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש — עימות יומי
19.05 שירים מכאן
20.05 יומן משודר — צבא וביטחון
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדבש ועל העוקץ
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה מבלות
02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 חוגה
08.27 משפט דמיאניוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.00 צבעי הקשת—שירים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
15.57 משפט דמיאניוק — שידור חי
19.05 סיכום המשנה היומית
19.10 דף גמרא יומי
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 בראש צעיר
09.05 כוכב הבוקר
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אל־ראש ב"ב
13.05 בשער היום־חדשות ומוסיקה
14.06 לראות לאו לא—תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק—הוי והומור
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ—שירים עבריים
16.55 קראתי קוראים מגליצים
17.05 יומן לכלכלה
17.30 על מספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחוזה לאשר־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פיזמונים
09.05 בא לי — עם מנגנים פרי
10.05 שירה — שעה של לכישלט
11.05 שלושים בכל — עם יקיר אביב
13.05 כל טוב — פזמונים ומערכונים
14.06 בנק בב — עם שוש עטרי
16.05 מוסיקה לעניין

גלי צה"ל

17.05 משקפים — עם מיכל שמואלי
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־חדשות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 שתה — חברת אירוח
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 יום יום רב
16.05 ארבע ארבעה־להיטים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאמאבה בבסים
22.05 מסע הקסם המסתורי
23.05 קול הבא'וא הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.45
אסתר — נשק קטלני 5.00, 7.30, 9.45
בית לסין — ראשים מרוכים 11.15 בלילה
בית ציוני אמריקה: 5.00, 7.45, 9.45 שבלול, 23.45 אופנים להוסים
בן יהודה — אהבה בחלון ראווה (מנקין) 5.00, 7.30, 9.40
גורדון — רוץ הנרי רוץ 5.00, 7.45, 9.45
גת — בלוז לחופש הגדול 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — פושע מגבשל וילדה קטנה 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — שרותים אישיים 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — פיגל והולום האמריקאי 11.00, 13.00, 3.00, 5.00, שיחות מלוכלכות 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — עמי ותמי 7.45, ותיך אמריקאי 9.45, סרט סקס 12.00
הוד — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
הוליוד — בית ציוני אמריקה — שבלול 5.00, 7.45, 9.45
התעיה הישראלית — תרמית הרוק אנד רול הישראלית 9.45
חן 1 — רובין הוד 10.45, 12.45, 4.00, הנוכל האוהבת המשאבת 5.40, 7.55, 9.55
חן 2 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.45, 12.45, 4.00, חנות קטנה ומטריפה 5.35, 7.45, 9.50
חן 3 — הדובוני איכפת לי 10.45, 12.45, 4.00, אני והטיבוה 5.30, 7.50, 9.55
חן 4 — בסבר 10.45, 12.45, 4.00, אל תקרא לי לבן 5.35, 7.50, 9.55
חן 5 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.45, 12.45, 4.00, בי"ס לשמטר אזרחי 5.40, 7.50, 9.55
לימור — נחש מסוכב אזור 11.00, שיכרון חושים 14.00, סלון לצעירים 5.00, 7.30, 9.30, פני צלקת 24.00
לב 1 — תעלולי שטן 11.30, 2.00, 5.00, 8.00, 10.00
לב 2 — בדרכי הקוק 11.30, 2, 5, 8, 10
לב 3 — לוי וגולית 11.30, 2, 5, 8, 10
לב 4 — בקצב השעון 11.30, 2, 5, 8, 10
מוזיאון ת"א — מותו של סוכן 4.00, 7.00, 9.30
מטרו — חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00
גן המוזיאון קולנוע כיכר — לודי אנדרסון — בית האמיצים 9.00
סינמה 1 — ותיך אמריקאי 5, 7.30, 9.40
סינמה 2 — אסקימו לימון — אהבה צעירה 5.00, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — הקסנטן 7.15, גם הוא באבלים 9.30
סינמה — משה פראי 5.00, 7.30, 9.40, סרט מסוכן 12.00
פאר — לא שם דין 5.00, 8.00, 10.00
פריז — לכדינגר 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, חמים ושפים 11.30
צפון המגדלה — שם הוורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — ימי הרדיו 5.00, 7.15, 9.30
תכלת — בטי בלו 7.15, 9.40, קומדיה סקסית בליל קיץ 12.00
תכלת — הזנות מעבר לפינה 5.30, 7.40, 9.50

רמת השרון

כוכב — גוליבר בממלכת הגמדים 11.00, 4.45, אל תקרא לי לבן 7.00, הבוקר שאחרי 9.30
בית נבלר — 10.30 הלום אלקטרוני

ירושלים

אדיסון — 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
אוריאל — שלגיה ושבעת הגמדים 10.30, 12.30, הנוכל האוהבת המשאבת 5, 7.15, 9.30
אור 1 — אנשי האש 10.30, בקצב השעון 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — אהבה בשוקים 10.30, סיפור הדיים 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — קרוקודיל דנדי 10.30, 4.30, 7.15, בטי בלו 9.15, הרומן של אתמול בלילה 11.15
אור 4 — מהורגים באבבה 7.15, 9.15, רגע עוף 11.15, 23.15
אור 5 — המושים ולא מסוכנים 11.15
אורנע — בית ספר למשמר אזרחי 4.30, 7.00, 9.15, המושים ולא מסוכנים 23.15
בית אגרון — מרק בבריורוק 4.30, בחורה לעניד 5.45, שיער 8.00, בריאן קובב עליון 10.00, כל מה שרצית לדעת על המין 12.00
סמיר — ימי הרדיו 4.30, 7.30, 9.30
הבירה אימפריה של קולנוע — מנוד לרגל שפיצים
מיטשל — לא שם דין 7.30, 9.30
סינמטק 1 — 19.00 פאלסטף, 21.30 מגעים, 24.00 כותם הגוף 19.30 הארם האחרון 21.00 כרטיס לבן עדן
סינמטק 2 — אהבת הדים 9.30
סמדר — בנים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
עדן — סופרמן 4 4.30, 7.30, 9.30
רון — מפצה האנגים 10.45
בלוז לחופש הגדול — 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — שיחות מלוכלכות 6.45, 9.15

רמת גן

ארמון — פושע, מגבשל וילדה קטנה 5.00, 7.30, 9.45
אורדע — סופרן 4, 11.00, 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הנוכל האוהבת המשאבת 5.00, 7.30, 9.45
הוד — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.45
רב גן 1 — הרפתקאותיו של סופר בלש 10.30, 12.20, 5.00, בלוז לחופש הגדול 7.30, 9.40
רב גן 2 — הדובוני איכפת לי 10.30, 12.20, 5.00, ימי הרדיו 7.30, 9.45
רב גן 3 — פיגל והולום האמריקאי 10.30, 12.20, 5, אני והטיבוה 7.30, 9.45
רב גן 4 — שלגיה ושבעת הגמדים 10.20, 12.30, 5.00, קרוקודיל דנדי 7.30, 9.45
לילי — לא שם דין 5.00, 7.30, 9.30
שביט — המוכטל 7.30, 9.30

נתניה

מגוריי — מרי פופינס 11.00, חנות קטנה ומטריפה 6.00, 8.00, 10.00

חיפה והסביבה

שירן — הרפתקאותיו של סופר בלש 11.00, לא שם דין 6.00, 8.00, 10.00
אמפיר — עמי ותמי 10.00, 12.00, 5.00, ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
אורה — משה פראי 7.00, 9.15
אורלי — שלגיה ושבעת הגמדים 11.00, 4.30, שיחות מלוכלכות 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — אסקימו לימון 7 — אהבה צעירה 4.30, 7.00, 9.15
חן — לכדינגר 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 1 — סופרמן 4 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — ימי הרדיו 6.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 6.45, 9.10
קרן אור המוזיאון — לא שם דין 4.30, 7.15, 9.15, סיפורים מטורפים 23.30
פאר — הנוכל האוהבת המשאבת 4.30, 7.00, 9.15
רון — עמי ותמי 10.30, 12.30, 16.30, 007 באזור המסוכן 7.00, 9.30
שביט — אהבה בשוקים 5.00, לא שם דין 7.00, 9.00
רב גת 1 — בלוז לחופש הגדול 7.00, 9.15
רב גת 2 — הרפתקאות סופר בלש 11.00, 4.30, לוי וגולית 7.00, 9.15
אורות — סופרמן 4 5.15, 7.15, 9.30
בית העם — שם הוורד 7.00, 9.30
הדר — לא שם דין 7.30, 9.30
סביון — רובין הוד 5.00, הנוכל האוהבת המשאבת 7.00, 9.15
סמיר — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
ציון — סופרמן 4 11.00, בבוקר, המוכטל 7.00, 9.30

הרצליה

דוד — סופרמן 4 11.30, 5.00, 7.15, 9.30
היכל — ילדים הורגים לאלוהים 7.00, 9.30
מכון דניאל — 19.14, 21.30 משחר פראי
תפארת — בי"ס למשמר אזרחי 5.00, 7.30, 9.30
דן אבויה — להתנתן שנית 7.00, 9.30

חולון

מגדל — רובין הוד 5.00, נשק קטלני 7.30, 9.30
ארמון — ברזולי האמיתי 5.00, לא שם דין 7.30, 9.30
מגדל — 007 באזור המסוכן 7.15, 9.40
רינה — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — במבי 11.00, 4.00, שלושה אמיגוס 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — 007 באזור המסוכן 5.00, 7.15, 9.30
עצמאות — סופרמן 4 5.00, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — סופרמן 0074 5.00, 7.30, 9.30
היכל 2 — 007 באזור המסוכן 4.30, 7.15, 9.45
היכל 3 — עמי ותמי 5.00, המוכטל 9.30

هكذا من الأصل